imburgs agblad

Ag-raar-iër

Vrijdag 2 april 1993

75e jaargang nr. 78.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Financiering van ambitieuze toekomstplannen

Nedcar op zoek naar 900 miljoen gulden

Van onze redactie economie

HELMOND – Autofabrikant Nedcar heeft nog het forse bedrag van negenhonderd miljoen gulden nodig voor de financiering van de ambitieuze toekomstplannen. Het bedrijf werkt aan de ontwikkeling van een nieuwe Volvo, die vanaf 1995 in combinatie met een nieuw Mitsubishi-model in Born van de lopende band moet rollen.

Op het ogenblik wordt hard gewerkt aan de inrichting van nieuwe produktiestraten in de fabriek in Born. De totale kosten van het project bedragen drie miljard gulden. De drie aandeelhouders, de Japanse Mitsubishi, de Zweedse Volvo en de Nederlandse Staat, hebben ieder zevenhonderd miljoen gulden beschikbaar gesteld, samen 2,1 miljard. Over de nog ontbrekende negenhonderd miljoen gulden worden met de banken 'oriënterende' gesprekken gevoerd, zegt een woordvoerder van Nedcar voorzichtig.

In een artikel in het blad van de Technische Universiteit Twente, toont topman F. Sevenstern zich optimistisch over de toekomst van Nedcar. Toch sluit hij de mogelijkheid niet uit dat de prognoses voor de korte termijn, 88.000 auto's per jaar, niet helemaal haalbaar zullen blijken te zijn. Een produktie van slechts 80.000 auto's sluit hij niet uit. Een geautomatiseerde nieuwe fabriek moet minstens 180.000 wagens (Volvo's en Mitsubishi's) per jaar kunnen afleveren.

Verlies

Financieel gaat het bij Nedcar nog niet goed. Het verlies van 1992 wordt geschat op honderd miljoen gulden. Voor 1993 wordt een ongeveer even groot verlies verwacht. Op de cijfers voor 1993 drukken daarnaast nog de kosten voor de lopende sanering. Die kosten bedragen 117 miljoen gulden. Een plan voor een ongeveer 100 miljoen kostende verhuizing van Helmond naar Born is even in de ijskast gezet. Nedcar vermindert dit jaar het aantal personeelsleden van 5.300 naar 4.200.

● Renée Soutendijk en Urbanus.

max. 10º C

min. 3º C

PERIODEN MET ZON
In de vroege ochtend is nog veel bewolking aanwezig en kan er plaatselijk nog een buitje vallen. In de loop van de dag komen er steeds meer opklaringen en blijft het droog. De wind is zwak tot matig uit west tot noordwest. De middagtemperatuur wordt circa 10 graden. Komende nacht daalt het kwik naar 3 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 07.10 onder: 20.11
maan op: 14.44 onder: 04.49

MORGEN:
zon op: 07.08 onder: 20.13
maan op: 16.08 onder: 05.14

Olifant in dierentuin breekt poot

Knaap betastte winkelende vrouwen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een 14-jarige jongen uit Heerlen heeft maandenlang winkelende vrouwen in Heerlen de schrik van hun leven bezorgd. De knaap verborg zich in filialen van grootwinkelbedrijven onder of tussen de rekken op de afdeling vrouwenkleding. Als er een vrouw dichtbij kwam, betastte hij onverhoeds haar been en in sommige gevallen nog intiemere plaatsen. Ook op de parfumerie- en lingerie-afdeling was hij actief.

Woensdagmiddag kreeg de bedrijfsrecherche van een grootwarenhuis in Heerlen de jongen te pakken. De knaap gaf eerst nog een valse naam op, maar uiteindelijk werd toch bekend wie hij was. De politie heeft hem thuis afgeleverd.

Afrekenen met Koude Oorlog

● Op het terrein van de Domeinen bij Kamp Soesterberg hebben drie Katwijkse slopers het eerste pantsergevechtsvoertuig van de in totaal 387 stuks die als gevolg van internationale ontwapeningsverdragen moeten verdwijnen, met snijbranders in schroot veranderd. Worden de zwaarden nu echt omgesmolten tot ploegscharen? Dat niet, want de noeste Daf-motoren uit de afgedankte 'bakken' duiken binnenkort op in plezierjachten en beregeningsinstallaties. Hoogovens stookt het vuur onder het resterend plaatwerk. In het kader van het internationale CSE-verdrag tussen 22 Navo- en Warschaupact-landen, eind 1990 in Parijs getekend, moet de vaderlandse krijgsmacht 387 pantservoertuigen, 230 artilleriestukken en 170 tanks afstoten of vernietigen. Foto: ANP

Benoeming gouverneur waarschijnlijk al vandaag

DOOR THEO SNIEKERS

DEN HAAG/MAASTRICHT – Het kabinet zal snel, zeer waarschijnlijk al vandaag, besluiten de staatssecretaris van Defensie baron Van Voorst tot Voorst tot gouverneur van Limburg te benoemen. De benoeming gaat op 1 juli in. Minister Dales van Binnenlandse Zaken voerde gisteren eerst een gesprek met de Vertrouwenscommissie uit Provinciale Staten. Daarna volgde een langdurig onderhoud tussen de commissie en Van Voorst zelf. De staatssecretaris is volgens welingelichte bron de enige kandidaat. De bewindsman wilde gisteren niet meer kwijt dan dat hij een 'oriënterend' gesprek had gevoerd. Van Voorst tot Voorst (49) is rooms-katholiek, getrouwd en heeft drie dochters.

Zie verder pagina 15
● **Blauw bloed voor Limburg**

Geen vrees bij geschorste rechercheurs

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – De twee geschorste rechercheurs (50 en 40 jaar) van de Criminele Inlichtingen Dienst van de Rijkspolitie zien het onderzoek van de Rijksrecherche met vertrouwen tegemoet. Dat heeft één van hen gisteren desgevraagd laten weten.

Volgens de functionaris hebben hij en zijn collega geen idee waar en hoe zij in de fout zijn gegaan bij het doorsluizen van vertrouwelijke politie-informatie. „Wij balanceren in ons werk – waarbij het doel is zo veel mogelijk informatie over criminele activiteiten te verzamelen – voortdurend op het randje van het toelaatbare," zegt hij na ruim twintig dienstjaren duidelijk verbitterd.

De identiteit van beide functionarissen, een adjudant en een opperwachtmeester, werd gisteren telefonisch 'onthuld' door een onbekende man, die de klacht tegen de twee rechercheurs een 'wraakactie' van de Zuidlimburgse onderwereld noemde. Volgens de anonieme bron komt die actie uit de koker van bepaalde sex- en drugsbazen, die onlangs bezoek van de politie hebben gehad.

De naar huis gestuurde agenten ('Wij zijn niet gestraft en dus niet geschorst') willen op dat gegeven voorlopig niet ingaan.

Zie verder pagina 15
● **Namen en feiten blijven geheim**

Landbouwer in stukjes te koop

WARET-LA-CHAUSSEE – 'Landbouwer te koop, in afzonderlijke stukjes', zo maakt de 45-jarige landbouwer Freddy Brisbois in het Waalse dorpje Waret-la-Chaussee duidelijk dat hij zijn organen wil verkopen. De man hoopt op die manier zijn schuldenberg van ruim 10 miljoen frank (560.000 gulden) te kunnen afbetalen. De boer raakte ruim vijftien jaar geleden zwaar in de problemen, toen in enkele jaren tijd zijn volledige veestapel ten onder ging aan de ziekte brocellose. Sindsdien wordt de landbouwer achtervolgd door schuldeisers en deurwaarders. „Dood zal ik gelukkiger zijn dan levend," meent hij.

Nieuwe legertop in Suriname

PARAMARIBO – De Surinaamse regering heeft gisteren de top van het Nationaal Leger vervangen. A. Gorré, ex-militair en adviseur van minister Siegfried Gilds, is benoemd tot bevelhebber.

De militairen uit de legertop, allen lid van de NDP van voormalig bevelhebber Desi Bouterse, hadden gisteravond laat nog niet op het besluit van de regering gereageerd. Waarnemend bevelhebber Ivan Graanoogst is bij de president ontboden en heeft te horen gekregen dat hij per vandaag uit zijn functie is ontheven. De nieuwe bevelhebber, Arpy Gorré, heeft tot taak het leger 'te herstructureren'.

bioscopen

● **HEERLEN**

Royal: The distinguished gentleman, do t/m zo 18.45 en 21.15 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 16 uur. Hudson Hawk, vr t/m zo en wo 14 uur, do vr en ma t/m wo ook 18.15 uur. **Rivoli:** Unforgiven, dag om 18.15 en 20.45 uur. **Maxim:** Scent of a Woman, dag om 20.15, za en zo ook om 14 uur. **Royal:** Jungle Boek, za en zo om 14.15 en 16 uur. Woensdag om 14 uur. **H5:** De zevende hemel, dag. 14 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 16.45 uur. Under Siege, dag. 21.15 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. Dracula, dag. 18.30 uur. Jungle book, za zo wo 14.15 en 16.15 uur. De kleine blonde dood, dag. 14.15 18.30 en 21 uur, za zo wo ook 16.30 uur. A few good men, dag. 21 uur. City of joy, dag. 18.30 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Ferngully, za zo wo 14.30 en 16.30 uur. Bodyguard, dag. 21 uur. Sister Act, dag. 14.30 en 18.30 uur, za zo wo ook 16.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Riff Raff, vr zo 21 uur.

● **SCHAESBERG**

Autokino: De zevende hemel, dag. 21.30 uur. Bodyguard, vr za 23.45 uur.

● **KERKRADE**

Wijngrachttheater: Life on a string, zo 17 uur. Five girls and a rope, zo 20.30 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: The distinguished gentleman, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Unforgiven, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.15 uur. Jungle book, za zo 14.15 en 16 uur, wo 14.30 uur. Daens, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Scent of a woman, dag. 20.15 uur, za zo wo ook 14.15 uur. **Ciné-K:** Twin Peaks; fire walk with me, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** De zevende hemel, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. De kleine blonde dood, dag. 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Jungle book, za zo wo 14.30 uur. Dracula, dag. 18 uur. A few good men, dag. 20.45 uur. **Lumière:** Tous les matins du monde, dag. 20 uur. Straight no chaser, dag. 20.30 uur. Il ladro di bambini, dag. 22 uur. Raise the red lantern, do t/m za 23 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Alice in wonderland, zo 14 uur.

● **GELEEN**

Roxy: A few good men, dag. 20.30 uur. De zevende hemel, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Tom & Jerry, za zo wo 14 uur.

● **SITTARD**

Forum: De kleine blonde dood, dag. 20.30 uur. The distinguished gentleman, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Honey, I blew up the kid, za zo wo 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Howards End, wo 20.30 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: De zevende hemel, do t/m di 18.30 uur, za ook 14.30 uur, zo ook 13.30 en 17 uur. Under siege, do t/m di 21 uur. Death becomes her, do t/m di 20.30 uur.

● *Scène uit City Of Joy.*

● **ROERMOND**

Royal: De zevende hemel, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Tom & Jerry, za zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Death becomes her, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Honey, I blew up the kid, za zo wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Riff Raff, do 20.30 uur.

● **VENLO**

Filmhuis Perron 55: Howards End, za 20 uur, do di 20.30 uur.

Royal gokt goed met 'Unforgiven'

Royal-directeur Laurens van Bergen had net zo goed in zijn voet kunnen schieten met de gok om ver voor het bekend worden van de Oscars bij Warner alvast 'Unforgiven' te reserveren.

Nu deze meesterlijke western van en met Clint Eastwood vier Oscars in de wacht heeft gesleept, bleek zijn *'lucky shot'* een schot in de roos.

„Noem het een eigenwijs gokje, gecombineerd met een voorgevoel dat Hollywood deze keer niet om deze film en Eastwood heen kon," grijnst Van Bergen, zelf een trouwe fan van Clint.

Bij Royal draaien nu twee met Oscars bekroonde films: 'Scent of a Woman' waarvoor Al Pacino op het schild is getild en 'Unforgiven'.
Overigens is 'Unforgiven' ook te zien in Mabi Maastricht.

En de Oscar-winnaars zijn:

● *Vlnr: Marlou Heiligers (H5) en Laurens van Bergen (Royal) en de prijswinnaars Sander Elze, Henk-Jan Crombach en Rob Schepers.* Foto: FRANS RADE

Urbanus zelf in Maastricht

MAASTRICHT – Met Urbanus *himself* naar De Zevende Hemel? Geen probleem. Wie zondagmiddag om half drie in het schemerdonker van Cinema Palace in Maastricht neerstrijkt voor 'de meest plezante film van het jaar' deelt dit middagje uit met Urbanus. Na afloop sluipt deze Belgische komiek niet weg, maar blijft breeduit zitten voor vragen, op- en aanmerkingen van het publiek.

● *Rene Soutendijk en Urbanus na de voorpremière van De Zevende Hemel in Enschede.*

Sander Elze (16) als enige alle vier goed

DOOR HANS TOONEN

HEERLEN – Sander Elze, 16 en gek op film, heeft als enige van de zeker zestig deelnemers aan de Oscar-prijsvraag in alle vier categorieën raak geschoten. Omdat hij twijfelde over de Oscar voor de beste buitenlandse film stuurde hij twee kaarten met daarop Daens en Indochine. Over de andere drie – beste film: Unforgiven, beste acteur: Al Pacino, beste actrice: Emma Thompson – twijfelde deze scholier uit Nuth geen moment.

Van Laurens van Bergen (Royal) en mevrouw Marlou Heiligers (H5) ontving Sander deze week dan ook de eerste prijs van de Oscar-kwis: een half jaar lang gratis naar de film bij beide Heerlense bioscopen.
De twee andere winnaars zijn gekozen uit twaalf deelnemers met elk een foute vermelding. Henk-Jan Crombach uit Landgraaf, 27 en tweede prijs winnaar, meende dat A Few Good Men goed genoeg was voor een Oscar. „Ik ben namelijk weg van Jack Nicholson. En ik kon het niet over mijn hart verkrijgen hem niet naar voren te schuiven," verduidelijkt hij zijn overigens foutieve keuze. Henk-Jan Crombach mag drie maanden lang gratis naar de film.

De derde prijs gaat naar Rob Schepers uit Sittard, 25 en fan van Al Pacino. Vandaar dat hij gokte op Scent of a Woman als Beste Film. „Voor de rest heb ik mijn keuze laten bepalen door de Golden Globe-toekenningen begin januari. Want de ervaring leert dat deze filmprijs een goede indicatie is voor wie een Oscar krijgt. Bovendien durfde ik niet op Clint te gokken, omdat hij in Hollywood niet overal even lekker ligt."

Schepers mag een maandlang even vaak als gratis naar de film.
Net als Sander Elze zijn de twee andere winnaars onversneden filmliefhebbers. Minstens eens per week pikken ze een bioscoopje. De komende tijd hoeven ze daarvoor niet eerst langs de kassa.

Urbanus blijft Urbanus in De Zevende Hemel

DOOR PIET VAN DE MERWE

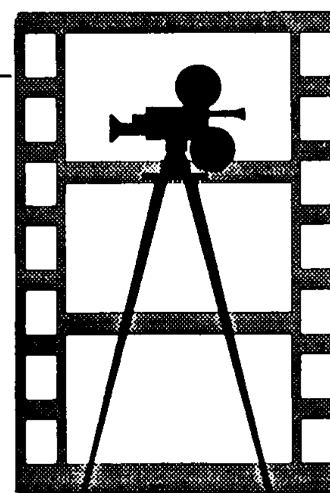
Uit België komt deze week de nieuwste Europese film. Een Franse scenarioschrijver en debuterend regisseur, Jean-Paul Lilienfeld, een Belgische komiek, Urbanus, en een Nederlandse filmster, Renée Soutendijk, moeten er in De Zevende Hemel voor zorgen dat ook voor Nederlandstalige films de Europese grenzen verdwijnen. De makers pretenderen een romantische komedie gemaakt te hebben, een genre waarin 'wij bij de zee' helemaal niet vertrouwd zijn.
Urbanus wilde nu eens niet zijn vaste typetje spelen en zag in de rol van Samuel zoals die in het Franstalige script Un Ange Passe van Lilienfeld beschreven stond, een ideale mogelijkheid om dat voor elkaar te krijgen. Zijn producent Erwin Provoost regelde het een en ander met de Franse produktiemaatschappij van Lilienfeld. Om het budget helemaal sluitend te krijgen kwamen er ook Nederlandse centen binnen via een hoofdrol voor Renée Soutendijk. Zij speelt Charlyne, de benedenbuurvrouw van Samuel.

Samuel staat op het punt om zelfmoord te plegen als hij door de loeiharde stereo van de benedenbuurvrouw wordt gehinderd. Samuel gaat op onderzoek uit en vindt Charlyne met haar hoofd in een strop in de badkamer. Ze lijkt levenloos als Samuel haar op de bank legt, maar als ze overeind komt en vraagt of ze in de hemel is, verklaart Samuel in paniek dat hij haar engelbewaarder is.

De romantische kant van de film is hiermee aangegeven en komische kant zit er in dat Samuel als engelbewaarder niets mag eten en ook geen sexuele verlangens kent. Dat moet voor dolle pret zorgen op weg naar de kust en het hotel van Kitty Courbois waar de film uiteindelijk een nieuwe draai zal krijgen.

Waar er sprake zou moeten zijn van scènes die vragen om een kleine glimlach en lichte verleiding, is er hier niets, of gaat het juist deze fase meteen voorbij. Dat ligt natuurlijk ook aan de hoofdrolspelers. Urbanus kan zijn komische timing als het typetje Urbanus maar niet vergeten en Renée Soutendijk is als vamp of wereldwijze vrouw niet op haar best.

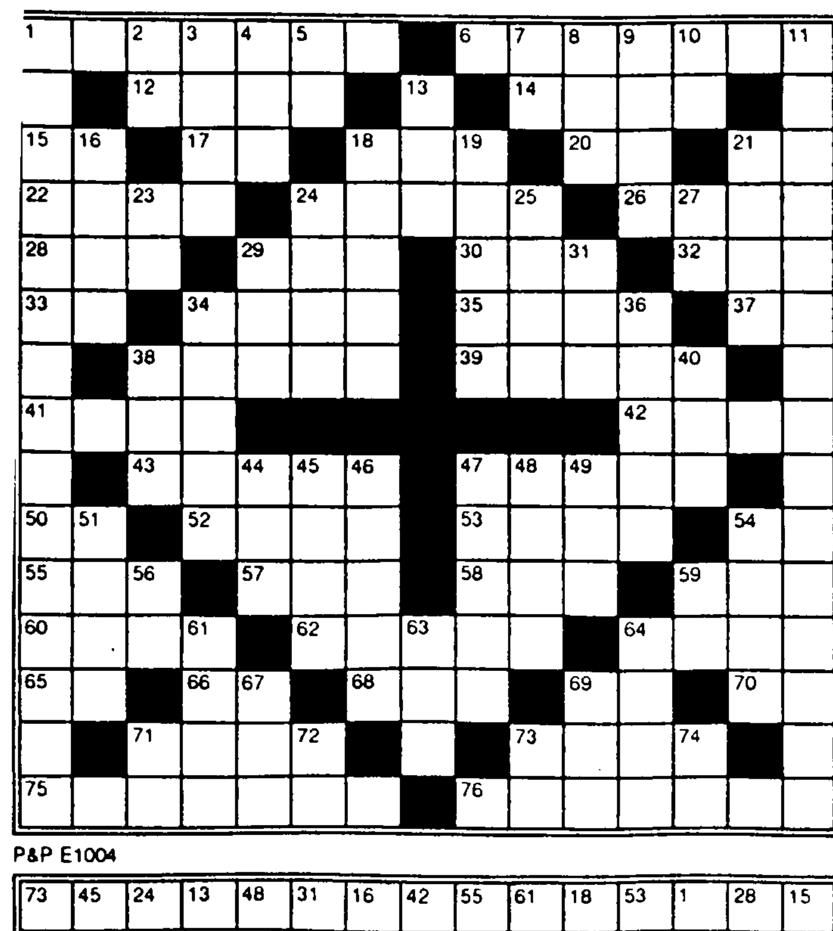
Te zien in H5 Heerlen, Cinema Palace Maastricht, Autokino Landgraaf, Royal Echt, Roxy Geleen en Royal Roermond.

Rel om politieke redes bij Oscar

Richard Gere, Susan Sarandon en Tim Robbins zijn niet meer welkom bij de uitreikingen van de Oscars, wegens hun politieke uitlatingen tijdens de gala-show maandagavond. Dat heeft de producent van de show, Gilbert Cates, afgelopen woensdag gezegd.

Gere, een boedhist, hekelde tijdens de uitreiking de Chinese onderdrukking van Tibet. Robbins en Sarandon bekritiseerden de Amerikaanse regering wegens de opsluiting van 266 Haïtiaanse asielzoekers die aan aids lijden. „Het lijkt me oneerlijk om een uitnodiging voor de presentatie te aanvaarden en die vervolgens voor iets heel anders te gebruiken", meent Cates.
Cates wil de acteurs bij de volgende uitreikingen niet meer uitnodigen als hij de show dan produceert, tenzij ze zelf voor een Oscar zijn genomineerd. Als producent bepaalt hij wie de prijzen in de afzonderlijke categorieën presenteert, en niet de Academie voor Filmkunst die de Oscars uitreikt. Cates heeft de show al vier keer geproduceerd.
Het is niet de eerste keer dat de Oscar-uitreiking als politiek platform is gebruikt. In het verleden hebben prijswinnaars als George C. Scott, Vanessa Redgrave en Marlon Brando in hun dankwoord geprotesteerd tegen de oorlog in Vietnam en het lot van de Amerikaanse Indianen.

● *Richard Gere*

● *Brandon Lee*

Zoon Bruce Lee sterft op set

Brandon Lee, de zoon van de overleden kung fu-filmlegende Bruce Lee, is midden deze week omgekomen op de filmset in North Carolina. De politie meent dat het om een ongeluk gaat maar stelt toch een onderzoek in.

Lee werd in zijn maag getroffen tijdens een schietscene voor de griezelfilm 'The Crow'. Een acteur vuurde een losse flodder op hem af, waarop een kleine explosieve lading afging in een boodschappentas die hij voor zich hield, om de impact van een pistoolschot na te bootsen. Lee stortte ineen en overleed later in het ziekenhuis aan maagwonden.

Brandon Lee volgde de film- en vechtsportcarrière van zijn vader Bruce Lee, die veel succes had als film- en kung fu-ster tot zijn geheimzinnige dood in 1973 op 32-jarige leeftijd. Tijdens opnames in Hong Kong zou hij aan een hersenbloeding zijn gestorven, mogelijk als gevolg van drugsgebruik. Zoon Brandon stond nog onder contract voor twee films voor 20th Century Fox.

Medewerkers aan de film zeiden eerder deze week dat er een vloek rust op 'The Crow'. Een timmerman liep ernstige brandwonden op tijdens de opnames, een auteur verongelukte in zijn auto, en de filmset werd tweemaal vernield: de eerste keer door een storm, en vervolgens door een overspannen beeldhouwer die amok maakte. Het verhaal van de film is geïnspireerd op het werk van Edgar Allen Poe.

Provinciale filmdagen

MAASTRICHT/VENLO – 'De Stilte rond Christine M.' van Marleen Gorris en 'A short film about love' van Krisopf Kieslovski staan centraal op de provinciale filmdagen die dit weekeinde gehouden worden in Maastricht en Venlo.
Beide films zullen in lezingen en nabesprekingen tegen het licht worden gehouden door universitair docent filmkunde Hans van Driel en filmdocente Anke Coumans.

De eerste filmdag vindt zaterdag plaats in het Maastrichtse filmtheater Lumière en duurt van tien tot vijf uur. Dit programma wordt op zondag herhaald in filmhuis Venlo, maar dan van elf uur tot kwart over zes. Toegang ƒ 27,50. Leden van filmhuizen krijgen vijf gulden korting.

puzzel van de dag

P&P E1004

73	45	24	13	48	31	16	42	55	61	18	53	1	28	15

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** edelmetaal; **6** kleurstof; **12** vrucht; **14** traag; **15** loofboom; **17** bijwoord; **18** grof; **20** soort onderwijs; **21** uitroep; **22** schoeisel; **24** schermwapen; **26** denkbeeld; **28** loofboom; **29** elasticiteit; **30** kielwater; **32** sierlijk dier; **33** lidw.; **34** kleur; **35** pl. in N.-Holland; **37** op het ogenblik; **38** dik touw; **39** niet fraai; **41** deel van een fietswiel; **42** opgooi; **43** specerij; **47** vertrek; **50** de oudere; **52** violetkleur; **53** putemmertje; **54** Technische Hogeschool; **55** kledingstuk; **57** amfibie; **58** schrijfgerei; **59** maand; **60** afscheidsgroet; **62** stad in België; **64** oog op een aardappel; **65** pers. vnw.; **66** per procuratie; **68** lijst; **69** de jongere; **70** deel van de dag; **71** natriumchloride; **73** afgemat; **75** raamwerk; **76** schaakfiguur.

VERTIKAAL: **1** attribuut van een voorzitter; **2** waterhoogte; **3** vrl. dier; **4** Europeaan; **5** nummer; **7** hoewel; **8** gewrichtsholte; **9** fraai; **10** voorz.; **11** soort paard; **13** achterzijde; **16** voertuig; **18** belhamel; **19** roofdier; **21** lichaamsdeel; **23** voorz.; **24** aanw. vnw.; **25** ongaarne; **27** titel; **29** waterbewoner; **31** bittere stof; **34** losgeraakte draad; **36** hoofddeksel; **38** hoofddeksel; **40** sleepnet; **44** kippeziekte; **45** bezieldheid; **46** opsporingsmiddel; **47** kerkgebouwtje; **48** stad in Duitsland; **49** onbep. vnw.; **51** toespraak; **54** deel van de voet; **56** zangnoot; **59** zangnoot; **61** heldendicht; **63** zoogdier; **64** kist; **67** gegraven diepte; **69** kledingstuk; **71** op deze wijze; **72** voorz.; **73** bevel; **74** zangnoot.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** nijptang; **6** verhoor; **12** haal; **14** buil; **15** e.k.; **17** ar; **18** els; **20** we; **21** LO; **22** trui; **24** taats; **26** lood; **28** sok; **29** weg; **30** aap; **32** pek; **33** BM; **34** zeel; **35** adem; **37** Po; **38** Seine; **39** rotor; **41** trog; **42** dank; **43** lever; **47** ribes; **50** KB; **52** noga; **53** edel; **54** na; **55** elf; **57** dek; **58** gek; **59** keu; **60** naar; **62** lelie; **64** kauw; **65** e.d.; **66** al; **68** toe; **69** la; **70** si; **71** duel; **73** halm; **75** derwisj; **76** saffier.

VERTIKAAL: **1** nietsbetekenend; **2** PH; **3** taai; **4** aar; **5** nl.; **7** eb; **8** ruw; **9** hiel; **10** ol; **11** roodkopklauwier; **13** vla; **16** krom; **18** eagle; **19** staar; **21** loep; **23** uk; **24** teen; **25** sado; **27** op; **29** wei; **31** pet; **34** zegen; **36** model; **38** sol; **40** ras; **44** vod; **45** egel; **46** raket; **47** regie; **48** idee; **49** bek; **51** blad; **54** neus; **56** fa; **59** ka; **61** rauw; **63** los; **64** kalf; **67** lei; **69** laf; **71** Dr.; **72** LS; **73** ha; **74** mi.

Winwoord: OLIEBOLLENKRAAM

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 28,40
per kwartaal ƒ 85,20
Per acceptgiro:
per maand ƒ 29,65
per kwartaal ƒ 86,45
losse nummers ƒ 1,65
Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de snikkende sirene

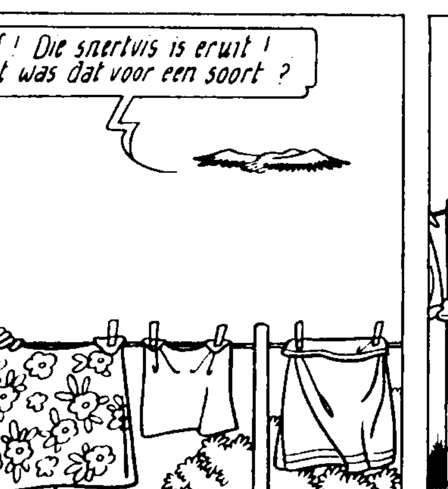

recept

Gemarineerde rauwe vis

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 400 g gefileerde witte vis (heilbot), 3 limoenen, ¾ dl olijfolie, zout, peper, 2 uitjes, 1 thl roze peperkorrels.

Snijd de visfilet in heel dunne plakjes of laat het door de visleverancier doen en leg ze naast elkaar in een lage schaal. Pers 2 limoenen uit en snijd de derde in plakjes. Klop het limoensap en de olie door elkaar en breng op smaak met zout en peper. Schenk het mengsel over de plakjes vis en laat de vis afgedekt met plastic folie ruim een uur marineren in de koelkast (het limoensap maakt de vis als het ware gaar). Pel intussen de uitjes en snijd in dunne ringen. Verdeel de gemarineerde vis over de borden, druppel de marinade erover en garneer met limoenplakjes, de roze peperkorrels en de uiplakjes.

TIP: Serveer er knapperig stokbrood bij.

600 Nederlanders willen voor VN naar Cambodja

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Bankiers, rechters, journalisten, onderwijzers, dokters, toeristische medewerkers, ontwikkelingswerkers, studenten, fractie-assistenten en gemeente-ambtenaren. Wat hebben deze landgenoten met elkaar gemeen? Allemaal willen ze naar Cambodja. Als waarnemer in tenue van de Verenigde Naties bij de verkiezingen in mei. Met dagtoelage.

Ruim 600 telefonische aanmeldingen kreeg het ministerie van Buitenlandse Zaken na een oproep in de kranten. Een open wervingsmethode die voor het eerst werd gebruikt, op uitdrukkelijk verzoek van de VN.

Normaliter stelt het ministerie een lijst op, waarvoor zelf mensen worden benaderd. Zo zond ons land veelal parlementariërs uit als verkiezingswaarnemers. Maar de politici vissen nu vermoedelijk achter het net, want niemand meldde zich, althans niet via het formele circuit. Van de ruim 600 bellers stuurden uiteindelijk zo'n 130 een officieel sollicitatieformulier. Zij meenden te voldoen aan de criteria: kennis van de regio, Engels en Frans sprekend, academisch gevormd, bereid om onder moeilijke omstandigheden te werken, goede contactuele eigenschappen en evenwichtig kunnen optreden.

Niettemin ontving de helft gisteren een afwijzing: „We geven de voorkeur aan een ander. Over de criteria kan geen correspondentie gevoerd worden. Toch bedankt voor de moeite." De overige 65 zitten vanmiddag broederlijk bijeen op de informatieve bijeenkomst ten burele van minister Kooijmans. Van hen moeten er nog eens 40 afvallen. De VN wil er 'slechts' 25 hebben, plus een handvol reserves.....

Als minister cao's niet-verbindend verklaart

FNV-voorzitter dreigt De Vries met rechter

Van onze redactie economie

GRONINGEN - De cao's die zijn afgesloten in de metaal en de bouw dreigen niet-verbindend te worden verklaard door minister De Vries van Sociale Zaken. Volgens FNV-voorzitter J. Stekelenburg zijn daar 'voor sterke aanwijzingen. „Als die aanwijzingen juist zijn, dan bemoeit De Vries zich op onaanvaardbare wijze met in vrijheid afgesloten contracten," aldus Stekelenburg gisteren bij de opening van een driedaags congres van de Bouw en Houtbond FNV in Groningen.

In de cao's is ondermeer een regeling voor de aanvulling van de wao-uitkeringen opgenomen. De werkgevers zijn verplicht mee te betalen aan de daarvoor te heffen premie. Minister Alders (Vrom) liet tijdens het congres weten nogmaals met zijn collega De Vries te willen praten over de wao-reparatie in de bouwcao. „Vooral omdat het om een bedrijfstak gaat met een behoorlijke uitstroom naar de wao," aldus de bewindsman.

Stekelenburg wil de zaak, als het zover komt, aan de rechter voorleggen. Hij verwijst De Vries dat rechtsongelijkheid en concurrentievervalsing op ontoelaatbare wijze worden vergroot, wanneer de minister de cao inderdaad niet algemeen verbindend verklaart. „En dat in een bedrijfstak zoals de bouw waarin de arbeidsongeschiktheid al het hevigst toeslaat."

Juristen van de vakcentrale zullen onderzoeken of de opstelling van De Vries aan te vechten is. Stekelenburg: „De onderhandelaars hebben zorgvuldig volgens de regels gehandeld. Maar nu de uitkomsten de minister niet zinnen, wil hij na het spel de spelregels veranderen."

Nederland telt een kleine 17.000 bedrijven die opereren in de bouw. Ongeveer de helft daarvan is georganiseerd bij een (centrale) werkgeversorganisatie. Als de minister de cao niet aan de hele bedrijfstak oplegt (niet algemeen verbindend verklaart) betekent dit volgens Stekelenburg dat niet-georganiseerde bedrijven zich niet hoeven te houden aan de bouw-cao. „Dat geeft allerlei rechtsongelijkheid en arbeidsmarktproblemen waarop ook de georganiseerde werkgevers niet zitten te wachten."

punt uit

● Vissector

De Nederlandse vissector moet in de toekomst een kwalitatief nog beter produkt leveren om een gezonde bedrijfstak te blijven. Zowel minister Bukman van Visserij als vertegenwoordigers uit de visserij en vishandel verklaarden dit gisteren tijdens de Nationale Visserijconferentie in Urk.

● Aftrek

Het CDA wil dat de belastingaftrek wegens arbeidskosten (arbeidskostenforfait) met ingang van 1994 vijfhonderd gulden omhoog gaat. Het aantal banen kan daardoor met 60.000 toenemen. De werkloosheid neemt met zo'n 4000 mensen af. De christen-democraten hebben het plan via minister De Vries (Sociale Zaken) in het kabinet op tafel gelegd.

● Kok

Minister Kok van Financiën zal volgens het CDA in afzonderlijke gesprekken met de overige bewindslieden moeten zien dat hij hen zover krijgt dat zij tezamen 4 miljard gulden bezuinigen. Kok zal daarbij vooral partijgenoten moeten overtuigen. Dit zitten op de departementen die veel uitgeven.

● Overleden

De graaf van Barcelona, vader van de Spaanse koning Juan Carlos, is gisteren op 79-jarige leeftijd aan kanker overleden. De Graaf van Barcelona werd opgevoed als komend staatshoofd van Spanje, maar beklom nooit de troon. Begin jaren dertig moest hij, na een volksraadpleging, in ballingschap gaan. De latere dictator Franco steunde de claims op de troon van de koning en begon in 1936 de burgeroorlog. Hoewel Franco die met hulp van Hitler-Duitsland en het Italië van Mussolini won, mocht de graaf de troon niet bestijgen.

● Buslijnen

De Tweede Kamer houdt eraan vast dat minister Maij-Weggen 10 miljoen gulden achter de hand houdt om knelpunten in het openbaar vervoer op het platteland op te lossen. De vier grote partijen zijn bezorgd over het verdwijnen van tientallen onrendabele buslijnen, het verminderen van ritten en het ontbreken van alternatieven.

● Blokkade

Een honderdtal facisten, onder aanvoering van 12 parlementariërs van de fascistische partij MSI, hebben gistermiddag een uur lang de ingang geblokkeerd van de Kamer van Afgevaardigden in Rome. Zij riepen leuzen als 'boeven het spel is uit, jullie zijn omsingeld'. Het kwam tot een handgemeen met Kamerleden die het gebouw wilden betreden.

Harde kritiek Hirsch Ballin op rechters en politie:

'Te veel aandacht voor rechten van verdachten'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Rechters leggen te veel nadruk op de bescherming van de rechten van verdachten van misdrijven en te weinig op handhaving van de in wetten vastgelegde normen. Officieren van justitie en politie bekommeren zich te weinig om de positie van de slachtoffers. Justitieminister Hirsch Ballin heeft dat gisteren in Noordwijk gezegd tijdens een symposium over dit onderwerp. Hij leverde daarin fundamentele kritiek op het functioneren van het justitieel bedrijf.

De minister wees erop dat in de publieke opinie de indruk bestaat dat de rechtsbescherming van verdachten te ver is doorgeschoten. Het gezag van de rechterlijke macht staat ter discussie. De helft van de Nederlanders vindt bovendien dat de politie zijn werk niet goed doet.

Hirsch Ballin noemde een en ander verontrustend. Het gebrek aan vertrouwen komt volgens hem niet alleen voort uit tekort aan personeel maar ook door het inhoudelijk functioneren van het justitieel bedrijf.

Bezinning

Het ging de minister te ver om te spreken van een vertrouwenscrisis, „maar een kritische bezinning op het eigen functioneren van de politie en justitie is op zijn plaats," aldus de minister.

De minister haalde in dit verband de jaren zeventig aan, toen sprake was van een gebrek aan vertrouwen in rechters. Toen werd rechters klassejustitie verweten. Volgens de minister staat het rechtsbedrijf nu, evenals toen, aan de vooravond van een trendbreuk. Nu gaat het erom dat de burger niet langer in de eerste plaats vraagt om bescherming van zijn rechten, maar op bescherming van zijn rechtsbelangen tegen aanslagen door criminelen, aldus de minister.

Om die trendbreuk, die een verandering in denken en handelen vraagt, dient de rechterlijke macht meer contact te zoeken met dat wat er in de maatschappij leeft en met het openbaar bestuur. Verder dienen officieren van justitie meer actie te ondernemen tegen neigingen tot bureaucratie binnen het rechtsbedrijf.

Ook de officieren van justitie en de politie kregen nog een veeg uit de pan. Volgens de minister heerst bij delen van het openbaar ministerie de opvatting dat dienstverlening aan slachtoffers geen wezenlijke activiteit is, maar een sympathieke luxe. „Niets is echter zo ondermijnend voor het respect voor de wet als een niet serieuze behandeling van het slachtoffer door politie of justitie," aldus de minister.

Geloven

● *De Italiaanse helderziende Pino Casagrande heft zijn rechterarm op, als hij in de heuvels buiten Genua de Heilige Maria ziet. Casagrande claimt al verscheidene keren Maria te hebben gezien. Veel mensen geloven hem, al hebben zij zelf geen verschijning mogen meemaken.* Foto: EPA

Meisje (8) in brand gestoken

HUTHUM - Een 8-jarige meisje uit het Duitse plaatsje Hüthum in het grensgebied met Nederland is in brand gestoken door twee jongemannen. Het meisje speelde op een braakliggend terrein in de buurt van Emmerik.

Ze werd door de twee jongemannen op de grond geduwd. Vervolgens werd een broekspijp van het meisje in brand gestoken. Het kind is met ernstige brandwonden overgebracht naar het ziekenhuis in Emmerik. Over de identiteit van de twee daders tast de politie in het duister.

Fractie PvdA uit kritiek op Rottenberg

DEN HAAG - In de PvdA-fractie in de Tweede Kamer leeft kritiek op het optreden van partijvoorzitter Felix Rottenberg. Volgens Kamerlid Jan Lonink moet Rottenberg stoppen met zijn kritiek op de Kamerfractie. „Hij tast met zijn uitspraken de integriteit aan van mensen die bij de verkiezingen mede bepalend zijn voor het gezicht van de partij," aldus Lonink.

In de PvdA-fractie heerst onrust door blijvend slechte opiniepeilingen die op fors zetelverlies wijzen. Daarnaast heeft Rottenberg aangekondigd dat de bezem door de kwalitatief matige Kamerfractie moet.

Speciaal onderwijs groeit te snel

DEN HAAG - Staatssecretaris Wallage (Onderwijs) maakt zich grote zorgen over het groeiend aantal leerlingen dat het niet redt in het gewone voortgezet onderwijs. Deze leerlingen zijn aangewezen op het individueel en speciaal voortgezet onderwijs. Daarin worden op het ogenblik al ruim twaalf procent (89.000) van alle leerlingen opgevangen, en dat percentage stijgt voortdurend.

Wallage schrijft in een gisteren verschenen notitie dat dit zo niet door kan gaan. Omdat een leerling in het speciaal onderwijs twee keer zoveel kost als in het gewone onderwijs, leidt een verdergaande toename van het speciaal onderwijs tot jaarlijks tientallen miljoenen extra uitgaven.

Die zullen verhaald moeten worden op het gewone onderwijs, hetgeen leidt tot verschraling. Pijnlijke maatregelen zullen onontkoombaar zijn, aldus Wallage.

Wallage geeft in zijn notitie nog geen eindoplossing voor de problemen aan. Hij wil eerst nog nader overleg met het onderwijsveld en de Tweede Kamer. Wel schetst hij de richting waarin hij wil gaan. Zo dient volgens Wallage het individueel en speciaal voortgezet onderwijs veel meer dan nu te worden ondergebracht bij het gewone onderwijs. Ook zouden de criteria op grond waarvan leerlingen tot het speciaal en individueel onderwijs worden toegelaten, kunnen worden verscherpt.

Wallage noemt verschillende oorzaken voor de groei van het speciale en individuele onderwijs. Zo vraagt de arbeidsmarkt steeds beter opgeleide mensen, waardoor ook meer gevraagd wordt van de leerlingen.

Ook leidt de veelal te stringente scheiding tussen gewoon en speciaal onderwijs tot een kloof in de manier van lesgeven. Daardoor wordt het voor leerlingen die eenmaal in het speciaal onderwijs zijn terecht gekomen moeilijk om terug te keren in het gewone onderwijs.

Geneesmiddelenbranch wil ingreep voorkomen

Plan om medicijnen goedkoper te maken

DEN HAAG - De farmaceutische industrie, groothandel en apothekers zijn bereid zestig miljoen gulden te bezuinigen op de geneesmiddelen. Zo wil de branche een veel drastischer ingreep van staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) voorkomen. Het ministerie van Volksgezondheid ziet in het plan van de gemeesmiddelenbranch een bevestiging van het feit dat de geneesmiddelen momenteel veel te duur zijn. Hét gisteren gepresenteerde plan gaat Simons echter lang niet ver genoeg.

Vanaf 1 juli wil de industrie de prijs van een geneesmiddel met 3,5 procent verlagen. De groothandel zal de winstmarge van 12 procent neerwaarts bijstellen. Apothekers zullen bonussen en kortingen die zij krijgen, inleveren.

Het betreft een principe-akkoord tussen de betrokken branche-organisaties. Onlangs bleek dat de kosten van medicijnen vorig jaar zo'n 500 miljoen gulden hoger zijn geweest dan voorzien. Simons kondigde daarop maatregelen aan.

Hij wil ingrijpen in de prijs die de industrie berekent, de marges van de groothandel aanpakken, de tarieven van apothekers verlagen, bepaalde medicijnen die meer vergoeden via de awbz en het gvs, en een eigen bijdrage van de gebruiker invoeren.

Simons zal zijn veel verdergaande eigen plannen binnenkort openbaar maken in een brief aan de Kamer. De geneesmiddelenbranche is er dus niet ingeslaagd dat te voorkomen. De direct betrokkenen hebben al eerder soortgelijke akkoorden gesloten. Die bleken echter in de praktijk niet te werken.

Na VN-besluit om vliegverbod af te dwingen

Uitbreiding conflict in Bosnië voorspeld

Van onze redactie buitenland

ZAGREB - De leider van de Bosnische Serviërs, Karadzic, reageerde gisteren woedend op het besluit van de VN-Veiligheidsraad om het vliegverbod boven Bosnië met militaire middelen af te dwingen. Hij liet doorschemeren dat de Serviërs door het VN-besluit de onderhandelingen aan het tot stand komen van een vredesverdrag zullen opschorten. Karadzic voorspelde verder dat er nu een grote kans bestaat dat het conflict zich nog zal uitbreiden.

De Navo-vliegtuigen zullen naar verwachting binnen twee weken in actie zijn voor het afdwingen van het verbod. Of ook Nederland deelneemt aan de operatie en welke andere landen meewerken wordt vandaag besloten door de Navo. Minister van Defensie, Relus Ter Beek, heeft in een eerder stadium 18 F-16 gevechtsvliegtuigen beschikbaar gesteld voor dit doel.

De Navo zou voor het afdwingen van het vliegverbod in totaal tussen de 50 en 100 toestellen willen inzetten. Volgens Navo-zegslieden zullen zij opereren vanuit Italië.

Ook zullen naar verwachting Amerikaanse marine-vliegtuigen meedoen, die vanaf vliegdekschepen in de Adriatische Zee opereren.

De Duitse regering moet vandaag een besluit nemen of de Duitse bemanning aan boord van de Awacs-radartoestellen van de Navo kan blijven, nu deze waarschijnlijk boven Bosnië zullen worden ingezet. De Duitse grondwet verbiedt namelijk in beginsel het inzetten van Duitse militairen buiten het Navo-gebied.

Groot-Brittannië is net als de VS wel bereid mee te doen en stapte daarmee heen over aanvankelijke bezwaren en de vrees dat er vergeldingsacties tegen Britse troepen op de grond zouden kunnen worden ondernomen. Frankrijk is vrijwel zeker het derde land dat het voortouw neemt bij de operatie.

Over de veiligheid van Nederlandse militairen op de grond zei het ministerie van Defensie in Den Haag dat van de Nederlandse militairen die zich momenteel in ex-Joegoslavië bevinden extra beschermingsmaatregelen worden voorbereid, in verband met mogelijke Servische wraakacties.

VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali heeft de Noorse minister van Buitenlandse Zaken, de 61-jarige Thorval Stoltenberg, gevraagd om aftredend internationaal bemiddelaar Cyrus Vance op te volgen.

Srebrenica

De commandant van de Servische troepen in Bosnië heeft gisteren, in weerwil van zijn belofte van een week geleden, bepaald dat er alleen nog maar lege VN-vrachtwagens, zonder voedselhulp, naar Srebrenica mogen rijden. Er mag geen voedsel meer naar de belegerde stad worden vervoerd. De vrachtwagens mogen uitsluitend gebruikt worden om burgers te evacueren. Het vluchtelingencommissariaat van de VN (UNHCR) tekende meteen protest aan.

Zie verder pagina 5
● Serviërs maken zich schuldig aan Holocaust

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Vermist/Gevonden

WEGGELOPEN, rood-bruine kat, omg. Sittarder-weg, 31-3-'93, witte bef, wit-te neus. Ze is ziek. Terugbez. 045-725247.

Personeel aanbod

2 METSELAARS bieden zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden. Tel. 045-322976.

65+er met ruime ontwikkeling wil nog 10 a 15 uur per week ZINVOL bezig zijn. Br.o.nr. B-03846, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevraagd

Te huur gevr. luxe APPARTEMENT, bij voorkeur Brunssum of Hoensbroek, max. huurprijs ƒ 900,-. Tel. 045-254937, bellen tussen 9.00-12.00 uur.

OG te huur

Te huur KANTOORRUIMTE 50 m2 bestaande uit: ontvangstruimte, kantoor- en archiefruimte voorzien van telefoon, airco, vloerbedekking en verlichting, huurprijs ƒ 1.200,- per maand. Bel: 045-222895.

Personeel gevraagd

Gevraagd voor uitbreiding van ons team
Dames
Leeftijd en ervaring onbelangrijk, voor verkoop in cosmetica en parfums, d.m.v. het organiseren van huisparties. Verdiensten ƒ 200,- à ƒ 250,- per dag/avond. Tel. 046-334514 na 18.00 uur 09-32.89702694.

Wij zoeken voor onze brood- en banketbakkerij een ervaren
Banketbakker m/v
Bel ons voor een afspraak. Tel. 046-372132.
Echte bakker Dukers, Hoolstraat 5, Beek.

Gevraagd voor Italiaans Restaurant/Pizzeria te landgraaf.
Kelner/Serveerster,
leeftijd tot plm. 25 jaar, ervaring is vereist.
Het betreft een full-time baan.
Pizza-bezorger lft. v.a. 16 jr.
Uw telefonische reactie verwachten wij zo spoedig mogelijk, uiterlijk echter binnen 7 dagen na verschijning van deze advertentie op het volgende telefoonnr.: 045-443464.

Volkskrant en Trouw vraagt
Bezorgers m/v voor regio Heerlen
Goede verdiensten. Inl. 045-255777, na 18.00 uur.

Topkapsalon zoekt:
dames/herenkapper M/V
Kappersteam J. Stassen, Hoensbroek. Tel. 045-211852.

Rest. The Golf Brunssumer Heide
vraagt met spoed een
Serveerster
met ervaring + een assistent voor de keuken. Werktijden in overleg. Bent u geïnteresseerd bel dan voor het maken een afspraak. Tel.: 045-271892

Grand Hotel Berg en Dal, Valkenburg vraagt een goed gemotiveerde part-time
Nachtportier
Tel. 04406-12741.

Gevraagd
Turnleider m/v
voor recreatieve meisjesgroepen, 6 tot 10 jr op maandag en donderdag van 16.00 tot 18.00 uur.
TURNVERENIGING FURENTHELA
Tel. 045-752523.

Ervaren part-time STOMERIJPERSTERS gevraagd. Tel. 045-253212.

EUROBOUW zoekt nog vakbekwame metselaars voor Duitsland. 043-254669.

City-Tax Kerkrade B.V. zoekt nog enkele nette part-time CHAUFFEURS voor de weekenden. Soll. na tel. afspraak: 045-424242.

TANKBEDIENDE gevr. 15-18 jr. v. vrij., zat. en zon. Vr. 12.00-14.00 uur: Tankstation, Holzstr. 93,Kerkrade.

VUTTER of student i.b.v. rijbewijs gevr. voor lichte magazijnwerkzaamheden en boetsen van bedrijfsauto's van bedrijf in Nuth. Tel. 045-241917.

1e DAMESKAPPER/kapster gevr. Goed salaris. Kapsalon Trendset, Wilhelminastr. 76, Hoensbroek. Tel. 045-211324.

Met spoed gevraagd colonnes IJZERVLECHTERS voor op montage en colonnes gevr. voor omgev. Düsseldorf. Mias Bouw, tel. 09-32.89718043. Na 18.00 uur: 045-217723.

Fa. EMN vraagt voor op korte termijn, METSELAARS, voegers, betontimmerlieden en ijzervlechters. 045-712003.

Ervaren FRITUREHULP gezocht voor dinsdag en donderdag. Tel. 045-214039.

Wil je werken als MANNEQUIN, fotomodel, dressman? Bel 03445-2221. Ook gevr. oudere dames en grote confectiematen. U kunt door ons worden opgeleid.

IJSVENTER gevraagd, in bezit van rijbewijs, als bijverdienste. Tel. 045-253004.

Gevr. HULP in de huishouding bij alleenst. man met 2 grote kinderen voor meerdere dagen p.wk. in Kerkrade. Tel. 045-455763 na 18.00 u.

FRITUREHULP m/v gevr. met erv. Friture Zeswegen, Zeswegenlaan 277, Heerlen. Tel. 045-726764/708230.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren colonnes METSELAARS. Tel. 045-214500 na 13.00 uur 04499-4479.

Gevraagd: CO2 LASSER samensteller, zonder ervaring onnodig te solliciteren. Tel. 04754-86745.

Gevraagd ervaren plafond- en systeemwanden MONTEUR. HaPe-bouw Schinveld. Tel. 045-252763.

Dringend gezocht IJZERVLECHTERS voor Duitsland. Firma Bunij. Tel. 045-231551.

Gevr. part-time MEDEWERKERS/STERS, plm. 20 jr. voor kassa/baliewerk op zondag. Tevens voor nachtdienst, vr./za. Texaco stations L.G.M. Kroes, Keulseweg Oost en West, Heerlen. Tel. 045-425390 18-19 uur.

Fa. EMN vraagt voor op korte termijn, BANKWERKERS, electriciëns. 045-712003.

Feesten/Partijen

Petit Paris
catering- en evenementenburo: ook voor speciaal paasontbijt. Tijdig reserveren. Info: 045-310447.

Te huur ATTRACTIES voor alle evenementen: rodeostier, treintje, luchtkussens enz. Tel. 09-32.89866463.

Kamers

Kamer te huur te VALKENBURG voor oudere heer of dame. Tel. 04406-12875.

H.O. ROMECO vraagt voor direct Stratenmakers. Bellen tijdens kantoor-uren 045-714870 b.g.g 225050.

Goed gemotiveerde PARTNER (mnl.) voor het verder uitbreiden van een opstartend kleinschalig dienstverlenend bedrijfje. Br.o.nr. B-03852, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Westlands Bloemenhuis te Maastricht vraagt part-time VERKOOPSTER v.a. 20 jr., liefst met erv. Telef. reacties na 18.00 uur 043-640365.

Gevr. AFWASHULP m/v voor de weekenden. Inl. H. van Bavel. Tel. 04492-2752.

KINDEROPPAS voor 2 kinderen, 2 dgn. p.wk. aan huis, Vergoeding ƒ 5,- p.u., erv. gewenst, lft. 35-50 jr., omg. waubach. Tel. 045-325364.

Gevr. jonge man voor meereizen KERMIS, autoscooter. Inl. 045-413647.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Nieuw
is deze service niet
!!!!Hypotheken!!!!
!!!!net even beter!!!!
informatie i.v.m. aan-/verkoop van een woonhuis "Hypotheek op Maatwerk"
Gratis advies incl. bekijken eventueel aan te kopen pand.
Ass. kantoor Van Oppen b.v.
Lindeplein 5, Brunssum. Tel. 045-254543.

Vrijblijvende informatie over uw huis verkopen
Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee moet houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Belt u ons gerust voor een geheel vrijblijvend gesprek.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM aquina HEERLEN 045-715566

woonhuis
te k., Schinveld: 4 slpks., woonk., keuken, serre, vr.pr. ƒ 145.000,- k.k. 045-254712, Rooseveltstr. 26.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Spaarhypotheek v.a. 7,2%. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-732514. STIENSTRA Hypotheek Service.

Gevr. WOONHUIS vrijst. of halfvrijst. omg. Heerlen/Simpelveld met grote tuin of weide op het zuiden, landelijk of rustig gelegen. Tel. bereikbaar di. t/m vr. na 11.00 uur 045-424715

Te k. of te h. WINKEL met woonhuis en grote tuin in centrum van Heerlen. Direct te aanvaarden. 045-724690

KERKRADE. Te koop vrijstaand woonhuis, geheel onderkelder met garage. Grote woonkamer met open haard; 3 slaapkamers, 2 badkamers; zolder. Tuin op het zuiden. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k. Tel. 045-462299 (na 18.00 uur 045-454225)

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Te k. gevr. WOONHUIS m. garage, tuin, min. 2 slpk., lfst. omgev. Sitt., tot ƒ 130.000,-. Br.o.nr. B-03845, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Hrl.

SCHINVELD te koop halfvrijstaand woonhuis met garage. Ind.: woonk., keuken, serre, badk. met ligbad en 2e toilet, 4 slpks., geh. geïsoleerd en rolluiken, bwj. '88, pr. ƒ 205.000,- k.k. Tel. 045-259302.

Te k. goed onderh. halfvrijst. WOONHUIS m. carport en garage, luxe badkamer, keuken, 3 slpk., balkon, zolder, kelder, woonk. m. serre plm. 60 m2. Moet van binnen gezien worden. Tel. 046-514554 na 17.30 u.

Te koop gevraagd oude woning in Heerlen-Brunssum-Hoensbroek. Max. ƒ 140.000,-. 045-224294.

SITTARD, Vrangendael, te koop halfvrijst. woonh., gr. garage, tuin, c.v., rolluiken, 4 slaapk., badkamer, zolder, kelder, L-vorm. woonkamer, grote keuken, ƒ 198.000,- k.k. Tel. 046-520557.

Bouwen/Verbouwen

Trappen Sierpoorten
op maat gemaakt en geplaatst
meer dan 10 verschillende modellen
Trappenspecialist
H.T. Zelissen, Dorpstraat 25, Broeksittard.
Showmodellen ter plaatse. Tel. 046-519970.

Bouwmat./machines

Nu of NOOIT! Te k. div. soorten dakleer v.a. ƒ 10,- t/m ƒ 50,- p.rol; laminaatparket ƒ 25,- p.m2; underlaymentplaten ƒ 42,50 p. pl. Rennemigerveldweg 70A, Hrln. 045-727742/723076.

Te koop 5 ijzeren SPANTEN 12 mtr. overspanning. Tel. 043-632433.

Nieuw! Vuren BOUWHOUT. Aanbieden van gunstige prijzen. Tevens metselsteen in grote partijen en hard- en buiten werk v.a. ƒ 0,25 p.st. Grubbenlaan. (Naast Mega Hoensbroek). Geopend ma t/m vrij van 9-18 uur, zat. 9-16 uur. Tel. 045-219428.

Te koop 2e hands BOUWMATERIALEN, z.g.a.nw., systeemplafonds met ophanging, systeemwanden met deuren, compl. wanden met glas. Plankhout, balkenhout en schotten. 1000m2 stoepetegels, partij gebakken straatklinkers. 2 Rolpoorten. Te bevr. W. Alexanderweg 59, Maastricht. 043-632433.

Reparaties

Koelkast- en diepvries. Reparatie met garantie. Geen voorrijkosten. VROKO 045-441566 / 461658

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Intusatrier. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Ter overname aangeb. FRITURE in centrum Heerlen. Geen overname. Tel. ƒ 50.000,-. Financ. mog. Inl.: Interhoreca 043-260339.

Geldzaken

GELDLENING een probleem? Particulieren willen helpen. Duur 1 jr. Bedrag max. ƒ 5.000,-, vast inkomen vereist. Br.o.nr. B-03824, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Hobby/D.h.z.

Te koop houten RAAMWERKEN met glas en deuren, plm. 2.00x1.00 mtr. voor kweekkassen of volieres, ƒ 5,- p.st. op= op 045-241588.

Speelgoed

Te k. grote radiografisch bestuurbare auto merk Nikko, ƒ 35,-. Tel. 046-512828.

Kunst en Antiek

Te koop eiken BOERENKAST, salontafel, Henri II eethoek, comtoise klok (harpslinger), hanglamp. Tel. 043-228362.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Raeven werkkleding,
Nieuw: Rijksweg 61, Gulpen.
☎ 04450-3511

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Regelm. te k.: mooie jonge SPORTPAARDEN. Aanl. v. dress. en spring. Stal Eussen, 045-751896 of 751659.

Te koop gevr. LANDBOUWGR. Geleen, Sittard of dir. omg. Br.o.nr. B-03844, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

2 HAFLINGER jaarlingen, merrie en hengst. Elkenrade 8. 04451-1257.

SIEREENDJES, kalkoen, kweekkoppels, vlak-broedmachine, ant. 4-wiel. boerenw., 2 ware 2-wiel. aanh. v. trekker. 04499-1499.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

HOOI te koop. Tel. 04409-1602.

Te k. of te ruil 1½ PAARDTRAILER Wesco tegen 2-paardstrailer; 1 jaarling Haflinger hengstveulen. Te bevr. Graverstr. 69, Kerkrade. Tel. 045-414355.

L.A.C. het adres voor 1½ of 2-paards trailers. Grootvee of kleinvee. Voorjaarsaanbieding, hoge inruil!!! Diverse merken-uitvoeringen. Nieuw! !! De 1½ Ifor-Williams met voorlosser, zeer ruim. Tev. in 2-p. Limb. Aanhangw. Centrum M'tricht-Lanaken. Tel. 043-254600.

Te k. 2½ jr. bruine HENGST, Saros x Eros, zeer goede bewegingen: 045-316341.

Gelegenheid tot INSCHAREN van vee. Tel. 04455-2289.

Te k. 5 ha. Weide- LANDBOUWGROND, gel. gemeente Gulpen. Te bevr. 045-426944 of 04408-2360.

Auto's

Hoge beloning
Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd van 28 op 29 maart en tot terugverkrijging van de BMW 316, kleur zwart met kenteken PT-19-KB. Alles ontvreemd vanaf Parkeerplaats Carboonplein te Kerkrade. Inl. welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Opel Kadett 1.3 S HB	1987
Renault 19 TR Chamade	1991
Toyota Corolla 1.3 XLi-12V	1990
VW Golf 1.3 Manhattan	1990

AUTOMAAT

Fiat Panda 1.1 IE automaat	1991
Fiat Uno 60 S automaat	1988

LPG

Fiat Uno 1.0 S 5-drs. IE kat./LPG	1990
Subaru Legacy 1.8 GL LPG	1990

PANDA & UNO vanaf 1986

Fiat Uno 1.1 S IE Kat 5-d. 0 km	1993
Fiat Uno 60 S Diesel	1988
Fiat Tipo 1.4 IE	1991
Fiat Tempra 1.6 SX IE kat.	1990
Fiat Croma 2.0 IE S	1987

ƒ 3.000,- INRUILPREMIE bij NIEUWE TIPO & TEMPRA
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld.
FIAT SCHOBBEN BRUNSSUM
Tegelstraat 3. Tel. 045-250675.

.VOORJAARSAKTIE.
.PICCOLO'S.
2x PLAATSEN 1½x BETALEN
.REUZEPICCOLO'S.
3x PLAATSEN 2x BETALEN
* M.u.v. enkele rubrieken.
Bel nu
045-719966
Limburgs Dagblad
piccolo's

Hyundai Scoupé GSi groenmet.	1992
VW Golf groenmet.	1986
Toyota Corolla 1.3 XLi 12V rood	1990
Toyota Corolla 1.3 GL Liftback wit	1987
BMW 316 wit lm-velgen	1988
Daihatsu Charade TS blauw	1986
Opel Kadett 1.3 S wit	1986
Seat Ibiza Special rood	1987
Seat Ibiza Special zwart	1989
Suzuki Swift 1.3 GL rood	1991
Nissan Sunny 1.3 L rood	1987
Hyundai Pony GL blauwmet.	1990
Opel Corsa 1.2 S blauw	1987
VW Jetta 1.3 C blauwmet.	1984
Volvo 340 DL blauw	1983
Citroën Visa Club blauw	1986
Toyota Celica 1.6 ST Coupé blauwmet.	1986
Toyota Corolla 1.3 XL 12V	1988
Skoda 120 L groen	1986
VW Golf wit	1979

AUTOMATEN

VW Golf 1.3 rood	1986
Ford Escort 1.6 GL blauwmet.	1986
Volvo 343 DL blauw	1981

Tevens onderhoud, reparatie en APK keuringen, carrosseriereschade en expertise. Auto's met Bovaggarantie.
Autobedr. Osojnik & Zn.
Eygelshovergracht 65, Kerkrade. 045-460734/464980.

Citroën dealer
Auto Janssen Heythuysen b.v. biedt aan
Citroën Top-occasions

XM 2.0i Ambiance metalliclak 2.500 km	1993 ƒ	43.250,-
XM 2.0i metalliclak schuifdak 30.000 km	1992 ƒ	42.500,-
XM 2.0i metalliclak schuifdak 51.000 km	1992 ƒ	42.500,-
XM D12 (diesel) met.lak schuifd.	1991 ƒ	42.750,-
ZX Aura 1.6 met.lak st.bekr. radio 5-drs	1992 ƒ	30.000,-
ZX Aura 1.8 3-drs. 12.000 km rood	1992 ƒ	29.000,-
BX 1.9 Routierre stuurbekr. 16.000 km	1992 ƒ	31.000,-
AX 1.1 First inj. 11.000 km	1992 ƒ	17.350,-

Tel. 04749-2800, Walk 13, Heythuysen.

Eerste klas occasions

Renault R 19 5-drs. groenmet. elec. schuifd.	1989
Opel Kadett Sedan wit, als nw.	1989
Opel Kadett 3-drs. HB sunroof, grijsmet.	1988
Opel Corsa 1.2 S GL te rood	1987
Opel Vectra 1600i blauw als nw.	1990
Opel Kadett 1.3 3-drs. zilvermet.	1985
Ford Sierra 2.0 GLX schuifd. div. access.	1987
Fiat Orion Sedan GLX div. access. zilvermet.	1989
Fiat Uno 45 I 3-drs. zwart leuke auto	1991
Mercedes 250 T D stat.car. geel kent. schuifd.	1986
Austin Metro puntgaaf, leuke auto	1984
Volvo 340 3-drs. wit	1983
Peugeot 305 GL 100% APK ƒ 1.500,-	1983

Inl.: Grasbroekerweg 28, Heerlen. Tel. 045-722463.

Te k. RENAULT 11 GTL 3-drs. bwj. '83, goed onderhouden, koopje, ƒ 2.750,-. Tel. 043-433599.

Te koop RENAULT 18 GLS, bwj. '80, pas gekeurd, diverse extra's, vr.pr. ƒ 900,-. Tel. 045-244187.

Inruilauto's

9x Fiat Panda vanaf		ƒ 4.900,-
13x Fiat Uno alle types vanaf		ƒ 5.900,-
Austin Metro Van wit	1986	ƒ 3.900,-
Citroën BX 1.4 rood	1989	ƒ 13.900,-
Ford Escort 1.6 ghia bronsmetallic		ƒ 4.900,-
Honda Civic automaat blauwmet.	1984	ƒ 6.900,-
Lada Samara wit	1987	ƒ 7.900,-
Opel Corsa 1.2 S	1983	ƒ 4.900,-
Opel Kadett station beige	1983	ƒ 3.900,-
Opel Kadett automaat grijsmet		ƒ 6.900,-
Peugeot 106 "Dixie" zwart	1992	ƒ 19.600,-
Renault 21 TL grijsmet. nov.	1989	ƒ 12.900,-
Suzuki Alto GA rood	1990	ƒ 11.900,-

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. 045-742121.

Autobedrijf Ad van Neer

Opel Vectra 1.6i 19.000 km	09-1992
Mercedes 190E wit ABS stuurbekr.	1988
Suzuki Alto GL blauwmet.	1986
Ford Fiësta 1.6 diesel 77.000 km. rood	1986
Fiat Uno SX 5-drs. vele extra's	1989
VW-Golf 1.8 E 5-drs. wit	1986
Kadett 1.2 geel	1981
Fiat Panda wit	1983
Escort 5-drs. wit	1982

stationcars

Mercedes 230 TE alle mog. extra's	1986
Siërra 2.0 CL bruinmet. 37.000 km	1989
Kadett 1.8 GLS blauwmet.	1989
Kadett 1.6 diesel zilvermet.	1989
Kadett 1.6i AUTOMAAT wit	1988
Kadett 1.6 diesel rood 5-drs.	1985
Kadett 1.3 5-drs. geel	1982
Omega 2.0i zwartmet.	1987
Passat Variant wit 1e eig.	1989
Audi 100 Avant blauwmet.	1987
Renault 18 GTL blauwmet.	1985
Kadett 1.7 diesel combo	1990

Autobedr. Ad v. Neer
Zandweg 160, Heerlen, tel. 045-416023.
Inruil, garantie en financ. mogelijk.

Te k. Opel KADETT GT, bwj. '86 zwart nwe. uitl. + banden, vr.pr. ƒ 9.500,-. 04458-2114.

Opel CORSA 1.2 HB bwj. '85, zeer mooie auto, pr. ƒ 5.950,-. Tel. 045-253075.

Te k. Opel KADETT 12S, kl. zilv.met., bwj. '86, APK 10-'93, pr.n.o.t.k. 045-320807.

Opel KADETT 1300 S, bwj. '82, Recaro inter. 5-gang, verlaagd, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-327666/422748.

Te k. Opel KADETT 1200, caravan, 5-drs., met LPG, bwj. '83, APK 17-3-'94, trekhaak, i.z.g.st., ƒ 2.950,-. Tel. 045-323178.

Opel OMEGA 1.8 S, '87, d. grijsmet., div. extra's, i.z.g. st., 120.000 km., APK '94, ƒ 10.000,-. Tel. 046-755039.

Te k. Opel ASCONA 2.0 E SR bwj. '83, APK '94, verl., LM-velgen, ƒ 1.750,-. Tel. 045-327014.

Te koop KADETT 1.6D, bwj. '85, APK 3-'94. Tel. 045-442685.

Te k. Opel KADETT 1.6S, bwj. '83, APK tot 4-'94, i.z.g. st., ƒ 3.400,-. 045-320009.

Te k. Opel KADETT 13N, nw. ATS-velgen, getinte ramen, radio-inst., i.z.g.st., APK, ƒ 3.000,-. Tel. 045-243703.

Opel KADETT 1.6 diesel, bwj. 11-'83, APK 13-11-'93, vr.pr. ƒ 2.150,-. 045-410754.

Te k. Opel ASCONA 1.8 E GT Sport, veel accessoires. Tel. inl. 045-251569.

Te koop Opel ASTRA 2.0i GT, mei '92, 13.500 km. met fabr. gar. en veel extra's o.a. boordcomp., schuif/kanteldak, electr. spiegels en centr. deurvergr., enz. evt. stereo met c.d. wisselaar en sportvelgen 7,5x16 met 215/40/16 banden, auto in absolute nieuwstaat.Tel. 045-227931.

Opel CORSA TR 1.2 S, bwj. '84, 2-drs., APK 9-'93, pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-720200.

Te k. Opel CORSA 1200, bwj. '89, kl. wit, km.st. 35.000, 3-drs. 043-214090.

Te koop PEUGEOT 305, 4-drs, APK, bwj. '81, ƒ 1.250,-. Tel. 045-721474.

Te k. PEUGEOT 305 GL bwj. sept. '84, 100.600 km, APK 20-3-'93, vr.pr. ƒ 3.800,-. Tel. 043-212406.

Te k. PEUGEOT 205 XR bwj. '89, div. extra's, kl. wit. Tel. 045-212882, na 18.00 uur.

PEUGEOT Accent 205 XE 1.1, bwj. '87, rood, vr.pr. ƒ 9.000,-. Tel. 04492-5424 b.g.g. 045-412199.

Te k. PEUGEOT 205 11-'83, 5-drs., i.z.g.st., ƒ 4.650,-. Inr. mog. 045-316940.

Te k. weg. overcompl. PORSCHE 924 bwj. '80, zeer mooi, pr. ƒ 14.750,-. Inl. 04740-2057 of 4750-28436.

Te k. RENAULT 9 TL 4-drs., i.z.g.st., bwj. '82, APK 8-'93, pr. ƒ 1.450,-. 045-721474.

Te k. RENAULT 5 Alpine Turbo bwj. '83, i.z.g.t., APK 3.'94, inr. motor mog., vr.pr. ƒ 3.750,-. Schaesbergerstr. 51, Terwinselen.

Te koop SUZUKI Alto, bwj. '85, APK tot dec.'93, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 4.750,-. 045-720905.

CHEVROLET Celebrity 2.8 multipoint inj., autom., Mecam LPG, radio, electr. ramen, 1988, ƒ 12.950,-. Tel. 04929-64501.

Vuurrode! CITROËN BX 1.9 diesel, sunroof, 5-bak, i.z.g. st., 1990, ƒ 13.750,-. Tel. 04929-64501.

Te koop CITROËN Axel, bwj. '85, APK febr. '94, i.z.g.st., ƒ 2.650,-. Tel. 04492-2680.

Te koop CITROËN AX 1100 RE bwj. '87, kl. rood, 3-drs., nw. banden, APK '94, in staat van nw., vr.pr. ƒ 7.850,-. 046-527379.

Te koop CITROËN BX TRD Diesel, electr. ramen, i.z.g. st., bwj. '86, vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 045-227376.

Te k. CORVETTE Stingray met taxatierapport, bwj. '77. 046-520951 na 20.00 uur.

Alfa GIULIA '78, gerest., 2.0, 140 pk, foto's en rek. t.i. 045-243577.

Te koop AUDI 100 cc '83, v. extra's, i.z.g.st., ƒ 3.950,-. Tel. 045-453572.

Te koop AUDI coupé, bwj. '81, APK '94, i.z.g.st., ƒ 4.250,-. Tel. 045-316940.

BMW 320-i, nw. model,bwj. '83, APK '94, div. extra's, i.z. g.st. vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 04409-2391.

Te koop BMW 323i kl. wit, div. extra's, schuif/kanteldak, uitbouwset, bwj. '84, zeer mooi. Tel. 045-226718.

Te koop BMW 518 met sportwielen, nwe. banden, trekhaak, schuifdak, APK 2-3-'94, bwj. '82, in perf. st. ƒ 2.750,-. Tel. 045-323178.

Te koop BMW 315, bwj. eind '83, rood, APK 18-9-'93, vr. pr. ƒ 1.500,-. 043-257375.

GÖTTGENS BEEK 046 375858
(bij Makado)

Opels
Corsa 3-4-drs. '86 t/m '92
Astra 5-drs. 1.4i '92
Kadett 3-4-drs. '85 t/m '91
Kadett car. 5-drs. '89
Vectra 1.6/1.8 '89 t/m '92
Omega 2.0i '88/'89/'91
Senator CD aut. 3.0i '88

Andere merken
Alfa Romeo 33V ƒ 19.950,-
BMW 316i 4-drs. ƒ 24.950,-
Ford Fiësta 1.1 ƒ 14.950,-
Escort 1.3/1.6 v.a. ƒ 11.950,-
Siërra 5-drs. v.a. ƒ 21.950,-
Mazda 323 GLX ƒ 14.950,-
Peug. 205 3 st. v.a. ƒ 9.950,-
Peugeot 309 1.4 ƒ 19.950,-
Renault 21 GTS ƒ 24.950,-
Saab 900 4-drs. ƒ 13.950,-
Volvo 340 v.a. ƒ 11.950,-
Volvo 480 coupé ƒ 19.950,-
VW Golf 3 st. v.a. ƒ 14.950,-
Lancia Dedra 1.6 ƒ 24.950,-
Weth. Sangersstr. 1, Beek.

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's
Feroza Sport Rack '92
Toyota Landcruiser '86
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Suzuki Vitara JLX '90

Automaten
Daihatsu Cuore '88
Opel Kadett 1.3S autom. '82
Opel Ascona '83
Honda Civic '81
Nissan Bluebird 2.0 SLX '86

Diesels
Volvo 345 DL rood '87
VW Golf CL wit '89
Peugeot 405 GRi LPG '90
Daih. Charade turbo D '88

Div. Occasions
Audi 80 1.8 S '89
Mazda 323 1.5 Sedan '87
Mazda 323 1.5 GLX '85
Mitsubishi Lancer GL '90
Mitsubishi Starion
Renault Clio TR '91
Nissan Sunny 1.6 SLX '90
Nissan Sunny Coupé '87
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Escort 1.6 RS '89
Ford Escort 1.6 Laser '86
Ford Sierra 2.0 Sedan '88
Ford Escort 2.3 GL '84
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Orion 1.6 GL '86
Fiat Panda 34 White '85
Fiat Uno SX '87
Fiat 126 '81
Honda Integra 1.5 GL '87
Honda Civic Shuttle '85
Honda Civic 1.3 S '85
Opel Omega 2.0i '87
Opel Kadett 5-drs. '86
2x Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 1.3 S Club '88
Opel Ascona 1.6 S '84
Opel Corsa 1.0 S '83
Opel GT rood '69
VW Golf Madison '90
VW Passat 1.8 CL '89
VW Jetta 1.6 4-drs '87
VW Golf 1.6 CL wit '85
VW Polo coupé 1.3i '90
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

Proficiat!

Niet treuren, het gaat vandaag gebeuren
Nancy 18 jr.
proficiat Raymond, Pap, Mam, Diana, Enrique.

Na 44 jaar werken in de
Proficiat (O)pa
Wensen je, je vrouw M. Cor en Ingrid en je schatteboutje Gino.

Hoera!
Louis wordt 50 jaar.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet onder op de envelop het nummer uit de advertentie te vermelden.

Te k. DAIHATSU Jeep softtop, 2500 D, grijs kent., i.z.g. st., vele acc., pr. ƒ 9.500,-. Tel. 045-241263 b.g.g. 09-32.241812335 (B).

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

INKOOP alle merken auto's! Bel. hoogste prijs! 045-416239 geop. tot 21 u.

Porsche 944 Targa '83 16" velgen enz. in nw.st. ƒ 18.950,-; Mercedes 190 E automaat '83 15" velgen enz. i.z.g.st. ƒ 15.750,-; VW Golf 1800 GTI 15" velgen enz. ƒ 11.750,-; Honda CRX 1500 i 12V '85 div. extra's ƒ 10.900,-; Opel Kadett 1800 GSi '85 rood ƒ 12.900,-; Opel Kadett 1800 GSi '85 wit div. extra's ƒ 13.250,-; Opel Kadett 1300 S GT '86 i.g.st. ƒ 9.900,-; Suzuki Samurai Jeep Cabrio '89 veel extra's in nw.st. ƒ 13.500,-; BMW 316 '85 sportvelgen enz. ƒ 9.900,-; Suzuki Jeep SJ410 '84 Cabrio geel kenteken ƒ 9.500,-; Fiat Panda 1000 CL inj. '89 in nw.st. ƒ 8.750,-; Citroën AX 1000 RE '88 rood in nw.st. ƒ 8.900,-; Peugeot 205 GL '84 i.g.st. ƒ 5.250,-; Opel Kadett 1300 S '83 ƒ 3.900,-; Renault 11 GTD '85 ƒ 2.750,-; VW Golf Cabrio 1600 GLS '80 (spuitwerk) ƒ 9.900,-. Inruil - financiering - garantie mogelijk. Marc DASSEN Auto's, Nijverheidsweg 13, Heer-Maastricht. 043-614164 / 634302.

Prachtige ! SIËRRA Sedan 2.3 diesel, stuurbekr., alarm, 15 inch wielen, verl., kanteldak, schuifdak, spoiler, metalic, 1989, ƒ 16.500,-. Tel. 04929-64501.

Te k. wit/beige Ford FIËSTA bwj. '87, vr.pr. ƒ 6.850,-. Tel. 04498-59350.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 GL, Sedan, bwj. '87, zilvermet., 86.000 km, vr.pr. ƒ 12.750,-. Tel. 045-222397.

Te k. Ford ESCORT 1.3, kl. rood, bwj. sept. '83, zr. mooi, vr.pr. ƒ 3.700,-. 04492-2278.

Ford SIËRRA 1.8 CL 10-'87, zwart, 3-drs., met extra's, ƒ 9.750,-. Met APK. Inr.mog. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te koop Ford SIËRRA 2.3 D, alle extra's, olie vrij motor, in zeer goede staat, type '86. Tel. 045-412510.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. eind '86, in uitstekende staat, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-420176.

Te k. ESCORT cabrio bwj. '87, met electr. dak, XR3i, geh. wit. 045-713824.

TAUNUS 1.6 bwj. '79 APK 2-'94 ƒ 400,-; Fiësta bwj. '79 ƒ 300,-. Zondagstr. 40, Heerlen, na 17.00 uur.

Opel HEMERA Echt, Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5, 04754-83555 biedt de volgende Opel Omega's aan: 5-drs. stationcar 20 inj. 10-'88; 4-drs. LS 23D 9-'89; 4-drs. LS 20 inj. 10-'90. Opel Kadetts: 3-drs. LS 1200 05-'86; 3-drs. GL 20 inj. 3-'87; 4-drs. LS 18S 1-'88; 3-drs. LS 12S 1-'88; 3-drs. LS 12S 1-'88; 3-drs. LS 1300 1-'88; 5-drs. LS 1300 1-'88; 4-drs. Club 16 inj. 2-'88; 3-drs. LS 1300 2-'88; 3-drs. LS 13S 2-'88; 3-drs. LS 1300 3-'88; 4-drs. LS 16 D 4-'88; 3-drs. LS 18S 4-'88; 5-drs. LS 16 inj. 4-'88; 4-drs. LS 16 D 4-'88; 4-drs. LS 16 D 4-'88; 4-drs. LS 13 3-'88; 4-drs. LS 17 D 7-'88; 3-drs. LS 16 inj. 8-'88; 4-drs. LS 16 inj.LPG 10-'88; 3-drs. LS 16 inj. 1-'89; 3-drs. LS 16S jan. '89; 5-drs. LS stationwagon 1-'89; 5-drs. LS stationcar 13N 2-'89; 4-drs. LS 16 inj. 3-'89; 4-drs. LS 16 inj. 3-'89; 3-drs. LS 16 inj. 11-'89; 4-drs. LS 16 inj. 1-'90; 3-drs.LS 14 inj. 7-'90; 3-drs. LS 16 inj. 3-'90. Inruil mogelijk. Eigen financiering. Opel Hemera Echt, Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5. 04754-83555.

Ford ESCORT 1300, '81, 4-drs., APK nov. '93, n.o.t.k. Oppeveenerweg, Oirsbeek. Tel. 04492-3472.

Te koop Ford ESCORT 1100 Laser, bwj. 11-'86, LPG, 3-drs., in perf. st. ƒ 4.000,-. Tel. 045-720200.

Te koop Ford SIËRRA, Laser, bwj. 11-'86, 3-drs, APK '94, in prima staat, vr. ƒ 7.250,-. Tel. 045-720200.

Te koop FORD Capri uitgebouwd. Tel. 212896.

Te koop Ford ESCORT L, bwj. '84, bijzonder mooi, APK, nwe. banden, koppeling, grote beurt en remmen ƒ 4.750,-. Tel. 04492-5132.

Weg. omstandigh. prachtige HONDA Prelude, nieuw del, zilvermetal., bwj. '84, pr. ƒ 7.750,-. 045-312354.

Honda CIVIC De Luxe '85, sportvelgen, v. ƒ 2.500,-, i.z.g.st. W. de kestr. 11, Landgraaf Kakert.

Te k. HONDA Prelude, 7-'82, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 046-337697.

SUZUKI SJ 410 cabrio, geel kenteken, '82, met zomer- en winterkap. Tel. 716526, na 18.00 uur.

Te k. MAZDA 323 1300, bwj. '82, zilvermet. ƒ 2.750,-. Als nieuw, mooi. Tel. 045-323178.

MAZDA 626 GLX 2.0 coupé '84, kleur antraciet, veel extra's. 04450-1210 na 16 u.

Te koop MAZDA 626 GLX '85, autom., alles elec. APK 1-'94, auto in goede staat ƒ 6.950,-. Tel. 045-210555.

Te k. MERCEDES 190E, tom. veel extra's, bwj. '85 ƒ 19.500,-. 046-525759.

Te k. MERCEDES 190, rood, ƒ 16.000,-; Mercedes 280 S, bwj. '83, LPG, auto ƒ 13.000,-. Tel. 045-631526.

Garage MIDDENWEG. Inkoop, verkoop, reparatie biedt aan: Daihatsu Rocky bwj. '88 2 ltr. benzine ƒ 18.500,-; Audi 80 1.8 '85 ƒ 9.500,-; Ford Fiësta 1.3i Cheers bwj. ƒ 18.250,-; Volvo 340 '86 ƒ 5.750,-. Rijksweg 289, Geleen. 046-519994.

Te k. Skoda Rabbit, bwj. '84; Fiat Taunus 2.0, bwj. '80; Ford Granada 2.8i, bwj. '79; Opel Ascona 2.0, bwj. '80; VW 66 GL, bwj. '77; Volvo 343 '80; Toyota Starlet, bwj. '80; Toyota Tercel, bwj. '80; Citroën 2 CV 4, bwj. '77. Alle auto's met APK. Inruil mog. Autohandel CO en Co, tevens het adres voor uw plaatwerkzaamheden. Tel. 045-254813.

Te koop gevr. AUTO'S met of zonder APK. Tel. 045-423199.

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 1.8 GLX '86; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX '90; 4x Mazda 323 coupé '90; Mazda 323 F 1.6i '90; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX '87; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Alfa 75 1.6i '89; Volvo 340 GL '88/'89; Nissan Micra 1.2 LX '90; Ford Sierra 2.0 CL 5-drs.'88; Siërra 2.0 Laser '85; Ford Golf CL 1.6 '90; Subaru Justy 1.2 5-drs '87 met weinig km. Diverse goedkope ruilauto's: Honda Civic 1.3 '82 ƒ 2.500,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton 2.0 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '85 ƒ 4.750,-; BMW 315 '82 ƒ 4.500,-; Nissan Sunny 1.3 SLX '85 ƒ 5.500,-; Nissan Cherry 1.2 '81 ƒ 2.250,-; Toyota Celica 2.0 XT automaat '82 ƒ 6.950,-. Palenweg 401, Heerlen: 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 6

Bosnische regering tijdens zitting Internationaal Gerechtshof:

'Serviërs maken zich schuldig aan Holocaust'

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De Bosnische regering heeft gisteren voor het Internationaal Gerechtshof in Den Haag Klein-Joegoslavië beschuldigd van volkerenmoord. In het Vredespaleis betoogde de Bosnische VN-ambassadeur Muhamed Sacirbey dat de Servische filosofie achter de etnische zuivering dezelfde is als die van de Duitsers tijdens de Holocaust. Volgens de ambassadeur zijn sinds het uitbreken van de gevechten 134.000 Bosniërs gedood en twee miljoen mensen uit hun huizen verjaagd.

● *Als gevolg van de etnische zuiveringen van de Serviërs zitten de vluchtelingenkampen in het voormalige Joegoslavië overvol. Daar wachten de vluchtelingen – onder wie dit jongetje en diens oma – op een visum voor een Westeuropees land.* Foto: EPA

Bosnië eiste voor het Gerechtshof dat Servië en Montenegro stoppen met geweldadige acties op Bosnisch grondgebied. Ook wil Bosnië dat de twee republieken geen steun meer verlenen aan de Bosnische Serviërs, in de vorm van opleiding, wapenleveranties en financiële ondersteuning. Ook verlangt Bosnië de opheffing van het wapenembargo op grond van het recht op zelfverdediging.

De Bosnische eisen zijn gebaseerd op de Conventie tegen Genocide (1948), die ook door het toenmalige Joegoslavië van Tito is ondertekend. Volgens dat verdrag is het Internationaal Gerechtshof bevoegd te oordelen over handelingen die uitroeiing van een bevolkingsgroep tot doel hebben. De etnische zuiveringen kunnen als zodanig worden beschouwd, meende de Amerikaanse professor Francis Boyle, die Bosnië terzijde staat. „Servië en Montenegro maken zich schuldig aan het systematisch uitmoorden van een bevolking, op grond van nationaliteit en religie. Dat is sinds Hitler niet meer in Europa voorgekomen."

Boyle zei dat het Internationaal Gerechtshof een Derde Wereldoorlog kan voorkomen door de eisen van Bosnië toe te wijzen. Hij wees erop dat de Eerste Wereldoorlog in 1914 in Sarajevo begon.

De Bosniërs kwamen met getuigenverklaringen, waaruit zou blijken dat Serviërs en Montenegrijnen daadwerkelijk betrokken zijn bij het moorden, verkrachten en verdrijven van Bosnische moslims en Kroaten. Er werden verklaringen overlegd van onder anderen een 82-jarige moslim die heeft gezien dat Serviërs de dorpsbevolking hebben uitgemoord en het dorp vervolgens in brand hebben gestoken. Een 17-jarig meisje uit Oost-Bosnië verklaarde dat haar opa door Serviërs is vermoord en de vrouwen in de familie zijn verkracht. „Ze droegen uniformen van het Joegoslavische leger en reden in vrachtwagens die ook van het Joegoslavisch leger waren", aldus de verklaring.

Ontkend

Servië en Montenegro hebben herhaaldelijk elke betrokkenheid bij de gebeurtenissen in Bosnië ontkend. 'Er wordt gevochten door ongeregelde troepen van Bosnische Serviërs. Daar hebben wij niets mee te maken', luidt de verklaring uit Belgrado. Klein-Joegoslavië, dat bij het Internationaal Gerechtshof wordt vertegenwoordigd door Ljubinko Zivkovic, de zaakgelastigde van de ambassade in Den Haag, krijgt vandaag gelegenheid voor een weerwoord. Vóór de zitting noemde Zivkovic de beschuldiging van genocide 'zonder enige grond'.

Diplomaten in Den Haag zien de actie van Bosnië om het Gerechtshof in te schakelen vooral als een publiciteitscampagne om de publieke opinie te bewerken en daarmee de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. De hoorzitting begon gisteren op een voor Bosnië cruciaal moment, enkele uren nadat de Veiligheidsraad had besloten de controle op het vliegverbod boven Bosnië aan te scherpen. Bosnië hoopt bovendien dat de procedure voor het Gerechtshof ertoe bijdraagt dat de Veiligheidsraad het wapenembargo voor de eigen republiek opheft.

De hoorzittingen nemen twee dagen in beslag. Verwacht wordt dat de veertien rechters van het Gerechtshof over vier tot zes weken uitspraak zullen doen, ook over de vraag of het Hof in deze zaak wel bevoegd is.

Jeltsin ziet af van eigen 'opiniepeiling'

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – De Russische president Boris Jeltsin zal zijn conservatieve opponenten deze maand bestrijden in hun eigen versie van het referendum. Beide zijden hopen met de volksraadpleging de balans in de machtsstrijd in de Russische politiek naar hun kant te doen doorslaan.

Jeltsin heeft gisteren besloten mee te doen aan het 'officiële' referendum zoals dat is uitgeroepen door het Congres van Volksafgevaardigden, ook al is dat tegen hem gericht. Het is echter niet duidelijk of Jeltsin de uitslag van referendum zal aanvaarden.

Bij het op 25 april te houden referendum worden volgens het Congres-voorstel vragen aan de Russische kiezers voorgelegd over het vertrouwen in de president en zijn economische beleid, en over vervroegde presidents- en parlementsverkiezingen.

Het referendum wordt een nieuwe slag in het voortgaande gevecht over de vraag bij wie de macht berust tussen Jeltsin en zijn grote rivalen parlementsvoorzitter Roeslan Chasboelatov en vice-president Aleksandr Roetskoj. Jeltsin is voorstander van een presidentieel systeem, zijn tegenstanders menen dat de macht moet berusten bij het parlement. Jeltsins hervormingsbeleid wordt gedwarsboomd door het in meerderheid conservatieve parlement, dat nog stamt uit de tijd van de Sovjetunie.

Steun

Jeltsin, die zich buigt over zijn volgende stappen na een maand van een politieke loopgravenoorlog, trachtte gisteren in het Kremlin de steun voor zijn beleid te versterken tijdens overleg met belangrijke leiders van de machtige industriële lobby. Een opiniepeiling bood Jeltsin gisteren ook enige bemoediging. Volgens de peiling, die in het afgelopen weekeinde werd gehouden, zei 41 procent van de bevolking vertrouwen te hebben in de president. Dat is 10 procent meer dan de week daarvoor. 33 procent zei hem niet te vertrouwen.

Planbureau

Het gaat slecht met de economie, zowel nationaal als internationaal. Vooral de vaderlandse industrie – Daf, DSM, Hoogovens, Fokker, NedCar en ga zo nog maar een tijdje door – zit in heel zwaar weer. Werkgevers, vakbonden en overheid reageren met de bureaucratie van een Russische kazerne op de achteruithollende economie en de snel oplopende werkloosheid: het wordt geconstateerd, maar er gebeurt verder niets. De riante winsten van de jaren tachtig worden als gevolg van deze houding snel afgeroomd en dreigen in verliezen om te slaan of zijn dat inmiddels al. Directeur Zalm van het Centraal Planbureau komt in zijn toelichting op het woensdag verschenen Centraal Economisch Plan (CEP) ook niet veel verder dan het berijden van een overbekend stokpaardje: er moet worden afgezien van loonstijgingen om de werkgelegenheid te bevorderen.

Zalm gaat over 1993 uit van een loonstijging van ongeveer één procent. Dat cijfer is echter nu al weer achterhaald, omdat juist gisteren een akkoord is afgesloten in de trendsettende metaal-cao, dat voorziet in een loonstijging van 2,25 procent plus het repareren van de wao-uitkering. Uiteraard zou het heel goed zijn indien de lonen pas-op-de-plaats maken, maar er zijn meer maatregelen nodig om de economie uit het slop te trekken. Als de lonen niet mogen stijgen dan zouden ook de prijzen in de hand gehouden dienen te worden, omdat gelijkblijvende lonen en hogere prijzen nu eenmaal niet het consumptieniveau zullen opkrikken, integendeel zelfs.

Bovendien mogen we niet uit het oog verliezen dat het juist de overheid zèlf is die direct of indirect verantwoordelijk is voor tal van prijsstijgingen. Denk in dit verband maar aan de huurverhogingen, de uit de klauw gierende kosten van de gezondheidszorg, de dure trein- en buskaartjes en allerlei belastingmaatregelen, ook op gemeentelijk niveau, die de burger steeds dieper in de beurs doet tasten. Dat daar op de één of andere manier compensatie voor wordt gevraagd is niet meer dan logisch.

Er zal de komende tijd danook hard moeten worden gewerkt aan de sanering van de overheidsfinanciën, het verschuiven door de overheid van consumeren naar investeren en vergroting van de lastenverlichting voor bedrijven en burgers. Alleen op die manier bestaat er een kans dat we de nationale economie weer op koers krijgen.

P.S.

Doel is te komen tot non-raciale verkiezingen

Behoedzame start van overleg Zuid-Afrika

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – De onderhandelingen over een democratische toekomst voor Zuid-Afrika zijn gisteren behoedzaam van start gaan. Deze onderhandelingen, het zogenaamde Codesa-beraad, waren bijna een jaar geleden vastgelopen en konden pas na langdurige en moeizame besprekingen tussen de belangrijkste partijen weer vlot worden getrokken.

Gisteren namen 26 partijen deel aan het overleg. Daaronder waren organisaties zoals de extreem-rechtse blanke Konservatieve Partij (KP) en het radicale zwarte Pan Africanist Congress (PAC), die Codesa tot nog toe hadden gemeden. De deelnemers moeten het pad effenen voor de eerste non-raciale verkiezingen, die waarschijnlijk volgend voorjaar gehouden zullen worden.

Het geweld in het land beheerste de discussies in het World Trade Centre bij Johannesburg. De regering lanceerde, zoals verwacht, een felle aanval op het PAC, dat zij aansprakelijk stelt voor een reeks recente aanslagen op blanken. Pretoria stelde voor dat alleen partijen die geweld ondubbelzinnig afzweren, kunnen deelnemen aan de onderhandelingen. Ondertekening van het zogeheten Vredesakkkoord, dat in september 1991 door de meeste partijen, waaronder de regering, het ANC en de Zulu-partij Inkatha is getekend, zou voorwaarde moeten zijn voor deelname aan de onderhandelingen.

Dit offensief verzandde omdat andere partijen de regering weigerden te steunen. In plaats daarvan werd een door vrijwel iedereen gesteunde, algemene motie tegen het geweld in stemming gebracht. Even leek het of de KP, voor wie de motie kennelijk te vaag was, de conferentie zou verlaten. Het tekende de sfeer van de bijeenkomst, dat ook dit met een sisser afliep.

Doorgeschoven

Hoe voorzichtig de vergadering opereerde, mag blijken uit het feit dat vrijwel alle kwesties van belang doorgeschoven werden naar de zogeheten Onderhandelingsraad (OR), waar vrijwel dagelijks de echte onderhandelingen zullen worden gevoerd. De OR zal ook beslissen over een nieuwe naam voor Codesa, die voor een aantal partijen niet gewenst bleek. Doordat vrijwel alles op het bord van de OR is gelegd, hoeft er vandaag niet vergaderd te worden.

Twee zwarten en een etnische Indiër zijn gisteren als volwaardige ministers opgenomen in het kabinet. Ook in de regering-Botha hadden twee niet-blanken zitting, maar die hadden geen portefeuilles en mochten de meeste ministerraden niet bijwonen. Het ANC noemde de nieuwe ministers 'slaven van de apartheid'.

Rechercheteam breekt zich het hoofd over motief en sluit niets uit

Liquidatie alom geprezen Gooise zakenman raadsel

Van onze correspondent

AMSTERDAM – De liquidatie van de Amsterdamse ondernemer Jaap Talsma, dinsdagavond op de snelweg Amsterdam-Utrecht, laat voornamelijk verbijstering achter. De 50-jarige Ford-dealer stond bekend als een betrouwbare zakenpartner en een uiterst representatieve verschijning.

Talsma stond sinds jaren aan het hoofd van een conglomeraat van bedrijven met ruim honderd personeelsleden, waarvan de basis door een grootvader werd gelegd in 1929. De laatste jaren ging het het bedrijf minder voor de wind, maar kon Talsma Holding BV niettemin een bedrag van zeven miljoen gulden dividend uitkeren. In november vorig jaar nog verhuisde Talsma uit Loosdrecht naar de kapitale bungalow die hij in het Gooi had laten bouwen.

Het rechercheteam van de Amsterdamse politie breekt zich vooralsnog het hoofd over het mogelijke motief. De zakenman geniet een onbesproken reputatie zonder enig crimineel verleden en zonder enig aanwijsbaar contact in het misdadige milieu. „Ons onderzoek is daarom heel breed," zegt politiewoordvoerster E. Florax. De financiële achtergrond van Talsma en zijn bedrijven wordt uitdrukkelijk in het motief-onderzoek betrokken.

Verlies

Jacob – Jaap – Talsma stond sinds 1989 aan het hoofd van de Verenigde Automobielbedrijven (VAB) met een Ford-showroom en garage aan de Joan Muyskenweg in Duivendrecht en nog drie benzinestations in Amsterdam en Utrecht. De VAB is onderdeel van de overkoepelende Talsma Holding bv, waarvan ook het Administratiekantoor VAB BV, Talvama Verzekeringen Amsterdam, Talcar Lease BV Amsterdam, de beheersmaatschappij Jeceka BV Amsterdam en Brabo Holland BV Amsterdam deel uitmaken. Daarnaast is er nog sprake van Talsma Buitenreclame bv.

Het garagebedrijf maakte de afgelopen jaren een verlies van enkele tonnen. Voor de holding, die kampte met acht miljoen aan openstaande vorderingen en een schuld van in totaal ruim 27 miljoen, schoot in het laatste verslagjaar, 1991, een krappe winst van 87 mille over op een omzet van twaalf miljoen. Niettemin werd een ongekend hoog bedrag van zeven miljoen gulden uitgekeerd aan dividend. Het bedrag werd afgeboekt van de reserves. Commissaris A. van der Bogt, die is aangewezen als woordvoerder van de Talsma-bedrijven, wil niet ingaan op die opmerkelijke uitkering. „De gebeurtenissen zijn een zaak van de politie. Wij geven geen verdere verklaringen; we deponeren onze financiële verslagen op tijd, maar laten verder niemand in onze portemonnee kijken."

„Hij was een man die gezag afdwong door zijn aanwezigheid," zegt een bekende van Talsma die anoniem wil blijven. „Altijd keurig in het pak, chique Amerikaanse auto, beetje geaffecteerde stem." Volgens een zakenrelatie genoot Talsma graag van het leven en mocht hij graag een casino bezoeken, maar van gokken in het groot is volgens de man nooit gebleken. Jaap Talsma was een enthousiast pleziervaarder, die vlak voor zijn verhuizing uit Loosdrecht zijn vaarexamen deed voor een zware motorboot.

Brand

Een mogelijk verband tussen de brandstichting op 18 maart in het bedrijf aan de Joan Muyskenweg en de liquidatie is volgens de politie puur giswerk. „Voor ons staat momenteel nog niets vast," zegt woordvoerster Florax.

Een bron met uitstekende contacten in de Goois-Amsterdamse onderwereld oppert de mogelijkheid van wraak. „Er schijnt een privé-detective achter die zaak te zijn aangestuurd. Als de zaak toen in opdracht in brand is gestoken, kan dat wraakgevoelens hebben opgeroepen bij de dader. Zoiets doe je niet, en dan zijn de straffen tegenwoordig wat er op die snelweg is gebeurd."

Auto's

Te k. SUZUKI Swift 1.3 GL antracietmetal., bwj. 1-'92. Garage Kevin, Beitel 6A, Kerkrade. Tel. 045-421741

Te koop SUZUKI Vitara met grijs kent., op gas met trekh., 4 mnd. oud, vr.pr. ƒ 30.000,-. Tel. 09-32.89566295.

Te k. TALBOT Samba cabrio GLS bwj. '83, electr. ramen, lm-velgen, i.z.g.st., ƒ 9.750,-. Tel. 045-414013.

Talbot SOLARA SX aut., '80, APK, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 1.500,-. Tel. 045-413074/ 417373.

Te koop Toyota CARINA II, bwj. '90, donk.blauwmet., zeer mooi, ƒ 20.500,-. Tel. 04406-40992 na 18.00 u.

Te k. Toyota CELICA 1.6 ST bwj. '79, pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-315608. Geen roest.

Toyota COROLLA 1.3 XLi Sport, blackmet., 1e eig., onderhoudsb. ter inz., 1 jr. fabrieksgar., bwj. '91, ƒ 19.500,-. Tel. 045-752494.

Te koop Toyota CARINA 1.8 diesel, bwj. '82, ƒ 2.700,-. Tel. 045-325429

Te k. Toyota COROLLA 1.3 rood, sportvign. 55.000 km, bwj. '89, ƒ 16.950,-, inruil event. mog. 045-219094.

KEVER 1303 S, '74, APK 2-'94, 1600 cc, bolle voorruit, zwart, veel nwe. onderdelen, div.extra's, tax.rapport, pr.n. o.t.k. Tel. 04498-54488.

Te koop VW JETTA 1600 C, 2-drs, APK, bwj. '84, oud model, in nw.st. ƒ 3.750,-. Tel. 045-323178.

Te koop VW GOLF 1600 CL, bwj. '84, motor 1989, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.500,-. 045-718010.

VW GOLF MX, bwj. '80, APK, i.z.g.st., ƒ 1.650,-. Tel. 045-721474.

Te k. GOLF turbo diesel bwj. '90, 5-drs. kl. grijsmet. pr. n. o.t.k. Tel. 04746-2856.

Te koop VW GOLF GLD, bwj. '81, APK, nwe. banden, sunroof, getint glas, ƒ 2.500,-. Tel. 04492-5132.

Te koop GOLF CL beigemet., nw. banden, APK tot 2-'94, bwj. '85, vaste pr. ƒ 6.750,-. Alleen voor geïnteresseerden, geen handelaren. Na 17.00 uur Hoogstraat 82, Nieuwenhagen.

VOLVO 740 Estate 2.3, LPG-onderb., electr. schuif/kanteldak, 1990, 80.000 km, pr. ƒ 38.500,-. Tel. 045-715429.

Keunge! VOLVO 440 GL, LPG, Pullmann, getint glas, centr. vergr., 1989, ƒ 14.600,-. 04929-64501.

Te koop VOLVO 340, bwj. '83, APK 22-2-'94, deze auto is in nw.st. ƒ 2.750,-. Tel. 045-323178.

Te k. VOLVO type 66, bwj. '80, zeer mooi, APK, ƒ 1.500,-. Tel. 045-220580.

Te koop VOLVO 66, automaat, bwj. '80, APK, ƒ 950,-. Tel. 04499-4529.

Te k. VOLVO 340 diesel, bwj. '88, km.st. 250.000, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 04498-57765.

Te koop Mini SPECIAL 1100, bwj. '80, kleur rood, i.z.g.st. Tel. 045-229391.

Te koop MINI 850 bwj. '80, APK 17-3-'94, ƒ 1.500,-. 04405-3617.

Te k. Mitsubishi GALANT 2.3 TD, bwj. '83, sunr., trekh., motor '85, APK jan. '94, ƒ 2.700,-. Tel. 045-228527.

Te k. Mitsubishi CELESTE 1.6 ST, bwj. '80, APK mrt. '94, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-352913.

Te koop Mitsubishi GALANT bwj. '85, div. extra's, gas, vr. pr. ƒ 5.500,-. 046-758500.

DATSUN 280 ZX coupé, div. extra's, geen 2e zo mooi, m. '84, vr.pr. ƒ 11.750,-. Inl. 045-460445 na 17.00 u.

Te koop MERCEDES Benz 190E, bwj. '86, verlaagd, sportvelgen, houten stuur, alarminst. met afst.bed., radiocass.rec. Auto in perf st. Vr.pr. ƒ 22.500,-. Tel. 04454-63693.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Ford Sierra 1.8 CLX Turbo diesel, combi, 14.000 km, 6-'92, ƒ 33.750,-; Ford Sierra 2.0i CLX Sedan 17.000 km, 6-'92, ƒ 30.750,-; Sierra 2.0i CL combi div. acc. 12.000 km, 8-'92, ƒ 32.750,-; Ford Escort 1.4i Clipper combi 24.000 km '92 ƒ 26.500,-; Ford Sierra 1.6i CL diverse access. 8.000 km, 8-'92 ƒ 23.750,-; Audi 100 CC 2.3E airco 52.000 km '88 ƒ 22.500,-; Audi 80 1.6 stuurbekr., centr. vergr. '90 ƒ 24.750,-; Peugeot 405 GL combi '89 ƒ 20.750,-; Opel Omega 1.8 LS '87 ƒ 13.000,-; Opel Astra 1.4i GL roodmet. '92 ƒ 24.750,-; Opel Kadett 1.8i Sedan div. access. '90, ƒ 19.750,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 LS div. acc. '89 ƒ 21.500,-; Nissan Micra 1.0 L, 38.000 km '89 ƒ 11.500,-; Citroën BX 1.4 1e eig. '91 ƒ 18.500,-; Citroen BX 1.4 '89 ƒ12.750,-; Renault 25 TX '90 ƒ 23.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 24.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Ford Sierra 2.0 CL Sedan '87 ƒ 11.750,-; Ford Sierra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 12.750,-; Ford Sierra 2.0 '85 ƒ 8.500,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 plus, 20.000 km '91 ƒ 20.500,-; Mazda 626 coupe 2.2i GLX div. acc. 25.000 km 10-'91 ƒ 28.500,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Peugeot 305 GL '83 ƒ 2.250,-; Skoda 130 L '86 ƒ 1.750,-. Inruil, financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn. Hompertsweg 33, Landgraaf. Tel. 045-311729.

Weg. omst. te k. NISSAN Patrol, bwj. '83. t.e.a.b. Tel. 045-251523.

Omega combi 2.0i '92; Passat combi 2.0 16V '91; Vectra 1.8i '91; Audi 80 '92; Kadett automaat 1.6i '88; Golf 1.3i '91; Kadett 3-drs. 1.4i '91; Kadett 1600 D Combi '85; Kadett Combi 1600 5-drs. '91; Astra 1.4i 5-drs. '92. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. Tel. 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Autobedrijf Bert ARETZ & Zn. V.O.F. lid BOVAG, St. Barbarastr. 10, Heerlen, tel. 045-721268, biedt aan onder volledige BOVAG-garantie: BMW 318i touring dec. '90, 1e eig., veel extra's ƒ 32.500,-; Opel Corsa 1200 S wit, sportwielen enz. '90 ƒ 14.900,-; Peugeot 205 1.4 5-bak '89, wit ƒ 12.900,-; Ford Fiësta '86 1100 ƒ 7.900,-; Ford Sierra 1.8 3-drs., centr. vergr. enz., bwj. '86 ƒ 7.950,-; Golf GTi '85 i.z.g.st. ƒ 11.900,-; Nissan Sunny diesel rood, nw. staat '86 ƒ 7.800,-; Opel Kadett E diesel '85, rood, z. mooi, schuif-kanteldak ƒ 6.750,-; Opel Manta '84 GTE, alle extra's, wit ƒ 5.750,-; VW Polo '83 CL combi, nw. staat ƒ 5.500,-; Escort '81 ƒ 2.500,-; Ascona z. mooi '79 ƒ 1.500,-; Escort 1.6i Cabrio wit; Escort 1.6i Cabrio zwart; Mercedes Camper '77, i.z.g.st. ƒ 14.500,-. Off. APK keuringsstation. Bij grote beurt plm. ƒ 350,- APK gratis.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

GOLF GTi 16V, bwj. '88, 1e eig., dig. dashb., dikke bumpers, ƒ 19.900,-. Corisbergweg 60, Heerlen.

Te koop MERCEDES 200 D, bwj. eind 1987, kleur blauw, alarm, c.v. stuurbekr. km.st. 169.000, pr. n.o.t.k. Tel. 04498-53347 alle keuringen toegestaan.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

"NESUD" Intercars inkoop auto's, bwj. '82 t/m '88 (ook schade). Direct contant geld! 046-518401 of 337742

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen.Tel. 045-416388.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Te k. Daihatsu CHARADE TS, special, bwj. 5-'87, km. 90.000, in pr. st., vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 046-528212.

Te k. Opel MANTA HB met sportvign. bwj. '79, APK 10-'93. 045-722748 na 17.00u.

AUTO'S. U belt. Wij kopen!!! Ook 's zondags, met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Auto KALDENBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Te k. gevr. loop- en schadeauto's. Wij halen gratis en u krijgt een VERGOEDING. Tel. 045-254813.

Te koop BMW 316, bwj. nov. '83, nw. mod., km.st. 94.000, vr.pr. ƒ 7.250,-. 045-462875.

Inkoop AUTO'S, v.a. '81, betaling goede prijs met vrijwaring. Tel. 045-423063.

Te k. SEAT Ibiza, bwj. '88, niet v. nw. te ondersch., veel extra's, vr.pr. ƒ 7.750,-. W.v. Oranjestr. 66, Landgraaf.

Te k. CITROEN BX 19 TZi, bwj. '91, z.g.a.n., uitst. techn. st., kl. wit, km.st. 25.000, pr. ƒ 24.900,-. Tel. 045-315159 (tussen 18-19 uur).

Te k. weg. omst.heden zeer mooie Opel ASCONA 1.8, 4-drs., bwj. '88, blauwmet., 1e eig., weinig km's, ƒ 10.500,-. Te bevr. 043-612850.

ESCORT 14 CL, 5-drs., bwj. '87,bijz. mooi. ƒ 8.500,-. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Fiësta, 1.1 L, bwj. '84, bijz. mooi. APK '94, ƒ 3.950,-. Tel. 045-424128

ESCORT 1.3 Laser, bwj. '84, zeer mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-424128.

Te k. MERCEDES 300 SE, bwj. '88; Renault 21 bwj. '88. Tel. 045-426489.

Te k. Toyota STARLET 1.0 DX, 5-drs., bwj. '86, 80.000 km., ƒ 8.000,-. 045-271347.

Te k. TOYOTA Tercel 1.3 XG, bwj. '84, 3-drs., APK 3-'94, auto verkeert in pr. st., vr.pr. ƒ 4.650,-. 045-720200.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Onderdelen/acc.

Te k. gebruikte ONDERDELEN van Opel, Ford, BMW, VW enz. van bwj. '80 t/m '92. Autodemontage Deumens, Haefland 20, Brunssum. Tel. 045-254482.

Te koop alu. VELGEN voor BMW met 4 nieuwe banden, vr.pr. ƒ 1.250,-. 045-462875.

Te k. 4 WINTERBANDEN, z.g.a.nw. met velling, mt. nr. 165 SR 13 M+S, pr. ƒ 200,-. Kierstraat 3, Kerkrade.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

Bedrijfswagens

Te koop MARKTWAGEN Renault Saviem, voll. inger., kip aan 't spit. Tel. na 20.00 uur: 09-32.89465443.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Aanhangwagens

Voor een AANHANGWAGEN groot of klein moet u het Limb. Aanh.wagencentrum zijn. Aanbieding: 200x100, gegalvaniseerd, met res.wiel en mistlicht, vanaf 995,-. Tev. verhuur vanaf ƒ 35,- p.dag. Tel. 043-254600.

Motoren en scooters

MOTO-SHOP GULPEN

MOTO-SHOP GULPEN nodigt alle motorliefhebbers uit om op ZATERDAG 3 APRIL a.s. de nieuwe

BMW R1100RS

te komen bewonderen. Laat u uitvoerig informeren ondersteund door een INDRUKWEKKENDE VIDEO-PRESENTATIE over de Boxer van MORGEN en NU!

MOTO-SHOP GULPEN, RIJKSWEG 59, GULPEN. Tel. 04450-2451 (werkplaats 04450-2429).

YAMAHA XS 400, i.g.st., bwj. '81, vraagpr. ƒ 2.250,-; Suzuki SP 370, bwj. '82, vr. pr. ƒ 1.600,-; Honda XL 500 S, bwj. '79, vr.pr. ƒ 2.100,-. Tel. 04749-4212.

Te k. KAWASAKI GTR 1000 juli '91, km.st. 20.000, ƒ 16.500,-. Tel. 04499-5797.

Te koop KAWASAKI Z 500, bwj.'80, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 3.400,-. Tel. 045-722007.

Te k. SUZUKI Intruders 700/750/800 en 1400, nieuw en gebruikt. Tel. 04970-15307.

Te k. HONDA NX 650, Dominator, z.g.a.nw., bwj. '89, vr.pr. ƒ 7.500,-. 045-418152.

Kawa VULCAN EN 500 met extra's, bwj. '90, ƒ 8.500,-. Tel. 045-321469 of 319483.

HONDA Trans Alp 600 c, bwj. '90, in abs. nw.st., weinig km. Tel. 045-316083.

Te k. YAMAHA XS 750 bwj. '77, met kuip en sterwielen, ƒ 2.500,-. Tel. 045-417932.

Te koop HONDA XL 600 R, bwj. '85, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.450,-. Tel. 045-274619.

Te k. ZUNDAP KS 175 bwj. '78, met kent.bewijs, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Schaesbergerstr. 51, Terwinselen.

Te k. KAWASAKI GPZ 305 bwj. '87, rood, km.st. 7.000, zeer gesch. v. beginn. Vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-213357.

Te koop KAWASAKI Sephyr 550 cc, rood, bwj. 28-1-'92. Tel. 043-644578 (Rothem).

BMW K100 RS, 16V, bwj. '90, koffers, nieuwst., pr. ƒ 18.750,-. Tel. 045-463285.

Te k. KAWASAKI 600 KLR (1985) off the road, ƒ 5.000,-. Tel. 045-412920.

Te koop YAMAHA Virago XV 535, bwj. '91, weinig km's, vaste prijs ƒ 8.500,-. Tel. 04498-56909.

Te koop Moto GUZZI Le Mans 1.000, rood/wit, bwj. '87, i.z.g.st., ƒ 11.750,-. Tel. 045-458652.

Te k. HONDA XR 600 bwj. '89, i.z.g.st. 04498-56883.

Te koop voor liefhebber SUZUKI GT 380, bwj. 1974. 045-716526, na 18.00 uur.

(Brom)fietsen

Goedkope Bromfietsverzekering

Automaat ƒ 145,-. Met versnelling ƒ 440,-. Incl. kosten.

Assurantiebedrijf Offermans,

Kaalheidersteenweg 107, Kerkrade. Tel. 045-410500.

BATAVUS fietsen, collectie 1993, alle types. Inruil en financiering mogelijk. Simon Olthof twee-wielers, Marisstraat 14, Geleen-Zuid. Telefoon 046-749237.

KNALOPRUIMING! Overjarige herenrijwielen 3 versn. trommelrem o.a. Gazelle Raleigh nu met 20% korting. Financ. mog. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Te k. dames- en HEREN-FIETS en omafiets. Kerkplein 54, Voerendaal.

Te k. VESPA Ciao, bwj. '91, sterwielen, pl verz., ƒ 850,-. I.z.g.st. Tel. 046-379713.

Te koop gebruikte FIETSEN, z.g.a.nw., Anjerstraat 8, Schinveld. Tel. 045-256719.

DIREKT leverbaar: diverse merken brom- en snorscooters. Rij nu: betaal over 3 mnd., financ. mogelijk, ook voor rijwielen. Reserveer nu uw communiefiets. Tweewielers Jan Rekers, Hoensbroek. Tel. 045-212537. Donderdagmiddag gesloten.

Te k. VESPA PX 50 XL Tessorino bromscooter, 4-gang, vr.pr. ƒ 4.900,- nu vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 046-749545.

AANBIEDING! ATB Koga Miyata '92 type terrar. car bolite afmont. shimano XT/DX van ƒ 3.395,- voor ƒ 2.495,-. Rekers Fiets- en schaatssport Brunssum. Tel. 045-252361.

SCOOTERS, Scooters, T.W. Aprilia, Honda, Yamaha, BWS, Peugeot en Vespa uit voorraad leverb. Willy Rekers Fiets- en schaatssport Brunssum. 045-252361.

Overjarige FIETSEN in div. uitvoeringen. Willy Rekers Fiets- en schaatssport Brunssum. Tel. 045-252361.

Gebruikte RACEFIETSEN o.a. Koga, Giant, Gazelle, Diamant en diverse koopjes. Willy Rekers Fiets- en schaatssport Brunssum. Tel. 045-252361.

Sloopauto's

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor UW AUTO en sloopauto. Tel. 046-528311-523828.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Watersport/Surfen

Surf Occasion Beurs

vrijdag 2 april van 10 tot 18 uur
zaterdag 3 april van 10 tot 18 uur
zondag 4 april van 10 tot 17 uur

Gebruikte surfplanken met tuigage al v.a. ƒ 195,-

Pee Jee Surfing

Groeneweg 2B, Ool-Herten. Tel. 04750-19249.

Per 1 april zijn er 100 nieuwe LIGPLAATSEN in onze jachthaven te Maastricht. Bij reserveren vóór 8 april, gelden kortingen

tot 50%

op een ligplaats voor 1993. Tel. 043-671814.

Pietersplas b.v.

Te k. pol. MOTORBOOT, Waterland 700, afm. 7 x 2.25 x 0,8m, motor 48 PK Renault inb., vaste pr. ƒ 17.500,-. Tel. na 18 uur: 045-229825.

Te koop ZEILBOOT, staal, i. pr.st., 8.60 x 2.78 x 1.15 mtr., 5 slpl., bwj. '78, Ferryman D, 20 PK, nw. stoff. en compl. geschilderd '92, vr.pr. ƒ 38.000,-. Tel. 045-316332.

Sport & Spel

The art of MASSAGE, een oase van rust en ontspanning. Maand. / vrijd., 12.00 - 22.00 u. Tel. 020-6977177.

Onder leiding van rijksgediplomeerd judoleraar Sjef Dörenberg lessen voor jong en oud in JUDO en Jiu-Jitsu in combinatie met karate. Tevens een speciale zelfverdedigingscursus voor dames. Sparstraat 7, Heerlen. Tel. 045-213735.

Vakantie en Rekreatie

VAKANTIE-PLANNEN maar GEEN AUTO ????

huur bij ons een Ford Fiësta voor

ƒ 49,- p/dag

incl. BTW en alle kilometers vrij
Deze jubileum-aktie is t/m sept.'93. Heerlen, Spoorsngl. 50

AutoRent Bastiaans 045-724141.

ST. MAARTENSZEE, bung. v. week, weekend, of midw. met gratis zwemparadijs. 9-7/30-8 vol. 02246-3109.

OOSTENDE. (B.-kust). Studio, zeezicht, tv., 4 fietsen, parkeerpl., v.a. ƒ 55,- p.d. 09-32.13523180, na 17. uur.

Vliegr. Lourdes

4 dagen compleet incl. transfers, reisleiding etc., vertrek 21-5 en 18-6 ƒ 730,-. KRISTAL REIZEN. Tel. 073-131491.

God in Frankrijk

met onze schitterende 8 daagse busreis naar de Côte d'Azur op 8-5, 29-5 en 19-6 ƒ 897,-. KRISTAL REIZEN Tel. 073-131491.

Te koop demontabel ZOMERHUISJE type chalet 10x5 mtr. Tel. 043-632433.

FIETSERS! Ik zoek contact met fietsers naar Santiago de C. (Spanje). Deze zomer juli/augustus. Interesse? Bel 04455-1713.

Te huur op 1½ uur autorijden van Maastricht/Heerlen, bij Gerolstein, comfortabele 6-pers. VAKANTIEBUNGALOW in park. Rustige ligging, div. arrangementen mogelijk, redelijke prijs. 04405-1462.

Caravans

VOUWWAGENS gebruikt: Alpenkreuzer Super GT 83, ƒ 2.500,-; Raclet vouwwagen, pol. bak ƒ 2.900,-; Scout vouwwagen, 4 pers., ƒ 2.150,-; Roadmaster Ideal als nieuw, 1990, ƒ 5.500,-. Tillemans, Recreatie, Haefland 19, Brunssum.

DETHLEFFS Caravans 1993, 20 verschillende uitvoeringen in onze showhal. Tillemans Recreatie, Haefland 19, Brunssum.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. 04408-1251.

Te k. 2x 6 pers. VOUWWAGENS, Trigano, bwj. '84 met oploopre m, Alpenkreuzer '83, met roibeugels, ƒ 1.500,- p.st. 045-323178.

Te k. plm. 10 lichtgew. TOURCARAVANS o.a. Constructan, Kip, Freedan, Corsar, Roller, Knaus, Beijerland, It en Adria, Alle met voortent en ijsk., v.a. ƒ 1.500,- tot ƒ 7.500,-. Tel. 045-323178.

SPRITE Major 5-pers. toiletruimte, verwarming, koelkast, reservewiel en luifel, bwj. okt.'85, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-250296.

Te k. 3-pers. CONSTRUCTAM caravan i.z.g.st. '81, incl. Isabel voort. ƒ 6.500,-. Akerstr. 3, Kerkrade.

Te k. SPRITE 400 tourcaravan bwj. '76, betrouwb. vakantiehuis op wielen v. 3 pers. incl. luifel, losse koelk. etc. voor ƒ 1.775,-. Meulenbergstr. 13, Oirsbeek. Tel. 04492-4726 (na 18.00 uur).

Nieuw voor Limburg. Dealer van de zeer luxe moderne Franse Raclet VOUWWAGEN 4 tot 8 pers., met oploopre m etc. etc. tevens diverse gebruikte vouwwagens. De Olde Caravan, Dr. Nolensiaan 141, ind.park Nrd. Sittard. 046-513634.

Voor Wilk, Beijerland, Sprinter, Vitesse, Quartz en Award TOURCARAVANS 1993, nog enkele zeer scherp geprijsde 1992 modellen showcaravans en diverse gebruikte caravans naar De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd. Sittard. 046-513634.

NIEUW voor Limburg, De Larsen caravan voortent, Deense kwaliteit voor een Nederlandse prijs. Nu in onze showroom, 4 verschillende modellen v. 250 cm tot 370 cm diep. Alleen bij De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park. Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

BURSTNER Club 380, 4 pers., bwj. '84, m. koelk., kachel, voort. Gottschalk, i.pr. st., weinig gebr., vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 04492-5249.

Te k. TABBERT tandemasser '82, l. 6.70 m, met voort. ƒ 5.500,-. 04451-2302.

Te koop HOBBY Prestige, bwj. '91, l. 4.95m., kachel, ijskast, w.c. met bad, luifel, ƒ 15.500,-. Tel. 045-321057 na 16 uur.

Te koop HOBBY 4 à 5 pers. met luifel en voortent. Tel. 045-719889.

Te koop CARAVAN Wilk Stern de Luxe, bwj. '85, 5.40 mtr., enkelas, voortent, alle extra's, inruil evt. mogelijk. Silstr. 53, Sittard.

Te koop tour- en STA-CARAVAN, staande op Camping Mooi Bemelen. Inl. Gasthuis 3, Bemelen.

Te k. WALKER vouwwagen '79, 4 à 5 pers. m. oploopre m, nw. banden en gasstel, ƒ 1.500,-. 046-753606.

Te k. BURSTNER Holliday 460, bwj. '89, wit inter., ijskast, kachel, wasruimte, antenne, voortent, rolgordijnen, in pr.st., vr.pr. ƒ 13.250,-. Tel. 045-720200.

Te k. HOBBY Prestige 455, bwj. '84, voort., ijsk., kachel en wasr., ringverw., antenne en rolhorren, in pr.st., vr.pr. ƒ 9.250,-. Tel. 045-720200.

Te k. 6-pers. BUNGALOWTENT, vr.pr. ƒ 250,-. Vrijd. na 18 uur en zat. de gehele dag. Irenestr. 56, Landgraaf.

Te k. lichtgew. CARAVAN Mostard Yvonne,300 kg, bwj. '65, t.e.a.b. Tel. 045-716526, na 18.00 uur.

VOORTENT te koop passend voor elke caravan, niet geschikt voor toeren, 1 seizoen gebruikt, nw.pr. ƒ 2.800,-, pr.n.o.t.k. Tel. 045-459348.

Baby en Kleuter

Te koop lichtgewicht BUGGY, z.g.a.nw., kl. blauw, ƒ 50,-. Tel. 045-271923.

Te k. KINDERWAGEN 3 in 1 nw.pr. ƒ 1.200 voor ƒ 600,- met toebeh. 045-218422.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop jonge HENNEN. Einighauserweg 3, Einighausen. Tel. 046-520322.

Te k. VIJVERVISSEN, eigen kweek. Luiperbeekstr. 21, Weustenrade. Ma./vr. 14-20 uur. Za./zo. 10-17 uur.

Te koop 6 jonge PUPS. Tel. 045-752970.

Te k. Duitse HERDERPUPS met stamb. geënt en ontw. Reeweg 100, Landgraaf. 045-321988 / 425634.

Te k. Perzische POESJES, div. kleuren, alle met stamboom, geënt en ontw., tev. te k. crème dekkater, alle alleen voor goede en blijvende tehuizen. Info 045-723786.

Te koop Welsch PONY premiehengst sectie A, geb. 10-4-'92, vader: Bryn Storm 15022. Moeder: stuikakker's Aurora 28154. Kl. lichtbruin. Geen handelaren. Tel. 045-272795.

Te k. Tervuerense HERDERPUPS en 1 reu van 7 mnd. Tel. 04408-2282.

SIEREENDJES, kalkoen, kweekkoppels, vlak-broedmachine, ant. 4-wiel. boerenw., 2 zware 2-wiel. aanh. v. trekker. 04499-1499.

Staffort BULLTERRIËRPUPS te k. van part. geënt en ontwormd. 045-251047.

Te koop nest prachtige Duitse HERDERPUPS, ingeënt en ontwormd, moeder stamboom, vader niet, ƒ 400,-. Tel. 045-720200.

Weg. omst. te k. Schotse COLLIE reu, zeer lief, ƒ 250,-. Tel. 045-726184.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnenschilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/ offerte. Bel 045-453818.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

Laat uw BESTRATING van oprit, terras of parkeerplaats over aan Firma Roadstar. Wij zijn gespecialiseerd in alle bestratingen. Tel.nr. 045-225050. Faxnr. 045-229404.

Mode Totaal

Te koop BRUIDSJURK, maat 38-40, vraagpr. ƒ 550,-. Tel. 04492-2278.

HOUSE-BROEKEN, 2 voor ƒ 50,-; Jeans, vanaf ƒ 10,-. Marge, Streeperstr. 24, Landgraaf.

Te k. badstof T-SHIRTS, housepakken, div. kleuren t-shirts, leggings, damesconfectie. Tel. 06-52985607.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Campers

Te koop Fiat DUCATO Weinsberg 542, geh. compl., 1989. Tel. 045-724141.

CAMPER diesel '81, bovenslaper, z. compl. m. douche, ƒ 13.500,-. 045-713369.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Kachels/Verwarming

BRANDHOUT te koop. Container vol. Telefoon 043-632433.

Gaskachels, houtkachels. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Te koop 2 RADIATOREN 2.50x0.25x.0.45m en 3.30x-0.25x0.30m. Tel. 04454-63070.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 3, Landgraaf. Tel. 045-3217.. fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma theoriecertificaat voor AB. 4 weken op examen.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Relatie bedrijven en overheid slecht

DEN HAAG – Het bedrijfsleven heeft veel aan te merken op de overheid. De relatie tussen bedrijven en de overheid is 'koel'. Uit onderzoek blijkt dat 68 procent van de ondernemers het beleid en de regels van de overheid onduidelijk vindt. Wanneer nieuwe regels zijn ingevoerd, heeft 57 procent van de bedrijven het gevoel van het kastje naar de muur te worden gestuurd.

Dit blijkt uit een onderzoek van de Hogeschool Haarlem (heao) onder 549 bedrijven, dat gisteren tijdens het symposium 'Bedrijfsleven en overheid' werd gepresenteerd.

De ondernemers klagen wat af over de administratieve rompslomp die de overheid hun bezorgt. De meerderheid ervaart de voorschriften en formulieren van de overheid – de btw nog buiten beschouwing gelaten – als een zware belasting. De conclusie is dat de overheid er nog niet genoeg in is geslaagd voorschriften en formulieren te vereenvoudigen.

Volgens de onderzoekers vindt 60 procent van de onderzochte bedrijven de administratieve lasten 'groot'. De bouw (75 procent) en de handel (67 procent) klagen het hardst. Bijna 46 procent van de bedrijven noemt de papierwinkel van de overheid 'ingewikkeld'. De kleinere bedrijven, met minder dan 6 werknemers, hebben de meeste problemen.

De contacten tussen het bedrijfsleven en de overheid verlopen slecht. Driekwart zegt moeite te hebben om de juiste ambtenaar te bereiken. Bijna evenveel (73 procent) bedrijven zeggen dat ambtenaren er te lang over doen om de gewenste informatie te verstrekken.

Uit het onderzoek blijkt ook dat veel ondernemers niet goed op de hoogte zijn van milieu- en hinderwetplichten.

Nieuwe Europese vliegmaatschappij start in 1997

KLM bereid Northwest van de hand te doen

SAN FRANCISCO – De KLM is bereid haar samenwerking met Northwest Airlines op te geven indien die een obstakel vormt bij de onderhandelingen met SAS, Swissair en Austrian over de vorming van een nieuwe Europese luchtvaartmaatschappij.

Dat zei directeur Leo van Wijk gisteren in San Francisco, waar de KLM-top de nieuwe lijnverbinding op deze stad viert. Volgens de KLM-topman staat overigens nog niet vast dat de samenwerking met Northwest een probleem kan worden. Swissair werkt al nauw samen met Delta Airlines, één van de grootste luchtvaartmaatschappijen van de VS. Delta lijkt een sterkere en gezondere partner voor de nieuwe Europese combinatie. Maar ook Swissair heeft toegezegd niet per se aan de samenwerking met Delta te willen vasthouden.

Constructie

„Onze eerste prioriteit is echter Europa," aldus Van Wijk. Pas als de partijen overeenstemming bereiken over een werkbaar fusiemodel, zal men zich buigen over de positie in de VS. Van Wijk vertelde verder dat een volledige fusie tussen de KLM, SAS, Swissair en Austrian Airlines vanwege luchtvaartpolitieke belemmeringen op zijn vroegst in 1997 gestalte kan krijgen. Alle partijen zijn het eens dat een los samenwerkingsverband niets oplevert. Daarom zullen in de tussentijd de vier maatschappijen een gezamenlijke 'managementcompany' vormen met een gemeenschappelijke winst- en verliesrekening. Deze constructie moet alle voordelen van een fusie bieden zonder dat er juridisch van een fusie sprake is.

De KLM hoopt medio april de echte onderhandelingen met de drie andere maatschappijen te starten en deze medio mei af te ronden. Het nieuwe bedrijf kan dan na goedkeuring van de Europese Commissie en toestemming van de aandeelhouders ontheffing van de anti-trustbepalingen in de VS aanvragen.

Volgens Van Wijk maakt Amsterdam vanwege ondermeer zijn geografische ligging en fiscaal klimaat grote kans op de vestiging van het hoofdkantoor van de nieuwe onderneming.

munt uit

● Fokker

De raad van commissarissen van het Duitse concern Daimler-Benz is, zoals mocht worden verwacht, akkoord gegaan met de deelneming van Dasa in Fokker. Gisteren maakte Daimler-Benz, de moedermaatschappij van vliegtuigbouwer Dasa, bekend dat de commissarissen met de transactie hebben ingestemd. Dasa en de Nederlandse overheid ondertekenden 17 maart de overeenkomst. Die voorziet in de verkoop van 10,5 miljoen overheidsaandelen (31,6 procent van het totaal) in Fokker aan Dasa voor f 30 per stuk. Kortgeleden ging de raad van commissarissen van Dasa zonder problemen akkoord met de deelneming in Fokker. Op 19 april spreken de aandeelhouders van Fokker zich uit over de transactie. Ook de Europese Commissie dient haar oordeel nog te geven.

● Begroting

Het Amerikaanse Congres heeft ingestemd met de door president Clinton voorgestelde begroting van 1,5 biljoen dollar (bijna 3 biljoen gulden). Nadat het Huis van Afgevaardigden gisteren het budget voor het op 1 oktober beginnende begrotingsjaar goedkeurde, ging gisteren de Senaat ermee akkoord.

● Vezel

Philips wil de optische-vezelactiviteiten in Eindhoven en haar deelneming van 50 procent in de Yangtze Optical Fibre and Cable Company in Wuhan (China) overdoen aan Draka in Amsterdam. Naar verwachting zullen de twee bedrijven het binnenkort eens worden over de transactie. Voor de 220 werknemers in Eindhoven en de 330 van het bedrijf in Wuhan heeft de overdracht vooralsnog geen gevolgen.

● Overname

Roelfsema Beheer BV in Hoogersmilde wordt overgenomen door NBM-Amstelland NV in Den Haag. Roelfsema (375 werknemers) is actief op het gebied van de groot- en detailhandel in bouwmaterialen in het noorden en midden van het land en in de fabricage van kalkzandsteenprodukten en betonmortel. De onderhandelingen over de overname worden naar verwachting op zeer korte termijn afgerond.

● Verzekeren

De Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij (NCM) heeft plannen ontwikkeld om investeringen in het GOS (de voormalige Sovjetunie) te verzekeren. Volgens NCM-directeur A. van 't Veer komen alle in Nederland gevestigde bedrijven voor verzekering van hun investeringen in GOS-staten in aanmerking, zij het met een maximum van f 5 miljoen per investering.

Wao-gat gerepareerd ● 2,25 procent loonsverhoging

Stakingen in metaal voorbij

Van onze redactie economie

EN HAAG – De bijna 200.000 werknemers in de metaalinstrie krijgen een loonsverhoging van 2,25 procent. De waotkeringen, die door overheidsingrijpen vanaf volgend jaar ger zullen uitvallen, worden aangevuld tot het niveau van de ude wao, 70 procent van het laatstverdiende loon. Dat zijn de rnpunten van het cao-akkoord dat de onderhandelaars van e vakbonden en de werkgeversvereniging gisteren FME hebben gesloten.

e bonden hebben hun leden opgeepen de stakingen te beëindigen. e vakbeweging heeft genoegen geomen met een lagere loonstijging an de 3,25 procent die zij eiste. Er omt een verhoging van 1,25 procent per 1 mei, 0,5 procent in oktoer en 0,5 procent op 1 februari olgend jaar. De cao loopt tot 1 aart 1994.

e werkgevers zijn tegemoetgekoen aan de wens van de vakbonden m de aanvulling van de wao voor e hele bedrijfstak in te voeren. Zij erplichten zich hun werknemers n verzekering aan te bieden. Het door een eigen regeling voor alle ersoneelsleden van de onderneing, hetzij door de mogelijkheid te heppen dat individuele werknemers bij de regeling voor de berijfstak terecht kunnen.

s het pensioenfonds er de goedkopste oplossing voor aanbiedt, als de vakbeweging veronderelt, zal het fonds de regeling uiteren. Anders krijgen particuliere erzekeraars een kans. Werknemers llen er de premie voor moeten hoesten en zijn vrij van de hun ngeboden verzekering gebruik te aken.

e kans dat werknemers in de metaal er in nettoloon op vooruitgaan is niet zo groot. Ze krijgen weliswaar die verhogingen, maar daar staat tegenover dat zij over datzelfde loon naar schatting 1,9 procent premie voor de wao-verzekering moeten betalen. Bovendien gaat op 1 oktober de vut-premie een half procent omhoog.

De vut (in de metaal is dat de sum) blijft in elk geval tot september 1994 gehandhaafd. De regeling dat mensen met 40 dienstjaren hun carrière mogen beëindigen, blijft ook voorlopig in stand, maar zou daarna in stapjes kunnen verdwijnen.

Gisteren werd tevens een cao-akkoord gesloten voor de 30.000 werknemers in schilders- en afwerkingsbedrijven. Zij krijgen de stijging in de kosten van het levensonderhoud vergoed (prijscompensatie) met daar bovenop zowel in 1993 als in 1994 een half procent. De wao wordt aangevuld tot 70 procent van het laatstverdiende loon. De premie voor deze regeling wordt door werkgevers en werknemers gedeeld, zij het dat het ondernemersdeel niet boven de 1 procent mag uitkomen. De vut blijft intact. De cao heeft een looptijd tot 1 mei 1995.

Historisch dieptepunt

● De koers van de dollar is gisteren op de Europese valutamarkten bijna een cent gedaald. De Amerikaanse munteenheid eindigde in Amsterdam f 1,8055 vergeleken met f 1,8145 aan het eind van de handel op woensdag. Het grootste deel van de daling kwam tot stand na bekendmaking van het aantal nieuwe aanvragen voor werkloosheidsuitkeringen in de Verenigde Staten. Dat aantal is in de afgelopen week met 33.000 gegroeid. Dit was de grootste toeneming sinds de week die eindigde op 2 januari. Op de foto de beurs in Tokio, waar de dollar in de loop van de dag het na-oorlogse dieptepunt bereikte van 114,30 yen. Het slot lag op 114,54 yen. Foto: REUTER

Minder winst bij Pie Medical

MAASTRICHT – Pie Medical, fabrikant van medische apparaten, heeft vorig jaar een nettowinst geboekt van f 1 miljoen tegen f 1,1 miljoen in 1991. Per aandeel zakte de winst van 48 tot 45 cent.

De omzet verminderde met f 1 miljoen tot f 40,6 miljoen. Het bedrijfsresultaat verbeterde met 17 procent en ging van f 2,8 miljoen naar f 3,3 miljoen. Doordat het resultaat bij de Duitse deelneming daalde en de rentelasten zich ongunstig ontwikkelden, verminderde de nettowinst.

Pie, die voor ruim 90 procent van de afzet afhankelijk is van de uitvoer, blijft gevoelig voor de economische ontwikkelingen op de buitenlandse markten en voor wisselkoersbewegingen. Doordat de gulden in het vierde kwartaal duurder werd, zijn de produkten van Pie in een aantal landen qua prijs minder aantrekkelijk geworden.

De onderneming stelt zich in haar verwachting voor het eerste halfjaar van 1993 terughoudend op; voor zover het zich thans laat aanzien, zal zij dan quitte spelen. Het tweede halfjaar zal naar verwachting positief zijn.

Werkloosheid gestegen

EN HAAG – Het aantal mensen et een ww-uitkering is in januari an dit jaar met 24.000 toegenomen t 273.000. Vergeleken met eind jauari 1992 is het aantal ww-uitkeingen gestegen met 56.000 ofwel 26 rocent.

an alle werknemers, die verzekerd ijn tegen de ww, kreeg eind januari an dit jaar 4,8 procent een uitkeing, tegen 4,0 procent eind januari 992. De Sociale Verzekeringsraad SVR) heeft deze gegevens gisteren epubliceerd.

et ziekteverzuim was 8 procent in nuari 1993 tegen 7,5 procent in jauari 1992. Het gemiddelde verzuim de twaalf maanden van februari 1992 tot en met januari 1993 was 7,7 procent.

Het aantal uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid (aaw en wao) liep in januari met duizend op tot 915.800. Door gedeeltelijke uitkeringen op te tellen tot volledige uitkeringen komt de SVR over januari tot een stijging van het aantal volle uitkeringen met 400 tot 795.600. Het aantal nieuwe uitkeringen was 8.600, het aantal beëindigingen (65 jaar, overleden of hersteld) 7.600.

Het aantal aow'ers nam in januari met 4.000 toe tot 2.101.000. Het aantal weduwen en weduwnaars met een aww-uitkering bleef constant op 195.000 en voor 3.440.000 kinderen werd kinderbijslag verstrekt.

Akkoord over cao Glasfabrieken

MAASTRICHT – Bij de Vereenigde Glasfabrieken, met 2.000 werknemers in de vestigingen Maastricht, Schiedam, Leerdam en Etten-Leur, is een akkoord bereikt over de wao.

De tot 1 april volgend jaar doorlopende cao is opengebroken, waarbij de regeling dat de Vereenigde Glasfabrieken de wao aanvult tot 90 procent onverkort blijft gehandhaafd. De werknemers betalen daarvoor vanaf 1 april 1,3 procent premie over het wao-loon.

Tegelijkertijd is er een oplossing gevonden voor de sterk oplopende kosten voor de vut (thans 8,7 procent van de loonsom die geheel voor rekening van de werkgever komt). De vut blijft op 60 jaar (bij 40 dienstjaren 59 jaar), maar de uitkering wordt 80 procent bruto (is nu 90 procent netto). Van de financiering zal de Vereenigde Glasfabrieken de helft voor haar rekening nemen door het omslagsysteem. Voor de andere helft is een pensioensysteem opgezet, waarbij de werknemers 1,5 procent premie betalen en de werkgever 2 procent.

De premieverslechteringen voor de werknemers worden verrekend met de vorig jaar in de cao afgesproken loonsverhoging van 5 procent per 1 april dit jaar.

beurs

Tegenvaller

MSTERDAM – De koersen op e Amsterdamse effectenbeurs jn gisteren over een breed front edaald onder invloed van de lare dollar en een teruglopende bligatiemarkt. De dollar viel in e loop van de dag één cent terug a de publikatie van tegenvallene werkloosheidscijfers.

e koersindex algemeen moest nder invloed van alle omstandigeden één punt terug tot 219,90, rwijl de EOE-index 1,64 punt oest inleveren op 316,84. De ens van 320 punten blijkt al enie tijd een technische weerstand oor deze index. De omzet beoeg donderdag f 3.514 miljoen. e aandelenomzet bedroeg f 923 iljoen, terwijl aan obligaties voor 2.590 miljoen werd verhandeld. e obligatiemarkt noteerde tusen 20 en 30 cent lager.

e internationale waarden kregen lemaal een tik van de dollar mee. oninklijke Olie moest f 1,20 lan op f 160,60, Hoogovens negen ubbeltjes op f 26,60, KLM zes ubbeltjes op f 27,80, Unilever intig cent op f 212,60, evenals hilips op f 24,80.

olinco, Rodamco en Robeco lien de algemene tendens voor wat e was en sloten alle hoger. Ronco kon met acht dubbeltjes op 104,90 de grootste winst noteren. ok DSM wist goed stand te houen en kon na de winst van oensdag daar nog eens twee wartjes aan toevoegen op f 85,30. et ABN Amro Liquiditeiten roeifonds kende met f 165 milen weer eens de grootste omzet, evolgd door Koninklijke Olie et f 141 miljoen en ABN Amro bligatie Groeifonds met f 80 milen. Op de parallelmarkt leverde ie Medical tien cent in op f 4,10. abeurs werd bekendgemaakt dat e producent van medische appaten de winst vorig jaar met bijna en procent zag dalen.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	54,60	54,90
ABN Amro A.in F.	84,50	84,60
ABN Amro L.Gr.F.	173,10	173,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	193,40	193,40
Aegon	88,80	87,40
Ahold	95,50	95,60
Akzo	149,10	149,60
Alrenta	228,10	228,10
Amev cert.	72,60	72,30
Bols cert.	48,20	48,30
CSM cert.	61,70	61,40
Dordtsche Petr.	149,80	149,00
DSM	84,80	85,30
Elsevier	130,10	130,20
Fokker cert.	13,60	13,40
Gist-Broc. cert.	42,50	42,00
Heineken	194,30	194,00
Heineken Hold.	168,80	168,20
Hoogovens nrc	27,50	26,60
Hunter Douglas	46,20	46,00
Int.Ned.Gr. c.	65,00	64,20
KLM	28,40	27,80
Kon. KNP BT	29,50	29,30
Kon. Olie	161,80	160,60
Nedlloyd	31,10	28,90
Océ-v.d.Gr.	47,90	47,80
Pakhoed cert.	40,20	40,00
Philips	25,00f	24,80f
Polygram	50,50	50,10
RG Florente F.	123,70	123,70
Robeco	106,40	106,90
Rodamco	52,90	53,20
Rolinco	104,10	104,90
Rorento	84,30f	84,30
Stork	34,30	34,00
Unilever cert.	212,80	212,60
Van Ommeren nrc	36,10	36,10
Ver.Bezit VNU	107,80	107,50
Wessanen cert.	102,10	102,50
Wolters-Kluwer	88,50	87,70

Avondkoersen Amsterdam

KLM 27,80-28,20 (27,80)
Kon.Olie 160,00-161,00 (160,60)
Philips 24,50-24,70 (25,00f)
Unilever 211,50-212,30 (212,60)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	47,80	48,30
ABN AmroHld.prf.	6,56	6,56
ABN AmroHld.div'93	52,30	–
ACF-Holding c.	42,20	41,60
Aegon div'92	–	–
Ahrend Groep c.	80,00	80,00
Asd Options Tr.	9,20	9,50
Asd. Rubber	1,80e	1,95f
Ant. Verff.	390,00	–
Atag Hold. cert	113,00	113,80
Athlon Groep	40,90	40,90
Athlon Groep nrc	40,50	40,50
Aut.Ind.R'dam	47,50	48,00
BAM Groep	92,50	92,50
Batenburg	145,50	144,50
Beers	120,00	120,00
Begemann Groep	30,80	30,80
Belindo	283,00	283,50
Blydenst.-Will.	26,00	26,00
Boer Boekh. Kon.	23,00	23,50
Boer De Winkelb.	73,70	74,50
Borsumy Wehry	81,30	81,20
Boskalis Westm.	28,00	27,90
Boskalis pref.	27,70	27,90
Braat Beheer	29,00	28,70
Breevast	9,30	9,30
Bührmann-T.c.	29,20	–
Burgman-Heybroek	1650,00	1700,00
Calvé-Delft pref	830,00	830,00
Calvé-Delft cert	1325,00	1325,00
Cindu Intern.	104,00	–
Claimindo	280,00	279,00
Content Beheer	22,30	22,00
Credit LBN	23,00	23,10
Crown v.G. cert.	112,20	112,20
CSM	61,70	61,20
Delft Instrum.	19,00	18,60
Dorp-Groep	38,30b	38,20
Draka Holding	23,20	23,00
Econosto	20,50	20,50
EMBA	121,00	–
Eriks Holding	82,50	82,30
Flexovit Int.	54,50	54,50
Frans Maas cert.	44,10	44,40
Fugro McClelland	29,20	29,50
Gamma Holding	80,50	80,50
Gamma pref.	5,80	5,80
Garzarelli $	12,00	12,00
Getronics	37,10	37,50
Geveke	16,00	16,00
Giessen-de N.	126,50	127,50
Goudsmit	30,30	30,00a
Grolsch	206,50	208,00
GTI-Holding	176,00	180,00
Hagemeyer	152,50	153,00
HAL Trust B	14,10	13,90
HAL Trust Unit	14,10	13,90
HBG	221,50	223,00
Hes Beheer c	11,60	10,60
Hoek's Mach.	58,00	58,00
Holl.Sea S.	0,28	0,28
Holl. Ind. Mij	32,90	32,90
Hoop Eff.bank	7,80	7,70
Hunter D.pref.	2,10	–
IHC Caland	104,50	104,50
Internat.Muell.	64,70	64,80
Kas-Associatie	39,00	39,20
Kempen & Co	7,50	7,70
Klene Holding	91,00	91,00
Kondor Wessels	34,70	34,00
KBB	81,00	81,30
Kon. Sphinx	53,80	54,30
Koppelpoort	400,00	400,00
Krasnapolsky	185,00	187,00
Landré & Gl.	40,50	41,00
Macintosh	40,50	42,00
Maxwell Petr.	132,20	133,20
Moeara Enim	1305,00	1292,00
M.Enim OB-cert.	17250,00	17100,00
Moolen Holding	26,70	27,00
Mulder Boskoop	34,20	35,30
Multihouse	3,00	3,40
Naeff	464,50	–
NAGRON	61,00	61,20
Nat. Inv. Bank	78,10	78,70
NBM-Amstelland	9,30	10,20
NEDAP	37,80	37,50
NKF Holding	117,50	118,00
Ned.Part.Mij	48,60	48,60
Ned.Springst.	7200,00	7100,00
Norit	17,00	16,90
Nutricia GB	122,30	123,90
Nutricia VB	128,60	129,30
Nijv.-Ten Cate	78,00	78,00
Omnium Europe	4,00	–
OPG cert.	41,50	41,20
Orco Bank cert.	85,60	86,00
OTRA	257,00	257,00b
Palthe	25,30	25,30
philips div'93	25,00	24,70
Pirelli Tyre	12,00	12,00
Polynorm	127,00	127,00
Porcel. Fles	130,00	130,00
Randstad	48,00	48,50
Reesink	82,30	83,00
Samas Groep	31,50	31,30
Sarakreek	13,50	13,70
Schuitema	1705,00	1705,00
Schuttersveld	28,00	28,50
Smit Intern.	19,00e	19,20
St.Bankiers c.	15,80	16,50
Stad Rotterdam c	44,30	44,70
Telegraaf De	103,00	103,50
Textielgr.Twente	79,30	79,30a
Tulip Computers	10,20	10,50
Tw.Kabel Holding	152,00	151,30
Ubbink	61,00	61,00
Union	42,30	43,00
Vereenigde Glas	490,00	490,00
Verto cert.	15,00	15,50
Volker Stevin	56,50	56,00
Volmac	18,50	18,70
Vredestein	15,40	15,30
VRG-Groep	25,40	–
Wegener	78,10	77,80
West Invest F.	7,40	7,40
West Inv.F. wb	85,00	85,00
Wolters Kluwer	349,00	343,00
Wyers	16,20	16,10

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	85,50	85,30
ABN Amro Albefo	51,50	51,40
ABN Amro Amer.F.	73,30	73,20
ABN Amro Eur. F.	72,30	72,70
ABN Amro Far EF.	57,90	58,90
ABN Amro Neth.F.	93,30	94,00
ABN Amro rent.div	156,60	156,60
Aegon Aandelenf.	38,20	38,20
Aegon Spaarplus	5,20	5,30
Aldollar BF $	30,20	30,20
Alg.Fondsenbez.	235,00	235,00
Alliance Fund	10,50	10,50
Amro North Am.F.	70,80	70,80
Amvabel	106,90	107,60
Asian Tigers F.	73,40	73,50
Asian Select. F.	72,00	72,00
Austro Hung. F.	4,30	4,30
Beleg.f. Ned.	71,00	70,90
Bemco RentSel.	60,50	60,50
Bever Holding	2,40	2,50
CLN Obl. Div. F.	115,80	115,90
CLN Obl.Waardef.	123,30	123,80
Delta Lloyd Inv.	28,20	28,20
DP America Gr.F.	36,70	37,00
EGF Investm.	123,50	123,50
EMF Rentefonds	82,10	82,10
Eng-Holl.Bel.T1	11,40	11,50
Envir.Growth F.	44,30	44,30
Esmeralda part.	34,20	34,20
Eur.Ass. Trust	6,70	6,70
EMS Growth Fund	101,90	102,40
EMS Income Fund	99,60	100,30
EMS Offsh. Fund	100,40	101,10
EOE Index Fnd	341,00	338,00
Euro Growth Fund	46,60	46,60
Euro Spain Fund	7,70	7,70
Far East Sel.F.	60,00	60,50
Gim Global	57,00	57,00
Groeigarant	1,41	1,41
Holland Fund	75,50	75,80
Holl. Eur. Fund	50,60	50,60
Holl. Obl.Fonds	134,00	134,50
Holl. Pac. Fund	101,00	103,00
Holl. Sel.Fonds	90,80	91,00
ING Bnk Dutch Fnd	48,00	48,10
ING Bnk Geldm.Fnd	57,74	57,75
ING Bnk Glob.Fund	47,70	47,90
ING Bnk Oblig.Fnd	37,40	37,50
ING Bnk Spaard.F.	104,57	104,59
ING Bnk Rentegr.F	126,60	126,60
ING Bnk Vastg.Fnd	31,80	31,80
Innovest	60,00	60,00
Interbonds	515,00	515,00
Intereffekt 500	22,00	23,50f
Intereffekt wt	49,70	50,00
Investa part.	68,50	69,00
IS Himal.Fund $	6,60	7,00
Jade Fonds	164,00	164,00
Japan Fund	16,70	16,90
Jap.Ind.Alpha F.	6100,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5100,00	–
Korea Pac.Tr. $	8,20	8,20
Leveraged Cap	57,20	57,00
Liquirent	51,55	51,55
Mal.Capital F.$	10,40	11,00
Mees Obl.Div.F.	126,20	126,00
Mexico Income F.	13,50	–
MK Int.Ventures	9,00	9,00
Mondibel	76,20	76,20
Nat.Res.Fund	68,70	68,00
Nedufo A	116,20	116,20
Nedufo B	124,00	122,00a
Nevas	46,50	46,50
Nevas 17 cumpref.	47,00	47,00
New Asia Fund	7,50	7,50
Nomura Warr. F.	0,23	0,26
Obam. Belegg.	277,00	276,80
OAMF Rentefonds	14,75	14,35
Orange Fund	20,60	20,70
Pac.Dimensions	93,00	94,00
Pac.Prop.Sec.F.	29,00	29,00
Pierson Rente	122,90	122,80
Postb.Aand.f.	52,40	52,40
Postb.Belegg.f.	59,70	59,70
Postb.Obl.f.	51,20	51,20
Postb.Verm.gr.f.	59,00	59,20
Rentalent Bel.	163,20	163,20
Rentotaal NV	38,00	38,00
RG America F.	122,10	121,80
RG Divirent F.	52,30	52,30
RG Europe F.	102,10	102,40
RG Pacific F.	103,60	105,30
RG SP Groen	59,10	59,20
RG SP Blauw	57,90	57,90
RG SP Geel	53,80	53,90
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	91,30	91,30
Schrod.Int.Pr.F	26,70	26,70
Sci/Tech $	12,50	13,00
Suez Liq.Grf.	191,00	191,00
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	192,00	195,00
Trans Eur.Fund	77,80	78,00
Transpac.F.	293,00	298,00
Uni-Invest	20,00	19,00
Unico Inv.Fund	76,90	77,00
Unifonds DM	29,30	29,00
Vaste Waard.Ned	49,50a	48,00
Vast Ned	99,00	97,80d
VIB NV	62,20	62,00
VSB Mix Fund	56,20	56,10
VSB Obl.Gr.f.	107,20	107,20
VSB Rente Fonds	116,10	116,10
WBO Intern.	71,00	70,50
Wereldhave NV	94,00	94,70
Yen Value Fund	67,00	68,50
ZOM Florida F.$	23,50	–

Parallelmarkt		
Alanheri	27,80	28,00
ABF	117,50	117,50
Austria Global	1072,00	1072,00
Biogrond Belegg.	10,80	10,80
Comm.Obl.F.1	98,30	98,20
Comm.Obl.F.2	97,70	97,60
Comm.Obl.F.3	98,60	98,50
De Drie Electr.	10,20	10,60
Delta Ll.Dollarf.	70,50	69,80
Delta Lloyd ECU	61,7(	61,60
Delta Lloyd Mix	66,40	66,40
Delta Lloyd Rent	64,60	64,50
Dico Intern.	52,00b	59,00b
DOCdata	2,30	2,30
Dutch Take Ov.T.	37,70	37,80
E&L Belegg.1	72,40d	72,60
E&L Belegg.2	77,20d	77,20
E&L Belegg.3	111,80	111,80
E&L Belegg.4	79,60d	79,50
E&L Kap.Rente F.	115,20	115,20
Free Rec.Sh.	13,50	13,60
Gelderse Pap.	47,30	47,80
German City Est.	28,30	27,50
Gouda Vuurvast	44,00	44,00
Helvoet Holding	29,00	29,00
Holland Col.	44,60	46,00e
Inter/View Eur.	4,00	4,10
Kühne+Heitz	29,80	29,80
Management Share	2,70	2,80
Neways	4,80	4,80
Ohra Aand.F.	55,90	56,10
Ohra Liq.GrF.	51,70	51,70
Ohra Obl.Df.	54,90	54,90
Ohra Obl.Grf	53,60	53,60
Ohra Onr.G.F.	58,00	58,20
Ohra Totaal F.	55,20	55,20
Pan Pac. Winkel	10,30	8,00a
Simac Techniek	12,70	12,60f
Suez Gr.Fund	52,70	52,50
Welna	35,50	35,70
Wereldhave	4,30	–
Wolff	55,50	–

Parallel top-15		
Bergh. Pap.	30,60	30,20
Besouw, van	30,30	30,30
Ehco-Klm	36,00	35,80
Groenendijk	25,20	24,90
Grontmij	50,60	50,50
LCI Comput.Gr.	3,80f	3,80
Melle, van nrc	62,00	62,20
Nedcon Groep	64,80	64,30
Nedschroef	53,80	54,00
Ordina Beheer	12,40	12,60
P & C Groep	80,50	80,50
Pie Medical	4,20	4,10
Sligro Beheer	63,60	64,50b
Vilenzo	19,70	19,60e
Weweler	17,40	17,40

Wall Street		
allied signal	66⅝	66¾
amer.brands	33⅞	33¾
amer.tel.tel	56¾	57
amoco corp	57⅝	57
asarco inc.	24⅛	23¼
bethl. steel	17⅝	17⅝
boeing co	35	34⅞
can.pacific	15	15⅛
chevron	83⅛	81¾
chiquita	14¾	14¾
chrysler	39⅝	38¾
citicorp	29⅜	29¼
cons.edison	35⅝	35⅜
digit.equipm.	43⅜	43¾
dupont nemours	48⅛	48⅜
eastman kodak	54⅛	54⅜
exxon corp	66¼	65½
ford motor	52	52
gen. electric	89⅛	89½
gen. motors	37½	37¼
goodyear	74⅞	75⅛
hewlett-pack.	76⅛	75⅝
int. bus.mach.	50⅞	51¾
int. tel.tel.	79¾	80¾
klm airlines	15½	15¾
mcdonnell	56⅞	56⅜
merck co.	35⅜	34½
mobil oil	68⅞	68⅛
penn central	26½	26¼
philips	13⅞	13⅝
primerica	46⅛	44¾
royal dutch	88⅝	89¾
sears roebuck	54¾	54¼
sfe-south.pac.	15	14¾
texaco inc.	63⅜	62⅝
united techn.	47¼	47
westinghouse	14⅝	14⅝
whitman corp	14⅞	14⅞
woolworth	31¾	31⅝

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,750	1,870
austr.dollar	1,20	1,32
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,380	1,500
deense kroon (100)	27,75	30,25
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,60	2,85
finse mark (100)	29,50	32,00
franse frank (100)	31,50	34,25
griekse dr. (100)	0,72	0,92
ierse pond	2,59	2,84
ital.lire (10.000)	10,30	12,00
jap.yen (10.000)	154,00	160,00
noorse kroon (100)	24,90	27,40
oost.schill. (100)	15,67	16,20
port.escudo (100)	1,12	1,30
spaanse pes. (100)	1,47	1,65
turkse lira (100)	0,0150	0,0240
zweedse kr. (100)	21,90	24,40
zwits.fr. (100)	118,50	123,00

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,81285-1,81535
antill.gulden	0,9995-1,0295
austr.dollar	1,2603-1,2703
belg.frank (100)	5,4565-5,4615
canad.dollar	1,43975-1,44225
deense kroon (100)	29,023-29,280
duitse mark (100)	112,4100-112,4600
engelse pond	2,7395-2,7445
franse frank (100)	33,115-33,165
griekse dr. (100)	0,7730-0,8730
hongk.dollar (100)	23,3750-23,6250
ierse pond	2,7320-2,7420
ital.lire (10.000)	11,290-11,340
jap.yen (10.000)	158,760-158,860
nwzeel.dollar	0,9547-0,9647
noorse kroon (100)	26,400-26,450
oostenr.sch. (100)	15,9740-15,9840
port. escudos (100)	1,1950-1,2350
spaanse pes. (100)	1,5680-1,5780
surin.gulden	0,9975-1,0375
zweedse kr. (100)	23,460-23,510
zwits.frank (100)	121,280-121,330
e.c.u.	2,1790-2,1840

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	220,90	219,90
id excl.kon.olie	213,00	212,40
internationals	221,90	220,70
lokale ondernem.	221,60	220,80
id financieel	182,60	181,70
id niet-financ.	260,10	259,60

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	328,50	327,10
id excl.kon.olie	297,50	296,60
internationals	344,20	342,40
lokale ondernem.	310,50	309,50
id financieel	287,30	285,80
id niet-financ.	341,20	340,50

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	107,70	106,80
internation	101,50	100,50
lokaal	108,90	108,00
fin.instell	141,00	140,10
niet-financ	103,10	102,20
industrie	105,10	104,70
transp/opsl	78,40	76,30

Goud en zilver

Goud onbewerkt 19,370-19,970, vorige 19,430-20,030, bewerkt 21,570 laten, vorige 21,630 laten.

Zilver onbewerkt 190-260, vorige 190-260, bewerkt 300 laten, vorige 300 laten.

Dow Jones

Industrie 3439,45
+4,34

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	52,50	436	2,40	2,50
abn amro	c okt	55,00	569	1,70	1,80
akzo	p apr	145,00	200	0,90	0,60a
akzo	p jul	145,00	277	4,60	5,00
amev	c jul	70,00	303	4,70a	4,70
daf	p jul	5,00	209	4,30	4,60
d/fl	c apr	185,00	221	0,80	0,60
d/fl	c jun	185,00	298	3,80	3,10
els	c apr	130,00	226	2,00	1,60
eoe	c apr	315,00	207	5,20b	4,30
eoe	c apr	320,00	1030	2,50	1,90
eoe	c mei	315,00	225	6,00b	5,40
eoe	c jun	310,00	250	11,50a	11,00a
eoe	c jul	310,00	338	13,50	12,50
eoe	p apr	300,00	265	0,30	0,30
eoe	p apr	310,00	1105	0,80	1,00b
eoe	p apr	315,00	677	1,80	2,10
eoe	p n94	290,00	294	9,00	9,30a
hoog	p jul	25,00	221	1,70	1,70
nedl	c apr	30,00	1173	2,40	1,00
nedl	c jul	30,00	234	3,80	2,80
nedl	c okt	32,50	421	3,90	2,90
nedl	p apr	30,00	203	0,90	1,50b
nedl	p jul	22,50	200	0,50	0,60
nedl	p okt	30,00	210	2,50	3,30b
nlj	p nov	103,00	2500	1,60a	1,57
nll	c nov	103,00	220	3,60	3,10
phil	c apr	20,00	736	5,10	4,90a
phil	c apr	22,50	455	2,60	2,40
phil	c apr	25,00	1086	0,70	0,50
phil	c apr	27,50	292	0,20	0,20
phil	c jul	25,00	2035	1,80	1,70
phil	c jul	27,50	339	0,80	0,80
phil	c okt	25,00	494	2,70	2,60
phil	c okt	27,50	838	1,50	1,40
phil	c okt	30,00	1667	0,70	0,70
phil	c o94	45,00	507	0,50	0,50
phil	c o96	25,00	283	6,70	6,70
phil	c o96	35,00	340	3,10	3,20
phil	c o97	22,50	1137	8,50	8,20
phil	p apr	22,50	504	0,20	0,10
phil	p jul	20,00	509	0,30	0,30
phil	p okt	22,50	558	1,10	1,10
phil	p okt	25,00	1680	2,00	2,00
phil	p okt	27,50	299	3,50	3,50
phil	p o96	25,00	314	3,90	4,00
olie	c apr	160,00	319	3,00	2,40
olie	c apr	165,00	331	0,60	0,50
top5	c apr	560,00	200	20,50b	18,50a
top5	p apr	580,00	271	5,50	6,50

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto-Info

HONDA — ROTOR B.V. HEERLEN
Heerlerbaan 229, Heerlen, tel. 045-416900

HONDA:
Honda Civic, 3-d. ... blauw 1983
Honda Civic, 3-d. ... zilver 1986
Honda Civic, 3-d. ... '88-'89
Honda Civic 1.3 Luxe, 3-d. ... zilver 1988
Honda Civic 1.5i GL ... grijs 1990
Honda Civic 1.6i 16V, 2× ... zwart 1989
Honda Civic sedan ... '88-'89
Honda Civic Shuttle ... rood 1988
Honda Accord EX ... grijs 1986
Honda Integra 1.5 Luxe ... '86-'88
Honda Prelude 1.8 EX autom. ... zilver 1983

PEUGEOT:
Peugeot 205 XE Jr. ... blauw 1988
Peugeot 205 ... rood 1991

FORD:
Ford Escort ... blauw 1983
Ford Escort 1.6 CLX nw. model ... 1991
Ford Sierra Laser ... '84-'87

FIAT:
Fiat Uno 55 ... blauw 1985
Fiat Uno 75 SX ... grijs 1988

VOLVO:
Volvo 440 GLE als nieuw ... groen 1990

CITROËN:
Citroën BX 1.6 ... rood 1989
Citroën BX 1.4 ... wit 1989
Citroën BX 1.6 TRi Break ... wit 1987

VOLKSWAGEN:
VW Golf Jetta CL ... beige 1986

RENAULT:
Renault 9 GTX ... wit 1986
Renault 19 GTR ... grijs 1990
Renault 21 GTS ... wit 1990

MITSUBISHI:
Mitsubishi Colt, 5-d. ... beige 1985
Mitsubishi Galant 1.8 ... zilver 1988

NISSAN:
Nissan Sunny 1.3 GL, 3-d. ... 1986
Nissan Sunny coupé 1.6 SLX ... 1986

OVERIGE MERKEN:
Opel Manta 1.8 GT ... beige 1984
Suzuki Swift ... zilver 1984

AUTOMAAT:
Opel Kadett automaat ... wit 1982
Honda Accord automaat ... blauw 1983

Al onze occasions zijn voorzien van een ANWB-keuring en Nationale Autopas

WIE DURFT?

OPENINGSSHOW

UW LAATSTE KANS
vrijdag 2 april
of
zaterdag 3 april
9.00 tot 18.00 uur

HET NIEUWE WERELDMERK
HYUNDAI LEYMBORGH
Susteren/Limbricht, Bornerweg 2-8, tel. 046 - 515838

Vencken NR.1 IN OCCASIONS
NO RISK
... 6 mnd. oud
Vento GL div. extr., dustymove ... '88
Ford Sierra 1.6 Laser, grijsmet. ... '88, '89, '91
VW Passat 1800 CL, 4-drs., roodmet. ... '87, '88, '89
Audi 80 1.8 S + 1.6i ... '88
VW Polo 1050, 3-drs., wit ... '89
Ford Sierra 2 L, blauwmet. ... '89
VW Passat Variant 1800 cc, rood ... '89
Fiat Panda, zwart ... '89
Golf Memphis 1300, rood ... '88
VW Golf GTI ... '91
Ford Escort 1.4 CL wit ... '8[illegible]
BMW 316i, wit ... nov. '9[illegible]
Nissan Primera 2 Li SGX, antrac.met. ... [illegible]
Opel Ascona 1600, grijsmet. ... [illegible]
Ford Fiesta 1100 rood ... [illegible]
VW Golf Manhattan 1300, tornadorood/wit/tingrijs ... [illegible]
VW Passat 1300 CL, 5-drs., grijsmet. ... [illegible]
Ford Orion 1.6 rood ... [illegible]
VW Golf Manhattan 1600 cc, tingrijs ... [illegible]
Seat Ibiza wit ... [illegible]
Diverse goedkope inruilers

V·A·G — VW — Audi

VERKOOPCENTRUM **Vencken B.V.**
Het grootste verkoop-inruilcentrum van Zuid-Limburg
Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-412641

Geevers Auto Carrosserie-delen: origineel, imitatie en overzet.
Geevers CARROSSERIE-DELEN
NUTH 045-244242 — VELDHOVEN 040-531900 — VIANEN 03473-76474 — ALMELO 05490-72125

Sicherheit durch Reifen Meertens
Rathausstrasse 7
Aachen-Laurensberg
Tel. 09-49-241 13449/13210
Wij spreken Nederlands
Grote sortering ALU-VELGEN

VERBOOM B.V. BEDRIJFSWAGENS
Mitsubishi L 300 diesel, gesloten ... '91, '90, '88, '87
Nissan Vanetta, dubb. cabine benz. ... '90
Mercedes MB100 diesel, verlengd ... '89
Mercedes 307 diesel chassis-cabine ... '85
Daf 400 diesel, met koeling ... '90
VW Transporter benzine, gesloten ... '88 en '82
VW Transporter diesel, met glasrek ... '86
VW kleinbus, 9 personen, benzine ... '86
Mazda 1600 Pick-up, benzine ... '83
Mercedes 207 diesel ... '79
VW LT 35 met 3-zijdige Meiler kieper ... '79
Mercedes 809 LP chassis-cabine ... '81
Ford Escort Courier, benzine ... '86
VW Transporter Pick-up, benzine ... '87
VW Golf Caddy diesel ... '88
Uit voorraad leverbaar Anssums aanhangwagens + Venter bagagewagens
Wijngaardsweg 62B
Heerlen-Hoensbroek
Tel. 045-222455 - 720654

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen en vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1962.

TUINHUISJES, 10 à 20 types hondehokken, schuurtjes enz. vele afm. reeds v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jr. Direkt af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

MAN 43 jr. vast werk zoekt vrouw tot 45 jaar. Tel. 046-742933.

J. MAN, 45 jr, 1.82 m., ongeb., zoekt leuke, slanke vriendin tussen de 35-45 jr. voor vriendschap en evt. later vaste relatie om er samen iets leuks van te maken. Stuur mij een brief met foto o. nr. B-03648, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

w RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

ANWB & Bovag erkende verkeersschool WISCHMANN & Zn. start 8-4-'93 met een avondcursus voor het chauffeursdiploma. Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721. Fax 045-324744.

Opleiding CHAUFFEURSDIPLOMA start 10 april a.s. Auto rijbewijs in 8-10 dagen of 8 of 10 weken; motorijbewijs in 4-5 dagen; theorie in 5 weken. A.B. Verkeersschool Leo Cremers, Reeweg 139, Landgraaf. Tel. 045-312558. Erkend door ANWB en FAM rijschool voor al uw rijbewijzen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Hoogste prijs voor al uw INBOEDEL, antiek en kleingoed enz. Bel. 045-726312 of 741708 of 06-52925320.

Ronde TAFEL massief eiken honingkleur, op kolomvoet, hoogte 56 cm, doorsnee 1 m, bladdikte 5 cm. ƒ 200,-. 045-725947.

Te koop 2 chroom stalen SLEDESTOELEN, ld. leer naturel, samen ƒ 75,-. Tel. 045-271923.

Te koop massief eiken ROLBUREAU. Tel. 04405-3520.

Zoekt u 2e hands MEUBELS veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208 H'broek.

Nieuw! Zojuist geopend! De grootste zonne-vakspecialzaak in de regio. GOERGEN Zonnehemels. Spectaculaire openingsaanbiedingen met extra korting, alles met 3 jaar garantie! Rijksweg Noord 97 Sittard, tel. 046-583002 (t.o.v. ziekenhuis, oude pand Smeco), ruime parkeergelegenheid.

Goede KLEUREN TV'S met garantie v.a. ƒ 95,-. Zeer grote sortering, meer dan 25 jaar TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, 045-724760.

Geen voorrijkosten. TV DEFECT, wij komen direct. Tel. 04750-16975.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Toenbreker WASAUTOMATEN: Reparatie-onderdelen-nw. en gerev. apparatuur. Miele specialist. Europaweg Nrd. 191, Landgraaf. Tel. 045-325819.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop WASCOMBINATIE AEG Turbomat; Miele droogtrommel. 045-410754.

Nu ons grote winkelpand geheel door brand is verwoest heropenen wij a.s. zaterdag 6-3-1993 onze geheel vernieuwde meubelafdeling en slaapkameraf d. in de winkelpanden Akerstr. Nrd. 248 en 252 te Hoensbroek

Met extra grote kortingen
Nu blank eiken salonkasten ƒ 2.950,- nu ƒ 1.975,-
Blank eiken eethoek compl. massive ƒ 2.450,- nu ƒ 1.850,-
Leder bankstel blank eiken ƒ 4.950,- nu ƒ 3.750,-
3-2 lederen bankstel zeer apart ƒ 2.795,- nu ƒ 1.950,-
3-2 lederenlook bankstel ƒ 975,- nu ƒ 695,-
Verder diverse radio en TV-kasten nu voor spotprijzen
Uit onze nieuwe slaapkameraf d.
Complete slaapkamers modern wit ƒ 2.450,- nu ƒ 1.950,-
Zeer aparte eiken slaapkamer ƒ 3.875,- nu ƒ 2.950,-
Grote keuze in dico bedden 1 en 2 persoons nu v.a. ƒ 295,-
stapelbedden div. soorten
Grote keuze in matrassen 1 en 2 persoons nu v.a. ƒ 139,-.
Vandaag gekocht morgen in huis, directe levering.

Meubelhuis Kleba
Akerstraat 250-252 Hoensbroek. Tel. 045-212854.

Inboedel te koop
Aangezien de flat van oma wegens overlijden leeg moet worden opgeleverd, willen wij de inventaris ter plaatse verkopen. Veel meubilair en kleingoed, maar ook zilverwerk, Delfts Blauw, bontjassen etc. Kontante verkoop op zaterdag 3 april a.s. en uitsluitend na telefonische afspraak via 06867-4239 (na 18.00 uur).

Te k. WATERBED met toebeh. Tev. lat. vitrinekast van ƒ 9.400,- 1 jr. oud voor ƒ 3.500,-; eik. kast en zonnebank + hemel van ƒ 5.590,- voor ƒ 2.800,-. Te bevr. na 18 uur 04451-1258.

Oma's HANGKLOKKEN te koop; tev. tafelklokken en Zaanse hangklok, i.z.g.st. Tel. 045-323930.

Te k. 1-pers. OPKLAPBED plus nwe. matras, eiken balk L 2.25m. Tel. 045-740744.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Weg. overlijden te koop: eiken KAST hxb 1.50x2.00 ƒ 800,-; eethoek 4 eik. stoelen + tafel ƒ 600,-; eiken bankstel ƒ 300,-; eiken salontafel ƒ 200,-; keukengeiser (Vaillant) ƒ 100,-; kookplaat (4-pits, Etna) ƒ 100,-. Als nieuw, Tel. 045-259537 na 17.00 uur.

Snuffelmarkt
Mecc Maastricht
Zaterdag 17 en Zondag 18 april
Huur een kraam op deze grootste overdekte vlooienmarkt van Zuid-Nederland.
Kraamhuur ƒ 45,- p.d.
Bel 01640-57521.

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, jacks, hemden, truien, bodywarmers, petten, sokken, laarzen, schoenen, ook met stalen neus, enz. enz. Bij K. Stienstra en Zn., Wagenschutsweg 21, Palemig-Heerlen. Tel. 045-722334.

Win 'n Nintendo
spelcomputer. Maak je keuze en win! 06-9777 (100 cpm)

Te k. DAIHATSU busje, bwj. '82 en grote partij speelgoed, zeer voordelig, speciaal voor markten en braderiën. Liefst in een koop. Inlichtingen 04405-3011 na 12.00 u.

Te k. Amerikaanse bolle IJSKASTEN, jaren 40/50 v.a. ƒ 150,-. Tel. 045-226767.

Te koop voor particulier en braderie-handelaren 2e HANDS spullen 50e - 60e jaren. Tel. 045-214271.

Te k. 6 KOEPELS, dubbelw., compl., 100x80 cm, per st. ƒ 70,-. Akerstr. 3, Kerkrade.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

Te koop BALLON-INPAKMACHINE. Tel. 045-251047.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

GEVRAAGD kleuren-t.v.'s, video's, videocamera en klokken. Tel. 04406-12675.

Hoogste prijs voor alle MUNTEN, goud en postzegels. Stamps & Coins. Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Kwaliteitsaxofoons
Voor waanzinnige prijzen!! (Halve winkelwaarde)
Vanwege Duitse fusie kochten wij
Musica alt sax (excl. koffer) ƒ 995,-
B+S alt sax (excl. koffer H.fis) ƒ 1.295,-
Musica tenor sax (excl. koffer) ƒ 1.295,-
Stalmeier zelf was o.a. gediplomeerd saxieraar dus dat zit snor!!
2 jaar volledige garantie en... niet goed? geld retour!!
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045 214251 HOENSBROEK
Donderdag koopavond.

PIANO'S te k. en te huur. J. Somers & Zn. Pianohandel, Akerstr. 82, Hrl. 045-713751.

Te k. KASTPIANO, August Missing, in zr. goede staat, t.e.a.b. Tel. 045-324307.

Nette DAMES gevraagd voor zeer goedlopende SM-Club. Zeer goede verdiensten. Tel. 045-414336.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Goedlopend **Escortburo** heeft nog plaats voor goodlooking ladies, studentes, van nivo. Hoge verdiensten mogelijk. Call: H.H.S. 04750-34272.

Keiharde sex in de pauze. De man weet niet wat 'm overkomt. 06-320.320.08 100 cpm

Rijpe vrouwen zkn. sexcontact, 50 cphm. **06-350.300.88**

Sex-Hoteline snel sexcontact, 50 cphm. **06-340.320.25**

100% Rubber Sex. Strenge meesteres Claudia straft jou live af. 24 up/d. Bel direct! 100cpm. **06-320.330.71.**

Beestachtig... taboe! 1 g.p.m. 06-320.327.20

Live **opgenomen** Luister of sex mee, 2x relaxen. 100 cpm. 06-320.350.60

Homo Direkt Apart Direkt privé met een hete knul. Druk op de nul voor meer hete jongens. 06-320.322.75 (75 cpm).

Privé-adresjes voor echte hete meiden? 06-350.222.23 (75 cpm)

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit. (75 cpm). **06-9510**

Triokontakt Sex met twee vrouwen. 06-320.325.04 (100 cpm).

SM Kontakt voor strenge sexafspraken. 06-320.325.80 (100 cpm)

Direkt een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes **06-320.322.05** (75 cpm)

Nieuw 35-plus sexdating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Geheime privé (Sex) adressen!! 100 cpm **06-96.45**

Wij willen dolgraag 100% LIVE met je vrijen!! 100 cpm **06-340.340.25**

Heb jij zin in echte & pure live-sexspelletjes? 100 cpm **06-340.340.10**

Sado-Porno absoluut LIVE! (100 cpm) **06-96.58**

Kenners van pure live-porno vergeten nooit nr: (100 cpm) **06-340.340.11**

Ruige PORNO! Ik woon in een flat en neem sex op wat echt gebeurd op dat moment. Ik ben vaak alleen en kick op porno. Ik loop nu in laideer. 75 cpm **06-320*320*53**

Frans! Grieks! Russisch! vrijen, nr. 69, kussen, zijlings! sexstandjes. 75 cpm **06-320*320*59**

X Straat-Grieten X Uitdagend mokkel. 75 cpm **06-320*320*77**

Rijpe vrouwen Live met jou in bed! Sexlesjes. 75 cpm **06-320*323*56**

TopSex 2 handen vol. 75 cpm **06-320*325*25**

Grieks met een rijpe vrouw. Haar lichaam trilt van opwinding als ze voorover bukt naar jou. 75 cpm **06-320*327*17**

DE VROUW in het fietshok geeft ze sexles. 75 cpm. Hoe meer jongens, hoe lekkerder! **06*95*09**

Het meisje trok haar slipje uit en stapte in zijn bed. "Voorzichtig hoor, het is de eerste keer" **06-96.70** (1,- pm)

S&M LiveBox Er is dagelijks een bazin op de Box. Durf je! 75 cpm **06-96*26**

Een Live Sexgesprek met meisjes vanaf 18 jr. Wij helpen snel. 100 cpm **06*96*36**

Hardcore! Lekkere Harde Ruige Porno. Het lekkerste kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm 06-97*94

Tong-[illegible] Meisjes 18, zonder slipje. Je kunt ze zo strelen! 75 cpm **06-320*320*52**

Meisjes en vrouwen die elkaar verwennen met sex! 75 cpm **06-320.320.37**

SEXMEISJE! 75 cpm. Kom je in bad met me **06-320*320*22**

Hoogtepunten van 35 vrouwen die minder dan 1 min. nodig hebben. Zappen!! 100 cpm. 06-96.58

Lekkere vrouwtjes geven zichzelf, hun adres en tel.nr. bloot 100 cpm **06-96.88**

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen! Luister voor 50 cphm. **06-350.340.77**

Prive-kontakt Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm)

Sexy tiener 18 jr. lekker wild en ongeremd... Hmmmm. geef me nog een beurt. 06-320.320.07 100 cpm

Gratis sexkontakt, meer dan 400 ondeugende hete meiden. **Bel 06-9766** (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters. **SM voor 2** 06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakt Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Hete vrouwen die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt. 06-320.330.42 (75 cpm)

06-320.326.66 Meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

"Mag ik zonder badpak ook zwemmen?" vroeg het meisje. **06-340.340.30** (1,- pm)

"Is vanachteren ook **een standje?"** vroeg ze "En wat is klaarkomen?" 06-340.340.21 (1,-pm)

Adressen Ze vertellen wat over zichzelf geven hun adres en tel. nr. wachten dat jij ze belt. 100 cpm. **069-789**

Gratis Sex Dat kan bij deze vrouwen. Bel voor adres/telefoonnr. 06-320.324.97 (100 cpm)

Lolita-type [illegible] ze kunt ook bij me komen. 06-320.324.96 (100 cpm)

Weet je wat ik met jouw zou willen doen? **Erotifoon** 06-320.320.12 ƒ 1,- p.m.

Tanja ging met haar handen onder mijn rokje ***Lesbi Live*** 06-320.323.12 ƒ 1,- p.m.

Vrouwtjes en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel. 06-9661 (75 cpm).

06-9665 Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (75 cpm)

Rijpe vrouwen Ze geeft sexles. (Grieks). 06-320.325.06 100 cpm

06-320.320.06 Jonge tieners 18 jr. 100 cpm

Nel heeft een nieuwe vriend. Ben je nog **maagd?** vraagt hij. Ja en jij mag me als eerste nemen. 06-340.340.55 (1,- pm)

Sandra zit naakt op de rand v.h. zwembad, als Cindy met haar tongetje dichterbij komt spreidt ze **haar benen** 06-340.350.65 (1,- pm).

Sex voor 2 voor hete jongens en meiden 06-320.325.00 Limburgs vluggertje 06-320.325.92 ƒ 1,- p.m.

Homo Contact direct apart met iemand uit je eigen regio 75 ct.p.m. 06-9519

Schandaal achter de dichte luiken van een keurig gezin... 06-320.329.23 50 cphm

2 ruwe boys Wilde spelletjes met een schuw blondje. 06-320.329.24 50 cphm

Ongelijke strijd Een mooie gehuwde vrouw belandt in een bizar sexhuis. Feuilleton. 06-350.250.55 50 cphm.

De sadist zet de meest gemene ijzeren klemmen op de meest gevoelige lichaamsdelen van het vastgebonden naakte meisje. 06-340.350.60 (ƒ 1,- p.m.)

Nymf Linda Geniet v. 2 kanten 100 cpm **06-320.320.14**

Homo jongens Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul? **Gay Dating** 06-320.330.95 (75 cpm)

Direkt een hete meid **Sexkontakt** 06-320.330.55 (75 cpm)

400 meisjes willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

Sex voor twee direkt kontakt met meiden en jonge vrouwtjes. 06-320.330.46 (75 cpm)

06-9880 Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Hete meisjes willen echt snel sexkontakt. Nu met tel.nr. **06-320.330.66** (75 cpm)

Nu direkt een afspraakje met een leuke meisje (100 cpm) **06-320.322.33**

!!! Grieks Marcha v. achter, 100 **06-9618**

De eerste tiener[illegible] 18 jr. 100 cpm **06-320.320.[illegible]**

Bel mij snel of ik doe [illegible]

Tienersex, 18 jr. 100 **06-320.320.[illegible]**

De lekkerste Privé-Ad[illegible] in Nederland !! (100 [illegible] **06-320.320.[illegible]**

Ze zijn jong, 18 jaar, [illegible] en banaal !! (100 c[illegible] **06-320.320.7[illegible]**

Direkt kletse[illegible] met een leuk meis[illegible] 06-320.330.90 (100 [illegible]

Lesbikonta[illegible] ook trio en partner[illegible] 06-320.326.01 (75c[illegible]

Homo waar gebeurd, echt [illegible] 06-320.327.01 (75 [illegible]

De stoute vrouw sta[illegible] de man, "moet ik [illegible] **naakt** uitkleden? 06-96.30 (1,[illegible]

Club Privé L'Amitié
Open van 11.00 tot 24.00 uur. Sauna Relax Massag[illegible] Kaalheidersteenweg 154, Kerkrade. Tel. 045-42565[illegible]
Nieuwe meisjes.

Madame Butterfly
en haar lentebloempjes, tevens zelfstandige buffetju[illegible] gevraagd. Hommert 24, Vaesrade 04492-1934.

Exclusief
Nieuw erotische body to body massage's ƒ 50,- ½ u[illegible]
Exclusieve meisjes aanwezig voor privé en escort [illegible]
Open maandag-vrijdag 14.00-24.00 uur. 046-379967
Wegens drukte meisje gevraagd.

Huize Elle
Anneke, Carol, Fernanda, Maria, Jenni en Susan sta[illegible] voor U paraat. Relaxen op hoog niveau, mogelijkhede[illegible] onbeperkt! Van maandag t/m zaterdag geopend van 1[illegible] tot 24.00 u. Kapoenstraat 29, Maastricht. (plm. 300 mtr [illegible] 't Vrijthof). Tel. 043-218884.

Brigitte is verhuisd
Met vriendinnen Grieks mogelijk. Tel. 045-254598.

Club Anita
6 spontane dames voor al uw SM en privéwensen. 3 speciale kamers voor SM, DD-cup, Grieks en Escort [illegible] Tel. 045-462720.

** Villa Liberta **
Wo. en vrij. paren en alleenstaanden. Zaterdag pare[illegible] Geopend v.a.21.00 uur.
Nieuwsgierig? 04499-4928 voor bandinformatie, Maaseikerweg 24, Susteren.

Porky's Pretpark
12 MOOIE MEISJES AANWEZIG.
☎ 045-228481. Nu zat. geopend

Club Mirabelle
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, [illegible] de beste service willen verlenen !!!
* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbelen maakt u ook tot graag geziene gast !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120.
Tot vanavond dan KARIN !!!

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Voorlopig geen nieuw model door weinig florissante economie

VW-concern zet mes in werkgelegenheid

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Het Volkswagen-concern gaat binnen vijf jaar drastisch afslanken. De komende twee jaar zullen wereldwijd 25.000 arbeidsplaatsen verdwijnen. Die eerste sanering wordt gevolgd door nog eens 10.000 banen, waarmee het totaal in '98 op 230.000 personeelsleden komt.

Vóór de eenwording van de beide Duitslanden had Volkswagen al een samenwerkingsvorm met Trabant. Het staatsbedrijf IFA Kombinat van destijds en VW wilden allereerst een nieuwe personenauto gaan produceren. Maar in de nu ernstig vervuild gebleken fabrieken is er met de komst van nieuwe baas F. Piëch een en ander op een laag pitje gezet. In Mosel bij Zwickau in de deelstaat Sachsen is er na het einde van de Trabant-produktie weinig ruimte voor nieuwe plannen.

In een nieuw gedeelte van de fabriek in Mosel wordt nog tot juni alleen de Golf II, onder de naam Funktion in aantallen van ruim 300 stuks per dag geassembleerd. Daarna is het tijd voor de nieuwe Golf III. Voor de ontwikkeling, produktie en verkoop van nieuwe auto's, busjes en lichte bedrijfswagens is in de voormalige DDR voorlopig dus geen geld.

Voor de levering van de 1.3 ltr motor voor de VW-modellen Polo en Golf heeft VW in Chemnitz (het voormalige Karl-Marx-Stadt) een nieuwe motorenfabriek gevestigd. Het ligt in de bedoeling binnen enkele jaren ruim 100.000 motoren op jaarbasis te produceren.

Nadat in '91 Skoda werd overgenomen houdt het VW-concern zich bezig met de volledige produktie in Bratislava. Het gaat om 820 stuks per dag en de assemblage van kleine hoeveelheden Passats Variant. Op termijn probeert men een produktielijn van versnellingsbakken, aandrijfassen en motoren op te zetten. Uiteindelijk moet deze opzet leiden tot een synergie zoals die bij Seat sinds '86 in gang is gezet. Dit Spaanse merk betrekt o.m. motoren voor de Toledo en de nieuwe Ibiza uit diverse Europese VW-vestigingen.

In Portugal gaat VW samen met Ford in een gloednieuwe fabriek te Setubal vanaf '94 een luxe personenbus produceren. Het wordt een mix tussen een VW Passat Variant en een VW Caravelle. In eerste instantie bedoeld voor personenvervoer. De aloude VW-bus die werd opgevolgd door de Transporter-serie ziet het publiek toch meer als een bestelbus, ook al zijn er uiterst luxe 7-persoons versies van.

'Kever-revival'

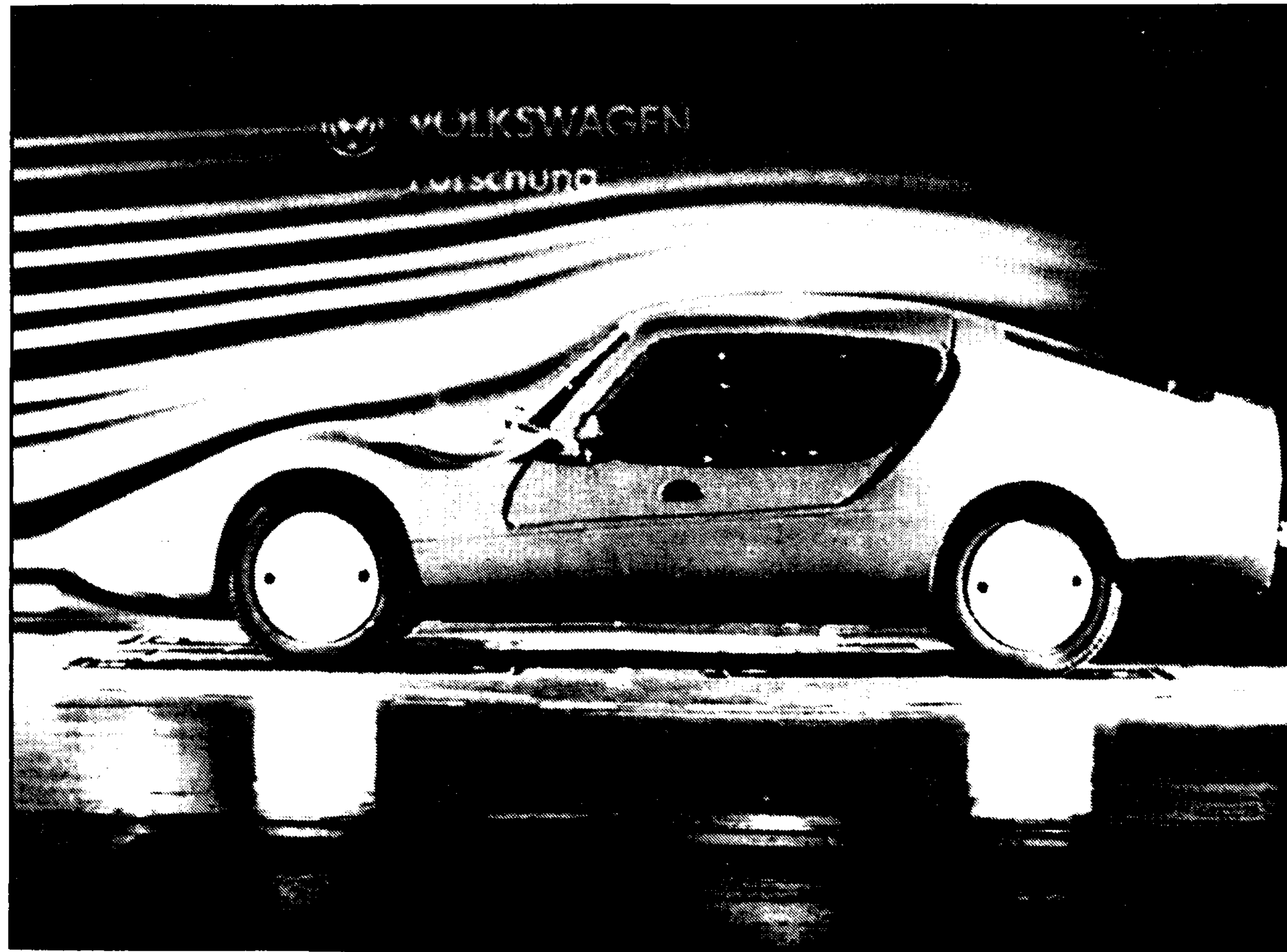
In Zuid-Amerika is recent een tweede 'Kever-revival' van start gegaan. VW de Mexico maakt na het stopzetten van de Europese produktie nog steeds de Kever. Was dat eerst voor 'een paar gekken' die beslist nog zo'n ding wilden hebben in aantallen van 100 tot 200 stuks per dag, in '92 is die dagproduktie opgevoerd naar vierhonderd stuks. Omdat de auto onder een bepaalde prijs blijft is de belasting bijzonder laag.

De andere opleving van dit model, waarvan op 23 juni vorig jaar de 21 miljoenste in Puebla (Mexico) van de band rolde, voltrekt zich in Brazilië. Daar past men dezelfde belastingreductie toe, de Kever, die daar Fusca heet, gaat ongeveer 13.000 gulden kosten. Kopers hoeven met zo'n prijs niet de normale 34 procent belasting te betalen.

In de fabrieken van Autolatina (een samenwerkingsverband met Ford) zullen vanaf juli dit jaar dagelijks liefst zeshonderd Kevers geproduceerd worden. De vestiging in Sao Paulo heeft verder nog een dagproduktie van 130 Passats, 647 stuks van de vorige Golf en een handvol speciale modellen onder de namen Voyage 364, Apollo en Safeira.

Keverchassis '49

Een heel bijzondere auto uit de voormalige DDR is de Rovomobil van ontwerper dr. Eberhardt Scharnowski. De auto is gebouwd op een VW Keverchassis uit '49. In de windtunnel geeft de sportauto met een carrosserie bestaande uit een boven- en onderschaal, een luchtweerstandscoëfficiënt van slechts 0,24 cW te zien. Op de Rovomobil zitten koplampen van de Trabant en achterlichten van een aanhanger. De zelfbouwauto had al in 1976 de nu pas in zwang zijnde verstevigingen tegen zijdelingse aanrijdingen. Daarvoor zorgt een stalen geprofileerde gordel van 2 mm om de passagiersruimte die de komvormige gladde carrosseriedelen bijeenhoudt.

● *De Rovomobil is gebouwd op een VW Keverchassis uit 1949 met koplampen van de Trabant en de achterlichten van een aanhanger.* Foto: GPD

Koopgids 'Fietsen' perfecte leidraad

DOOR MAR GROEN

'Even een nieuwe fiets kopen'..... wanneer je als consument je licht wilt opsteken in de rijwielenmarkt gaat het je duizelen. Er zijn slechts heel weinig produkten waarin een zó overweldigend keuze-aanbod is als op het gebied van fietsen.

De pas verschenen koopgids 'Fietsen' bewijst dit op indrukwekkende wijze. Ruim tachtig merken, samen goed voor meer dan achthonderd modellen, komen daarin aan bod.

Bovendien fungeert hij als een soort 'encyclopedie' op fietsengebied, barstens vol wetenswaardigheden en talloze typisch fietstechnische uitdrukkingen.

Een afzonderlijke bijlage die 40 pagina's omvat somt alle in Nederland verkrijgbare fietsen (welgeteld 819 modellen) op, waarbij tabellarisch de technische gegevens worden vermeld, zoals over versnellingen, velgen, enz.

Ook wordt aandacht besteed aan de nieuwe ontwikkelingen in de fietsindustrie. Alles bijeen een boeiend stuk informatie waarvoor elke Nederlander belangstelling zal hebben.

De gids is samengesteld door Uitgeverij Fiets en is in boekhandel, kiosk, ANWB-winkel en in de grotere fietsenzaken voor *f* 9,95 te koop.

Elegante wagen voor hogere Europese middenklasse

Toyota Carina E: een stijlvolle zakenauto

DOOR HUUB MEIJER

Met de introductie van de Carina E brengt Toyota een auto op de markt, die de aandacht zal trekken van zowel de zakelijke als de particuliere rijders. Het typisch wigvormige model is ontworpen in het hypermoderne designcentrum in Brussel. De Japanse autofabrikant heeft met deze auto de grenzen van comfort, elegantie en kwaliteit in de hogere middenklasse aangescherpt.

Met een prijs van 35 tot 38 mille moet de Carina E concurreren met een aantal nieuwe toppers als Ford Mondeo en Citroën Xantia en ook strijd leveren met reeds 'gesettelde' modellen als Mazda 626, Mitsubishi Galant, Opel Vectra en Rover 400.

De autoverkopers zullen daarom heel wat tijd en overtuigende verkoopargumenten nodig hebben om de zakelijke rijders over te halen en te kiezen voor de Carina E.

Evenals Nissan wil Toyota de produktie voor Europa ook zoveel mogelijk in Europa concentreren. Het opvallende daarbij is dat een deel van de auto's die in het Engelse Burnaston van de band lopen is bestemd voor de export naar Japan.

Afmetingen

Europeanen zijn vaak lang en gesteld op comfort. Niet voor niets staat de E in zijn naam voor 'Excellence in Europe'. Er is dan ook bijzonder veel aandacht besteed aan de 'leefruimte' in de auto. In het ruime interieur hebben vijf volwassenen een gerieflijke zitruimte naar Europese maatstaven. Dat er toch compacte buitenmaten (4,5 m lang en wielbasis van 2,58 m) zijn verkregen is te danken aan het feit dat elke vierkante centimeter van de auto aan een computeranalyse is onderworpen.

Zowel voor de Carina E Sedan als de Carina E Liftback kan een keus gemaakt worden uit vijf verschillende motorvarianten: twee benzinemotoren van 1.6 ltr, twee van 2.0 liter en een 2.0 ltr dieselmotor. Alle benzinemotoren zijn zogenaamde zestienkleppers met bovenliggende nokkenas. De 1.6 ltr motoren leveren een vermogen van 85 kW/115 pk, met een topsnelheid van 195 km/u. De tweeliter krachtbron levert 95kW/133 pk, goed voor een top van ongeveer 200 km/u. Voor de mensen die nog iets sneller willen is er de geheel nieuwe 2.0 GTi met een vermogen van 116 kW/158 pk die zorgen voor een top van 215 km/u. Alle motoren zijn voorzien van een geregelde Lambda drieweg-katalysator.

De 2.0 ltr dieselmotor is een gemoderniseerde variant van zijn broertje in de Carina II, die een vermogen levert van 54 kW/73 pk.

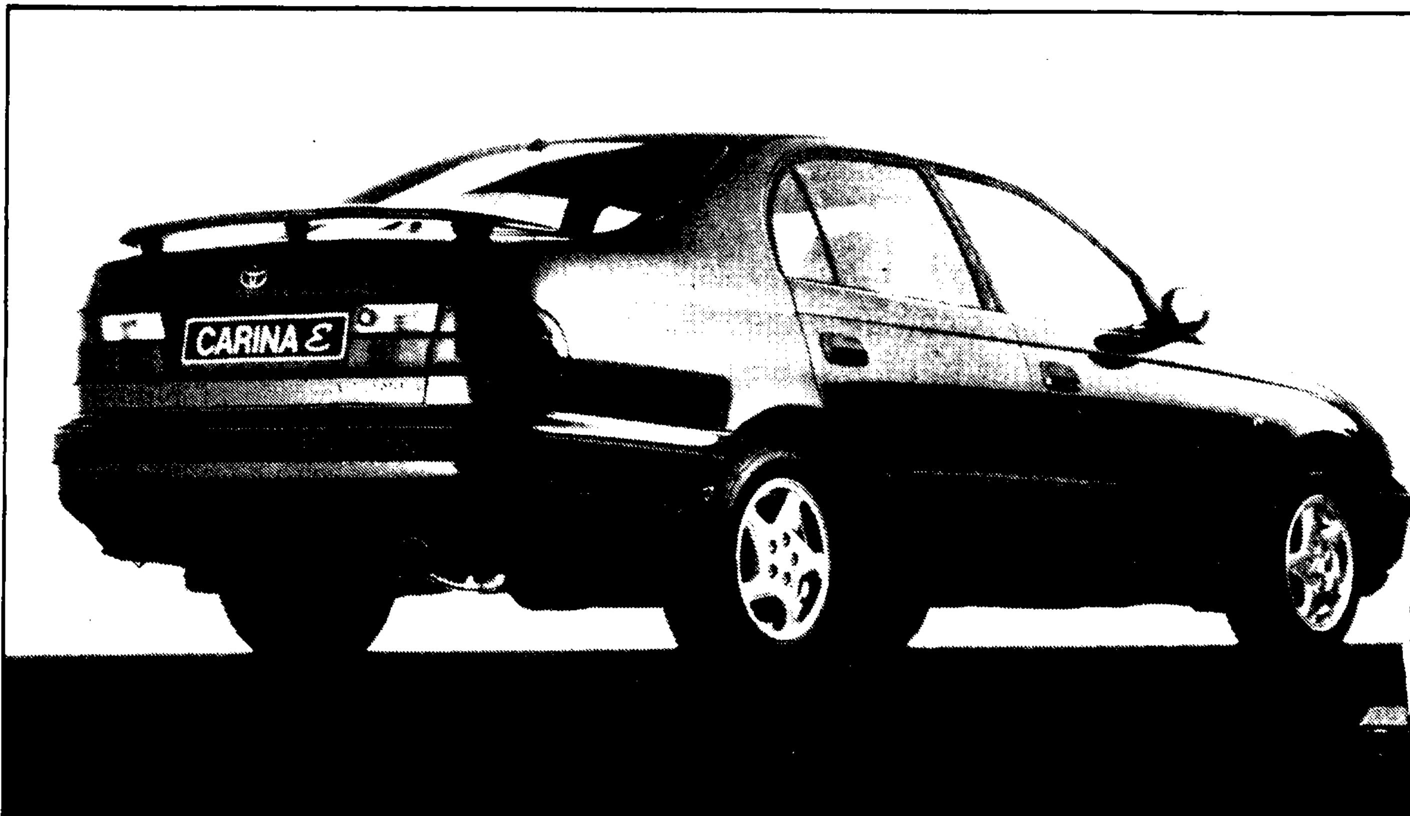
Wij maakten een uitgebreide 'proefrit' in de Carina E 1.6 XLi Sedan. De eerste kennismaking liet een goede indruk achter. Al moesten we bij het vastklikken van de driepuntsgordel even zoeken naar het bevestigingspunt. Die veiligheidsvoorziening is voor zowel bestuurder als voorpassagier in hoogte instelbaar. De bestuurderstoel gaf al meteen een heerlijk 'geborgen' gevoel. Ons model heeft standaard snelheidsafhankelijke stuurbekrachtiging en dat is wel even wennen, vooral als je het tot nog toe altijd zonder hebt moeten doen. Maar de besturing is licht en direct. Hoe langer je met de Carina E onderweg bent, hoe prettiger het rijden wordt.

Tijdens de korte rit richting autosnelweg komt de wagen al op 'werktemperatuur'. De E ligt lekker in de bochten en in de hand. Hij schakelt vlot en accelereert snel en moeiteloos zonder al te veel 'gebrom' dankzij de vier kleppen per cilinder en het computergestuurde ontstekingstijdstip. De benodigde hoeveelheid brandstof wordt eveneens elektronisch geregeld. Zelfs in de vijfde versnelling heeft de auto op een licht stijgende snelweg nog voldoende vermogen over voor een snelle inhaalmanoeuvre. De krachtbron onder de motorkap reageert zonder horten of stoten bij het optrekken in de hoogste versnelling.

Het dashboard is overzichtelijk en radio en schakelaars voor ventilatie zijn binnen handbereik en op de juiste hoogte aangebracht.

Ons model is verder voorzien van een tegen meerprijs (*f* 1693) leverbaar comforpakket dat bestaat uit: elektrisch bedienbare portierramen voor en achter, in hoogte verstelbare bestuurdersstoel met verstelbare lendesteun, intervalschakeling ruitewissers, gescheiden neerklapbare achterbankrugleuningen en ook achterin in hoogte verstelbare hoofdsteunen.

Voor deze Toyota Carina E XLi moet zonder afleveringskosten (*f* 550) maar inclusief btw en Belasting Personenauto's en Motoren 37.210 gulden neergeteld worden. Een meer dan gemiddelde prijs voor een comfortabele auto, waarin alles goed is gegroepeerd. Voor wie de wagen een extra sportief uiterlijk wil geven, zijn er brede lichtmetalen velgen, bovendien een vlotte achterspoiler en speciale 'striping'.

● *De Toyota Carina E scoort goed met zijn vloeiende lijnen en groot glasoppervlak. Het kofferdeksel met spoiler geeft hem een sportieve uitstraling.* Foto: GPD

● *De Mondeo maakt Fords kasboekje weer kloppend. Met deze wagen krijg je optimaal veilig vervoer voor een relatief lage kilometerprijs.* Foto: GPD

Mondeo laat kassa's Ford weer rinkelen

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

Indrukwekkende primeurs van de laatste tijd zijn de Opel Corsa, Ford Mondeo, Renault Twingo en Citroën Xantia. Het zou kunnen zijn dat de volgorde waarin we deze mobiele 'lekkernijen' hier opnoemen ook de stand is bij de verkiezing 'Auto van het Jaar' 1994.

Is het belangrijk wie er gaat winnen, ach niet echt. Want menigmaal lijkt nr. 2 toch het meest succesvol. Waarmee is aangegeven dat de Ford Mondeo echt wat belooft te worden.

Want het is na vele honderden kilometers probleemloos sturen wel duidelijk dat we van de eerder geuite mening geen jota hoeven terug te nemen.

We vinden nu nog meer dat een compliment voor de mondiale ontwerpers hier zeker op zijn plaats is. En dat het eigenlijk niet anders kan of Ford heeft met de Mondeo de reddende kwaliteitsauto in huis. Je hoeft ook geen marketingdeskundige te zijn om te zien dat de firma die nu zwaar in het 'rood' staat, eind volgend jaar de cijfers in het kasboekje weer met zwarte inkt kan schrijven.

Tijd voor de auto zelf. De importeur zei destijds dat ze zich niet verlaagden tot een 'instapmodel', een naam die ze eigenlijk verfoeien. Vandaar dat Ford Nederland geen karig aangeklede Mondeo heeft, maar direct start met een Mondeo CLX van *f* 37.990 en daar zitten de meest gewenste dingen op en aan.

Voor een goed beeld even een deel van de enorme paklijst van onze rode vierdeurs sedan. Tanken bagageklep van binnenuit te openen, van binnenuit te stellen buitenspiegels, voor- en achterspoiler, flankbescherming, hoogpolig velours tapijt, micro-ventilatiefilter, stoffen hemelbekleding, kuipstoelen, hoek- en hoogteverstelling hoofdsteunen, verlicht en afsluitbaar dashboardkastje, hoogteverstelling bestuurdersstoel, getint glas, radiovoorbereiding, voorin in hoogte verstelbare rolgordels met voorspanners, regelbare instrumentenverlichting, digitaal klokje, vijf velgen en banden met de maten 14 x 5,5 inch en 185/65.

Stilte

Er is buitengewoon veel aandacht besteed aan het stil maken van de carrosserie. Daarvoor zijn in het ontwerpstadium 65.000 zeer gedetailleerde elementen, tot en met alle laspunten, met elkaar vergeleken.

Dat is met een werkelijk voortreffelijk draaiende zestienkleppen motor heel rustgevend. Je merkt dat meteen bij een zeer gevarieerd verlopende vervoersdag. Als een auto dan min of meer als rustpunt dient, heb je iets goeds in handen.

Enkele mensen die gedurende die testperiode meereden vroegen of er nu een 1.8 of 2 ltr motor in de auto zat. Dat geeft al een beetje aan hoe goed deze nieuwe viercilinder Zeta-motor met een inhoud van 1597 cc presteert. Steeds rolt de auto glanzend door de schakelpauzes heen, geen duikje of ook maar het geringste inhouden. 'Perfect driveability' noemen ze dat in het Engels.

Voor de getalenteerde racende 'wagenmenners' komt eind '94 een V6 met een vermogen van 170 pk. Kunnen ze lekker gaan stoeien op verlaten weggetjes. Ons soort (zaken)lieden is meer dan dik tevreden met een trekkracht van 135 Nm die bij een bescheiden 3500 toeren loskomt. In cijfers: van 0-100 km/u gaat in 13,5 seconden en de topsnelheid ligt op 180 km/u.

Onder de royaal zittende 448 cm lange middenklasse Ford zit een totaal nieuw onderstel. De passieve wielbesturing achter, een subframe bij de voorwielophanging en een zeer stijve carrosserie staan garant voor een goed rijgedrag. Het standaard bekrachtigde in hoogte en hoek verstelbare stuur heeft een aangename grip. De dik beklede rand en de vrij recht staande spaken zorgen voor een ontspannen stand van handen en armen.

Het sturen zelf gaat bijzonder soepel, geen vreemde rolneigingen in de bochten, dribbeltjes op oneffenheden of zwiepers in haakse bochten. De wegligging geeft de auto het karakter van aangename meegaandheid. Tegelijkertijd hou je in de Mondeo hetzelfde veilige gevoel dat je hebt van stevig verankerde keilbouten waaraan je porseleinkast hangt.

Familie Doorsnee

De sfeer in de auto kun je het best omschrijven met 'gesetteld' en dat is nou niet direct vlot en vrolijk. Zeker, het is mooi en netjes, prachtig vloeiende lijnen en zo. Maar het ziet er zo Familie Doorsnee-achtig uit, je zou wensen dat de smaakvolle allure van de Citroën Xantia deze uitstekende Ford-techniek omhulde. Maar goed, menig Ford-rijder wil een degelijke rijmachine waar je van op aankunt, niet al te gekke onderhoudskosten en een redelijke portie ruimte.

Dat krijg je allemaal in deze Mondeo CLX en voeg daarbij de sublieme mate van handelbaarheid. Zeker als op den duur het volgende blijkt te kloppen. De Mondeo heeft 30 procent minder onderhoudskosten, 39 procent minder reparatiekosten en 9 procent minder brandstofkosten dan concurrenten als Toyota Carina, Mazda 626, Nissan Primera, Opel Vectra, VW Passat en Audi 80.

Nederland 1

KRO/Avro/HV
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Journaal.
16.08 (TT) Oproep spoorloos.
16.28 Heb ik iets gemist. Terugblik op progamma's van de afgelopen week.
16.55 Young riders. Amerikaanse westernserie. Afl. 26: Ghost.
Teaspoon is marshall van Sweetwater geworden en hoort dat Rachel wordt verdacht van moord. Rachel vertelt dat ze inderdaad één van de moordenaars van haar man heeft doodgeschoten, maar dat het zelfverdediging was. De Riders gaan op zoek naar de andere moordenaars.
17.45 Boggle. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Vrienden.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Het klokhuis. Kinderprogramma.
18.58 Vrijdagavond vroeg... Van Willigenburg. Talkshow.
19.28 True crimes. Serie gedramatiseerde misdaadzaken.
Afl. 5: De ontvoering.
20.00 (TT) Journaal.
20.26 (TT) Spoorloos. Programma waarin mensen oude bekenden proberen terug te vinden.
21.24 Reporter. Actualiteitenprogramma.
21.59 The House of Eliott. 12-delige Engelse serie. Afl. 5.
Als Bea en Evie weer op straat staan, vindt Jack dat ze een eigen zaak moeten beginnen. Dat is niet zo makkelijk, want de bank wil geen geld lenen aan een vrouw.
22.53 Lood verscheurt het hart. Interview en portret van de Engelse dichter en journalist James Fenton. James (in 1949 geboren als zoon van een dominee) verscheen in 1972 tijdens zijn studie aan Oxford zijn eerste dichtbundel: Terminal Moraine. Hij kreeg een reisbeurs en vertrok na zijn studie naar Vietnam en Cambodja om er aan lang gedicht over de oorlog te schrijven.
23.24-23.29 Journaal.

Nederland 2

Tros
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 Blinde hartstocht. Australische soapserie.
16.00 Journaal.
16.06 Reprise Theater: I Claudius. 13-delige serie. Afl. 13 (slot): Claudius' laatste jaren. Bron: De roman van Robert Graves.
16.58 London - Sidney marathon. Reportage van de zwaarste autorally ooit gehouden.
17.19 Power play. Magazine rond computerspellen. (Slot).
17.47 Aktie. Informatieve serie over EHBO. Afl. 1: Snijwonden. Herh.
18.00 Journaal.
18.20 Dingbats. Cryptogramspel. Presentatie: Marceline Schopman.
18.46 De energieflits
18.50 Dierenmanieren. Dierenmagazine. Presentatie: Martin Gaus.
19.19 Tax free. Comedyserie. Afl.: Feestavond. Linda en Dirk willen samen op een gekostumeerd bal een liefdes-duet zingen.
19.50 De leukste thuis. Programma met home-videobloopers. Presentatie: Linda de Mol.
20.24 Jansen slaat door. Programma over de vragen des levens.
20.35 Bananasplit. Humor met de verborgen camera. Presentatie: Ralph Inbar.
21.16 TROS Tv-show. Talkshow. Presentatie: Ivo Niehe.
22.11 Crime time. Magazine over alle facetten van de misdaad. Presentatie: Jaap Jongbloed.
22.50 Dat willen we even kwijt. Wekelijkse column.
22.56 TV-Dokter. Medische tip.
22.59 In broad daylight. Speelfilm uit 1991 van James Sadwitch. Met: Brian Dennehy, Cloris Leachman, Marcia Gay Harden e.a.
1980. De min of meer misdadige Len Rowan is woedend over het feit dat zijn kinderen valselijk beschuldigd worden van diefstal. Rowan start een terreurcampagne waartegen niemand wat kan doen. Totdat....
00.31-00.36 Journaal.

Nederland 3

RVU/Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Koekeloere. Afl. 18.
09.30 (TT) Boeken voor kinderen II. Afl. 4.
10.00-10.30 (TT) Nieuws uit de natuur. Afl. 24.
11.00-11.40 (TT) Schooltv-weekjournaal. Afl. 25.
18.00 Journaal.
18.15 Werken aan werk: Communicatie. Afl. 2: De p.r.-afdeling van Centraal Beheer.
18.45 Politieke Partijen. Vandaag: D'66.
18.55 (TT) Lingo. Spelprogramma.
19.23 Tom & Herrie. Muziekprogramma. Vandaag: De Nederlandse groep The Pilgrims.
19.59 Antwerpen '93. Verslag van het openingsweekend van Antwerpen als culturele hoofdstad van Europa 1993.

21.02 Scenes uit een huwelijk. Serie van Ingmar Bergman. Met: Liv Ullmann e.a. Afl. 5 (Slot): De analfabeten.
Marianne en Johan hebben eindelijk besloten te gaan scheiden. Ze komen bijelkaar om de papieren te tekenen, maar Johan maakt moeilijkheden. Zijn toekomstplannen zijn op niets uitgelopen en zijn relatie met Paula heeft hem niet gebracht wat hij hoopte. Marianne heeft haar geestelijke rust en zelfvertrouwen juist teruggevonden.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal. Samenvatting van de wedstrijd Nederland-Denemarken in de B-groep van het Wereldkamp. IJshockey. Verder aandacht voor de finales van het Eur. Cup Schoonspringen in Wenen.
22.30 Nova. Actualiteitenrubriek.
23.00 Gesprek minister-president.
23.10 Mis in c klein - W.A. Mozart. Grote mis in c KV 427 van Mozart, uitgevoerd door het Monteverdi Choir en English Baroque Soloists o.l.v. John Eliot Gardiner met solisten.
00.06-00.11 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

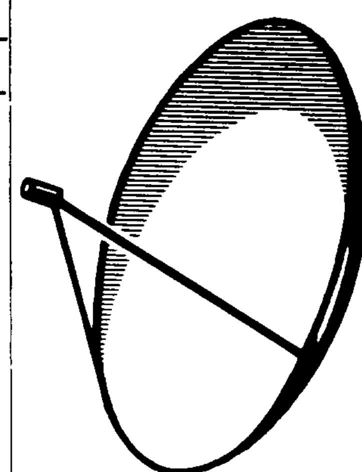
06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL Classique.
07.00, 07.26 en 07.55 Nieuws.
07.05 Scooby Doo.
07.35 Yogi Bear.
08.06 The bold & the beautiful. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Soapserie.
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. Spelprogram.
09.35 Goede tijden slechte tijden.
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & Daughters. Herh.
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 America's funniest people. De leukste homevideo's. Herh.
11.50 Scattergories. Spelprogramma.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.05 Barend en van Dorp. Herh.
14.00 Showtime. Magazine.
14.30 General Hospital. Amerikaanse soapserie rond een ziekenhuis.
15.15 Prijzenslag. Spelprogramma.
15.45 Santa Barbara. Soapserie.
16.15 The Oprah Winfrey show.
17.00 5 uur show.
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 RTL Club. Magazine met o.a. het minispel.
18.35 The bold & the beautiful. Amerikaanse soapserie.
19.00 Rad van fortuin. Spelprogram.
19.30 Avondnieuws.
19.50 Weer.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
20.30 Wie ben ik. Spelprogramma.
21.20 Klasgenoten. Alfevering van dit programma waarin een bekende Nederlander terugkeert naar zijn of haar klas van vroeger. Vanavond is dat: Willem Aantjes.
22.20 Hunter. Amerikaanse politieserie. Afl.: True blood.
23.10 Music city. Gevarieerd muziekprogramma van klassiek tot pop.
00.00 Laatste nieuws.
00.15 Psycho III. Amerikaanse horrorfilm uit 1986 van Anthony Perkins.
01.50 Revolution. Amer. speelfilm.
03.55 Black Caesar. Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Mel Stuart.
05.25 Nachtprogramma.

België/TV 1

14.00 Schooltelevisie, met om: 14.00 Milieuleer: Water. Afl.1.
14.20 Geografisch kennen en kunnen. Afl.5 : Afstand.
14.30 Naar het museum. Afl.3 .
15.00 Rising son. Amer. psychologisch drama uit 1990 van John Coles.
1?.00 Grensstad (Bordertown), Frans-Amer.-Can. westernserie.
1(.30 Pim de pinguin. Tekenfilm.
1).55 Tik tak. Animatieserie. Afl.92.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful), Amer. serie.
18.35 Top score. Spelprogramma.
19.03 Buren (Neighbours), Afl.1079.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Fresh prince of Bel-Air. Afl.1.
20.30 Tartufo. Spelshow.
21.45 Slisse en Cesar. Vlaamse serie. Afl.12. Aansl.: Paardenkoersen.
22.30 Vandaag en sport.
22.55 Dangerous curves. Amerikaanse avonturenserie. Afl.17.
23.45-23.50 Coda. Patricia Lasoen leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie: KlassieMe mechanica.
19.30 Het Capitool (Capitol), Amerikaanse soapserie. Afl.565.
19.53 Benny Hill. Engelse comedy.
20.00 Vlaanderen vaMantieland. Toeristische portretten. Binnenland: Spoorwegen; Buitenland: Keukenhof/ kust (Nederland).
20.40 Document: De bommen van 5 april. Documentaire over het geallieerde bombardement op Mortsel bij Antwerpen op 5 april 1943.
21.30 Journaal en sport.
22.00 Affiche. Kunstmagazine.
22.20 Abdijen in West-Europa. Afl.13 : Benedictijnen, Abtei Königsmünster, Meschede, Duitsland.
22.50-23.20 Oog in oog: Cassette uit Calpe. Monoloog van Eddy Asselberghs.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. **12.25** Jeunes docteurs (pour la vie). Afl.140. **13.00** Nieuws. **13.20** Leur derniére nuit. Franse politiefilm uit 1977. **14.55** Faits divers. Magazine. **15.55** Gourmandises. Culinaire tips. Herh. **16.10** Clips à La Une. **16.15** Nouba nouba. Kinderprogr. **17.10** Jeu des dictionnaires. Spelprogramma. **17.35** Jake and the Fatman. Amer. serie. Afl.: Rumeurs. **18.30** Ce soir. Actualiteiten. **18.55** Le bon numéro. Spelprogramma. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.05** Bon week-end. Amusementsprogramma. **20.45** Quand tu seras débloqué, fais-moi signe (Les Babas-Cool), Franse satirische komedie uit 1981 van Francois Leterrier. **22.15** Ces années-là. Serie over de jaren '70. Vandaag: 1979 (2). **23.00** Laatste nieuws. **23.15** Internationaal beursnieuws.

België/Télé 21

11.50 Zie België/RTBF 1. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.00-23.30** Zie België/ RTBF 1.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogramma. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** Le parc des braves. Serie. **13.40** Lance et compte. Afl.6. **14.30** L'Ecole des fans. **15.15** La bande des six. Journalistenforum. **16.00** Nieuws. **16.15** Vision 5. Gevarieerd magazine met internationale actualiteiten. **16.30** Cultureel magazine. **16.55** Confidentiel femmes. Vrouwenmagazine. **17.05** Oxygne. Vrijetijdsmagazine. **17.30** La cuisine des mousquetaires. Culinair magazine. **17.50** Le jardin des btes. Dierenprogramma. **18.00** Questions pour un champion. Spelprogramma. **18.30** Nieuws en weerbericht. **18.55** Mediasud. Arabisch persoverzicht **19.00** Le jeu des dictionnaires. Spelprogramma. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Strip tease. Magazine met reportages. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.30** Stars 90. Amusementsprogramma. **22.45** Laatste nieuws en weerbericht. **23.10** Kiosk. Persoverzicht **23.45** 37,2, Medisch magazine. **00.35** Dossiers justice. Serie rechtszaken. Vandaag: L'affaire de l'ermite de Vessy. **01.05** La chance aux chansons. Amusementsprogramma. **01.45** Les rendez-vous du lendemain. **02.20** Temps present. **03.20** Entretiens. **03.50** Decouverte. **04.20** Brasil, derniere frontire. Documentaire. **05.20** Eurojournal.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuws. **12.35** La signora in giallo. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di. **14.00** Fatti e misfatti. **14.30** Cronache Italiane. **14.45** DSE. **15.15** Buona fortuna. **15.30** L'albero azzurro. **16.00** Uno ragazzi Big! **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuws. **18.10** Italia, istruzioni per l'uso. **18.45** Il mondo di quark. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.40** Uno sette. Magazine. **23.00** TG 1 linea notte. **23.15** Giorni dell'infanzia. **00.00** Nieuws. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni. **01.10** Speelfilm.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Ross King. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gev. magazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. Soapserie. **14.50** Eldorado. **15.20** Fair weather friends. Reportage over de gevaren van kleine lettertjes in verzekeringspolissen. **15.50** The flying doctors. **16.35** Home on the range. **16.45** Harum Scarum. **16.55** Peter Pan and the pirates. **17.20** The really wild show. Vandaag: De manier waarop bijen zich verplaatsen. **17.45** The flawed glass. **18.00** Newsround. **18.10** Billy Webb's amazing story. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Eldorado. Serie. **20.30** Entertainment express. **21.00** All creatures great and small. Serie. **21.50** Points of view. **22.00** nws. **22.30** The riff raff element. **23.20** The dead zone. Amer. speelfilm uit 1983. Bron: Naar het boek van Stephen King. **01.00** Don't be afraid of the dark. Amer. tv-film uit 1973. **02.10-02.15** Weerbericht.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster. **10.00** ■ Cesar (The Pagnol trilogy). Franse speelfilm uit 1936. Bron: Naar de Marseilles trilogy van Marcel Pagnol. **12.15** ■ Miracle on Main Street. Amer. speelfilm uit 1939. **13.30** Australia's animal mysteries. **14.20** Postman Pat. **14.35** Jumpcuts. **14.40** Paarderaces. Met om 15.10, 16.00 en 16.55 nws. **17.40** The skeletons of Spitalfields. **18.30** Top gear. **19.00** Stingray. Sf-poppenserie. **19.25** The man from U.N.C.L.E. **20.15** Dr. Who: Revelation of the Daleks. **20.40** What the papers say. **21.00** Perpetual motion. Afl.: Vanavond over de Morris mini. **21.30** Gardeners' world. **22.00** Red Dwarf V. Sf-comedyserie. **22.30** Arena. Afl.: Weegee's wife and Duchamp's fountain. **23.30** Newsnight. Actualiteiten. **00.20-022.05** Heimat. Duitse serie. Afl.: The feast of the living and the dead. (Engels ondertiteld).

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.00** Super shop. **06.30** Business tonight. **07.00** Business insiders. **07.30** European businees today. **07.45** Agenda. **08.00** ITN World news. **08.30** Agenda. **09.00** Super shop. **12.00** Beyond tomorrow. Wetenschappelijk magazine. **12.30** Business insiders. **13.00** Agenda. **13.30** Travel magazine. Toeristisch magazine. **14.00** Media TV. **14.30** The jam. Muziekshow. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Bonanza. Westernserie. **19.30** Honey West. Misdaadserie. Afl.: Live a little, kill a little. **20.00** Modemagazine. **20.30** The image. **21.00** Agenda. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN World news. **22.30** European business today. **22.48** US Market wrap. **23.00** Maghee & the lady. Australische speelfilm uit 1978. **00.50** Film Europe. **01.20** The mix. **02.00** China news Europe. **05.00** The mix.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Concours hippique vanuit Den Bosch. **10.00** NHL-ijshockey. **12.00** Voetbal. Kwalificatiewedstrijd WK '94. Herh. **13.30** Eurofun. **14.00** Tennis. Toern. van Estoril. **19.00** Motorsport. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Int. motorsport. **21.00** NHL-ijshockey. **22.00** NBA-basketball. **22.30** Top rank boxing. **00.00** Tennis. Toernooi. **01.30-02.00** Eurosportnews.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **13.00** Simone. **16.00** MTV's greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** The pulse. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** MTV's most wanted. **22.00** MTV's greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News. **23.45** 3 from 1. **00.00** Etienne Daho special. **00.30** Kristiane Backer. **03.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

06.00 ZDF-Morgenmagazin. Ontbijttv met elk half uur Heute-Nachrichten.
09.00 Heute.
09.03 Dallas. Amer. serie. Herh.
09.45 JOYrobic - Fitness.
10.00 Heute.
10.03 Wunderbare Welt. Serie. Afl.1.
10.50 Hundert Meisterwerke. Afl.: Das Flötenkonzert. Herh.
11.00 Heute.
11.03 Menschen. Magazine.
12.05 Weltenbummler. Serie reisreportages. Afl.: Schottland. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 Sesamstrasse. Kinderprogram.
14.30 Europas grüne Inseln. Documentaire serie. Afl.: Mallorca.
15.15 Tagesschau.
15.20 Der wohlriechende Panther.
15.40 Flieg, Vogel, flieg. Tsjechische jeugdfilm uit 1988 van Juraj Lihosit.
17.00 Tagesschau.
17.05 Sportschau-Telegramm.
17.10 Punkt 5 - Länderreport.
17.25 Fest im Sattel, serie. Afl.: Reise nach Island (1).
17.50 Regionale informatie.
18.30 Tagesschau.
18.45 Dingsda, quiz.
19.15 Herzblatt, spelprogramma.
19.45 Regionale informatie.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Lütte weisse Seidenschuh. Komedie van Ingo Sax. Boer Benno Roggenkamp heeft een grondige hekel aan stadsmeisjes, die volgens hem allemaal lui en frivool zijn.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Plusminus. Sociaal-economisch magazine.
22.30 Tagestemen. Met Bericht aus Bonn.
23.00 (OO) Hallo Schwester. Amer. comedy-serie. Afl.: Das dicke Ding.
23.25 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal.
23.50 Pascali's island. Engelse speelfilm uit 1988. Bron: Naar de roman van Barry Unsworth.
01.30 Tagesschau.
01.35-01.40 Z.E.N. Afl.: Unterwegs nach Santiago de Compostela: Das Südportal von Sanguera.

Duitsland 2

06.00 Gezamenlijk programma ARD/ ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Nachbarn. Magazine voor buitenlanders en Duitsers.
14.30 Kaum zu glauben. Crazy-show. Gasten: Ilona Christen en Patrick Bach. Herh.
15.00 Heute.
15.03 Bosnische Flüchtlingskinder. Reportage over zeven zieke en zwaargewonde kinderen, die in augustus vorig jaar vanuit Sarajevo naar Frankfurt werden gebracht.
15.20 ZDF-Glückstelefon.
15.25 Der Seewolf. Tv-film van Wolfgang Staudte. Afl.4 : Die Suche nach einer verlorenen Insel. Herh.
17.00 Heute, sport en weerbericht.
17.15 Länderjournal. Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
18.00 Ein Heim für Tiere. Duitse serie. Afl.: Alles wegen Dackel Anton. Aansl.: Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Landarzt. Duitse serie. Afl.: Die Kônkurrenz.
20.15 Aktenzeichen: XY... ungelöst. De politie roept de hulp in van de kijkers bij het oplossen van misdrijven.
21.15 Die Reportage. Reportage over Ignatz Bubis, leider van de joodse gemeenschap in Duitsland en genoemd als een mogelijke opvolger van bondspresident Von Weiszsäcker.
21.45 Heute-journal.
22.15 Bistro, Bistro. Duitse comedyserie. Afl.: Las Vegas.
22.40 Die Sport-Reportage. Met o.a. Bundesliga-voetbal, -basketball en -volleyball.
23.15 Aktenzeichen XY... ungelöst. De eerste reacties van de kijkers.
23.20 ■ Jean-Paul Belmondo: Der Teufel mit der weissen Weste (Le doulos)Frans/Italiaanse speelfilm uit 1962 van Jean-Pierre Melville.
01.05 heute.
01.10-02.45 (TT) Arrivederci Baby. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Ken Hughes. Met: Tony Curtis e.a. De charmante nietsnut Nick Johnson heeft de gewoonte zijn rijke echtgenotes op artistieke en originele wijze te vermoorden en zich zo hun rijkdommen toe te eigenen.

Duitsland 3 West

08.55 Tele-Gym. **09.10** Schooltv. **09.40** Cursus scheikunde. **10.10** ■ Whistling in Brooklyn. Amer. speelfilm. **11.34** Teletekst. **11.50** ■ The Munsters. Comedyserie. **12.15** Wissenschaftsshow. **13.00** Eff-eff. Magazine. **13.45** Die Dienstagsreportage. Afl.: Giftgas in der Ostsee. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.25** Harfenspiel - Musik, mit Füssen getreten. **15.55** West 3 aktuell. **16.00** Super-Grips. **16.30** Bilder aus der Wissenschaft. Afl.: Antikörper. Reportage over de mogelijkheden die antistoffen bieden voor de medische wetenschap. **17.00** Das Abenteuer Verzicht - Erfahrungen mit dem Fasten. Reportage. **17.30** Cursus geschiedenis. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** A-Z Lifeshow. **18.15** Sixteen. Thema: Occultisme. **19.00** Aktuelle Stunde. Reg. magazine. **20.00** Grenzen: Das vergessene Verbrechen. Documentaire over de overval van Israëlische soldaten op het Palestijnse vluchtelingenkamp Sabra en Schatila in 1982. **20.45** In Zukunft. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** ZAK. **22.30** Umweltspiegel. Vandaag: reportage over de Narmada-stuwdam. **23.00** Wer will, kann bleiben (Chi c'é, c'é), Ital. speelfilm uit 1987. **00.35** Laatste nieuws. Aansl.: Linie K. Culturele agenda.

Duitsland 3 SWF

08.15 Gymnastik im Alltag. **08.30** Cursus geschiedenis. Afl.26. **09.00** Non-Stop-Fernsehen. **14.00** This week. **14.15** Actualités. **14.30** Schooltv . **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** Impressionen von der Weltausstellung 1992 in Sevilla. **15.45** Na und? Thema: Cumputerwaanzin. **16.45** Cursus geschiedenis. **17.15** Non-Stop-Fernsehen. **17.35** Boy and the pirates. Amer. speelfilm uit 1960. **18.56** Das Sandmännchen. **19.00** Hallo, wie geht's? Thema: Diabetes bij kinderen. **19.15** Das Südwest-Journal. **19.45** Heimat deine Stars. **20.15** MuM - das Wirtschaftsmagazin. **21.00** Nieuws. **21.15** Willibald Hilf - Ein Intendant geht. Portret. **22.00** III nach Neun. **00.00** Hawkins. Misdaadserie. **01.10** Laatste nieuws. **01.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

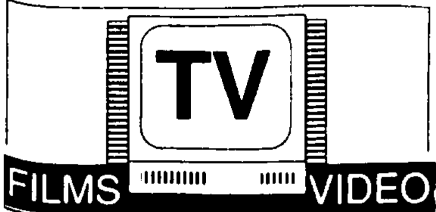
06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttelevisie.
09.00 Der Chef (Ironside), Amerikaanse serie. Afl.: Theorie und Praxis.
10.00 Reich und schön (The bold and the beautiful), Amer. serie.
10.30 Der Preis ist heiss. Spelshow.
11.00 Riskant! Spelprogramma.
11.30 Familienduell. Spelprogramma.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.10 Notruf California (Emergency), Amerikaanse serie. Afl.: überredet.
15.00 Mord ist ihr Hobby (Murder she wrote). Afl.: Das Geheimnis des gedemütigten Liebhabers. Herh.
16.00 Hans Meiser. Thema: Unter der Kuppel - Leute vom Zirkus.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?), Amerikaanse serie. Afl.: Gipfelstürmereien.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married with children). (USA)-serie. Afl.: Ein Computer würde helfen.
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Die Heimatmelodie. Muziekprogramma.
21.15 Almenrausch & Pulverschnee. Duitse serie. Afl.: Die Väter aus Tirol.
22.15 Wie Bitte? Show. Presentatie: Geert Müller-Gerbes.
23.15 Gottschalk. Late night show. Aansl.: RTL aktuell.
00.00 Black Emanuelle - Stunden wilder Lust (Emanuelle in America), Italiaanse softsexfilm uit 1976 van Joe D'Amato. Herh.
01.40 Black Snake (Black snake - the whip !), Amerikaanse softsexfilm uit 1972 van Russ Meyer. Herh.
03.00 Heidemarie. Zwitserse heimatfilm uit 1956 van Hermann Kugelstadt. Met: Gustav Knuth, Eveline Grüneisen, Alfred Rasser e.a. Herh.
04.40 Notruf California (Emergency), Amerikaanse serie. Herh.
05.30 Tekenfilmserie.

● *Nastassja Kinski in 'Revolution'. (RTL4 - 01.50 uur).*

SAT 1

05.30 5 mal 5. **06.00** Ontbijttv met sportprogr. **08.40** Knots landing. Amer. soapserie. **09.30** The young and the restless. Amer. serie. **10.15** ■ Manege frei. Duits/Franse circusfilm. **11.45** Neighbours. **12.10** Glücksrad. **12.50** Die Verschwörer - Dark justice II. Amer. misdaadserie. **13.40** The young and the restless. Amer. serje. Afl.: Die Siegerin. **14.30** Neighbours. Afl.: Zwei sind einer zuviel. **14.55** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. soapserie. **15.50** Trio mit vier Fausten (Riptide), Amer. actie-serie. **16.45** 5 mal 5. Woordspel. **17.20** Geh aufs Ganze! Spelprogr. . **18.00** Regionale progr.'s. **18.30** dran. Sportmagazine. **18.45** Nieuws. **19.00** Vraaggesprek met Helmut Kohl. **19.30** Glücksrad. **20.15** Coast to coast. Amer. filmkomedie. **22.00** Ran. Voetbalmagazine. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Danish Bedside. Deense erotische speelfilm. **00.25** Trio mit vier Fausten (Riptide). **01.15** Schreinemakers live. **02.30** Ulrich Meyer: EINSPRUCH! **03.25** 5 mal 5. **03.50** Geh aufs Ganze! **04.15** Punkt, Punkt, Punkt. **04.40** Alles capito?! **5.05** Klipp-klapp.

BBC 2
10.00. César - (1936-F). Deel drie van de Marseillaanse trilogie van Marcel Pagnol. Volwassen zoon gaat op zoek naar zijn echte vader, die inmiddels een garage in Toulon heeft.

Duitsland West 3
10.10. Whistling in Brooklyn - (1943-USA). Red Skelton weer als radiospeurder 'The Fox'. Terwijl hij voorgeeft rugbyspeler bij 'The Dodgers' te zijn, raakt hij verwikkeld in een moordzaak.

BBC 2
12.15. Miracle on Main Street - (1939-USA). Huilerige soap-drama van Steve Sekely waarin een depressief kermisdanseresje, Margo Walter, een baby vindt. Dan duikt de schofterige vader op.

BBC 1
23.20. The Dead Zone - (1983-USA). Subtiele thriller van David Cronenberg met Christopher Walken en Brooke Adams. Onderwijzer ontwaakt na vijf jaar uit een coma en blijkt nu over voorspellende gaven te beschikken.

Super Channel
23.00. Svengali - (1931-USA). Spannend verhaal van Archie Mayo over de obsessie van een artiest, John Barrymore, voor zijn jonge protégé Marian Marsh. Onder zijn hypnose wordt ze een zangeres

Duitsland 2
23.20. Le Doulos - (1962-F/I). Complexe en sfeervolle gangsterfilm van Jean-Pierre Melville, met Jean-Pierre Belmondo en Serge Reggiani. Inbreker roept voor een kraak de hulp in van een vriend die als verklikker bekend staat.

Duitsland 1
23.50. Pascali's Island - (1988-GB). Elegante film vol raadsels van Jamesen Dearden naar de roman van Barry Unsworth. Terwijl rond 1908 het Turkse Rijk ineenstort ontmoet een spion een oplichter.

RTL Television
24.00. Emanuelle in America - (1976-USA). Emanuelle (Laura Gemser) dringt als journaliste in het geheime seksleven van de jet-set. Verder met: Paola Senatore en Gabriele Tinti. Regie: Joe Amato.

RTL4
00.15. Psycho III - (1986-USA). Zinloos vervolg op de thriller van Hitchcock. Spanningsloos en nodeloos bloederig regiedebuut van Anthony Perkins.

● *Ben Kingsley in de elegante Engelse speelfilm 'Pascali's island'. (Duitsland 2 - 23.50 uur).*

Duitsland 2
01.10. Drop Dead, Darling - (1966-GB). Saaie komedie van Ken Hughes over een blauwbaard die vrouwen vermoordt omwille van hun geld. In een tyrannieke weduwe vindt hij zijn gelijke. Met: Tony Curtis en Rosanna Schiaffino.

RTL Television
01.40. Blacksnake - (1972-USA). Financiële en cinematografische ramp van Russ Meyer over vrouwelijke blauwbaard. Melodramatisch vechten en huilen, seks, zweet en folteringen.

RTL4
01.50. Revolution - (1985-USA). Film van Hugh Hudson over de Amerikaanse Revolutie die volkomen de plank misslaat. Belachelijk script en idem spel van, hoe is het mogelijk, Al Pacino, Donald Sutherland en Nastassja Kinski.

RTL Television
03.00. S'Waisechind vo Engelberg - (1978-CH) Hartverscheurende geschiedenis van 'Heidi'-auteur Johanna Spyri over een weeskind dat niet door een aardige beeldhouwer mag worden opgevoed.

RTL4
03.55. Black Caesar - (1973-USA). Onderhoudende maffia-film van Larry Cohen vol actie. Met: Fred Williamson en Art Lund. Genadeloze killer valt van zijn maffia-voetstuk als zijn familie en vrienden hem in de steek laten.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 nieuws. 7.07 Het gebouw, met om 7.07 De nieuwstafel; 9.05 Standplaats; 9.35 De nieuwstafel; 10.05 Het interview; 11.05 De achtergrond reportage; 11.50 De nieuwstafel. 12.07 VARA Radio I vrijdageditie. 14.05 Argos. 15.05 NL-Magazine. 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.00 TROS Aktua (vervolg). 19.04 God zij met ons. 21.04 NCRV-vrijdag-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 KRO's Ontbijtshow. 8.50 Postbus 900. 9.04 Licht te verteren. 10.50 Postbus 900. 11.04 Adres onbekend. 12.04 Alleen op vrijdag. 14.04 In antwoord op. 15.04 Ratel plus. 17.04 VPRO's music hall. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 De hits van... 21.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Steen & Been show. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 nieuws. 7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus 4. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.04 En nu...mijn verzoek. 14.00 Middagconcert: Het Internationale concertcircuit. Weens Filharm. Ork. en London Choral Society. 15.35 Benedetto Marcello. 16.00 De Nederlanden: Rond de eeuwwisseling. 17.00 Operette. 18.00 en 20.00 nieuws. 18.04 De klassieken: Pianomuziek van Szymanovsky en Sjostakovitsj. 19.00 Uit VARA's archief: De onbekende Tsjaikovsky (9). 20.02 Avondconcert: De VARA matinee. Radio Filh. Ork. met piano en fluit. 22.00 Het strijkkwartet. 23.05-24.00 Muziek van deze eeuw: Ib Norholm en Aulis Salinnen.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.50 Snippers. 8.55 Waterstanden. 9.02 Plein publiek. 11.02 Hans Brinker. 12.02 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. 17.50 CD. 18.00 nieuws. 18.02 Religieus programma: 18.02 De onbekende islam; 18.20 Hoda als islam; 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Waar waren we ook al- weer? 19.15 Nieuws en actulaiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad. 21.40 Boekenwijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.00-24.00 Fresko.

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel (7.30 ANP-Nieuws). 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.03 Op de valreep. Agenda voor het weekeinde. 12.03 Limburg actueel (12.30 ANP-Nieuws). 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 De buurt. Discussie op straat. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Profiel. Gesprek met een gast. 16.03 Festival. Cultureel magazine. 17.03-18.00 Limburg Aktueel.

BRTN/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Platenpoets (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en telefoons met luisteraars. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek. 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws: 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 12.30, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 20.00 uur.

6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Regionalnachrichten. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.05-21.00 Lieder, Chansons & Folk.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

3 april:
- ★ Neeroeteren (B) Armenbostocht 6 - 10 - 20 - 30 km. Start: Rijksbasisschool, Scholtisplein 7.00- 15.00 uur. Inlichtingen: (09-32)89754409
- ★ Overpelt (B) Tocht "Park der lage Kempen" 5 - 10 - 20 km. Start: Blokhut, Parochie Holheide 8.00-16.00 uur. Inlichtingen: (09-32) 11645720

3+4 april:
- ★ Alt-Hoeselt (B) Door het Demerdal 6 - 12 - 20 - 30 km. Start: De Altenaar, Hoeselt 08.00-15.00 uur. Inlichtingen: (09-32) 11492951.

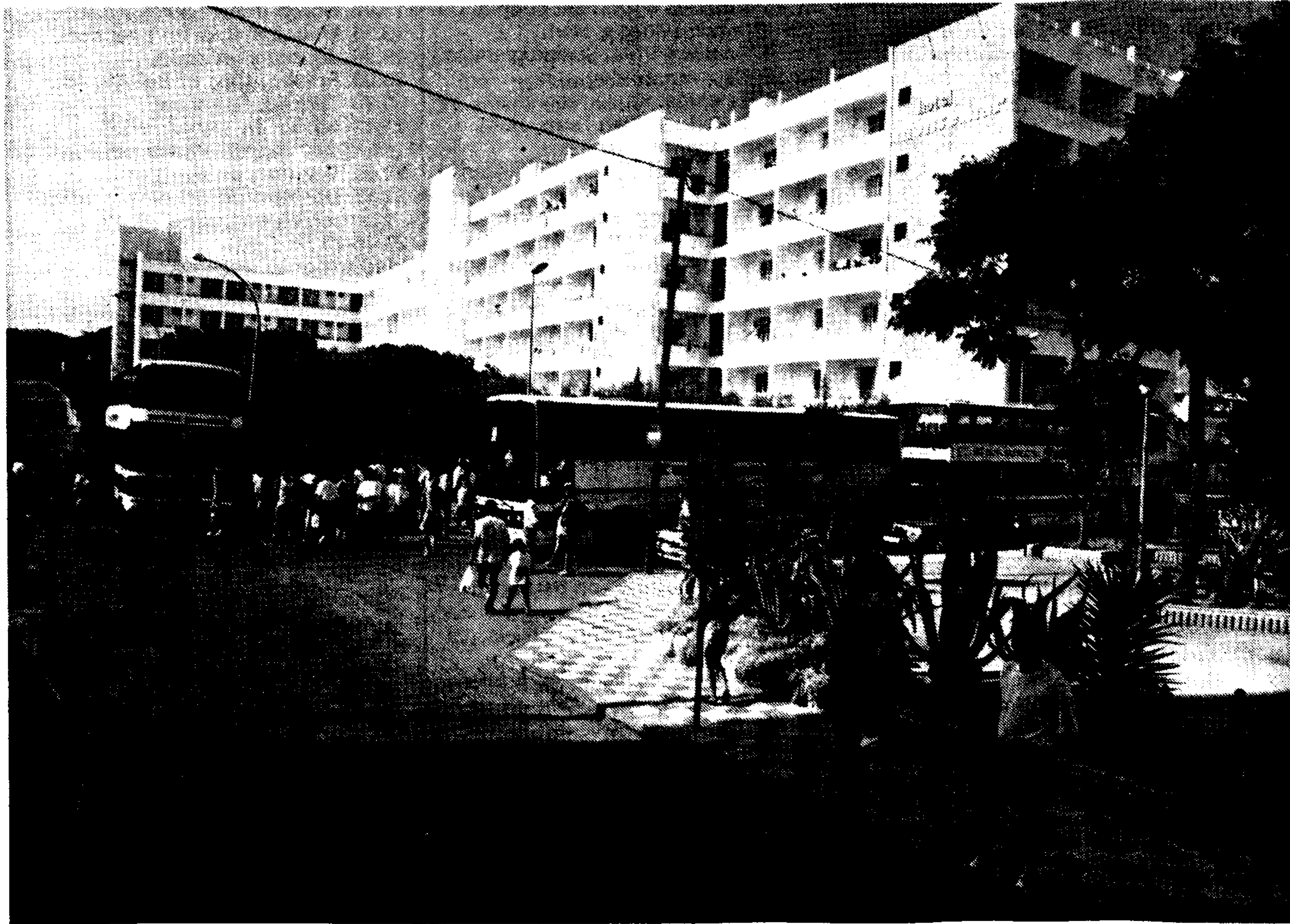
4 april:
- ★ Cadier en Keer Lentewandeling 7 - 10 - 15 - 25 km. Start: Auberge Cadier-Montagne, Rijksweg 17 07.30-14.00 uur. Inlichtingen 04407-1737
- ★ Koersel-Beringen (B) Internationale Paul Gerardtochten 5 - 10 - 20 - 30 km. Start: Stedelijke feestzaal, Pastorijstraat 07.00-15.00 uur. Inlichtingen: (09-32) 11401758
- ★ Landgraaf, Landgraaftocht 5 - 10 - 15 - 20 -30 km. Start: Buurthuis De Molt, Dr. Nolensstraat 08.00-14.00 uur. Inlichtingen: 045-323706.
- ★ Spaubeek, 8e Internationale lentewandeltocht 5 - 10 - 15 - 25- 42 km. Start: Multifunctioneel Gebouw, Mussenbergstr. 16 08.00-15.00 uur. Inlichtingen: 04493-4214
- ★ Rondleiding (2 uur) door de stad Luik - thema "het eiland". Vertrek om 14.00 uur vanaf het V.V.V.-kantoor, Féronstrée 92, 4000 Luik. Kosten: Volwassenen 100 B.F., senioren 80 B.F., studenten en kinderen 50 B.F.

5 april:
- ★ Diepenbeek (B), Lentetocht, 5 - 10 km. Start: Zaal Terloght, Helstraat 13.00-19.00 uur Inlichtingen: (09-32) 11323598
- ★ Echt, Zomeravondwandeling 10 km. Start: Bruin Café Spee, Marktstraat 3, Echt 16.30-19.00 uur. Inlichtingen 04754-84593/82431

7 april:
- ★ Kaulille (B) 4e Woensdagtocht 6 -12 - 18 km. Start: 08.00-16.00 uur, Bivak 't Elvenhof, Rietweg. Inlichtingen: (09-32) 11633475

NAAR MONTEMAR ZÓNDER TOESLAG!

SPECIALE AANBIEDING VOOR ALLEEN REIZENDEN

Hotel Montemar

Verleden jaar boden wij u de mogelijkheid om in te schrijven op de last-minute Montemar-reizen van van Hulst en deden daar 2.500 pesetas zakgeld bij. Deze lente hebben wij een bijzondere aanbieding voor alleen reizenden. Zij betalen namelijk bij vertrek op 24, 28 of 31 mei geen toeslag voor een eenpersoons kamer. Dat betekent ƒ 75,-- voordeel op een 10-daagse en zelfs ƒ 150,-- voordeel op een 17-daagse busreis naar de Spaanse Costa Brava.

REISINFO
U vertrekt per luxe royal class touringcar vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg en wordt rechtstreeks naar uw bestemming gebracht. In de loop van de volgende dag arriveert u in Pineda de Mar c.q. hotel Montemar. Uw onderkomen is gelegen op 300 meter van een prachtig, schoon zandstrand. Eigenaar Jose Masjoan Heras en zijn echtgenote zijn meesters in het vervullen van de wensen van met name hun Nederlandse gasten. Uw reis is op basis van volpensIon. Dat betekent dat u geniet van een ontbijtbuffet, een lunchbuffet en een dinerbuffet. De verzorging begint op de dag van aankomst met de lunch en eindigt op de dag van vertrek met de lunch. U verblijft in luxe kamers, uiteraard voorzien van bad/douche, toilet en balkon. U kunt ook kiezen voor een appartement. Ook dan woont u in goed geoutilleerde ruimtes met een goed uitgeruste keuken en een gezellige woonkamer. Er wordt dagelijks schoongemaakt en de bedden worden voor u opgemaakt. De appartementen staan middels gangen in verbinding met het hotel, zodat u automatisch geniet van de daar aanwezige faciliteiten, waaronder ook de optredens in de avonduren.

Pineda de Mar
Uw vakantieplaats ligt iets zuidelijker dan Lloret de Mar en is een pittoresk plaatsje. De bevolking koos duidelijk voor het behoud van de Spaanse sfeer en zorgde ervoor dat de plaats niet uitgegroeid is tot een overbevolkte toeristenplaats. Om de omgeving beter te leren kennen kunt u bijvoorbeeld excursies boeken bij uw reisleiding. Enkele tips: Montserrat, het Dali-museum, Gerona en natuurlijk Barcelona.

PRIJZEN
10-daagse busreis in hotel Montemar (volpension) ƒ 485,-- pp.
17-daagse busreis in hotel Montemar (volpension) ƒ 755,-- pp.
10-daagse busreis in appartement (volpension) ƒ 545,-- pp.
17-daagse busreis in appartement (volpension) ƒ 835,-- pp.
Vaste toeslag voor Royal Class: ƒ 50,-- pp.
Kinderen: 0-2 jaar gratis, 2-6 jaar 20% korting (bij 2 volw., max.2)
Vertrek op 24 - 28 of 31 mei 1993.
Zoals gemeld betalen ALLEEN REIZENDEN GEEN EENPERSOONS-KAMER-TOESLAG en gelden dus ook voor hen bovenstaande prijzen. Voor speciale aanbiedingen op andere data: bel 040-122363.

RESERVEREN
U kunt inschrijven op genoemde reizen via onderstaande bon die u stuurt naar: Limburgs Dagblad, t.a.v. KIOSK, postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Binnen een week ontvangt u bevestiging, nota en verdere reisbescheiden van reisburo Van Hulst/Montemar.

BON: BOEKINGSBON MONTEMAR
Naam ....geb. ....
Naam ....geb. ....
Adres ....
Woonplaats ....Postcode ....
Tel. nummer ....Roken / niet-roken ....
Vertrekdatum: ....2e keus ....
Verblijf in hotel Montemar / appartement Montemar
Per bon max. 2 personen invullen

BOTANISCHE TUIN KERKRADE

Onder het motto "grenze(n)loos groen" vindt u in Kerkrade- Terwinselen een verzameling planten uit de gehele wereld. In opdracht van de Staatsmijnen werd in 1939 de Botanische Tuin Kerkrade aangelegd door de bekende tuin- en landschapsarchitect John Bergmans uit Oisterwijk. Hij huldigde het principe dat het botanische en esthetische aspect van tuinen elkaar moeten aanvullen. Alles moet getuigen van schoonheid en het kunstmatige moet achterwege of verborgen blijven. In Terwinselen is een grote verscheidenheid aan bomen, heesters en planten uit de gematigde zones van heel de wereld, en planten uit de inheemse en Limburgse flora samengebracht. U vindt bij uw bezoek aan de botanische tuin een:
- informatieve-educatieve kas (toegankelijk van half mei tot half oktober);
- thematuin, planten naar wijze van gebruik in thema's verdeeld;
- coniferenlaan, een presentatieve collectie van ca. 250 soorten;
- vijver met gevarieerd plantenassortiment;
- bezoekerscentrum waarin de educatieve dienst is gevestigd, voor informatie, lesmateriaal, rondleidingen en advies kunt u hier terecht.

OPEN DAGEN
In het kader van de seizoensstart zijn op zaterdag 3 en zondag 4 april feestelijke open dagen gepland, die gratis toegankelijk zijn. Zondag is er een middagconcert en het kindertheater presenteert schminken in de thema's lente en Pasen. Tot en met 2 mei is er een expositie "Pendelaars tussen water en land". Amfibieën en reptielen tentoongesteld door het Streekgewest OZL.

GRATIS BRIEFKAART MET ZAAD VOOR KIOSKLEZERS
Tot en met 12 april krijgen Kiosklezers - op vertoon van onderstaande bon- en zolang de voorraad strekt een bijzondere briefkaart t.w.v. ƒ 3,-. U heeft de keus uit 2 soorten.

Openingstijden en entree
De tuin, gelegen aan de St. Hubertuslaan 74, Terwinselen/Kerkrade is geopend van dinsdag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur. Op zaterdag, zondag en feestdagen van 13.00 tot 17.00 uur. De entree bedraagt ƒ 2,50 voor volwassenen en ƒ 1,50 voor CJP en 65+. Jeugd tot 12 jaar heeft - onder begeleiding - gratis toegang.

BON: BOTANISCHE TUIN TERWINSELEN KIOSK
Naam: ....
Woonplaats: ....
Op vertoon van deze bon ontvang ik t/m 12 april 1993 gratis een „gevulde" briefkaart t.w.v. ƒ 3,-.

3 april
- ★ Corneliushuis Heerlerheide: optreden van het golden-oldie-orkest The Jaguars. Aanvang 20.30 uur, entree ƒ 10,--.

3+4 april
- ★ Internationaal recreatie ijshockeytournooi te Glanerbrook. Zaterdag van 12.00 tot 20.00 uur, zondag van 13.00 tot 21.00 uur.
- ★ Origineel Oberkrainerfeest in Eygelshoven, Socioproject. Zaterdag aanvang 19.30 uur, entree ƒ 7,50. Zondag 11.30 uur Frühschoppen, entree vrij.
- ★ Voorjaarstoernooi dames 1993, georganiseerd door D.K.C. Ummer Plezeer. Café Bennelly, Kerk straat 67, Doenrade.

4 April:
- ★ American Football competitiewedstrijden: Heerlen Strikers contra Tilburg Steelers. Sportpark "De Varenbeuk", NEC-complex, Heerlen. Aanvang wedstrijd 13.00 uur, flag football 11.00 uur. Entree ƒ 3,50 inclusief consumptie.
- ★ Preuvenement in basisschool O.L. Vrouwe, Lindestraat 10, Landgraaf. Vanaf 11.00 uur. Uitvoering van Bach's Johannes Passion door de Heerlense Oratorium Vereniging HOV. Pancratius kerk Heerlen, 20.15 uur. Begeleiding door het "Randstedelijk Begeleidings Orkest" uit Voorschoten.
- ★ Greunerit, autorit georganiseerd door automobielsportclub "De Grensrijders" in samenwerking met harmonie St. Petrus en Paulus. Diverse klassen, ca. 60 kilometer. Inschrijven van 13.00 tot 14.00 uur in de Harmoniezaal aan de Tongerseweg 346 te Wolder-Maastricht.

7+9 april: ★ Matthäus Passion J.S. Bach. Uitvoerenden L.S.O., Limburgs Concert Koor, Kinderkoor Klimmender Nachtegalen. Woensdag 19.30 uur, Gregoriuskerk Brunssum; vrijdag 19.30 uur Theater a/h Vrijthof, Maastricht.

2e editie LIMBURGS MOOISTE

TOERVERSIE AMSTEL GOLD RACE

Voor de tweede maal in successie wordt op Hemelvaartsdag, 20 mei, "Limburgse Mooiste" verreden. Toerfietsers kunnen hun hart ophalen aan dit parcours, dat in karakter, zwaarte en lengte vergelijkbaar is met de profeditie van de Amstel Gold Race. De organiserende Stichting Grand Ballon heeft de route echter aangepast aan de specifieke eisen die de toerrijder aan een klassieker stelt.

Zo voert het parcours door Limburgs mooiste gebieden over verkeersarme wegen. U komt 26 bekende maar ook onbekende heuvels tegen. De tocht is goed georganiseerd en veilig. Op 246 km komt u slechts één verkeerslicht tegen.

Start- en finishlokatie is Auberge De Rousch aan de Kloosterkensweg in Heerlen. U heeft de keus uit 3 routes.
De min of meer vlakke route van 116 km; de heuvelroute van 130 km of de totale klassieker met een lengte van 246 km.

VOORINSCHRIJVING
U kunt u nu al verzekeren van een startnummer. Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV in Heerlen, Valkenburg, Vaals, Landgraaf en Simpelveld liggen informatie/inschrijfformulieren voor individuelen of groepen. Na schriftelijke aanmelding en voldoening van het inschrijfgeld van ƒ 10,-- pp. bent u geregistreerd als deelnemer. Uw documenten kunt u dan op 19 of 20 mei afhalen in de permanence. Voorinschrijving is mogelijk tot 14 mei.

LAST MINUTE
Op 19 en 20 mei is er in de permanence gelegenheid tot "last- minute" inschrijving. De kosten hiervoor bedragen ƒ 12,50, maar het aantal startbewijzen is gelimiteerd, dus voorinschrijving is dringend gewenst. Voor meer informatie kunt u bellen 045-713603.

Een van de 26 beklimmingen...

MODEGALA IN SOCIOPROJECT EYGELSHOVEN
zaterdag 17 april 1993

Een groot aantal bedrijven verleent medewerking aan deze wervelende show, gepresenteerd door modellenbureau Fashion & Style. Internationaal werkende modellen tonen de nieuwste voorjaars- en zomermode van o.a. Maison Merdo, Inizio, Marca Mode, bruidshuis Pereboom, schoenmode Olga enz. enz. Kapsels van Leo Handels, bloemenhuis Moonen, visagie door New Lines studio's enz. Daarnaast show en dans door SCOPE. Kortom een programma waar voor iedere bezoeker iets van zijn of haar gading te vinden is.
Kaarten zijn te koop bij de deelnemende zaken. De entree bedraagt aan de avondkassa ƒ 17,50 en ƒ 15,-- in de voorverkoop.

EXTRA KORTING VOOR KIOSKLEZERS
In de voorverkoop geniet u -op vertoon van onderstaande bon- een extra korting van ƒ 2,50 en betaalt u slechts ƒ 12,50**.

BON: MODEGALA EYGELSHOVEN KIOSK
Naam ....
Woonplaats ....
Aantal personen ....max 2.

Dinsdag 13 april 1993
Stadsschouwburg, Heerlen
20.00 uur

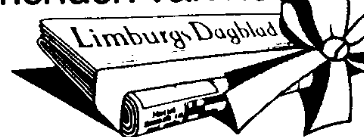
THE BLIND/DON'T FOOL WITH LOVE
Komedies van M. de Ghelderode en A. de Musset Cheek by Jowl.

Het gezelschap Cheek by Jowl maakt theater zoals we het alleen in Engeland vinden. Een groep getalenteerde acteurs weet onder leiding van een kundig regisseur het theater tot leven te brengen. Voor elke produktie worden acteurs aangetrokken die de produktieteam bestaande uit regisseur Declan Donnellan en ontwerper Nick Ormerod kompleteren. Gemiddeld komen er twee stukken per jaar uit, die zowel in binnen- als buitenland volle zalen trekken. Thans zijn er twee komedies op het repertoire opgenomen, die samen een avondvullend programma vormen.

Op vertoon van de bon ontvangt U een vriendenkorting van ZES GULDEN en betaalt u ƒ 38,-- i.p.v. ƒ 44,--.**

BON: CHEEK BY JOWL KIOSK
Naam ....
Vriendenpasnummer ....
Aantal personen ....max 4.

Vrienden van het

- * Kaartverkoop bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en VVV Landgraaf, Vaals en Simpelveld.
- ** Kaartverkoop aan de kassa van het theater.

Op vertoon van de Vriendenpas en ingevulde bon, ontvangt u de aangegeven korting.

Wilt u lid worden van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad", bel dan de service-afdeling 045-739881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dat lidmaatschap geheel gratis.

imburgs agblad egionaal
Vrijdag 2 april 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Heerlense ondernemers woedend op gemeente

Oud VSL-kantoor mogelijk opvang voor verslaafden

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De gemeente Heerlen onderzoekt de mogelijkheid om in een vroeger VSL-gebouw bij het station (waar nu architectenbureau Coman is) een opvangcentrum voor verslaafden te huisvesten. De VSL heeft dit gemeentelijke plan gisteren bevestigd.

De overlast van drugsverslaafden achter het station in Heerlen neemt steeds grotere vormen aan. De omzet van de winkels aan de Spoorsingel en Willemstraat daalt aanzienlijk. De gemeente wil maatregelen nemen.

Het plan van de gemeente om in het oude VSL-gebouw verslaafden te gaan opvangen, heeft bij de ondernemers van de Willemstraat en omgeving voor paniek gezorgd. Burgemeester Jef Pleumeekers had volgens hen in een persoonlijke gesprek toegezegd, dat het nieuwe opvangcentrum niet in hun buurt zou komen.

Ook de NS zijn niet gelukkig met de opvang van verslaafden in hun directe omgeving. Volgens directie-secretaris Janssen van Coman is er door de NS negatief gereageerd. De NS zelf wilde hier gisteren niet op ingaan. Janssen geeft aan dat een verhuizing van Coman niet veel moeilijkheden zou opleveren.

Zie verder pagina 19

● **Voetgangerstunnel Heerlen gaat dicht**

Kamernood breekt Maastricht op in klassement universiteiten

Limburgse steden niet in trek bij studenten

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De beste studentenstad ligt niet in de Randstad, maar in de provincie. Maar niet in Limburg, zo blijkt uit een enquête van de Keuzegids Hoger Onderwijs, die wordt uitgegeven in samenwerking met het ministerie van Onderwijs. Limburg scoort zowel bij de universiteiten als bij de hogescholen laag. Terwijl de kop van de universitaire ranglijst door provinciesteden als Enschede, Tilburg en Groningen wordt aangevoerd, blijft Maastricht steken op de achtste plaats. Bij de hogescholen is het wat Limburg betreft helemaal armoe troef. Zowel Heerlen, Sittard als Venlo bevinden zich in de staart van het peloton. Venlo is zelfs hekkesluiter op de lijst van de 23 onderzochte hbo-steden.

Het onderzoek is uitgevoerd door het Leidse bureau Research voor Beleid dat ruim tienduizend studenten heeft ondervraagd over het uitgaansleven, de sportvoorzieningen, eetgelegenheden, studentenverenigingen en kamers.

De universitaire studenten geven geen enkele stad een onvoldoende. Amsterdam en Utrecht sluiten de elf steden tellende rij met het gemiddelde cijfer van respectievelijk 6,2 en 6,0, koploper Enschede scoort 7,4. Hoewel Maastricht met de cijfers op het gebied van sport, eten, uitgaan en clubs redelijk tot heel goed uit de bus komt, haalt de Limburgse hoofdstad gemiddeld toch maar 6,5. Dat is vooral te wijten aan het lage cijfer dat Maastricht krijgt voor de woonsituatie, maar ook de betaalbare eetgelegenheden laten volgens de ondervraagde studenten te wensen over. De kamernood is dermate hoog dat de ondervraagde studenten de stad een dikke onvoldoende geven: 3. Alleen Amsterdam en Utrecht worden beoordeeld met een nog lager cijfer. Voor de Keuzegids aanleiding om te constateren dat je met louter gezelligheid geen goede studentenstad meer bent.

Hogescholen

Met de kamernood in Heerlen, Sittard en Venlo valt het relatief gezien wel mee. Toch scoren de Limburgse steden opvallend laag in het klassement van de hogescholen. Noordelijke steden als Leeuwarden, Zwolle, Emmen en Groningen voeren het klassement aan.

Het onderzoek is overigens niet volledig. Bij de universiteiten ontbreekt Wageningen, bij de hbo-steden zijn een twaalftal steden, waaronder Maastricht, buiten beschouwing gelaten. „Daar is nog niet geënquêteerd. Die steden komen ongetwijfeld nog aan de beurt," meldt een woordvoerder van het Leidse bureau Research voor Beleid dat het onderzoek in opdracht van de Keuzegids Hoger Onderwijs heeft uitgevoerd.

een gedoogzone

dat is
de gemeenteraad
waar vrijelijk mag
worden geouwehoerd

punaise

Kerkewacht

● *Vrijwilliger Jean Clermonts, van beroep fotograaf, houdt toezicht in de Sint Martinuskerk.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Brunssum voert actie tegen hondendrollen

BRUNSSUM – De politie in Brunssum is gisteren begonnen met een actie tegen overlast van honden. Door een nieuwe politieverordening kunnen ze nu een bekeuring geven voor hondepoep op de openbare weg.

De boete hiervoor is twintig gulden, tenzij de eigenaar het zelf opruimt. Op het los laten lopen van honden staat een boete van een tientje. Een hond zonder belastingpenning kost de burger eveneens twintig gulden.

De politie heeft gisteren vijf boetes uitgedeeld van een tientje. Maar voor poep op straat heeft de politie niemand kunnen bekeuren. De inwoners van Brunssum waren gewaarschuwd en hadden dus en masse een schepje bij zich waarmee ze de uitwerpselen netjes opruimden.

De actie van politie en stadswacht duurt een paar weken. Daarna wordt opsporen van overlast door honden een gewoon onderdeel van het programma van de politie.

Pastoor: 'Geen heksenjacht op verslaafden'

Bestuur wil overlast van junks aanpakken

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Het bestuur van de Sint Martinusparochie in Wyck in Maastricht wil een einde maken aan de overlast die verslaafden dagelijks in de Martinuskerk veroorzaken.

Vele junks namen tot voor kort in de kerk een shot heroïne, poepten en plasten er, lieten er vuile spuiten achter en stalen de kaarsen – om de heroïne vloeibaar te maken – soms wel bij bosjes.

Een groepje van veertien vrijwilligers houdt inmiddels in wisseldiensten toezicht in de kerk, als deze open is. Het kerkbestuur had de vrijwilligers opgeroepen via het parochieblad.

De Martinuskerk ligt op nog geen steenworp afstand van het beruchte junkenparkje aan de Overwal in Maastricht. Wat nu mer bekeken ligt de kerk centraal in Wyck, het stadsdeel waar de drugsoverlast in Maastricht het grootste is. Dagelijks komen honderden Belgische drugstoeristen naar dit stadsdeel.

Volgens de Franse pastoor A. Tardier van de Martinusparochie is dit initiatief genomen om ervoor te zorgen dat de mensen die dat willen, veilig kunnen bidden in de kerk. „De kerk is altijd open, maar sommige parochianen durfden niet meer te komen. We willen ook niet het risico nemen dat iemand binnen de kerk in aanraking komt met drugs. Een vrouw heeft zich tijdens het poetsen van de kerk bezeerd aan een spuit. Ik weet dat de verslaafden nu ergens anders hun drugs moeten gebruiken, maar ik moet ook nuchter blijven en denken aan de andere bezoekers."

Tardier benadrukt dat hij beslist geen heksenjacht wil voeren tegen de junkies in de kerk. „Iedereen blijft welkom in de kerk, ook een verslaafde is mijn naaste. Als ze gewoon gaan zitten en een moment tot rust willen komen, dan kunnen ze gewoon blijven zitten."

Tardier toont zich zeer betrokken bij het lot van de verslaafde medemens. „Als iemand voedsel of drinken vraagt, dan geef ik dat. Ik laat niemand creperen. Ik praat ook regelmatig met de verslaafden en probeer ze dan op andere gedachten te brengen. Als het me zou lukken er ook maar éentje te redden, het zou zo mooi zijn. Ik weet dat het ouderwets klinkt: 'werktuig van God', maar ik geloof er wel in."

HSD voelt zich benadeeld door gemeente

Proefdierenbedrijf dient schadeclaim in

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Het Amerikaanse proefdierenfokbedrijf Harlan, Sprague and Dawley (HSD) dient een schadeclaim in bij de gemeente Brunssum. Het bedrijf zegt schade te hebben geleden doordat het Brunssums college gemaakte afspraken niet is nagekomen. Afgelopen maandag besloot het college van burgemeester en wethouders unaniem dat HSD niet welkom is in Brunssum.

Hoe groot de claim zal zijn wilde de directie nog niet zeggen. „Er is het afgelopen driekwart jaar veel tijd en geld gestoken in de geplande vestiging naar Brunssum," zegt directeur R. Heynert. Als voorbeeld geldt bodemonderzoek.

De directie van HSD is kwaad over het plotselinge collegebesluit. Op 6 april zou Heynert tijdens een commissievergadering een toelichting geven over de geplande vestiging in Brunssum. „Met wethouder Toon Pierik waren we plaats van vestiging en prijs van de grond overeengekomen. Als je als gemeente terugkomt op een besluit moet je je realiseren dat het niet meer dan billijk is dat de nadelige gevolgen voor rekening van de gemeente zijn," aldus Heynert.

In oktober van het vorig jaar schreef de gemeente een brief naar het proefdierenbedrijf waarin min of meer geëist wordt dat HSD naar Brunssum komt, nadat de gemeente Onderbanken had afgehaakt. Ethische bezwaren tegen het fokbedrijf en massaal protest onder de lokale bevolking speelden een belangrijke rol bij het besluit. Volgens B en W zou de komst van HSD niet in overeenstemming zijn met het collegeprogramma. HSD zou niet onder de noemer klein, milieuvriendelijk bedrijf vallen.

Volgens wethouder Toon Pierik is een schadeclaim niet aan de orde. „Bij onderhandelingen met bedrijven geldt altijd het voorbehoud dat het niet door kan gaan. Door de actie is de besluitvorming in een stroomversnelling geraakt," aldus Pierik.

Jongen gewond na redden fiets van brandstapel

LANDGRAAF – Een 13-jarige uit Heerlen heeft woensdag in Landgraaf ernstige brandwonden opgelopen, toen hij zijn gestolen fiets van een brandstapel wilde redden. Drie mannen hadden de fiets even tevoren ontvreemd en in het bos aan de Moltweg in Landgraaf op een brandstapel gegooid.

De jongen uit Heerlen liep met een vriend over de Moltweg omstreeks 11.30 uur. Zijn ATB-fiets had hij aan zijn hand. Bij de grote parkeerplaats aan die weg werden de twee vastgepakt door drie jongemannen. Ze werden tegen de grond gedrukt en de fiets werd afgenomen. Het drietal rende met de fiets het bos in. Toen de twee Heerlenaren het bos ingingen om de fiets te zoeken, zagen zij de mountainbike op een stapel brandend hout liggen. De eigenaar heeft de fiets vervolgens van de brandstapel getrokken, waarbij hij ernstige brandwonden opliep. Hij moest in het ziekenhuis worden behandeld.

'Homohuwelijk' wordt mogelijk in Maastricht

MAASTRICHT – In de gemeente Maastricht wordt vanaf 1 juni een 'homohuwelijk' mogelijk, zoals dat in de volksmond heet. Naar verwachting zal een grote meerderheid van de gemeenteraad daar in mei mee akkoord gaan.

Mensen van hetzelfde geslacht, maar ook broer en zus kunnen dan hun samenwonen laten vastleggen in een register. De ambtenaar van de Burgerlijke Stand zal die symbolische handeling verrichten. De kosten van de officiële inschrijving zijn even hoog als die van een echt huwelijk. Wethouder R. Leenders (onder meer emancipatie) van de PvdA spreekt consequent van een samenlevingsregister en niet van trouwregister of 'homohuwelijk'. „Het is geen trouwen, want dat kan voor de wet nog steeds niet."

Ook in Den Haag is wetgeving in de maak die het mogelijk maakt dat mensen die samenwonen zich kunnen laten registreren, als ze voor de wet niet kunnen trouwen.

Sittard-concert op Omroep

SITTARD – Het speciale concert in het kader van 750 jaar Sittard, zaterdagavond om 20.00 uur in de Sittardse stadsschouwburg, wordt rechtstreeks door Omroep Limburg uitgezonden. Het gaat om een muzikale happening van twee ad hoc-orkesten, samengesteld uit muzikanten van verenigingen die zijn aangesloten bij de Sittardse muziekfederatie. Vóór de pauze speelt een harmonie-orkest (130 muzikanten) onder leiding van Hardy Mertens. Tijdens de tweede helft van de avond treedt een fanfare-orkest van Jouke Hoekstra aan.

IKL snoeit stug door

ROERMOND – De Stichting instand houding Kleine Landschapselementen Limburg denkt nog tot het jaar 2005 door te gaan met het snoeien van hoogstamboomgaarden. IKL begon vier jaar geleden met de actie 'Hoogstambomen, de bloesem van Limburg' in een poging te voorkomen dat de typische hoogstamboomgaarden uit het landschap zouden verdwijnen. Tot nu toe zijn 160 boomgaarden volledig opgeknapt. Het onderhoud daarvan is inmiddels overgedragen aan de eigenaren.

Aannemer Glamon Sittard failliet

SITTARD – Het onderaannemingsbedrijf Glamon bv in Sittard is gisteren door de rechtbank failliet verklaard. Het faillissement was aangevraagd door een werknemeester, wegens achterstallig loon. Glamon had dertig werknemers in dienst, maar het pand aan de Veestraat in Sittard ligt er al enkele weken verlaten bij. Curator Keulers uit Geleen kwam gisteren aan een gesloten deur. Het bedrijf kwam naar verluidt in moeilijkheden toen een schuld aan de fiscus van enige tonnen niet kon worden voldaan.

Autodieven klemgereden

MEERSSEN – De rijkspolitie Meerssen heeft gistermorgen om elf uur twee zich verdacht gedragende personen in een zwarte Mercedes 250D op de Ambyerheide klemgereden. De twee mannen, afkomstig uit België, bleken de auto in Herstal te hebben gestolen. Na overleg met de officier van justitie werden zij aan de Belgische politie overgedragen. De eigenaar heeft zijn licht beschadigde auto weer terug.

Prostituée verkracht

HEERLEN – Een 27-jarige Geleense prostituée is in de nacht van woensdag op donderdag door een Duitse vrachtwagenchauffeur mishandeld en verkracht. De vrouw liep op de Sittarderweg in Heerlen toen ze door de 34-jarige vrachtwagenchauffeur uit Aken uitgenodigd werd in diens vrachtwagen plaats te nemen. De man bood de vrouw honderd gulden als ze met hem meeging. Ze deed dat. In de buurt van de woonboulevard stopte de chauffeur. Hij zei tegen de Geleense dat hij enige tijd geleden door een andere Heerlense prostituee in het ootje was genomen, daarvoor moest zij nu boeten. Hij sloeg haar daarna en verkrachtte hij haar. De vrouw had het kenteken van de vrachtwagen genoteerd. Zodoende kon de Duitse politie de man later in Alsdorf aanhouden.

Erkenning voor prof. Feron

GELEEN – De uit Geleen afkomstige professor dr. Vic Feron heeft vanwege zijn technisch-wetenschappelijke prestaties de erkenning 'senior research fellow' gekregen van de Raad van Bestuur van TNO. De 56-jarige Feron verwierf internationale bekendheid met zijn onderzoek op het gebied van de inhalatoire toxicologie. Dat omvat het onderzoek naar de effecten van tabaksrook, acetaldehyde en formaldehyde (spaanplaatgas)op de bovenste luchtwegen. Zijn onderzoek leverde waardevolle informatie op over de gezondheidsrisico's van allerlei verontreinigende stoffen in de atmosfeer en op de werkplek, met name over het ontstaan van kanker.

Jonge motorrijder gaat onderuit

LANDGRAAF – Een 14-jarige jongen uit Landgraaf is woensdagavond met een onverzekerde en ongeregistreerde motor onderuit gegaan en heeft daarbij kneuzingen en schaafwonden opgelopen. Zijn ouders wisten niet van het bestaan van de motor af. De jongen reed over de Prickenleenstraat in Landgraaf. Door een te hoge snelheid verloor hij de macht over het stuur, kwam ten val en schoot tegen de auto van een 42-jarige man uit Brunssum. Na behandeling in het ziekenhuis kon de jongen weer naar huis. Later bleek dat de jongen de motor, samen met een 14-jarige vriend, had gekocht om te crossen.

o/z

†

Na een geduldig gedragen lijden is van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mayke Ritzen

echtgenote van

Antoon Frauenrath

Zij overleed op 68-jarige leeftijd, in haar eigen omgeving, voorzien van de h.h. sacramenten.

Nuth: **Antoon Frauenrath**
Nuth: **Marleen en Huub**
Monique
Nuth: **Ria en Peter**
Ron en Nancy
Marcel
Rosmalen: **Jos en Connie**
Nuth: **José en Jan**
Pascal
Familie Ritzen
Familie Frauenrath

6361 VE Nuth, 1 april 1993
Op den Toren 50

De uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 5 april a.s. om 10.00 uur, in de St.-Bavokerk te Nuth, waarna aansluitend crematie in het crematorium Imstenrade te Heerlen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zaterdagavond om 19.00 uur zal zij bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur en op zondag van 14.00 tot 15.00 uur in de rouwkamer van uitvaartcentrum Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Moge uw liefde voor elkaar een steun zijn bij mijn heengaan.

Verdrietig om haar heengaan, maar met een bevrijdend gevoel dat haar lijden nu voorbij is, geven wij u kennis dat na een liefdevolle verpleging in het A.Z.N. St.-Radboud, voorzien van het h. sacrament der zieken, is overleden, op de leeftijd van 66 jaar, mijn goede vrouw, onze lieve moeder en oma

Maria Magdalena (Lenie) Meijs-Smeets

echtgenote van

Bernard Meijs

Elst: **B. Meijs**
Nijmegen: **Georges Meijs**
Nijmegen: **Marlène Meijs**
Jack Rombout
Sjoerd

Nijmegen 1 april 1993
Corr.-adres: De Woerd 26, 6662 ZD Elst (Gld.)

De eucharistieviering waaronder wij afscheid van haar nemen zal plaatsvinden op dinsdag 6 april om 12.00 uur in het crematorium Rijk van Nijmegen, Schoenaker 12 te Beuningen, waarna crematie.

Maandag 5 april wordt er om 19.30 uur een avondwake gehouden in de St.-Werenfriduskerk te Elst (Gld.).

Moeder is opgebaard in de rouwkamer van voornoemd crematorium, waar u maandag 5 april van 16.30 tot 17.00 uur en dinsdag 6 april vanaf 11.30 uur afscheid van haar kunt nemen.

Gelegenheid tot het betuigen van uw deelneming na de plechtigheid in één der ontvangkamers van het crematorium.

Enige en algemene kennisgeving

†

Lieve Romario

Het was geen eerlijke strijd.
Rust nu maar uit.

We waren van je gaan houden.
Bedankt dat we je mochten ontmoeten.

We wensen je een goede reis.

Peppina en John Kerzic-Mulas

6441 DA Brunssum, 31 maart 1993
Panhoes 4

De uitvaart zal in stilte plaatsvinden.

Het was ons een troost zoveel hartelijke belangstelling en medeleven te ondervinden na het overlijden van mijn lieve man, onze vader en opa

Mathieu Frings

Dit zal ons helpen de komende tijd het verdriet te verwerken. Onze hartelijke dank hiervoor.

Een bijzonder woord van dank aan het gemengd koor Don Bosco voor de aanwezigheid en de sfeervolle zang bij zijn uitvaartdienst.

Mevr. Frings-Dautzenberg
kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, april 1993

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 4 april om 10.45 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

Jaardienst

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, onze vader en mijn opa

Heinz ter Haar

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 4 april om 10.45 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

Landgraaf: **Trautje**
kinderen en kleinkind

---

† **Broeder Emericus Johannes Antonius Brockhuizen**, 83 jaar, Brusselsestraat 38, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 3 april om 14.30 uur in de kapel van de Beyart te Maastricht.

† **Leo Paulissen**, 75 jaar, echtgenoot van Annie Peeters, Muzenhof 23, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op zaterdag 3 april om 11.00 uur in de kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht.

---

†

Haar handen hebben voor ons gewerkt.
Haar hart heeft voor ons geklopt.
Haar ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Zij heeft haar taak volbracht.
Zij ruste nu in vrede.

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, is getekend door eenvoud en oprechtheid in Gods vrede van ons heengegaan, mijn lieve moeder, schoonmoeder, onze onvergetelijke oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Wilhelmina Poyck

weduwe van

Willem Joseph Frohn

Zij overleed in de leeftijd van bijna 83 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: **Frans Frohn**
Keetie Frohn-Bück

oma van
Sittard: **Wilma en Michel**
Spaubeek: **Conny en Ed**
Kerkrade: **Lilian en Remy**
Familie Poyck
Familie Frohn

Kerkrade, 31 maart 1993, Kloosterraderplein 162
Corr.adres: van Beethovenstraat 16
6461 AG Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 3 april a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St. Lambertus te Kerkrade-centrum, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Schifferheide.

Bijeenkomst in de kerk, er is geen condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene heden vrijdag om 19.00 uur in voornoemde dekenale kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk/begraafplaats is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar om hetgeen zij voor ons betekende, delen wij u mede dat van ons is heengegaan op de leeftijd van 84 jaar, voorzien van de h. sacramenten, in de Hambosknliniek te Kerkrade, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Margaretha Hursel

echtgenote van wijlen

Laurens Vanderheijden

De bedroefde familie:
Simpelveld: **J. Vanderheijden**
G. Vanderheijden-Didden
Bocholtz: **W. Vanderheijden**
C. Vanderheijden-Bisschoff
Haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Hursel
Familie Vanderheijden

Bocholtz, 31 maart 1993
Corr.adres: Giezerstraat 1, 6369 HD Simpelveld

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op maandag 5 april a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz, waarna aansluitend de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De rozenkrans wordt zondag 4 april gebeden voor de mis van 11.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld.

Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote droefenis vernamen wij het overlijden van onze mede-collectant

Cor Reuleaux

De gezamenlijke collectanten van de parochie H. Pastoor van Ars

---

†

Uw deelneming en medeleven bij het overlijden en de uitvaartdienst van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa en overgrootvader

Norbert Zeeuwen

waren voor ons een grote steun en troost. Wij danken u daarvoor.

T. Zeeuwen-Steegmans
kinderen en kleinkinderen

Sittard, april 1993

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 4 april om 11.30 uur in de parochiekerk van Christus Hemelvaart te Vrangendael-Sittard.

Al heeft hij ons verlaten,
hij laat ons nooit alleen.
Wat wij in hem bezaten,
is altijd om ons heen.

De eerste jaardienst voor mijn lieve man, onze zorgzame vader en schoonvader

Hub van Kessel

zal worden gehouden op zondag 4 april 1993 om 11.00 uur in de Stephanuskerk te Wijnandsrade.

Mevr. N. van Kessel-Gerards
Kinderen

---

† **Elsa Hoovers**, 84 jaar, weduwe van Wilhelmus Verstraelen, Margriettlaan 51, 6006 ZW Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden heden vrijdag 2 april om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H. Martinus te Weert.

† **Maria Bongaarts**, 89 jaar, weduwe van Pierre Walraven, Jasmijnstraat 42, 6101 KX Echt. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op maandag 5 april om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Landricus te Echt.

† **Johanna Tack**, 80 jaar, echtgenote van Frans Alberda, Heinsbergerweg 172, 6045 CK Roermond. De crematie heeft op woensdag 31 maart in alle stilte plaatsgevonden.

Daar het voor ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het betoonde medeleven en de warmte tijdens de ziekte, uitvaart en begrafenis van mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader en opa

Martin Duijsengs

echtgenoot van

Clara Wolfs

willen wij langs deze weg iedereen van harte bedanken.

Clara Duijsengs-Wolfs
Kinderen en kleinkinderen

6269 AG Margraten, april 1993
Termaar 55

De plechtige zeswekendienst zal plaatshebben op zondag 4 april a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Margraten.

Langs deze weg willen wij iedereen bedanken voor de vele blijken van medeleven betoond bij het overlijden van

Michel Mommertz

levensgezel van

Mia Schiffelers

A. Mommerts en kinderen
Kinderen en kleinkinderen Blezer
Fam. Mommertz
Fam. Schiffelers

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Harie Mertens

Mevr. A. Mertens-Janssen
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige eerste jaardienst zal gehouden worden op zaterdag 3 april a.s. om 19.00 uur in de dekenale kerk van St. Gregorius te Brunssum.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als man, vader, schoonvader en opa te hebben gehad, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 78 jaar

Johnny Peeters

begiftigd met het Belgisch Oorlogskruis

echtgenoot van

Doortje Szalaga

In dankbare herinnering:
Nuth: **Doortje Peeters-Szalaga**
Heerlen: **Nelly en Frans Steinbusch-Peeters**
Francine - John
[illegible]
Heerlen: **Francine en Peter Smeets-Peeters**
Gidéon - Natascha
Svenja, Melissa

31 maart 1993
Pastorijstraat 12, 6361 AJ Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 3 april a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van vrijdag 2 april a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid hedenavond van 17.30 tot 19.00 uur.

In plaats van kaarten

Dankbetuiging

In tijden waarin je door droefheid en verdriet wordt overmand, is het bijna ondoenlijk om je gevoelens op papier te zetten.
Uw medeleven bij het verlies van mijn goede en lieve man, onze vader en opa

Hein Amkreutz

was indrukwekkend.
Wij zijn zeer dankbaar voor uw blijken van medeleven, gebeden, h. missen en uw aanwezigheid bij zijn laatste gang.
Moge hij als blijk van uw vriendschap in uw gebeden worden herdacht en zodoende verbonden blijven door Gods zegen.

Mia Amkreutz
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op Paasmaandag 12 april a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Kerkrade-Bleyerheide.

OVERLEDEN

† **Gertrudis Janssen**, 81 jaar, weduwe van Joseph Geraedts, Boutestraat 115, 6071 JR Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 3 april om 15.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

† **Herman Laumen**, 61 jaar, echtgenoot van Maria Coox, Molenweg 9, 6104 AH Koningsbosch. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op zaterdag 3 april om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch.

VERGADERING

van de vaste commissie van Provinciale Staten van Limburg

vergadering 2 april 1993

De vergadering van de vaste commissie uit Provinciale Staten voor Financiën en Algemene Zaken van 2 april 1993 gaat niet door.

Provincie Limburg

Pouleverboden van rechtscolleges worden genegeerd

Limburgse duivenbonden dreigen met afscheiding

DOOR JAN VAN LIESHOUT

VEENENDAAL/NUTH – De bestuurders van de Centrale Limburgse Bond van Postduivenhouders (CLBvP) en de bond Phoenix hebben gedreigd zich van de Nederlandse Postduivenhouders Organisatie (NPO) te zullen afscheiden, als pouleverboden van welk rechtscollege dan ook gehandhaafd blijven. Decennialang is het in Limburg praktijk dat de deelnemers aan een wedvlucht een kwartje per duif betalen. Daarvan wordt negentig procent als prijzengeld uitgekeerd en met de resterende tien procent de onkosten gedekt.

Het Tucht- en Geschillencollege van de NPO in Oost-Brabant en Limburg vindt dat organisatoren van een wedvlucht deelnemers niet tot poulen (het inzetten van geld) kunnen verplichten. Het kwam tot die uitspraak naar aanleiding van een klacht die de scheikundige dr. Frans Ernst (53), lid van postduivenvereniging 'De Vrijheid' in Schin op Geul, bij de NPO had ingediend. Naar aanleiding van die uitspraak ging het bestuur van de 3.357 leden tellende centrale Limburgse Bond van Postduivenhouders en de 2.707 leden tellende bond Phoenix in beroep. Op 16 maart werd een afvaardiging van beide bonden in Veenendaal gehoord. De zitting was binnen een kwartier afgelopen. De voorzitter van het Beroepscollege mr. G. Derks, rechter bij de rechtbank in Almelo, zegde toe binnen drie weken een uitspraak te zullen doen.

Gisteren deponeerde de secretaris van het Beroepscollege, J. Kueter, werkzaam in de politieregio Haaglanden, de uitspraak op het kantoor van de NPO in Veenendaal. NPO-secretaris drs. Ad van Heyst verklaarde dat de secretarissen van de Limburgse duivenbonden de uitspraak vandaag, anders morgen, in de bus zullen hebben. Over de inhoud wilde hij geen uitspraken doen.

„Wat die uitspraak ook zal zijn, beide Limburgse bonden hebben besloten om dit seizoen alles bij het oude te laten; om per duif een kwartje te vragen waarvan negentig procent zal worden uitgevlogen," verklaarde in Nuth, desgevraagd, Phoenix-voorzitter Jan Cobben (58). „De algemene vergadering van beide bonden heeft daartoe besloten en dat besluit hebben wij als bestuur uit te voeren, ongeacht de beslissing van het Tucht- en Geschillencollege en het Beroepscollege. Als dat tot sancties leidt, moet het NPO-bestuur de consequenties daarvan aanvaarden. Wij kunnen alle kanten uit: naar Belgisch- en Duits-Limburg. Samen hebben wij 24.000 tot 25.000 leden in een straal van 80 kilometer." Dr. Frans Ernst in Schin op Geul beroept zich op het NPO-wedvluchtreglement. „In artikel 2 staat dat een inleg moet worden betaald om de onkosten van de organisatie van een wedvlucht te dekken. Maar in het artikel staat ook dat het inleggeld niet als prijzengeld mag worden uitgevlogen." Omdat hij het kwartje weigerde te betalen werden zijn duiven vorig jaar tot twee maal toe geweigerd. Hij diende een aanklacht in bij de NPO die de kwestie aan het Tucht- en Geschillencollege voor Oost-Brabant en Limburg voorlegde. Op 30 januari van dit jaar diende de zaak in Venray.

Ernst werd in het gelijk gesteld. De CLBvP werd voor elke overtreding een boete van 250 gulden in het vooruitzicht gesteld. Omdat de Phoenix over dezelfde kam dreigde te worden geschoren, gingen de bonden samen in beroep. „Wij beroepen ons op artikel 19 van het NPO-wedvluchtreglement," verklaarde in Munstergeleen de secretaris van de CLBvP, Hub Arets (58). „Daarin staat dat op poulegelden een bepaald percentage mag worden ingehouden om de onkosten van een wedvlucht te dekken. De algemene vergadering van beide Limburgse bonden ging daarmee akkoord. Met ons systeem drukken de zwaarste lasten op de sterkste schouders."

„Een nobel streven," erkent Ernst. „Maar gaat dat ook in de duivensport op? Worden de zwaarste lasten inderdaad gedragen door de sterkste schouders in de zin zoals minister Kok dat bedoelt? Ik betwijfel dat. De goklust neemt in de duivensport hand over hand toe. Ik vind dat zij moet worden ingeetoomd."

Overigens gaat Ernst niet zover dat hij de vrijheid om te poulen wil aantasten. „Daaraan verbonden kosten moeten de deelnemers betalen. De onkosten van een wedvlucht moeten door allen worden betaald. Ik betwijfel dat de liefhebbers zoveel duurder uit zullen zijn, zoals Arets beweert."

De kruistocht tegen de goklust in de duivensport wordt Ernst niet in dank afgenomen. Bij monde van voorzitter drs. Ger Kokkeler zegden bestuur en ledenvergadering van de CLBvP het vertrouwen in hem op.

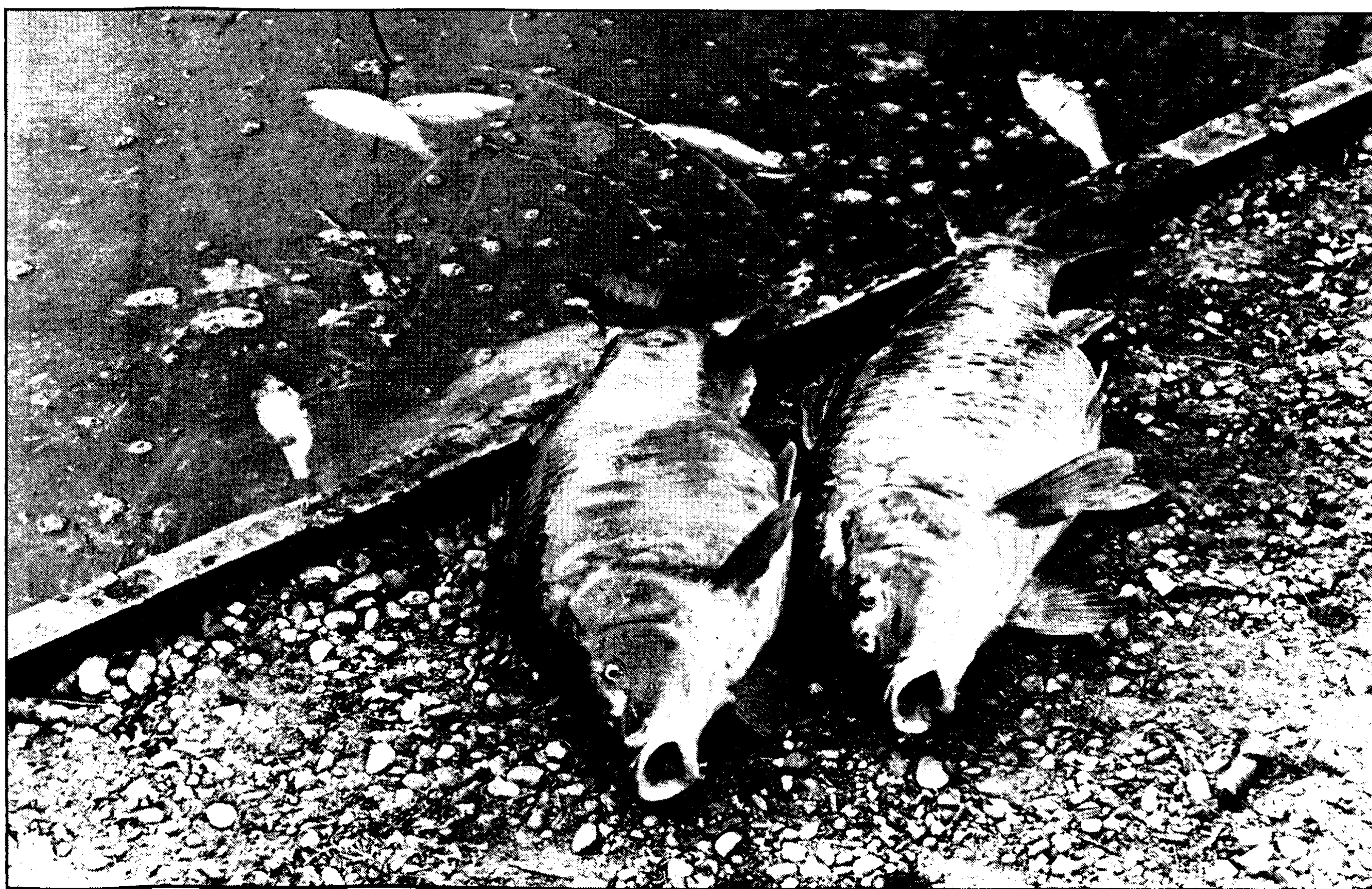
Vervolg van pagina 1

Namen en feiten blijven geheim

MAASTRICHT – Van de zijde van politie en justitie worden de namen van de agenten nog steeds zorgvuldig geheim gehouden. Over de 'feiten' wordt helemaal niet gesproken. De twee functionarissen hebben gisteren wel op aanraden van hun vakbondsafgevaardigden een advocaat in de arm genomen.

Ook in Midden-Limburg zit een lid van de rijkspolitie strafrechtelijk in de problemen. Een wachtmeester (36) uit Meijel wordt beschuldigd van verduistering van geld dat hij in dienstverband onder zijn beheer had. De man zou gisteren al voor de rechtbank in Roermond verschijnen op verdenking van overtreding van artikel 359 van het wetboek van strafrecht. 'In verband met het nog voortdurend onderzoek', bleek de strafzaak tegen de wachtmeester voorlopig van de rol genomen. De man wil zelf geen informatie geven.

Weer vreemde vissterfte

● *Uit de grachten rond kasteel Limbricht zijn tientallen dode vissen gehaald. Voor de tweede keer binnen een jaar manifesteert er zich een massale vissterfte, waarvan de oorzaak niet bekend is. Mogelijk zijn de vissen het slachtoffer van een schimmelinfectie, maar dat staat niet vast. Er zijn verschillende monsters genomen, zowel van het grachtwater als van de bodem. Daarmee tracht de visvereniging te achterhalen wat deze keer de oorzaak is van de sterfte. Vorig jaar is de oorzaak niet gevonden. Toen moesten 2000 dode vissen uit het water worden geschept. Vervolgens is de gracht geleegd en met vers water gevuld. In zomer vorig jaar zijn tientallen nieuwe vissen in het kasteelgracht uitgezet. Tussen de vissterfte in 1992 en nu zit wel een overeenkomst: de vissen vertonen witte vlekken. Volgens het Zuiveringschap, dat de nieuwe watermonsters heeft onderzocht, is er niets bijzonders te vinden. Mogelijk is de vissterfte een gevolg van een schimmelinfectie. Op de foto: dode vissen aan de rand van de kasteelgracht.* Foto: PETER ROOZEN

Casino en hotel losgekoppeld

VALKENBURG – Het nieuwe casino en het hotel, die in de oorspronkelijke plannen in één geïntegreerd complex op de top van de Cauberg zouden worden gerealiseerd, zijn nu los van elkaar gekoppeld. In het periodieke overleg dat de directie van Holland Casino's en het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul met elkaar hebben is geconstateerd dat dit wenselijk is. Het betekent dat er vooralsnog alleen een plan wordt ontwikkeld voor een nieuw casino, dat overigens wel een cultureel centrum (van het casino zelf) zal omvatten.

Het plan voor een hotel blijft gehandhaafd. Stedebouwkundig en architectonisch zullen beide projecten toch een geheel gaan vormen, waarbij tevens gekeken wordt naar de architectuur van Thermae 2000.

In de komende tijd zullen in gezamenlijk overleg vier of vijf gerenommeerde architectenbureau's worden aangezocht om ideeën voor de bouw van het nieuwe casino aan te leveren. De directie van Holland Casino wijst daarna formeel aan welke architect uiteindelijk wordt gekozen. Zo gauw de plannen zijn uitgewerkt zal er maximaal twee jaar nodig zijn voor realisering van de bouw.

De gemeente Valkenburg wil via een versnelde procedure de bouw mogelijk maken. Dat zal gaan via de methode van een voorbereidingsbesluit – dat wil zeggen: een besluit dat er een bestemmingsplan voor het gebied wordt voorbereid – waarna aan GS een verklaring van geen bezwaar wordt gevraagd om vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan al met bouwen te kunnen beginnen.

Tussen Holland Casino's en Valkenburg zal verder een raamovereenkomst worden gesloten. Een werkgroep gaat de komende weken daartoe een concept opstellen. De financiële randvoorwaarden komen daarbij eveneens ter sprake, evenals de wensen van Holland Casino's voor wat betreft de bereikbaarheid van de kop Cauberg.

Ingenope bv wijst door naar aannemer

Meerssen betaalt opruimen weg niet

MEERSSEN – De gemeente Meerssen is niet van plan om ook maar een gulden uit te geven aan het verwijderen van de wegfundering in de nieuwbouwwijk Ingenope. GS willen het gemeentebestuur daartoe dwingen op straffe van duizend gulden boete per dag.

„Het is niet onze verantwoordelijkheid," zo laat wethouder Piet Pinxt weten. Die verantwoordelijkheid ligt volgens hem bij de projectontwikkelaar Ingenope bv.

Pinxt wijst op de overeenkomst die daartoe tussen gemeente en projectontwikkelaar is gesloten. Aankoop van het hele gebied, aanleg van de infrastructuur en verkoop van de bouwkavels zijn een zaak van Ingenope bv. Voor de aanleg van de omstreden weg, waarbij verontreinigd zeefafval uit een steenbreker is gebruikt, heeft de projectontwikkelaar opdracht gegeven. „Ingenope bv zal het probleem samen met de aannemer moeten oplossen," meent Pinxt.

Directeur Daelmans van Ingenope bv is het eens met de visie van Pinxt. „De aannemer moet volgens het bestek werken en als dat niet is gebeurd stellen wij hem aansprakelijk voor het weghalen van de wegfundering," zegt Daelmans.

De Meerssense wethouder verwacht dat door deze kwestie de verdere ontwikkeling van de woonwijk enkele weken vertraging zal oplopen. Hoe duur het opruimen van de verontreinigde wegfundering en vervolgens het leggen van een geheel nieuwe weg zal worden kan hij niet zeggen. Gezien de afmetingen van de weg schat hij dat al gauw drieduizend ton verontreinigde grond moet worden afgevoerd. De stortkosten zijn tegenwoordig zeer hoog.

Geen btw afgedragen aan fiscus

Geflopte stichting BICL nu failliet

Van onze redactie economie

HEERLEN – De provinciale stichting Beroepen Informatie Centrum Limburg (BICL) is gisteren failliet gegaan. De instantie, die al een tijdje in liquidatie verkeerde, kon zijn schuld aan de fiscus niet voldoen. BICL had drie jaar lang verzuimd btw af te dragen.

De provincie Limburg riep de stichting vier jaar geleden in het leven, maar het project kwam nooit goed uit de verf. De exploitatie van de stichting kostte jaarlijks één miljoen en werd betaald uit de pot PNL-gelden.

De provincie stichtte BICL destijds om orde te scheppen in het grote aantal instellingen en organisaties voor school- en beroepsvoorlichting. De stichting moest voortaan alle voorlichting geven over keuzemogelijkheden voor beroepen, opleidingen en arbeidsmarkt. „De opzet om een eind te maken aan de overlappingen, is kennelijk niet geslaagd," constateerde gisteren A. Doon, die een tijdlang manager was bij BICL.

De stichting kreeg de afgelopen jaren forse kritiek te verwerken van andere, vergelijkbare organisaties. De directeur van het Regionaal Orgaan Leerlingwezen, drs E. Jacquot, constateerde in 1990 dat het BICL niet van de grond kwam, 'want er is nog geen expertise, geen menskracht en te weinig geld'.

Toen resultaten uitbleven, werd in 1992 besloten de stichting maar te liquideren. Maar bij het opmaken van de balans wachtte nog een onaangename verrassing. De stichting dacht nog een vordering van 160.000 gulden op de fiscus te hebben, maar de belastingdienst antwoordde prompt met een rekening van 2,5 ton voor niet-afgedragen btw-gelden voor adviesdiensten tussen 1989 en 1992. Daardoor kwamen betalingen aan andere schuldeisers in de knel en moest het faillissement worden aangevraagd.

Zowel de voorzitter van de stichting, prof. dr. H. de Wolf van de Open Universiteit, als verantwoordelijk provincie-ambtenaar F. Wolf waren gisteren niet voor commentaar bereikbaar.

Baron van Voorst stikt van de goede relaties

Blauw bloed voor Limburg

DOOR THEO SNIEKERS

DEN HAAG – Bij het ministerie van Binnenlandse Zaken klampt een oud vrouwtje een lange, goedgeklede heer aan en vraagt hem de weg. Uiterst vriendelijk voldoet deze, de staatssecretaris van Defensie, aan dat verzoek. Het typeert baron Berend-Jan van Voorst tot Voorst: hij geldt als een aimabel en uiterst voorkomende persoonlijkheid. Het voorval tekent tevens zijn onbekendheid bij het grote publiek: het vrouwtje weet absoluut niet met wie ze heeft gesproken.

Het is donderdagmiddag, vijf minuten over vier. Van Voorst tot Voorst wandelt het ministerie van Binnenlandse Zaken binnen, waar hij gesprekken zal voeren met minister Ien Dales van Binnenlandse Zaken en de leden van de Vertrouwenscommissie uit Provinciale Staten van Limburg.

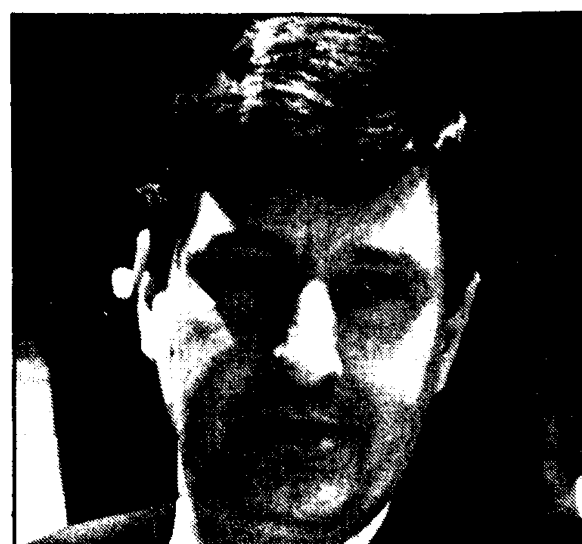
De staatssecretaris is de door het CDA naar voren geschoven kandidaat voor het gouverneurschap van Limburg. Eerste keus van het CDA-Limburg is de roomskatholiek uit een oud adellijk geslacht niet. Dat was oud-minister van Landbouw Gerrit Braks, en toen die uiteindelijk niet wilde, werd een begerig oog geworpen op staatssecretaris Yvonne van Rooy van Economische Zaken. Maar die mag niet van de landelijke CDA-top: zij moet minister worden in een volgend kabinet.

Bestuurder

Is de jurist Van Voorst tot Voorst (49), getrouwd en vader van drie dochters, de door Limburg gevraagde reus die tal van (dreigende) 'aanslagen' vanuit Den Haag kan afwenden? Op het eerste gezicht misschien niet. In de Tweede Kamer wordt hij niet als een echte krachtfiguur gezien. Hij geldt in de eerste plaats als een rasechte bestuurder en veel minder als een slim politicus.

De baron, geboren in Beek (Gelderland), heeft echter wel degelijk een achtergrond die de borg staat voor een goede behartiging van de Limburgse belangen in Den Haag. Van Voorst tot Voorst kent vrijwel iedereen van enig belang in katholiek Nederland. Zo haalde premier Lubbers hem in 1988 uit de (publieke) anonimiteit door hem tot staatssecrtaris van Buitenlandse Zaken te bombarderen.

Van Voorst benadrukt zelf ook maar al te graag dat hij tot de katholieke inner circle behoort. Dat blijkt bij voorbeeld uit een interview met Vrij Nederland uit juni 1991. „Mijn kinderen hebben nog in de luiers van de kinderen van Braks rondgelopen," citeerde het weekblad de bewindsman. En verder: „Ik onderhield mijn informele relaties. Al die kringetjes liepen door elkaar heen."

● *Baron van Voorst tot Voorst.*

Diplomaat

Van Voorst kent verder Den Haag en de Europese 'hoofdstad' Brussel als zijn eigen binnenzak. Hij bekleedde daar diverse hoge diplomatiek-ambtelijke posten. „Als je een tijdje in het diplomatiek-ambtelijke circuit rondloopt – en ik heb dat twee decennia gedaan – kom je voortdurend dezelfde ministers en onderministers tegen. Daar kun je later dan weer op terugvallen. Edith Cresson, John Major, Douglas Hurd – ik heb met hen allemaal in hun vorige functies te maken gehad," liet van Voorst zich niet zonder trots tegenover Vrij Nederland ontvallen.

Voordat hij staatssecretaris werd – in 1988/1989 belast met Europese Zaken – was hij plaatsvervangend directeur-generaal op het ministerie van Economische zaken. Zijn vele relaties zullen Limburg ongetwijfeld ten goede komen.

Het is alweer zes uur als de baron - vooraf-gegaan door een glunderende maar maar gesloten Vertrouwenscommissie het ministerie van Binnenlandse Zaken verlaat. Wat ongemakkelijk probeert hij te ontkennen dat hij echt kandidaat is voor 'Limburg'. Het was slechts een 'oriënterend' gesprek.

Alle tekenen wijzen er echter op dat hij wel degelijk de nieuwe gouverneur wordt. Saillant detail: het zal dan de tweede keer zijn dat hij het pad van het Limburgse CDA-kamerlid René van der Linden kruist. In 1988 volgde de baron Van der Linden op als staatssecretaris toen de Limburger over de paspoortaffaire sneuvelde. En waar het Limburgse Kamerlid drie jaar geleden na harde politieke strijd het gouverneurschap misliep, gaat de adellijke politicus nu weer met de buit strijken.

Nestor van de 'twaalf apostelen van Beek':

'Het zijn de slagers van vroeger niet meer'

● *Ex-slager Frans Lacroix uit Beek. 'Bevoelen en betasten voor je koopt', is zijn devies.*

Foto: PETER ROOZEN

Bernard Beusmans uit Noorbeek werd tijdens de Paasveetentoonstelling in Beek Limburgs kampioen in de categorie vrouwelijk slachtvee; Jac Reuten uit Maasbracht in de categorie mannelijk slachtvee. Zij gaan zaterdag naar Den Boch toe, waar ook de kampioenen van de Paasveetentoonstellingen in Best, Doetinchem, Etten-Leur, Hapert, Leiden, Rhenen, Schagen en Tolbert zullen aantreden. De meeste kampioenen zijn reeds verkocht, maar kwaliteitsslagers willen nog wel eens overbieden: louter om de kwaliteitsbewuste consument met Pasen een bijzonder stukje vlees te kunnen voorschotelen. Liflafjes uit gesprekken met een slager, een keurmeester en een fokker.

DOOR JAN VAN LIESHOUT

BEEK - Het was weer beestachtig druk op de Limburgse Paasvee- tentoonstelling. Laatkomers konden hun 'heilige koeien' nauwelijks nog kwijt. Beek was ingeblikt met auto's. In het centrum kon je over de hoofden van de bezoekers lopen. Vijftigduizend mensen telde de organisatie.

Een nieuwe attractie wilde de vleesveeveiling in het Paasveepaviljoen zijn. De organisatie was in handen van Cavee Coveco die ieder jaar voor anderhalf miljard gulden aan vee verhandelt. Burgers schrokken van de bedragen waarvoor de runderen werden ingezet. Hoezeer veilingmeester Harrie Holtackers (53) uit Oostrum maten en gewichten ook aanprees, op slechts twee beesten werd een bod uitgebracht. Beoogde sensatie van tegen elkaar opbiedende slagers bleef uit.

„De beesten werden vijfhonderd gulden te hoog ingezet," verklaarde Frans Lacroix de flop. „Slagers moeten er ook iets aan kunnen verdienen. Bovendien zijn het de slagers van vroeger niet meer."

Lacroix, met 76 de nestor van de twaalf leden van de commissie die ieder jaar de Paas- en Kerstveetentoonstelling in Beek organiseert, kan erover meepraten. Hij was zelf eens slager; genoot nog 'een echte ouderwetse opleiding'.

Dröpke

Dat zijn leermeesters het 'bloeddröpke' niet versmaadden, bewijst zijn neus.

„Bij huisslachtingen werd er altijd een ingeschud," vergoelijkt Lacroix. „Veel mensen hielden zelf een varken, dat in de winter werd geslacht. Het kon dan verrekte koud zijn. Met een dröpke bleef je op temperatuur."

In 1950 begon Frans Lacroix een eigen zaak. In de veertigdaagse vasten liep de omzet fors terug.

Lacroix: „Katholieken vastten intens. In de eerste week van de Vasten lagen de muizen dood voor de kast. Op carnavalsmaandag en -dinsdag waren we gesloten en vanaf Aswoensdag werd er gevast. Ons geluk was dat mijnwerkers waren gedispenseerd. Vanwege de zware arbeid mochten zij wel vlees eten."

Zware klappen kregen slagers van de supermarkten.

Lacroix: „In Beek waren vroeger veertien slagers. Nu zijn er nog vier over, onder wie mijn oudste zoon. Met alle respect voor de jongeren, moet ik toch zeggen dat het de slagers van vroeger niet meer zijn. Slechts weinigen kunnen nog vee inkopen en het zelf slachten. Er zijn ook geen huisslachtingen meer. Het is te duur geworden. Varkens moeten levend en geslacht worden gekeurd. Alleen al aan de keurmeester ben je zes tot zeven tientjes kwijt."

„Bovendien worden zwaardere eisen aan de accommodatie gesteld. Veel slagers laten hun beesten daarom in een abattoir slachten. Of ze nemen de telefoon en geven de grossier op wat ze willen hebben: een karkas, een halfrund, een voor- of achtervoet. Ze worden op hun wenken bediend."

„Vroeger moesten de slagers er zelf op uit. De Paasveetentoonstelling in Beek voorzag daarom in een behoefte. Het was een initiatief van Hubert en neef Leo Crombach, landbouwers in Beek, Math Schols, een landbouwer in Kelmond en Hub Visschers, een fruitteler en veehouder in Beek."

Gelauwerde koeien waren begeerd.

Lacroix: „Slagers liepen er trots mee door het dorp. Mijn derde baas, Arnold Snijders uit de Raadhuisstraat in Geleen, placht met de fokker alle cafés af te gaan. Op het laatst wisten ze niet meer welke kleur het beest had."

Ook veefokker Jan Gielen (60) uit Wanssum kan zich die tijd nog herinneren. In zijn ogen waren de runderen 'veel te vet'. „Ze werden keihard gevoerd. Ze kregen geen eiwitten; enkel aardappelen en roggemeel."

Met de stijging van de welvaart werden consumenten kieskeuriger. Ze wilden vlees in plaats van vet. Fokkers speelden op die behoefte in. Met succes ontwikkelden veeboeren in de Ardennen een vleesras, de Belgische Witblauwen, die kilo's zwaarder zijn dan melkkoeien. Vrouwelijke dieren wegen 800 tot 850 kilo; mannelijke 1.100 tot 1.200 kilo.

„De zwaarste stieren op het KI-station in Ciney wegen 1.350 kilo," aldus Firmin Corswarem (62) uit het Belgische Heers, de oudste onder de keurmeesters van de Paas- en Kerstveetentoonstelling in Beek, die met zoon Guido een fokkerij runt, waar per jaar zo'n honderd kalveren worden geboren.

Dikbillen

Dat de fokkerij van dikbillen rond Luik zo'n hoge vlucht nam, schrijft Corswarem toe aan 'de mijnwerkers en de arbeiders in de zware staalindustrie'. „Zij wilden een goed stuk vlees. Dat het goed verkoopt bewijst de omzet van Delhaize, een gekende grootwarenhuisketen in België. In een periode dat het slecht ging, werd tien procent meer omgezet. Dat is bemoedigend naar de toekomst toe."

„Kwaliteit wordt betaald," is ook de overtuiging van Bernard Beusmans (44), een van de grootste fokkers van Belgische Witblauwen in Nederland. Hij heeft vaste afnemers. De provinciale kampioene onder het vrouwelijk slachtvee gaat naar Piet (46) en zoon Karl Vranken (23) in Ubachsberg. Slager Martien Scheepers (38) uit Nieuwstadt kocht van Jac Reuten in Maasbracht de Limburgse kampioen onder het mannelijk slachtvee. Vóór de slacht gaan de kampioenen echter nog naar Den Bosch toe.

Wsw-mist trekt langzaam op

DOOR WIM DRAGSTRA

HEERLEN – Langzaam maar zeker begint duidelijk te worden, hoe het er met de sociale werkplaatsen in Oostelijk Zuid-Limburg voor staat. Na de – vermoedelijk noodzakelijke – paniekschopperij eind vorig jaar, tekent zich nu een reëel beeld af van de problematiek binnen de sociale werkvoorziening. Duidelijk mag zijn dat alle neuzen richting één efficient werkend bedrijf staan en dat het met de enorme tekorten (laatst nog geschat op totaal 17 miljoen in 1992 en 1993) meevalt.

Wie had vroeger belangstelling voor de vergaderingen van het Samenwerkingsverband Sociale Werkvoorziening in Oostelijk Zuid-Limburg? Juist, niemand. Alles ging toch gewoon z'n gangetje. Belangrijke besluiten hoefden er niet genomen te worden. Tegenwoordig is dat wel even wat anders. Er zit een heuse publieke tribune, de pers toont belangstelling en tegenwoordig zitten er in het algemeen bestuur drie burgemeesters (Van Dijk Vaals, Janssen Landgraaf en Meijers Onderbanken) die het maandagavond nog presteerden lastige vragen te stellen.

Iedereen wil onderhand toch wel weten wat er precies gaande is in wsw-land. Voorzitter Jan Mans lichtte maandagavond alvast een tipje van de sluier op. In de eerste plaats hebben ZOL, WPM en SBF een voorzichtige intentieverklaring afgegeven waarin staat dat 'één structuur nv wellicht het beste is.' Een bedrijf dus waaronder alle wsw-werkplaatsen gaan vallen. Harde afspraken zijn er niet, want een bedrijfseconomisch onderzoek naar de toestand van de 16 sociale werkplaatsen (totale kosten 1,7 miljoen) moet aantonen wat het beste is voor de toekomst. „Het is inderdaad een vage verklaring, maar het is het meest haalbare op dit moment," aldus Mans.

De wsw-cijfers veranderen snel. Zeer snel zelfs en ook drastisch. De exploitatietekorten van de wsw-bedrijven zouden over 1992 meer dan drie miljoen bedragen en over 1993 wel vijf miljoen. Het bedrag dat terugbetaald zou moeten worden aan het Rijk, zou ook zo'n acht miljoen bedragen. Maar momenteel liggen de zaken anders. Het tekort over 1992 is teruggebracht tot acht ton. Een bijna wonderbaarlijke bezuiniging, waarvoor maar één verklaring is: het bestuur van het werkvoorzieningschap heeft in het verleden nooit over juiste cijfers beschikt.

Het Rijk blijkt ineens ook veel minder geldbelust dan in het verleden werd aangegeven. De terugvorderingen hoeven niet echt terugbetaald te worden, de acht miljoen mag ook gebruikt worden voor investeringen in de sociale werkplaatsen. Als enige voorwaarde stelt het ministeri[e] dat eventuele beroepsproced[ures] tegen het ministerie onmi[d]dellijk ingetrokken worde[n]. Aangezien het algemeen bestu[ur] het dagelijks bestuur gemach[]tigd heeft die beroepen in [te] trekken mag er vanuit gega[an] worden dat dat ook gebeurt.

achtergrond

Mans beweerde maandagavon[d] bij hoog en bij laag, dat het ni[et] de bedoeling is dat er ontslage[n] vallen bij de werkplaatsen. „On[s] doel is juist een zodanige opz[et] te creëren dat het werk overein[d] blijft, dat er voor werkgelege[n]heid gezorgd wordt en niet dat [er] banen verdwijnen. We moete[n] echter wel kijken waar het we[rk] het beste gedaan kan worde[n]. Een voorbeeld: als draadbom[en] maken voor de auto-industri[e] niets meer oplevert, dan moete[n] we naar ander werk kijken. Mis[] schien dat bij de afvalverwe[r]king werk voor handen is. Ik ze[g] maar iets," aldus Mans.

Het hele gedoe rond de social[e] werkplaatsen heeft bij de g[e]meenten tot het besef geleid d[at] ze dieper in de buidel moete[n] tasten. Niet voor de organisati[e] maar voor de arbeidskrachte[n]. Tot nu toe hebben heel wat ge[]meenten, maar bijvoorbeeld oo[k] het Recreatieschap, van ze[er] goedkope arbeidskrachten in he[t] kader van de sociale werkvoo[r]ziening gebruikt kunnen make[n]. Dat is voorbij. Er zal in het ve[r]volg een reële kostprijs gereke[nd] worden.

De (zowaar kritische) bestuursle[]den van het Sociaal Werkvoo[r]zieningschap Oostelijk Zui[d] Limburg willen liever vanda[ag] dan morgen betrouwbare cijfe[rs] op tafel zien over de situati[e]. Penningmeester Jos Zuidgees[t] die weer con amore met Ja[n] Mans samenwerkt, kan die no[g] niet geven. Dat kan pas als he[t] bedrijfseconomisch onderzoek [is] afgerond en ZOL, WPM en SB[F] besluiten samen te gaan. Tot d[ie] tijd ligt het plan van de nieu[w]bouw voor de ZOL-bedrijve[n] ook in de ijskast.

Alle ogen zijn nu gericht op d[e] 1,7 miljoen gulden kostend on[]derzoek naar de levensvatbaar[]heid en efficiency van de be[]drijfseenheden. „Een investerin[g] in de toekomst," noemt Mans he[t] onderzoek.

Het is alleszins te hopen dat e[r] deugdelijk cijfermateriaal ove[r] de sociale werkvoorziening ge[]produceerd worden. Pas dan [kan] werkelijk in te schatten ho[e] groot de wsw-problematiek is[]. Burgemeester Hub Meijers va[n] Onderbanken zag het zo slech[t] nog niet toen hij maandagavon[d] zei: „Elke maand dat U die exac[te] cijfers niet heeft, is mijn ve[r]trouwen tanende." Mooie woor[]den, maar ook een keiharde sto[ot] achter de deur in de moet e[r] ook nog maar even blijven sta[an].

VNCI: 'Niet te ver voor de muziek uitlopen'

Scepsis over milieu-afspraak met de chemische industrie

DOOR NICO DE VRIES

GELEEN – Deze week zetten de betrokken ministers de handtekening onder het milieuconvenant voor de chemische industrie. Samen met de vertegenwoordigers van de VNCI (de overkoepelende organisatie in de chemie) en 75 chemische bedrijven. Met die handtekening leggen de partijen zich vast op vergaande afspraken over milieu-maatregelen tot het jaar 2010. Voor Limburg, met veertig chemiebedrijven binnen de provinciegrenzen, lijkt dat een belangrijke mijlpaal. Toch is niet iedereen gerust op een goede afloop: de milieubeweging vreest 'handjeklap' tussen de overheden en bedrijven.

De chemische industrie verplicht zich tot vergaande milieumaatregelen. In het milieuconvenant zijn, om het populair te zeggen, alle milieubeleidsplannen van de overheid op één hoop gegooid: het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP), de actieplannen voor Rijn- en Maas, de energienota's, de afspraken over bodemsanering en de plannen voor de verwerking van afval. De uitstoot van verzurende stoffen moet bijvoorbeeld in het jaar 2010 met zeventig tot negentig procent zijn gereduceerd.

De chemie legt zich in het milieuconvenant vast op enorme investeringen ter bescherming van het milieu. We moeten denken aan een bedrag met tien nullen, als de noodzakelijke milieuinvesteringen voor de komende zeven jaar in de chemie bij elkaar worden opgeteld. „Tien miljard dus," verduidelijkt technisch directeur ir. W. Quik van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI).

Vroeger, zo schetst hij een belangrijke verandering, had de overheid de neiging ook de technische aanpak tot in detail te regelen. Nu komt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering voor een groot deel bij de bedrijven te liggen. De doelstellingen staan in de vergunning, evenals het tijdstip waarop een en ander gehaald moet zijn. De aanpak zullen de bedrijven de komende acht tot veertien maanden vastleggen in milieuplannen.

Pittig

Quik: „Alle milieuthema's staan in het convenant beschreven. Op basis van het NMP is berekend welke bijdrage de chemische industrie moet leveren. De doelstellingen zijn behoorlijk pittig. Dat kan ik u verzekeren." Het convenant stelt de chemische industrie in staat de 'milieu-guldens' naar draagkracht in te zetten.

Dat nu veel meer aan de bedrijven zelf wordt overgelaten, betekent niet dat de milieu-aanpak vrijblijvend dreigt te worden, benadrukt Quik. „De bedrijven zijn verplicht een bedrijfsmilieuplan op te stellen. Elke regel omvat een duidelijke taak. Treuzelen is er evenmin bij. Het ontwerp, is afgesproken, moet vóór 1 januari gereed zijn. In een enkel geval is uitstel tot uiterlijk 1 juli volgend jaar mogelijk. De overheid wordt geacht vervolgens binnen twee maanden uitsluitsel te geven, waarna het plan openbaar wordt. Daarna kan de uitvoering door middel van een jaarrapportage op de voet worden gevolgd.

Maar de milieubeweging vertrouwt de aanpak niet zo. „Wat ons betreft blijven de vergunningen recht overeind staan. Het convenant mag niet in plaats van het vergunningenstelsel komen. Geen handjeklap, maar een democratisch controleerbaar proces, dat ook te handhaven is," stelt beleidsmedewerker H. Muilerman van de Milieufederatie, de organisatie die menig bedrijfsdirecteur met een procedure voor de Raad van State tot wanhoop heeft gebracht.

Directeur Quik van het VNCI zegt de angst niet zo goed te begrijpen. „Het opstellen van het bedrijfsplan is vergelijkbaar met het gestructureerde vooroverleg dat aan een vergunningsprocedure vooraf gaat. Er verandert dus niets. Het bedrijfsmilieuplan is de basis voor de vergunning." En hij verzucht: „Het convenant is niet afgesloten om de milieubeweging buitenspel te zetten.

Wij vinden juist dat deze groeperingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben en die moeten blijven vervullen, net zoals de chemische industrie."

Het milieuconvenant, zegt Quik, zal in het begin even wennen zijn. Er zit nogal wat werk aan vast. De bedrijven moeten alle gegevens verzamelen om een gedegen plan voor de komende vier jaar op tafel te kunnen leggen, maar ook om het 'doorkijkje' naar en over de eeuwwisseling op verantwoorde wijze te kleuren.

„Het buitenland toont veel interesse voor dit convenant" aldus Quik. „Op zich mooi, maar het zegt ook veel over de rol van gidsland die wij vervullen. Op het terrein van milieubescherming zijn wij samen met Duitsland en de Scandinavische landen koploper. Het is toch ook zaak dat we blijven letten op onze concurrentiepositie. Ik vind het mooi dat wij voor de muziek uitlopen, maar liever niet zo ver dat wij de muziek niet meer horen..."

Machteloos toezien hoe in het voormalig Joegoslavië vrouwen worden verkracht, mishandeld of zelfs vermoord willen ze niet meer. Daarom besloot de werkgroep Vrouwen Geloof en Leven Limburgse vrouwen bijeen te roepen om daadwerkelijk iets te doen aan het seksueel geweld tegen vrouwen in het voormalig Joegoslavië. Zonder partij te kiezen en los van welke politieke stroming dan ook. De daad werd gisterochtend ook bij het woord gevoegd. Na enkele uren praten in de foyer van de Oranjerie in Roermond over de situatie van seksegenoten in het voormalig Joegoslavië, werden concrete stappen genomen.

Kerngroep biedt geestelijke steun op afstand

Vrouwen maken vuist tegen geweld in ex-Joegoslavië

in het nieuws

DOOR ANITA KEYDENER

ROERMOND - Minister Pieter Kooijmans van Buitenlandse Zaken ontvangt binnenkort een brief met bijgevoegde handtekeningenlijst van Limburgse vrouwen. Daarin protesteren zij tegen het doodvonnis dat twee Servische soldaten dinsdag te horen kregen voor verkrachtingen en moorden. Absoluut niet omdat ze de misdaden willen goedpraten, maar omdat de vrouwen vinden dat in deze fase van een oorlog geen recht gesproken mag worden, zoals dat in Sarajevo gebeurde. Ook wil de groep dat de verkrachtingen zoals die momenteel plaatsvinden in het voormalig Joegoslavië worden erkend als oorlogsmisdaden.

Daarnaast is een kerngroep in het leven geroepen die wordt geformeerd door emancipatie-instituut Vurore, de Limburgse Katholieke Vrouwen, Vrouw Geloof en Leven, Katholiek Vrouwengilde en Vrouwelijke Religieuzen. Na Pasen komt de groep voor het eerst bijeen om te bekijken hoe Limburgse politici op de hoogte kunnen worden gehouden van de situatie in ex-Joegoslavië. En wat ze kunnen doen om het geweld een halt toe te roepen.

Een aardig resultaat na enkele uurtjes praten over de situatie in een land dat jaren geleden de favoriete vakantiebestemming was van vele Limburgse gezinnen, vindt Mimmi Verheggen. Ze is tevreden. Misschien had ze meer vrouwen verwacht in de Oranjerie maar vice-voorzitter Joke Steinmetz van de werkgroep gaf al aan dat geprobeerd was om met meerdere vrouwenorganisaties een activiteit als deze op te zetten. De tijd leek echter te kort om tot daadwerkelijke actie te komen. Geen probleem, de werkgroep Vrouw Geloof en Leven voerde het initiatief alleen uit. De inhoud van de solidariteitspot was, voor deze ene keer, voor de werkgroep zelf. Dit was nodig om enigszins uit de kosten te komen. Het kopje koffie was voor eigen rekening. Er werd niet minder om gedronken.

Kapot

Het geweld in het voormalig Joegoslavië lijkt de vrouwen daar sterker te hebben gemaakt. De verkrachtingen in het oorlogsgebied hebben geleid tot het oprichten van vrouwenorganisaties en opvanghuizen. Volgens de theologe en publiciste Sieth Delhaas worden vrouwen in het hele oorlogsgebied slachtoffer van verkrachtingen, maar is het oog van de wereld vooral gericht op de Bosnische gebeurtenissen. „Er zijn gevallen bekend waarin één vrouw 28 maal is verkracht. Die verkrachtingen lijken een methode om de Bosnische moslims kapot te maken. Verkrachte vrouwen die zwanger zijn geraakt worden vastgehouden tot het moment dat abortus niet meer mogelijk is. De slachtoffers lopen zulke trauma's op dat ze niet meer in staat zijn om verder te gaan met hun leven, laat staan een gezin willen. Dat is precies wat de vijand wil," legt de theologe uit.

● *In de foyer van de Oranjerie praten Limburgse vrouwen over het lot van hun seksegenoten in voormalig Joegoslavië.* Foto: JEROEN KUIT

De acties die inmiddels zijn gestart in Nederland om de vrouwen in ex-Joegoslavië te helpen richten zich op hulp ter plekke.

Het hulpaanbod wordt helemaal afgesteld op de vraag. Niet alleen materiële hulp, maar ook geestelijke steun, zij het op afstand. Op verschillende plekken, onder andere op donderdagavond op de markt in Stein, worden stiltekringen gehouden. Of wordt als teken van solidariteit op donderdag zwarte kleding gedragen.

Machteloos

De vrouwen die de bijeenkomst in Roermond bezoeken delen een bepaald gevoel, een gevoel van machteloosheid. Ze willen graag iets doen, maar wat en hoe? Om enig inzicht te krijgen in de toestand in het land zette de theologe en publiciste Sieth Delhaas de geschiedenis van het voormalige Joegoslavië uiteen. De ongeveer dertig aanwezigen zijn een en al oor. 'Geweld is de belangrijkse grondslag van onze cultuur' is de stelling van een Duitse filosoof die als een rode draad door de inleiding van Sieth loopt. En aan dat geweld moet een einde komen. Daar zijn ze het allemaal over eens. Ook al kan Limburg maar een beetje doen. Maar zijn het niet alle kleine beetjes die helpen?

prikbord

● Iteke Weeda

Professor dr. Iteke Weeda houdt maandag 26 april een lezing bij Vurore, Limburgs instituut voor emancipatie-ontwikkeling in Roermond. Ze zal het van 13.30 tot 16.30 uur hebben over 'mannen, liefde en werk.' Wie de lezing wil bijwonen dient zich vooraf aan te melden via 04750-19126. De toegangsprijs bedraagt 15 gulden.

● Europa

Driekant, instituut voor advies en opleiding, houdt van 1 tot en met 3 juni de cursus 'Vrouwen bemoeien zich met Europa'. De cursus belicht de kansen en bedreigingen voor vrouwen als gevolg van de Europese eenwording. De cursus is bedoeld voor (bestuurs)leden van vrouwenorganisaties en vrouwen die actief zijn bij verschillende overleggen. De cursus wordt gegeven op de lokatie Geerlingshof van Driekant in Valkenburg en kost 80 gulden. Meer informatie wordt verstrekt via 04406-15353.

● (S)prekers

Het Humanistisch Verbond geeft deze maand cursussen voor sprekers bij niet-kerkelijke uitvaarten. Volgen het verbond bestaat er steeds meer behoefte aan vrijwilligers, die bij een begrafenis of crematie een toespraak vanuit humanistisch perspectief houden. Deelnemers aan de cursus krijgen eerst een korte opleiding van twee weekeinden en lopen ook nog enige tijd stage. Belangstellenden voor de cursussen in de weekenden van 2 en 16 april kunnen voor informatie en aanmelding terecht bij telefoon 04750-23657.

● Borstvoeding

De Heerlense vereniging 'Borstvoeding Natuurlijk' begint woensdag 7 april met een nieuwe serie van vier voorlichtingsavonden over borstvoeding. De serie is bedoeld voor zowel aanstaande moeders als moeders die hun kindje reeds zelf de borst geven. Onderwerpen van de avonden zijn onder meer de voor- en nadelen van borstvoeding en de milieuproblematiek omtrent moedermelk. De avonden beginnen om 20 uur. Voor informatie en aanmelding: Pien van Leeuwen ☎045-414427.

● Stamboom

Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal houdt zondag 4 april een informatiedag over stamboomonderzoek. Genealogen helpen bezoekers die meer willen weten van hun voorvaders aan de hand van allerlei gegevens met het uitpluizen van hun stamboom. Naast bidprentjes en registers van doop, huwelijk en overlijden zijn er voor de bezoekers vele unieke gegevens uit overdrachtsregisters, notariële akten, belastinglijsten en andere bronnen. De informatiedag vindt plaats in het voormalige schoolgebouw 'Den Hoover' in Reuver en is voor iedereen vrij toegankelijk van 11 tot 17 uur.

● Postzegelruildag

Onder de naam 'Philaixrode' houdt de Eerste Kerkraadse Philatelisten Vereniging (EKPV) zondag 4 april een internationale postzegelruildag. Handelaren en verzamelaars uit binnen- en buitenland bieden behalve postzegels ook enveloppen, aantekenstrookjes en telefoonkaarten aan. De ruildag in 'De Jreêts' aan de Kaalheiderssteenweg begint om 14 uur en duurt tot 17 uur.

● Zwarte gaten

Hoogleraar sterrenkunde F. Verbunt geeft dinsdag 6 april in Maastricht een lezing over zwarte gaten. Verbunt, die aan de universiteit van Utrecht, gaat met name in op het toegenomen aantal waarnemingen van zwarte gaten in de afgelopen 25 jaar. Dat maakt het waarschijnlijker dat de gaten, die sterren aan stukken scheuren en opslokken, ook daadwerkelijk bestaan. De lezing begint om 20 uur in collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, Maastricht. De toegang is gratis.

● Alleenstaanden

De Limburgse Vrouwen Beweging houdt op 6 en 22 april twee studiedagen voor alleenstaande vrouwen. Onder het motto 'Verborgen Verkracht' gaat de vrouwenbeweging in Ysselsteyn, Margraten en Baexem in op de vraag hoe vrouwen na een echtscheiding of het overlijden van hun partner alleen verder kunnen leven.

streeksgewijs

kort

HEERLEN
● In de kapel van de UTP, Oliemolenstraat 60, vinden volgende week in het kader van de Goede Week ochtendmeditaties en vieringen plaats. Dinsdag is er om 19 uur een boeteviering, donderdag om 10 en 20 uur missen, vrijdag om 10 uur een meditatie en om 15 uur de Kruisweg, zaterdag om 10 uur een meditaie en om 22 uur de Paaswake.

● Jachthoorn en trompetterkorps Edelweiss Heerlerheide houdt zaterdag en zondag van 10 tot 17 uur rommelmarkt in het gemeenschapshuis aan de Heigrindelweg.

SCHINVELD
● In het Gezondheidscentrum, A ge water 20, wordt van 5 tot en met 26 april de fototentoonstelling 'Een leven lang leren' gehouden. De Stichting Regionaal Educatief Centrum laat met deze expositie zien, dat ook 50-plussers volop redenen hebben om weer te gaan studeren. Er is informatiemateriaal over ouderneducatie aanwezig. Voor meer informatie: ☎045-734766 of 740667.

● Het Damescomité van fanfare St.Lambertus houdt zondag van 10 tot 16 uur de jaarlijkse rommelmarkt in het Fa-si-la-lokaal, Ter Halle 10.

VOERENDAAL
● Harmonie St.-David Kunrade houdt zaterdag om 20 uur het voorjaarsconcert in de kerk van Kunrade. Medewerking verlenen de eigen drumband en harmonie T.O.G. Welten.

AMSTENRADE
● In zaal Jan van Cep wordt vanavond, vrijdag, om 22 uur een try-out gehouden door de nieuwe samenstelling van het orkest The Moonlight Riders.

BRUNSSUM
● De Industriebond FNV houdt disdag om 20 uur een ledenvergadering met verkiezing van de districtsraad in De Burcht, Wieënweg 18.

HOENSBROEK
● In de groene kamer van Kasteel Hoensbroek vindt zondag om 16 uur een pianorecital plaats van de Japanse pianiste Rinko Kobayashi. Er zijn 80 plaatskaatren van fl 7,50 beschikbaar. Voor reservering: ☎045-227272.

● In Ons Huis, St.-Josefstraat 21, wordt maandag van 14 tot 16 uur het spreekuur van burgerraadslieden gehouden.

KERKRADE
● In het Centrum Maatschappelijk Werk, Kloosterraderstraat 20, wordt maandag van 14 tot 16 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers, gehouden.

● Jeanny Cremers geeft dinsdag om 20 uur een bloemenlezing in de Harmoniezaal, Meuserstraat 133 in Haanrade. Entree fl 7,50.

LANDGRAAF
● Het Vrouwenappèl houdt dinsdag om 20 uur een openbaar beraad in Het Streeperkruis.

● Wandelvereniging SOS houdt zondag een natuurwandeling op de Brunssummerheide. De start vindt plaats in buurthuis de Molt aan de Kakert. Voor de routes van 20 en 30 kilometer kan tussen 8 en 12 uur gestart worden en voor de routes van 5, 10 en 15 kilometer tussen 8 en 14 uur.

Afscheidsconcert dirigent Ter Wey

HEERLEN - De Heerlense Oratorium Vereniging neemt op palmzondag 4 april afscheid van haar dirigent Fritz ter Wey. Als eerbetoon aan de scheidend dirigent brengt het koor in de Pancratiuskerk de 'Johannes-passie' van Bach ten gehore. Kaarten voor het concert, dat om 20.15 uur begint, zijn verkrijgbaar bij de VVV-Heerlen, ☎045-716200.

Circus in de buurt

● *Met een lama proberen medewerkers van circus Bavaria in Brunssum klanten te trekken voor hun show. De lama, maar ook slangen, pony's, poezen en duiven, vormen een wezenlijk onderdeel van het circusprogramma. Bavaria stond deze week op het Koutenveld in Brunssum. De komende dagen is het nog te zien in Schaesberg (3, 4 april), Schimmert (5 april), Nuth (6 en 7 april) en Voerendaal (8 en 9 april).* Foto: FRANS RADE

Fietskijkdag in Kerkrade

KERKRADE - De Kerkraadse politie houdt zaterdag 3 april weer een kijkdag voor gevonden (brom)fietsen. Mensen die hun (brom) fiets missen, kunnen die dag tussen 9 en 12 uur op het politiebureau aan de Kerkradersteenweg komen kijken of het betreffende vervoermiddel tussen de gevonden rijwielen zit.

geslaagd

● De uit Heerlen afkomstige Fred Paas (28) behaalde aan de Universiteit Twente de graad van doctor in de instructie technologie.
● De 23-jarige Frank Gerards uit Landgraaf is afgestudeerd aan de Rijksunivesiteit Limburg aan de Rechtenfaculteit.
● Helen Bisscheroux-Savelbergh (29) uit Heerlen is geslaagd voor het examen Dierenarts. Dit gebeurde aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit van Utrecht.
● Aan de Technische Universiteit Eindhoven is V. Crott uit Kerkrade geslaagd voor het doctoraal examen van de faculteit technische bedrijfskunde.
● De uit Heerlen afkomstige Hans Hueber slaagde aan de Rijsuniversiteit Utrecht voor meester in de rechten, specialisatie computer informatica.

Cultureel Café over schouwburgen

HEERLEN - De Maastrichtse en Kerkraadse schouwburgdirecteuren Piet van Hest en Annemarie Schipper zijn zondag te gast tijdens het Heerlense Cultureel Café. Ze praten met Ger Houben over de wenselijkheid tot samenwerking van de grote podia in de Euregio.

Dichter Leo Herberghs verzorgt een pikante column ter inleiding op deze forumdiscussie.

Kunstzinnig manager Sandra Hommen van de stichting HEE-art vertelt over de toekomstplannen van nog jonge opvolger van het Kreativiteitscentrum. Ze neemt twee cursisten mee die bij een landelijke gedichtenwedstrijd in de prijzen vielen.

De Wittemse viermansformatie Low Brass (twee tenortuba's, trombone en bastuba) brengt muzikale intermezzo's onder het enigszins verrassende motto 'van Bach tot Beatles.'

Het Cultureel café, een productie van de stichting Octopus, begint zondag om 13.00 uur in café Max aan het Wilhelminaplein in Heerlen.

Expositie beeldende kunst in Voerendaal

VOERENDAAL - De kunstenaarsgroep Aquarte exposeert tot en met 29 april in het gemeentehuis van Voerendaal. De acht beeldende kunstenaars laten onder andere houtsnijwerken, aquarellen en etsen zien. De expositie is te bezichtigen op werkdagen van 9 tot 12.30 uur en op dinsdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur.

Oberkrainerfeest in Eygelshoven

EYGELSHOVEN - Het Socioproject in Eygelshoven organiseert op zaterdag 3 april een Oberkrainerfeest. Muziek wordt verzorgd door Salerski Fantje uit Willenje in Slovenië. Het feest begint om 19.30 uur en entree is zes gulden. Zondagochtend is er van 11.30 tot 15 uur frühshoppen onder begeleiding van de Sloveense dansgroep.

Omroep Nuth

NUTH - Het programma van omroep Nuth bestaat dit weekend uit een Postbus 51-filmpje over de batterij, het maandjournaal, de Tenniskampioen, de Scouting, en de Vlieg (een humoristisch filmpje). Het wordt zaterdag 3 april uitgezonden van 19 tot 20 uur en zondag van 10.30 tot 11.30 uur.

Personeel moet passen in bedrijfsfilosofie

Verkoop Resort Hoog Vaals nog niet rond

VAALS – De definitieve verkoop van bungalowpark Resort Hoog Vaals is nog steeds niet rond. Een van de ontbindende voorwaarden in de voorlopige koopovereenkomst tussen Aegon Recreatie bv en de Bohemengroep is, dat het personeelsbestand aangepast moet worden aan de geldende bedrijfsfilosofie van Aegon.

Aegon wil in de eigen vakantieparken alleen bezig zijn met het verhuren van de bungalows en de daaraan verbonden werkzaamheden. Horeca- en andere diensten, zoals onderhoud, worden in die filosofie uitbesteed aan derden.

Het is duidelijk dat dit consequenties heeft voor het huidige personeel van Resort Hoog Vaals. In het park werken op dit ogenblik 139 mensen, inclusief het part-timepersoneel. Volgens Henk Bijlsma van de FNV-Horecabond betekent de voorwaarde van Aegon dat er zeker personeel moet verdwijnen.

Protocol

Er wordt op dit ogenblik druk vergaderd over het opgestelde concept-protocol, waarin onder meer is vastgelegd dat het werkgelegenheidsaspect zo goed mogelijk wordt afgehandeld. Zo wordt precies ingevuld wat er nu gaat gebeuren met het personeel, wie kan blijven, wie weg moet, welke herplaatsingen mogelijk zijn etcetera.

Volgens Bijlsma zullen zeker honderd personeelsleden hun werk kunnen behouden. Dat betekent dat er van 'hoog tot laag' binnen het huidige bestand van het park mensen moeten verdwijnen. Maandag worden de besprekingen met de directie van Aegon Recreatie bv voortgezet.

'We hadden hem graag in de beslissende uren bijgestaan'

Plotseling vertrek Bär 'overvalt' bisschoppen

UTRECHT – De bisschoppen zijn in februari 'overvallen' door het plotselinge vertrek van bisschop R.Ph. Bär van Rotterdam naar de abdij van Chevetogne in België. „Hij besloot heen te gaan als bisschop van Rotterdam zonder dat hij op iemand uit zijn omgeving een beroep deed en zonder dat wij hem konden bijstaan."

Dit schrijven de bisschoppen in een brief aan de gelovigen. De brief, die ook is ondertekend door de tijdelijke opvolger van Bär, mgr. J.G.M. Zuidgeest, is gisteren naar alle parochies verstuurd. Aan de pastores is gevraagd de tekst dit weekeinde voor te lezen of te verspreiden onder de gelovigen.

Volgens de brief hebben ook de twee vicarissen-generaal van het bisdom Rotterdam niet geweten van zijn voorgenomen ontslagaanvrage. Namens het dagelijks bestuur van de bisschoppenconferentie bezocht bisschop Ernst zijn collega Bär drie dagen na diens vertrek uit Rotterdam.

Toen kreeg Ernst te horen dat de Rotterdamse bisschop had besloten zijn ontslag aan te bieden. Ernst lichtte daarop kardinaal Simonis en de vicarissen-generaal in. De bisschoppen eerbiedigen het besluit van Bär, maar hadden hem graag 'in dit beslissende uur' bijgestaan, zo schrijven ze.

De bisschoppen reageren onder meer op de kritiek van oud-vicaris-generaal W.M.I. van den Ende van Rotterdam, die zondag tijdens de 'rouwdienst' rond het vertrek van Bär de bisschoppen opriep meer solidariteit met hun ex-collega te tonen. Van den Ende zei nog altijd te wachten op 'een teken van broederlijkheid en hartelijke waardering van de betekenis van Bär voor de kerk'.

Kardinaal Simonis, die Bär tot bisschop heeft gewijd, bezocht hem tien dagen na diens vertrek uit Rotterdam. Bisschop Bomers van Haarlem zei dat hij wegens een 'overvolle agenda' zijn collega niet in België had kunnen opzoeken.

Eerbied

De bisschoppen weten dat er onder de gelovigen vele vragen over het vertrek van de Rotterdamse bisschop leven, die geen antwoord hebben gekregen. Diezelfde vragen leven ook bij de bisschoppen, maar 'uit eerbied voor zijn persoon en vanwege de situatie waarin hij nu verkeert', willen zij geen verdere vragen aan Bär stellen.

De bisschoppenconferentie roept de gelovigen op de rooms-katholieke gemeenschap te bewaren voor 'voorbarige beschuldigingen en ongegronde verdachtmakingen.' Zij beseffen dat er in de kerk 'een gevoel van onveiligheid' bestaat, waardoor allerlei vermoedens kunnen opkomen. Daardoor kunnen mensen slachtoffer worden zonder enig verweer.

Voordat Bär op woensdag 17 februari 'plotseling' naar het klooster in de Ardennen vertrok, had kardinaal Simonis nooit het vermoeden gehad dat Bär wilde aftreden, zo de kardinaal bijna twee weken geleden op zijn persconferentie te Utrecht. Daarbij bestempelde Simonis krantenberichten als zou Bär onder 'grote druk' van hem en nuntius Lemaitre zijn afgetreden, 'volstrekt onwaar'.

Een hoge functionaris in het bisdom Rotterdam zei daags voor de persconferentie tegen het ANP dat het verzoek om af te treden bisschop Bär 'duidelijk heeft overvallen'. Kardinaal Simonis is ongerust geworden toen verhalen over celibaatsproblemen van mgr. Bär hem bereikten. Daarop heeft kardinaal Simonis de zeer behoudende oud-hulpbisschop Th.G.A. Hendriksen 'ingehuurd' om met mgr. Bär over de geruchten te praten. Simonis heeft toen gedacht: 'dat kan niet. Die man (Bär) moet weg' en heeft waarschijnlijk niet aan alternatieven gedacht, aldus de Rotterdamse functionaris.

● *Bisschop Bär.* Foto: GPD

Natuurwetpartij slaat niet aan

DOOR FERDI SCHROOTEN

HEERLEN – „De Natuurwetpartij, meneer?" vraagt het meisje aan de receptie vriendelijk. „De trap op naar boven en dan naar rechts." Een verdwaalde hippie van rond de vijftig rent in zijn zwarte rubberen laarsjes de trap op, als waren het de zevenmijlslaarzen van klein duimpje. Eenmaal in de vergaderzaal kijkt hij verbaasd om zich heen: hij blijkt de enige te zijn die niet in kostuum is.

De naam 'Natuurwetpartij' zal menigeen doen denken aan wazige macrobioten in sjofele kleding, die alleen kritiek kunnen geven op het 'anti-milieubeleid' van Den Haag. Maar tijdens de bijeenkomst woensdagavond in het Heerlense City Hotel was er geen sprake van een 'geitewollensokkenluchtje' rond de partij die zich vanaf nu volop in de verkiezingsstrijd wil mengen.

Integendeel, de aanwezige partijleden zaten goed in het pak, droegen een duur luchtje en bekeken de zaak door een modieuze bril. Gespreksleider Rob van der Sloot deed door zijn buikje en zijn Willem Bol-kapsel zelfs een beetje denken aan VVD'er Bolkesteijn. Een schaap in wolfskleren?

„Hoe we eruit zien heeft eigenlijk weinig te maken met waar we voor staan," zegt André Hupperetz van de afdeling Limburg. „Als mensen bij het horen van de naam van de partij denken aan een linkse groepering en bij het zien van haar leden aan VVD-rechts, dan geeft dat meteen de beperkte mogelijkheden voor de huidige kiezers aan."

„En die mogelijkheden zijn duidelijk niet genoeg," vult landelijk coördinator Van der Sloot aan. „Kijk maar naar Engeland. Een puinhoop. Ook sinds de rechtse Thatcher plaats heeft gemaakt voor een linkse leiding." Het omgekeerde geldt volgens de man uit Lelystad voor Frankrijk. „Een decenium linkse socialisten heeft van het land een zootje gemaakt. Hun politieke tegenpolen zullen er de komende jaren waarschijnlijk evenmin wat van bakken."

De conclusie volgens de leden van de Natuurwetpartij: de huidige politiek werkt op het verkeerde niveau. „Het is tijd om de problemen met nieuwe mechanismen bij de wortels aan te pakken. We moeten oplossingen een niveau dieper zoeken dan de huidige oppervlakkige politiek. Door meditatie kunnen we tot zo'n dieper niveau doordringen." De aap komt uit de mouw.

Meditatie dus. Een oplossing waar weinig mensen wat voor voelen: sinds de oprichting vorig jaar april heeft de Natuurwetpartij geen poot aan de grond kunnen krijgen. „Mensen geloven ons gewoon niet. Ze durven de stap naar het onbekende niet te maken," jammert André Hupperetz wanhopig. „Kijk maar naar deze avond. We hebben overal aankondigingen opgehangen, brieven aan de pers gestuurd, mensen persoonlijk benaderd. En de opkomst? Twaalf mensen, waarvan de helft al lid was."

Velvet Underground naar Nederland

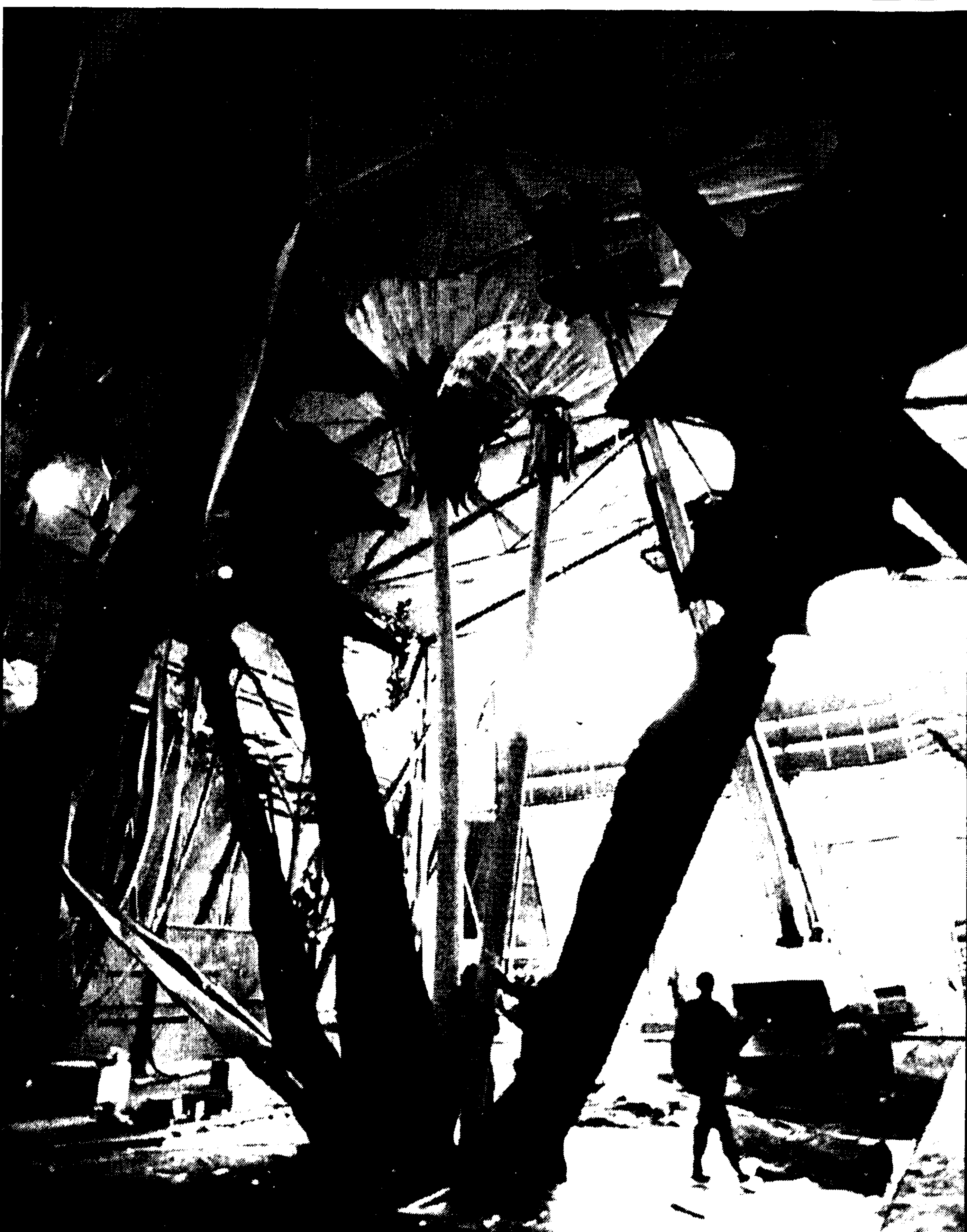
HEERLEN – De legendarische rockband The Velvet Underground, opnieuw bij elkaar, komt naar Nederland voor concerten in Rotterdam en Amsterdam. The Velvet Underground maakte furore in de jaren zestig, met de vijf jaar geleden aan een hersenbloeding overleden Duitse chanteuse Nico.

De vier andere bandleden, zanger-gitarist Lou Reed, zanger-toetsenist John Cale, slagwerkster Maureen Tucker en bassist Sterling Morrison hebben de afgelopen twintig jaar niet meer samengespeeld. John Cale en Lou Reed samen waren in 1989 wel verantwoordelijk voor Songs For Drella, hun requiem voor Andy Warhol, de geestelijke vader van de Velvets.

Op woensdag 9 juni staat The Velvet Underground in Ahoy in Rotterdam. Een etmaal eerder staat het kwartet in Paradiso voor een exclusief optreden, waarvoor de kaarten 150 gulden kosten. Entreebewijzen voor Ahoy kosten 37,50 tot 50 gulden.

De voorverkoop voor beide concerten start op zaterdag 17 april.

Weidebloemen

● *Reusachtige paardebloemen maken deel uit van de expositie 'De Weide' in het Amsterdamse Bos die vanaf vandaag te bezichtigen is. Weidebloemen zijn op een schaal van ongeveer 100 keer hun grootte in de natuur nagemaakt. Het is onder meer de bedoeling dat de bezoekers zich meer bewust worden van de kwetsbaarheid van de natuur en milieu.* Foto: ANP

Geen verzamelbundel in kader Scolarta-concours

Taal stiefkind van Limburgse scholen

Van onze correspondente

MAASTRICHT – Taal als expressie is op de Limburgse scholen het stiefkind. Zo blijkt uit de teleurstellende resultaten van het Scolarta-concours 1992/93, waarvan de uitslagen vandaag om 16 uur in het Provinciehuis van Maastricht bekend worden gemaakt. Dat gebeurt door de gedeputeerden van Nederlands- en Belgisch Limburg, mevrouw Greweldinger-Beudeker en mevrouw F. Brepoels. Zij rijken ook de prijzen en trofeeën uit. Scolarta wordt gesubsidieerd door de beide provinciebesturen en enkele banken.

Anders dan in de drie voorgaande jaren werd het Scolartaconcours georganiseerd voor beeldende kunst en taal, inplaats van muziek. Scholen werd gevraagd een opstel van hun leerlingen in te zenden. „De geringe deelname was voor het Scolarta-bestuur een pijnlijke verrassing", zo laat secretaris Kees Meijer weten. „De jury is daardoor in een moeilijk parket gebracht, ze heeft nu te weinig vergelijkingsmateriaal. De geplande verzamelbundel moet dan ook worden afgeblazen", zegt Meijer met spijt in zijn stem.

Van de Belgische scholen stuurde er één 'n enkel gedicht in, twee scholen kwamen met niet meer dan negen opstellen over de brug. De drie Nederlands-Limburgse scholen werd slechts meegedaan met een gedichtenbundeltje – goed voor één gedicht – en vier opstellen. De vierde school die had ingeschreven liet zonder meer verstek gaan.

QL Over de inzendingen in de sector beeldende kunst daarentegen kan Scolarta meer dan tevreden zijn. In totaal hebben 27 scholen uit de beide Limburgen 250 werkstukken geleverd, waarvan er veertig zijn geselecteerd voor een expositie in het Provinciehuis.

Heerlen wil verbetering door snelle aangifte

'Massaal seksueel geweld tegen straatprostituées'

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Negentig procent van de straatprostituées die in Heerlen werkt, wordt slachtoffer van seksueel geweld. Dit zegt Marieke Benschop, medewerkster van het Heerlense Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs die sinds vijf jaar met deze vrouwen werkt.

„Bijna elke vrouw maakt een keer in haar loopbaan als straatprostituée mee dat een man haar mishandelt, het geld afpakt en haar ergens op een stille plek achterlaat," aldus de 'hulpverleenster. Volgens Benschop heeft dit alles te maken met de manier waarop naar prostituées wordt gekeken. „Sommige mannen denken dat ze alles met deze vrouwen kunnen doen omdat ze hun lichaam verkopen." Slechts vier mannen zijn in de jaren dat de hulpverleenster in Heerlen werkt hiervoor veroordeeld. „Vrouwen durven niets te ondernemen omdat ze bang zijn voor represailles. Daarnaast zei de politie vroeger altijd dat het gewoon een beroepsrisico is."

Sinds kort is het aangiftebeleid van de politie volgens Benschop echter verbeterd. „Door intensieve samenwerking van het CAD met de zedenpolitie worden vrouwen nu tenminste serieus genomen als ze op het politiebureau komen. Daardoor zien ze het zelf ook als een echt misdrijf. Want als je maar vaak genoeg hoort dat het een risico van het vak is dan ga je het op den duur ook geloven."

Het voorkomen van seksueel geweld tegen prostituées is, volgens Benschop een van de voordelen van het Mobiele Huiskamerproject dat sinds 1991 op de CBS-weg staat. „Vrouwen hebben onderling meer contact en kunnen elkaar dus waarschuwen voor 'foute' mannen. Daarnaast houden we in de bus een lijst bij van verdachte klanten door hun automerk, signalement en nummerbord te noteren."

Het wrange van dit alles is volgens Benschop dat vrouwen juist vaak in de prostitutie terecht komen door vroegere ervaringen met seksueel geweld. „Het lijkt wel alsof ze die zelfde situatie weer opzoeken." De psychologisch probleem noemt zij herhalingsdrang.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: In spoedgevallen eigen huisarts bellen.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag, en zaterdag Schepers, ☎44.12.13. Zondag Mom, ☎44.39.38.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Schoonbroodt, Rumpenerstraat 112, ☎27.23.23.
Heerlen: Heerlen Zuid, Bautscherweg 52a, ☎42.32.33.
Landgraaf: Nieuwenhagen, Bernhardstraat 52, ☎31.22.94. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Smithuis, van Gronsveldstraat 2, ☎45.40.00
Kerkrade-West: Maussen, Akerstraat 79, ☎41.54.40.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Marrtens, Hoofdstraat 87 Hoensbroek, ☎21.22.14.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Sijben, Bekkerweg 23 Heerlen, ☎71.06.97. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/Nieuwenhagen/Eygelshoven: Bloem, Heigank 100 Nieuwenhagen, ☎.32.40.32. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/Vaals/Wijlre/Wittem: Küsen, Burg. Theuxweg 1 Gulpen, ☎04450-1436. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/Hoensbroek/Schinnen: Habers, Nieuwstraat 28 Hoensbroek, ☎21.46.73. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade:: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekenddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Duitser steelt tasjes om aan drugs te komen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een 33-jarige aan heroïne verslaafde Duitser heeft woensdagmiddag twee vrouwen in Heerlen van hun tas beroofd.

Op de Valkenburgerweg rukte hij een plastic draagtas uit de handen van een 89-jarige vrouw die in Douvenrade woont. De vrouw was aan het wandelen en had wat spullen meegenomen. De overvaller gooide de tas weg nadat hij had ontdekt dat er niets bruikbaar in zat.

Daarna ging hij op de Schinkelstraat aan de haal met een tas van een 50-jarige vrouw uit Mechelen. De man struikelde echter en verloor de tas weer.

Hij werd door omstanders op de hielen gezeten en daarom durfde hij de tas niet meer op te pakken. Hij maakte zich uit de voeten maar werd door een politiepatrouille in de Saroleastraat in de kraag gevat.

De uit Rheinbach (Duitsland) afkomstige man verklaarde tegenover de politie dat hij naar Heerlen was gekomen om heroïne te kopen. Hij betaalde 300 gulden voor het goedje, maar ontdekte vlak voor gebruik dat het niet deugde. Hij werd bang voor afkickverschijnselen en besloot toen maar tasjes te gaan roven om nieuwe heroïne te kunnen kopen.

'Misleidende tekeningen over hoeveelheid groen'

Milieuplatform vecht plan Geleendal aan

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het Platform Natuur en Milieu is fel tegen de plannen voor een bedrijvenpark in het Heerlense Geleendal en zal niet schromen naar de Raad van State te stappen.

Volgens de plannen van het bureau Aukett komen er 46 bedrijfjes in een parkachtige omgeving. De gemeenteraad stemt daar dinsdag waarschijnlijk mee in.

Het Platform schrijft in een brief aan de gemeenteraad dat het Geleendal te zwaar belast wordt met bedrijven ten koste van de landschaps-ecologische waarden. „Het parkconcept verliest zijn ecologische waarde, omdat het groen versnipperd is en er te vaak verstoring optreedt." Ook komt de dassenpopulatie in gevaar.

De tekeningen van Auckett zouden bovendien misleidend zijn. „Tuinen en parken vormen slechts een facade. Het lijkt heel wat, maar het heeft geen inhoud, geren diversiteit. Ook worden de groene ruimtes te groot voorgesteld."
Het Platform voorspelt dat bij uitvoering zal blijken dat er meer ruimte nodig is voor infrastructuur en parkeerplaatsen. „Bovendien bestaat het reële gevaar dat bedrijven te zijner tijd zullen uitbreiden, waardoor het versnipperde gebied alsnog wordt uitgebreid."

Het Platform wijst erop dat de plannen veel verder gaan dan het bestemmingsplan, strijdig zijn met het Streekplan en het nationale Natuurbeleidsplan. Bovendien zou de economische onderbouwing onvoldoende zijn, waardoor Heerlen zichzelf onder grote financiële druk plaatst.

Plan voor pasjesregeling achter station

Voetgangerstunnel Heerlen gaat dicht

Vervolg van pagina 13

HEERLEN – Burgemeester Pleumeekers liet de ondernemers woensdag weten dat de voetgangerstunnel bij het station binnenkort wordt gesloten. En dat de methadonbus die in de Spoorsingel staat wordt verplaatst naar de nieuwe opvanggelegenheid.

Laurens Melissie van het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) betwijfelt of er 24-uursopvang in het oude VSL-gebouw komt. „Dat is toch niet te betalen." Maar hij geeft aan dat het plan van de gemeente ruimer is. „We zitten ook te denken aan een pasjesregeling. Dat mensen zich bijvoorbeeld in dat gebied moeten identificeren."

De gemeente laat weten intensief met een plan bezig te zijn. „Maar of dat een 24-uursopvang wordt, is nog niet duidelijk. De burgemeester kijkt rond in het land naar mogelijkheden van opvang."

De gemeente zou kiezen voor de minst slechte oplossing waarbij zowel de overlast bij het station wordt tegengegaan als geprobeerd wordt de verslaafden op een ander spoor te helpen.

De ondernemers en bewoners zijn de overlast in elk geval spuugzat. De laatste maanden loopt het volgens hen de spuigaten uit. „Sinds het wegvallen van de grenzen is het aantal junks en dealers hier in de buurt vele malen toegenomen," meent één van hen. „We worden constant aangesproken door dealers die ons hun handelswaar aanprijzen. Veel mensen, waaronder ook studenten die in onze buurt zijn komen wonen, durven 's avonds de straat niet meer op."

Daarnaast is de omzet van hun bedrijven de laatste tijd aanzienlijk gedaald. „Afcent heeft op grond van de situatie het contract met het Sporthotel al opgezegd," schrijven ze in een brief aan het college.

Zij zien dan ook meer in een permanent politieoptreden dan in een opvanghuis. Ze vrezen dat daardoor de bedrijvigheid van dealers in hun buurt alleen maar groter wordt. „De verslaafden zitten dan mooi allemaal bij elkaar."

Laurens Melissie van het CAD betreurt de reactie van de ondernemers. „Iedereen schreeuwt om maatregelen maar zonder zelf met alternatieven te komen aandragen.

Wat willen ze dan, dat alle verslaafden naar de Beitel verjaagd worden en dat we er dan een hekje omheen zetten. Het probleem is ingewikkelder dan dat."

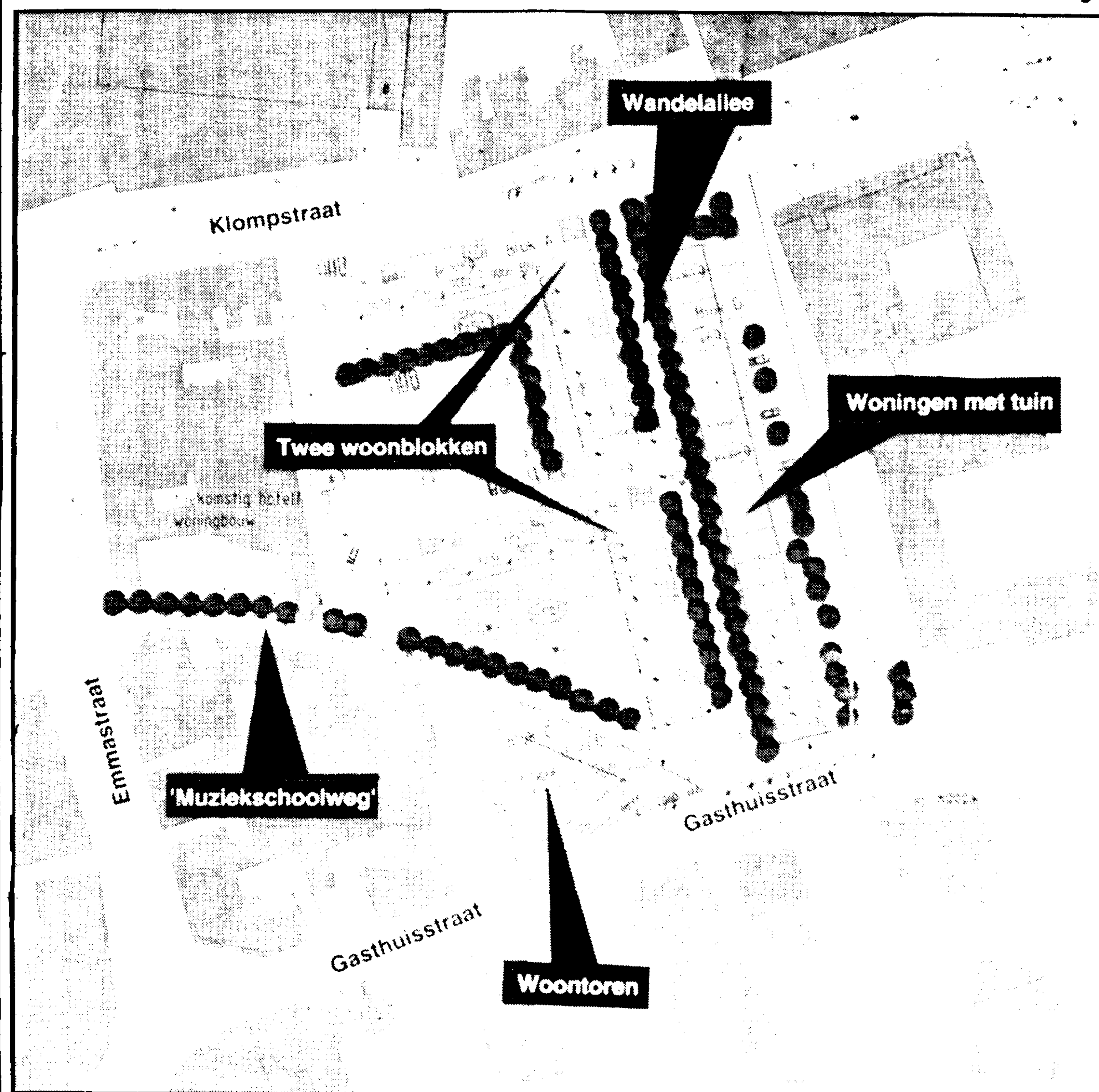
● *Verslaafden bij de tunnel die binnenkort dicht gaat.*
Archieffoto: DRIES LINSSEN

Gevaarlijke medicijnen gestolen

HEERLEN – Enkele glazen 5 cc ampullen met daarin een zwaar verdovingsmiddel zijn woensdagmiddag gestolen uit een auto die op de Kamperheideweg in Heerlen stond.

De wagen is eigendom van een verloskundige. Behalve andere goederen werd ook een bordeauxrode tas weggehaald waarin ondermeer het zware verdovingsmiddel te vinden was. De politie van Heerlen liet weten dat bij ondeskundig gebruik het middel levensgevaarlijk is.

Plan City-oost

● *Het plan van Benthem Crouwel voor het gebied City-oost in Heerlen.*

Nieuw stuk Heerlen met een wandelallee

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een compleet nieuw wijkje in het stadscentrum van Heerlen. De ingrediënten: een driehoekige woontoren van zeven verdiepingen, twee haakvormige flatgebouwen van vier hoog en woningen met tuin. Het gebied City-oost krijgt bovendien een zeer bijzondere wandelallee plus een afbuigende weg langs de muziekschool.

Dit alles staat in een plan van het Amsterdamse architectenbureau Benthem Crouwel in opdracht van Bouwfonds Woningbouw. Het vormt een onderdeel van het Heerlense centrumplan.

City-oost is nu nog een versnipperd en deels braakliggend gebied tussen de Klomp- en Gasthuisstraat. Opvallendste gebouw dat moet wijken: het Missionair Centrum.

Verlengd

De structuur van het nieuwe gebied wordt in het Benthem-Crouwelplan om te beginnen bepaald door een nieuwe 'muziekschoolweg' tussen de Emmastraat en de Gasthuisstraat. Deze afbuigende voetgangersstraat langs een 'groene hof' vormt het verlengde van de centrale as van 't Loon via Promenade naar de Bongerd.

In de oorspronkelijke centrumplannen zou de weg rechtdoor lopen naar de Groene Boord en via een bruggetje uitkomen bij de Aambosflats.
Benthem Crouwel denkt daar anders over. „Nadeel was dat je tussen het Coriovallumcollege en de MDGO moest. Dat is niet ideaal. Bovendien is het logischer de Bongerd via de Gasthuisstraat te laten aansluiten in de richting Molenberg/Aambos."

Er komt ook een noord-zuidverbinding tussen de Klompstraat en de Gasthuisstraat, en wel in de vorm van een wandelallee. Benthem Crouwel maakt inventief gebruik van het hoogteverschil van maximaal zeven meter in het terrein. De wandelallee daalt af richting Klompstraat, maar dat met trapsgewijze afdalingen en soms weer een kleine stijging. Sommige stukken bestaan uit een hellingbaan.

Hoogteverschil

Benthem Crouwel heeft langs de wandelallee een rij koopwoningen met tuin (prijscategorie ongeveer een kwart miljoen) getekend. Deze woningen liggen niet allemaal op dezelfde hoogte, maar passen zich aan de natuurlijke verschillen in het terrein aan.

Vanuit het centrum gezien vormt een driehoekige woontoren van zeven verdiepingen (met 21 koopwoningen) de trekker van het toekomstige gebied City-oost. Door de vorm ontstaat een duidelijke entree naar het gebied vanaf de Gasthuisstraat, terwijl het gebouw ook architectonisch bijzonder kan worden.

De invulling van het gebied wordt gecompleteerd door twee haakvormige gebouwen met 103 huurwoningen. Die kosten zo'n 800 tot 1100 gulden per maand. Wethouder Hub Savelsbergh zegt te bekijken of de beloofde sociale woningbouw alsnog in het plan opgenomen kan worden.

Benthem Crouwel wil dat de achterkant van het Golden Tuliphotel toegankelijker wordt. De muziekschool blijft voorlopig bestaan, maar de architect houdt er rekening mee dat het gebouw op termijn wijkt voor woningen of een uitbreiding van het hotel.

De parkeerruimte vormt ook bij in City-oost een belangrijk item. In de noordelijkste 'haak' komt een flinke (besloten) parkeerplaats die toegankelijk wordt vanaf de Klompstraat, recht tegenover de ingang van de bestaande parkeergarage. De woningen met tuin krijgen eigen parkeerplaatsen.

De architectenbureaus Inbo en Boosten gaan deze goed ontvangen stedebouwkundige visie van Benthem Crouwel nader uitwerken. Pas dan wordt duidelijk hoe de afzonderlijke gebouwen eruit komen te zien.

Ondertussen moet de gemeente Heerlen tot een akkoord zien te komen met de huurders van het te slopen Missionair Centrum over een verhuizing naar de Luciushof. De onzekerheid hierover duurt inmiddels al drie jaar.

Optreden in Heerlens Huize Tobias

Groep uit Moskou in bejaardenhuis

Van onze correspondent

HEERLEN – De Moskouse theatergroep TAM (The Tovaritchestova of Actors and Musicians) maakt in april en mei een toernee langs verzorgingshuizen in heel Nederland. Het gezelschap wil zo geld inzamelen voor de verbetering van de ouderenzorg in Moskou.

Op zaterdag 3 april verzorgt de groep vanaf 15 uur een optreden in Huize Tobias te Heerlen voor bewoners en ouderen uit de wijk Douve Weien.
In september van dit jaar begint tijdens het Derde Europees Congres van bejaardenhuisdirecteuren in Maastricht een toernee langs Europese schouwburgen.

Het contact tussen TAM en de Nederlandse bejaardenhuizen werd gelegd via een Moskouse stichting waaraan behalve het stadsbestuur van de Russische hoofdstad en directies van bejaardenhuizen in die stad, ook directeuren van Nederlandse verzorgingshuizen deelnemen.
Doel van deze stichting is onder meer het verwerven van fondsen voor de aanschaf van hulpmiddelen ten behoeve van de zorg voor ouderen.

De situatie in de Moskouse instellingen is erbarmelijk slecht. De artiesten stellen de opbrengst van al hun optredens ter beschikking van de stichting.
Het in 1989 opgerichte TAM bestaat uit veertien personen in de leeftijd van 22 tot 32 jaar. Zij staan onder leiding van acteur, componist, songwriter en regisseur Alexy Paperny. Hij is ook de auteur van het theaterstuk 'Tverboul' waarmee de groep door Europa gaat trekken. In 1990 wonnen zij de Edinburgh Fringe Frist Festival Award.
Voor de voorstellingen in de Nederlandse verzorgingshuizen heeft de groep een liedjesprogramma voorbereid, dat gericht is op de bewoners van deze huizen. Omdat de taal een probleem is wordt de groep vergezeld door Ki van 't Land uit Eijsden, oud-directeur van een bejaardenhuis. Hij zorgt tijdens de voorstellingen voor de nodige tekst en uitleg.

Directeur Beckers van Huize Tobias is erg begaan met het lot van de ouderen in Rusland. Vandaar dat hij TAM boekte voor een uitvoering. Het optreden wordt in dit geval gesponsord door Hago Nederland zodat de bezoekers geen entree hoeven te betalen. „Wel zal er een grote pot in de zaal geplaatst worden," aldus Beckers.
Voor Tobias is deze voorstelling geen uitzondering. Er worden vaker activiteiten zoals uitvoeringen en tentoonstellingen georganiseerd. Beckers: „We willen dat de bewoners deel blijven uitmaken van de gemeenschap waaruit ze komen."

Studente in tunnel beroofd

MAASTRICHT – Een 20-jarige studente uit Maastricht is beroofd in het voetgangerstunneltje aan de Spoorweglaan in haar woonplaats.

De vrouw werd buiten de tunnel beetgepakt door de overvaller, maar moest onder bedreiging van een stukgeslagen fles mee de tunnel in.

In de tunnel duwde de dader de vrouw van een trap af, waarbij ze kwam te vallen.

Na de overval, waarbij haar tas, geld, sleutels, foto's en OV-jaarkaart werd gestolen, duurde het twee uur voordat iemand zich om de studente bekommerde. De studente heeft al die tijd totaal overstuur op de trap in het tunneltje gezeten.

Adel

● *Baron Van Voorst tot Voorst de nieuwe gouverneur van Limburg? Oeh, die is van adel, denken velen dan meteen. De meesten nemen daarbij meteen de 'gepaste' houding aan. Dat komt neer op respect, afstand, tegen hem op kijken, etcetera. Maar dat hoeft allemaal niet. Integendeel. Als iemand nu van adel is, dan betekent dat gewoon dat zijn voorouders arme mensen hebben uitgebuit, dorpen hebben geplunderd, enzovoorts. Dus niet meer moeilijk doen, we leven nu in een democratie. Of zou de familie Van Voorst tot Voorst een uitzondering op die regel zijn?*

Adel 2

● *De kortste verbinding tussen A en B is een rechte lijn tussen die twee punten. Wat is de kortste verbinding tussen A en A? Juist. Nu even dit: hoe lang is de weg van Voorst naar Voorst? Weer goed. Dus hoe groot is het landgoed van de familie van Voorst tot Voorst? Of zou men de tegenovergestelde richting opgaan, de wereld rondreizen om uiteindelijk weer bij Voorst uit te komen?*

Auto

● *Het Wereldmuziekconcours in Kerkrade zet dit jaar voor het eerst hosts in. Dit zijn de mannelijke varianten van de hostessen, u weet wel, die dames (meisjes?) die tijdens het muziekspektakel rondlopen met veel te keurige pakjes en hoedjes. Wat moeten de hosts doen? Hun taak is het onder andere ervoor te zorgen, dat de vele hoge internationale gasten, zoals ambassadeurs, dirigenten, solisten, juryleden, etc. hun weg vinden in Kerkrade en omgeving. Dat zij hierbij over een behoorlijke auto moeten beschikken mag duidelijk zijn.*

Auto 2

● *Daarvoor heeft de WMC-organisatie zes gloednieuwe auto's en een speciale bestelwagen ter beschikking gekregen. Vandaag wordt de officiële WMC-car gepresenteerd, een Mazda. Daarbij zijn ook de nieuwe hostessen en hosts aanwezig. Overigens heeft het WMC ook een speciale infolijn geopend: 06-32034080*

Brand

● *In de schatkamer van Sinterklaas in de Spaanse hoofdstad Madrid heeft gisteren een felle brand gewoed. Door brand van het vele plastic dat tegenwoordig in speelgoed wordt verwerkt ontstond er een enorme rookontwikkeling. De brandweer kon met moeite het vuur blussen, of eigenlijk nauwelijks. De schade is dan ook groot. Kinderen moeten rekenen op een lege schoen tijdens de komende Sinterklaasdagen. Ook wordt geadviseerd de aandacht meer op Kerstmis te leggen dit jaar.*

Brand 2

● *De Madrileense brandweerlieden zijn het onderling nog niet eens over de oorzaak van de brand. De spuitgasten Gutierez, Alvarez, Ramirez, Cerdobo en Estubal houden het op kortsluiting in de elektriciteitskast. Hun collega's Sanchez, Valliro, Andrez, Carancho en Aromero sluiten brandstichting nog lang niet uit. Gelukkig, vandaag is het alweer 2 april.*

Limburgs Dagblad

EDITIE OOSTELIJKE MIJNSTREEK

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Servicekantoor, Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen, tel: 045 - 717719, fax: 045 - 713279.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

GEZELLIG UIT

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.

Kontakten/Klubs

Frans Maassen teleurgesteld tweede in 'Driedaagse Vanderaerden'

Handvol overwinningen in De Panne

DE PANNE – Na een onderbreking van enkele jaren eiste Eric Vanderaerden weer de eindzege op in de Driedaagse van De Panne. Daarmee werd hij opvolger van zijn ploegmakker Frans Maassen, die dit keer op de tweede plaats bleef steken. „Ik gun Vanderaerden het succes," aldus laatstgenoemde. „Toch moet ik toegeven dat ik ontgoocheld naar huis ga. Ik had gehoopt als winnaar uit de bus te komen, zowel in de afsluitende tijdrit als in de eindstand."

● Eric Vanderaerden, abonnement op overwinning in Driedaagse van De Panne. Foto: DRIES LINSSEN

Eerlijke woorden van een renner, die desondanks een heel belangrijk aandeel had in de dominante rol van de WordPerfect-formatie. Achter Vanderaerden en Maassen nam Van Hooydonck immers de derde plaats in en als of het voor de renners van Jan Raas nog niet genoeg was stormde iemand anders uit de ploeg, Jelle Nijdam, naar de hoofdprijs in de tijdrit over 14 kilometer.

Bij WordPerfect klopte alles perfect, ofschoon Raas de eerste was om te waarschuwen voor een te euforistische stemming met het oog op de zondag te verrijden Ronde van Vlaanderen. „Een klassieker als deze is nog wel even iets anders dan een driedaagse etappekoers waarin de ritten over het algemeen kort waren. Anderzijds stond er toch een lange etappe op het programma alsmede twee ritten tegen het uurwerk. Niet niks. Onze winst in de ploegentijdrit op de openingsdag was een echte oppepper, zeker na

door **WIEL VERHEESEN**

alles wat mijn renners in de voorbije weken (griep, red.) meemaakten."

Voor Eric Vanderaerden was de vijfde zege in De Panne de bevestiging van zijn sterke optreden in de voorbije weken. Toen een deel van het team door ziekte werd geplaagd stond hij er in de eindsprint van menige koers vaak alleen voor. Anders zouden de vele tweede plaatsen („liefst zes keer") wellicht een of meerdere overwinning zijn geweest. „Juist op tijd begint de ploeg weer als vanouds te draaien," zei de 31-jarige renner uit Belgisch-Limburg. "Het resultaat is uiteraard een extra opsteker voor zondag."

De weersomstandigheden zorgden er gistermiddag voor, dat niet alle deelnemers met gelijke kansen konden strijden. Toen de toppers van het klassement aan de opgave tegen het uurwerk begonnen gingen de hemelsluizen open. Voordien was het winderig, maar wel droog.

„Tijdrijden in de regen is altijd een gevaarlijke bedoening," zei Maassen. Ik durfde minder hard dan anders door de bochten. Voor iedereen die aanspraken maakte op de eindzege. Wat dat betrof werd Vanderaerden waren de omstandigheden hetzelfde. De twijfels dat wij de leidende positie op de valreep toch nog uit handen zouden moeten geven aan Abdoesjaparov, omdat wij dachten dat hij een verbazingwekkende tijd zou kunnen neerzetten, waren gelukkig voorbarig."

Tijdritwinnaar Jelle Nijdam (die zijn kilometers had afgelegd toen het wegdek nog kurkdroog was) had in eerste instantie de Italiaan Martinelli moeten laten voorgaan. Martinelli had echter gedurende enkele honderden meters beschutting gezocht achter een motor, waarvoor hij een halve minuut straftijd kreeg. De Italiaan viel daardoor terug naar de tiende plaats in het dagklassement.

Vergissing Nelissen

Van onze verslaggever

DE PANNE – Voordat in de Driedaagse van De Panne de afsluitende tijdrit plaatsvond werd nog een etappe over 114 kilometer door de Westhoek verreden. Wilfried Nelissen flitste in Koksijde juichend aan het hoofd van het peloton over de eindstreep. Hij waande zich winnaar, maar kwam vervolgens tot de ontdekking dat de Deen Rolf Sörensen een paar seconden eerder reeds onder het spandoek was doorgegaan. „Ik werd misleid door enkele motoren tussen het peloton en Sörensen," aldus Nelissen. „Bovendien dacht ik dat hij een van de renners was, die op het aankomstparcours een ronde achterstand hadden opgelopen."

● DANNY NELISSEN moest het in de Driedaagse van De Panne zonder een ereplaats stellen, maar vooral in de lange etappe op woensdag toonde hij zich erg strijdlustig . „Ik neem de komende weken deel aan alle klassiekers", aldus de Sittardenaar uit de TVM-ploeg. „Daarnaast staat de Ronde van Romandië op mijn programma, alvorens ik het iets rustiger aan ga doen om daarna aan de voorbereiding te beginnen voor het afdwingen van een plaats in de Tour de France-ploeg."

● GUY NULENS uit de Histor-ploeg van Peter Post moet de klassiekers in de aprilmaand van zijn programma schrappen. In de korte ochtendetappe van de Driedaagse De Panne brak hij een sleutelbeen. Zijn plaats in de ploeg voor de Ronde van Vlaanderen wordt ingenomen door de Rus Zhdanov. Bij WordPerfect vervangt de Belg Segers de zieke Fransman Ledanois. Mogelijk neemt in dezelfde ploeg Moreels de plaats in van onze landgenoot De Koning, die eergisteren door een zware val werd uitgeschakeld.

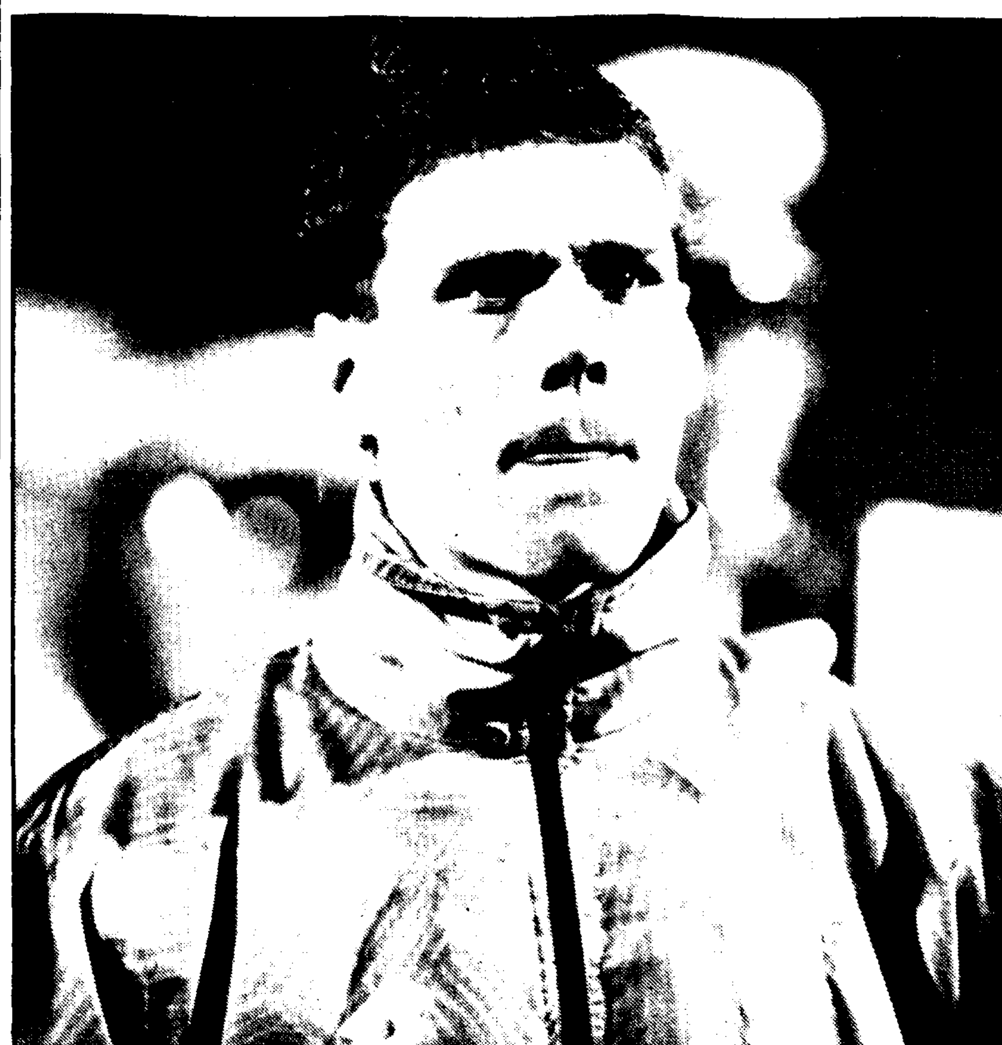
Tyson bekeerd

DIANAPOLIS – Mike Tyson wil n naam binnen vier weken laten randeren in Malik Abdul Aziz. De ormalige wereldkampioen in het aargewicht bij de profs, die in 88 door dominee Jesse Jackson rd gedoopt, wil verder door het en als moslim. Dat heeft een mewerker van Tysons manager Don ng laten weten. Tyson zit in Innapolis een gevangenisstraf van jaar uit vanwege verkrachting. heeft zich door godsdienstleraar hammad Sideeq laten bekeren de Islam. In 1965 wisselde de lendarische wereldkampioen bij de ofs Cassius Clay uit religieuze ertuiging van naam. Hij werd oral beroemd als Mohammed Ali. sta helemaal achter Mike", zei . „Alle gebeden richten zich tot ah."

KNVB straft in Limburg

ZEIST – De Limburgse clubs beginnen het oplopende gele-kaartenbestand aan den lijve te bespeuren. De komende competitiewedstrijd zitten Janssen, Samuel (Fortuna), Van As (MVV) en Van de Luer (Roda JC) met een schorsing als toeschouwers in het stadion. Stef Hendriks van FC Zwolle is door de tuchtcommissie van de KNVB voor vier wedstrijden geschorst. Hij kreeg de straf wegens het trappen van een tegenstander in het duel tegen Telstar op 27 maart. Verder zijn geschorst: Valk (ADO Den Haag), Silooy (Ajax), De Gier (Cambuur), Haverkort (Emmen), Gabriëls (Excelsior), Maes (GA Eagles), Van Duren (FC Groningen), De Jong, Hellinga (beiden Heerenveen), Kolmschot (Heracles), Karelse (NAC), Stock (NEC), Jurgens (RBC), Snoei (Sparta), Mulder, Plug (beiden Telstar), Arends (TOP), Jongsma, Pastoor (beiden Volendam), Hofstede (Willem II), Roembiak (FC Zwolle), Zoran (FC Den Bosch).

● Geduld Marco van Basten wordt op proef gesteld. Foto: ERMINDO ARMINO

'Het gaat allemaal langzamer dan ik had gehoopt'

Van Basten niets wijzer van bezoek bij Martens

Van onze sportredactie

LEUVEN/MILAAN – Marco van Basten heeft gisteren professor Martens in Leuven geconsulteerd. De voetballer reisde op en neer naar Leuven om Martens' diagnose te vernemen over zijn gekwetste enkel. Van Basten werd in december geopereerd door dr. Marty in Zwitserland. Het genezingsproces verloopt uiterst langzaam.

De Belgische orthopedisch chirurg, die onder meer Ruud Gullit behandelde, verwacht dat de spits van AC Milan nog minstens enkele weken nodig heeft voordat hij weer speelt. De voetballer hoopt vóór 28 april, de dag van Engeland-Nederland, weer fit te zijn. „Maar ik ben gestopt met het stellen van doelen. Die enkel moet gewoon honderd procent worden. Dat is het belangrijkste". In de Italiaanse pers wordt gesuggereerd dat Van Basten dit seizoen helemaal niet zal spelen.

Trainer Capello hoopt op een terugkeer voor de Europa Cup-finale. „Het gaat allemaal wat langzamer dan ik had gehoopt", aldus Van Basten. „Eerst hoopte ik in februari fit te zijn. Daarna heb ik me op de bekerwedstrijd tegen AS Roma gericht. Ook dat heb ik niet gehaald. Ik sta eigenlijk nog steeds op nul. Ik heb nog nauwelijks met de groep mee getraind. Elker keer na een inspanning wordt de enkel dik".

Het slechte nieuws over Van Basten is de zoveelste tegenvaller voor AC Milan in de maand maart. Na de eerste nederlaag in de competitie en de uitschakeling in de Italiaanse beker door AS Roma is de stemming bij de topclub behoorlijk gedaald. Voorzitter Berlusconi nam het gisteren voor zijn spelers op: „We hebben opeens met tegenslagen te maken. We blijken kwetsbaarder dan we hadden gehoopt. De blessure van Van Basten baart me zorgen. Met hem erbij waren we nooit door Roma uitgeschakeld".

Selex BSW in halve finale

WEERT – Selex BSW plaatste zich middels een 73-72 overwinning gisteravond in een kolkende sporthal Boshoven voor de halve finale van de play offs basketbal. Vijfentwintig seconden voor tijd schoot Michael de Jager met een driepunter Selex langs Canoe Jeans, een score die een tumultueus slot inluidde. De teams waren daarvoor tot diep in de reserves gegaan. Het wervelende basketbal had plaats gemaakt voor werkbasketbal waarin de Weertenaren met spelers als Van Dinthen, Van Poelgeest en topscorer Cannon zich konden uitleven. Selex en Canoe Jeans, gaven elkaar in de eerste helft weinig ruimte.

Na vijf minuten in de tweede helft zag Den Bosch zijn tweede spelverdeler, Frank Ardon, met een enkelblessure uitvallen. De scoreproduktie van de Bosschenaren viel daarna vier minuten stil. Toen Schilp eindelijk wist eens de roos trof was Selex al langzaam weggelopen naar de grootste marge van de wedstrijd (58-49). Den Bosch vocht zich letterlijk een weg terug en kwam zelfs met een minuut te spelen weer op voorsprong (70-72). De Jager schoot daarna zijn driepunter, gevolgd door twee gemiste vrije worpen van Huyben en een score van Franke die winst zou hebben betekend voor Canoe Jeans. De twee punten van Franke werden echter teruggefloten (aanvallende fout) waarna sporthal Boshoven veranderde in een hoosende mensenmassa.

sport op tv

VANDAAG

13.05-14.00 RTL 4: Match Barend en Van Dorp.

14.40-17.40 BBC 2: Racing from Aintree: paardesport, verslag van de driedaagse Martell Grand National Meeting.

15.40-17.00 Dld 1: Sport Extra: tennis, ATP-toernooi vanuit Osaka (kwartfinale enkel).

17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.

17.05-17.10 Dld 1: Sportschau-Telegramm.

19.30-20.00 BRT 1: Sport.

21.30-22.00 BRT 2: Sport.

22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.

22.30-22.55 BRT 1: Sport.

23.25-23.50 Dld 2: Sportschau: Bundesligavoetbal.

Reservisten lusteloos

Van onze correspondent WILLY WINGEN

SITTARD – Het was bijzonder sneu voor de reserves van MVV in de topper tegen hun Sittardse collega's dat Bart Pernot niet in de malaise van zijn ploeggenoten wenste te delen. In blessuretijd knalde hij alsnog de gelijkmaker achter MVV-doelman Hans Spillman: 1-1.

Thuisclub-coach Tiny Ruys snapte er in ieder geval niets van. „Van het verwachte leuke voetbal kwam niets terecht. Het ontbrak gewoon aan spelvreugde. Mijn spelers misten bezieling. Onbegrijpelijk dat de ploeg zo angstvallig speelde. Misschien speelde de afstraffing eerder dit seizoen in Maastricht onbewust een grote rol," aldus Ruys.

MVV kwam na de pauze op voorsprong. De hele Fortuna-defensie stond te slapen na een snelle inworp van Eric Maes richting Roger Knarren. Die bediende op zijn beurt John Franssen op maat en doelman Arno van Zwam had het nakijken: 0-1. Een verre pass van de in de slotfase op de middenlijn meevoetballende Van Zwam smoorde in de MVV-defensie en Pernot redde vervolgens een kostbaar punt voor de thuisclub: 1-1.

res.divisie c

Fort. Sittard 2 -MVV 2 1– 1
NAC 2 -Den Bosch 2 3– 3

PSV 2	20	16	2	2	34	63–16
Fort. Sittard 2	18	11	4	3	26	52–23
MVV 2	20	11	4	5	26	47–32
Roda JC 2	19	8	7	4	23	43–27
NAC 2	19	8	5	6	21	48–35
Helmond Sp. 2	20	10	1	9	21	35–46
VVV 2	20	9	2	9	20	31–38
Willem II 2	20	6	4	10	16	30–42
Eindhoven 2	20	5	6	9	16	25–37
RKC 2	20	4	6	10	14	38–45
Den Bosch 2	20	2	6	12	10	27–59
TOP 2	20	2	5	13	9	25–64

Programma:dinsdag 6 april 19.30 uur:
NAC 2 -Fort. Sittard 2

Programma:donderdag 8 april 19.30 uur:
Roda JC 2 -Fort. Sittard 2

Tijd dringt voor handbaldames V&L

HEERLEN – De zaalhandbaldames van ADB/V&L zullen met nog twee wedstrijden te gaan alle zeilen bij moeten zetten om nog aanspraak te kunnen maken op deelname aan de nacompetitie in de kampioensgroep. De Geleensen staan gedeeld vijfde op de ranglijst met PSV en moeten langzamerhand gaan hopen op misstappen van Aalsmeer (2 punten voor) of Quintus (1 punt voor), de nummers drie en vier. Immers alleen de eerste vier plaatsen geven recht op deelname aan de play-offs. Gezien het programma is nog alles mogelijk, want V&L krijgt Quintus zondag op bezoek en Aalsmeer moet naar regerend kampioen Evic/Swift. Het Heldense Bevo speelt thuis tegen VZV. Alle duels beginnen om 13.30 uur.

Eerste divisie dames, zondag 13.30 uur: Loreal - Internos. SVM - Olympia.

Kruse klaagt commentator aan

FRANKFURT – Axel Kruse, speler van Eintracht Frankfurt, overweegt een aanklacht in te dienen tegen televisie-commentator Thomas Wark. De verslaggever beticht Kruse van contacten met de onderwereld. Kruse reageerde woedend op de beschuldigingen. „Die man heeft ze niet allemaal op een rijtje", aldus de aanvaller. „Het is totale onzin wat hij vertelt."

Doelvrouwe voor debuut

ATLANTA – Doelvrouwe Manon Rheaume maakt op 10 of 11 april haar debuut in het basisteam van ijshockeyclub Atlanta Knights. Trainer Gene Ubriaco heeft dat laten weten. „Ze is op de trainingen zo goed, dat we haar wel een kans moeten geven," aldus Ubriaco.

Supporter in coma

MILAAN – Een 47-jarige supporter van AC Milan, die gewond raakte tijdens de bekerwedstrijd tegen AS Roma, ligt in coma. Adalgiso Orsatti, uit Ferrara, werd op het hoofd getroffen door een van de tribunes gegooide fles.

Van voetbal naar schaak

OSLO – Simen Agdestein, oud-voetbalinternational van Noorwegen, gaat zich volledig toeleggen op zijn tweede passie, schaken. De 25-jarige speler van Lyn Oslo kiest na een gecompliceerde knieblessure voor een gezondere tak van sport. Agdestein werd zeven jaar geleden, toen 18, de jongste schaak-grootmeester ter wereld.

'Tennisoudjes' naar Maastricht

MAASTRICHT – Voorzitter Wil Salden van de commissie wedstrijdtennis van het district Limburg heeft van de bond het verzoek gekregen om in 1994 een internationaal tennistoernooi voor veteranen te organiseren. Salden heeft er alle vertrouwen in dat het toernooi, dat in het Mecc gehouden zou moeten worden, van de grond komt.

Nijssen/Suk ronde verder

ESTORIL – In het Estoril Open hebben Tom Nijssen en Cyril Suk in de eerste ronde van het herendubbelspel een gemakkelijke overwinning behaald tegen Ivan Lendl en de Portugese thuisspeler Bernardo Mota: 6-2, 6-1. In de kwartfinale moeten Nijssen en Suk het opnemen tegen de Tsjech Karel Novacek en de Spanjaard Javier Sanchez.

Motorola stopt wielersponsoring

UTRECHT – Het bedrijf Motorola stopt aan het einde van het jaar met de sponsoring van een professionele wielerploeg. De Amerikaanse ploeg wordt momenteel geleid door de Nederlander Hennie Kuiper. Jim Ochowicz, manager van het team, is belast met de zoektocht naar een nieuwe geldschieter.

sport kort

VOETBAL – De Limburgse jeugd onder vijftien jaar heeft de laatste poule-wedstrijd in Doetinchem tegen de afdeling Gelderland met 3-0 verloren. De Limburgers plaatsten zich eerder al voor de landelijke finales.

oefenvoetbal

VANDAAG:
Heksenberg-IFK Myresjo Zweden 18.30 uur.

Internationale amateurtop en profs in 21e Hel van Mergelland

Marc Lotz bezeten van klimwerk

DOOR BENNIE CEULEN

EIJSDEN/VALKENBURG – De 21e editie van de Hel van het Mergelland wordt vandaag en morgen verreden. Deze bekende wielerklassieker voor amateurwielrenners, met start en finish in Eijsden, staat voor de eerste keer in de vorm van een tweedaagse op het programma. De eerste etappe voert het rennersveld vandaag van Eijsden naar het Belgische Soumagne. Morgen wordt de tweede rit in tegenovergestelde richting afgewerkt. Een andere primeur van de 'Hel' is de deelname van de profploeg Collstrop van Willy Teirlinck. Deze professionals, met onder andere Patrick Strouken, zullen de handschoen opnemen tegen de Nederlandse amateurtop, waarbij ze vooral van de formaties Giant en Koga Miyata de grootste tegenstand kunnen verwachten. Limburger Marc Lotz maakt deel uit van laatstgenoemd team.

● *Marc Lotz (midden) geeft ploegmakker Flavio Pasquino een steuntje in de rug. Beide Limburgers starten in de Hel van het Mergelland, waarin assistent-ploegleider Sjef Molling (rechts) uit Ulestraten hen begeleidt.* Foto: RAYMOND KERCKHOFFS

De negentienjarige renner uit Valkenburg is aan zijn tweede seizoen in de amateurcategorie bezig. Vorig jaar maakte Marc Lotz, die volgende maand zijn Havo-diploma hoopt te behalen, een bevredigend debuut. In een etappekoers in de Pyreneeën, het Nederlands kampioenschap en de Drielandenomloop toonde hij het een en ander in zijn mars te hebben. De lange Limburger, die aan de voet van de Sibbergrubbe in Valkenburg woont, moet het vooral van het klimwerk hebben. „Vorig jaar stond vooral in het teken van ervaring bij de amateurs opdoen. Dit seizoen mik ik hoger," vertelt de talentrijke coureur, die droomt ooit piloot te kunnen worden. De eerste testen daarvoor heeft hij reeds achter de rug.

Op dit moment gaat zijn aandacht vooral naar het wielrennen uit. Met name de Hel van het Mergelland. „In de Hel moet veel geklommen worden. Daar houd ik van. Eigenlijk is het wel fijner, dat er twee dagen gekoerst wordt. Op de tweede dag zijn de meesten altijd iets minder. De conditie gaat dan doorwegen. In de openingsetappe krijgen we in de eerste tachtig kilometer de meeste bergjes voor de wielen geschoven. Zaterdag in de tweede rit, moet vooral in de finale veel bergop gereden worden."

Broekzak

Marc Lotz kent het parcours van de Hel van het Mergelland als zijn broekzak. „Ik heb het parcours vaak verkend. Het is zwaar genoeg." Hij is bijzonder gemotiveerd voor de Limburgse tweedaagse. „Voor eigen publiek ben je altijd extra gemotiveerd. Ik wil goed presteren en reken op een klassering bij de eerste vijftien," zegt hij ietwat bescheiden. „Je moet natuurlijk ook een beetje geluk hebben. Bovendien is het altijd mooi meegenomen als je een goede indruk maakt op een ploegleider van een profformatie. En van koersen met profs leer je altijd bij."

De Koga Miyata-renner legt zich vooral toe op het grotere werk. In het nog prille seizoen startte hij reeds in de Ster van Zwolle, Vierwoudenomloop en Omloop van de Baronie. Lotz behoorde niet tot de prijswinnaars, maar knapte wel verdienstelijk werk voor zijn team op. „Ploegleider Koersen is tevreden over me. Ik kreeg complimenten van hem. Mijn opdracht in de klassiekers is om kopman Jeroen Blijlevens bij te staan. Hij is onze sprinter. Ik moet in de koers in zijn buurt blijven, hem uit de wind zetten en indien nodig naar voren rijden. Op de streep moet Blijlevens het werk afmaken."

Niettemin moest Jeroen Blijlevens afgelopen zondag in de Omloop van de Baronie, een klassieker van de top-competitie, zijn meerdere erkennen in Allard Engels van de Giant-formatie. Engels had een week eerder ook reeds de Woudenomloop op zijn naam geschreven. In de Hel van het Mergelland is Blijlevens, die overigens wel de Dorpenomloop in Rucphen won, niet van de partij. Hij start dit weekeinde met een ander Koga-team in de Ronde van Drente.

Strijd

„Ik verwacht, dat de strijd in de Hel van het Mergelland vooral zal gaan tussen onze ploeg, Giant en de profrenners van Collstrop," meent Lotz. „Flavio Pasquino, Jeroen Hermes, Martin van Steen, Servais Knaven en Igor van Elburg zijn mijn ploegmakkers in de Hel. Van Steen is beslist een groot kanshebber. Hij komt uit de Ronde van Normandië, waarin hij één etappe won. Van Steen schreef vorig jaar de Hel van het Mergelland op zijn naam."

Na de Hel van het Mergelland ligt voor Marc Lotz en diens streekgenoot Flavio Pasquino een andere belangrijke opdracht in het verschiet. „Volgende week nemen we met de Koga-ploeg deel aan een zware etappekoers in Guadeloupe. Daarna start ik nog in een aantal buitenlandse wedstrijden. Maar één van mijn belangrijkste doelen dit seizoen is het Nederlands kampioenschap in Meerssen."

Programma 'Hel'

EIJSDEN – Aan de 21e Hel van het Mergelland nemen in totaal twintig wielerploegen van elk zes renners deel. Behalve de Nederlandse amateurtop en de profploeg Collstrop start ook een Franse selectie onder leiding van Joop Zoetemelk met diens zoon Karl in de gelederen, alsmede sterke vertegenwoordigingen uit België, Denemarken en Luxemburg. De eerste etappe start vandaag om 14.00 uur in de Diepstraat in Eijsden en eindigt 144 kilometer verder om 17.30 uur in Soumagne.

Belangrijkste hellingen zijn de Beukel in Sint Geertruid, Groene Weg in Vijlen, Koning van Spanje in Gulpen en de klim in aankomstplaats Soumagne. Morgen, zaterdag, wordt de tweede en laatste rit over 177 kilometer afgelegd tussen Soumagne (start 12.40 uur) en finishplaats Eijsden. Na een rit met o.a. klimwerk in Sippenaeken, Slenaken, Vijlen, Gulpen en Mesch arriveert de karavaan rond 16.20 uur voor de eerste doorkomst aan de Diepstraat in Eijsden, alwaar nog zes plaatselijke rondes afgelegd dienen te worden. Finish: 17.05 uur.

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

Vrijdag 2 april

● HANDBAL. Beek, clublokaal 't Ka 20.30 uur: receptie handbalvereni Caesar.

● SCHAKEN. Heerlen, Open Hu 19.30 uur: Open Schaakkampioensch Heerlen.

Zaterdag 3 april

● VOLLEYBAL. Heerlen, sporthal K deborn, 14.45 uur: VCH 2- Peelpush (d mes) en VCH-Rijnmond 3, 17.00 u VCH-Leto Print/SR (dames) en VC 3-S62 (dames). Landgraaf, sporthal B neberg, 16.30 uur: Geevers/VCL-EAV Kerkrade, sporthal Rolduc, 17.00 u Furos-Geevers/VCL (dames). Mei sporthal De Körref, 16.45 uur: Peelpu VVC. Weert, microhal Moesel, Facop VC Weert-Rijnmond. Horn, van Horn hal, 17.00 uur: Janssen & De Jong/HH VoCASA. St. Odiliënberg, sporthal d Roerparel, 17.00 uur: Sondermeij SVL-Hovoc. Maasbracht, Andreash 16.00 uur: VC Maasbracht-Furos. Ma tricht, sporthal Geusselt, 17.00 u Rapid VC-Orion (dames) en Rapid V VC Sittardia.

● VOETBAL. Maastricht, sportpa Geusselt, 10.00 uur: Jef Sarneel toerno (ook op velden van DBSV, de He RKHSV, RKVCL, SCG en Scharn).

● ATLETIEK. St. Joost, sportpark Tu sen de Berken, 16.00 uur: Trimloop.

● TAFELVOETBAL. Maastricht, ca Van Gogh, 20.00 uur: De grote prijs v de stad Maastricht.

● WORSTELEN. Landgraaf, sporth de Baneberg, 20.00 uur: Simson-KD Den Haag.

Zondag 4 april

● ATLETIEK. Munstergeleen. Trim baan Windraak, 10.15 uur: Winterloo AV Unitas.

● AUTOSPORT. Posterholt, Jabac cuit, 12.00 uur: Internationale Spe dwayraces.

● ATLETIEK. Heerlen, Emmaplei 09.30 uur: voorbereiding Telematic loop.

● KRUISBOOG. Roemond, lokaal Lim burgia: Drie-provincien wedstrijd.

● MOUNTAIN-BIKE. Belfeld, parkoe Maalbeek, 10.00 uur: Mountain-bi wedstrijd.

● BRIDGE. Geleen, Drive Inn, 14.0 uur: Finale Harry de Klerk bridge toe nooi.

● SKAT. Vaals, café Orient, 14.30 uu Internationaal Skattoernooi.

Donderdag 8 april

● WIELRENNEN. Baarlo, sportpark Berckt, 19.00 uur: Trainingswedstrijd TWC De Maastrappers.

● BRIDGE. Heerlen, Caumerbro 19.50 uur: Caumnerbron bridgetoe nooi.

Jeu de boules is meer dan folklore

Van onze correspondent
JEAN SNIJDERS

HEERLEN – Zeker in Frankrijk is het een populair spelletje. In Marseille wordt er elk jaar een monstertoernooi voor ruim tweeduizend deelnemers georganiseerd met hoofdprijzen van een paar duizend gulden. Pétanque, bij het brede publiek beter bekend als jeu de boules. „Officieel heet het pétanque. De meest gespeelde variant. Jeu de boules is de verzamelnaam," aldus Jan Finger, sinds kort voorzitter van de club de Pétanque Heerlen. De 180 leden tellende club heeft ze er zelfs een eigen sporthal voor, het Boulodrôme. Een dik jaar nu. Voornamelijk voor in de winter. 's Zomers kan buiten voor de hal op 54 banen worden gespeeld. Een wel-e vergeleken met enkele jaren geleden toen op het Emmasportpark en hoeve Carisborg werd gespeeld.

Alles draait letterlijk en figuurlijk om de but, een beukehouten balletje. Twee teams van twee (doublet) of drie (triplet) spelers moeten hun zes stalen kogels zo dicht mogelijk in de buurt van de but gooien. Ook bij pétanque heeft iedereen zijn specifieke taken. „Een ploeg moet goed uitgebalanceerd zijn. Specialisten die elkaar aanvullen. Een tireur, die goed kan wegtikken en een pointeur, degene die de ballen zo dicht mogelijk bij de but moet leggen. Eventueel aangevuld met een milieur, met beide kwaliteiten," legt de 50-jarige directeur van het Kerkraadse mijnmuseum uit.

Tactiek blijkt één van de voornaamste facetten te zijn. Dat begint al bij de toss. De winnaar daarvan heeft een voorsprong. „Hoe ver de but wordt gegooid is erg belangrijk. Heb je een betere tireur in het team dan de tegenstander, dan wordt de speelwijze daarop vaak aangepast. Dan wordt de but op zijn favoriete afstand neergelegd."

Zo op het oog een eenvoudig spel voor oude mensen. Een sport waarover nog te veel vooroordelen bestaan. Onterecht vindt Jan Finger.

„Natuurlijk is het lichamelijk een niet zo zware sport. Maar de kneepjes zitten vooral op het mentale vlak. Een goede concentratie is erg belangrijk. En daarvoor moet je zeker op topniveau sterk in je schoenen staan. Het enige nadeel aan de sport is dat je er vuile handen van krijgt."

Pétanque is van oorsprong een Zuid-Europese sport. „De hele mentaliteit, de tolerantie, de manier waarop spelers met elkaar omgaan, de zuidelijke elegantie. Dat alles merk je tijdens een wedstrijd. Zelfs bij belangrijke partijen. Tegenstanders hebben respect voor elka concentratie. Desnoods houden op de baan ernaast even op om ander een optimale voorbereid te gunnen."

Het blijkt een verslavend spell te zijn. „We geven vaker verenig gen en groepen de gelegenheid e kennis te komen maken. In feite alternatief voor een avondje bow of kegelen. Dan zie je ze in eer instantie een beetje onwennig b nenkomen. Maar als ze eenmaal de baan staan en een aantal ke hebben gegooid, zijn ze er nau lijks meer vanaf te branden. Ze niet voor stokbrood, franse kaas een glaasje wijn."

De Heerlense club hoopt in 1996 WK te mogen organiseren. De commodatie is er geschikt vo „We kunnen de zestien banen makkelijk aan. Acht binnen evenzoveel buiten. Plaats voor bunes is er ook. Dat zou een bek ning zijn voor al het werk dat vrijwilligers hier de afgelopen ja hebben verzet. En bovendien enorme promotie voor Heerlen n buiten toe," aldus Finger.

Duidelijke taal van trainer Geert van der Heijden

Koerswijziging TC Nieuwenhagen

● *Afgelopen zondag behaalde TCN de eerste plaats in de Völkl Rackets Wintercompetitie. Als het aan trainer Geert van der Heijden (tweede van links) ligt, is het niet de laatste prijs voor zijn team.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Van onze correspondent
MAARTEN MARRES

LANDGRAAF – Met de komst van trainer Geert van der Heijden aan het begin van het winterseizoen is een nieuwe wind gaan waaien bij de tennisclub Nieuwenhagen. De Landgraafse vereniging heeft de afgelopen vijf jaar in de top van het Nederlandse herentennis meegedraaid. Twee jaar geleden werd het nationaal kampioenschap behaald. Toch vond trainer Van der Heijden dat er nodige ontbrak bij de Nieuwenhaagse club. „In het verleden werd er bij het prestatief tennis niet consequent opgetreden. De spelers deden waar ze zelf zin in hadden. Ik heb nu eisen aan de selectiegroep gesteld."

Om dit te bereiken is Van der Heijden begonnen met het schrijven van een beleidsplan waar ook het bestuur achter staat. Met dit plan hoopt hij binnen een paar jaar een betere opbouw binnen de club te krijgen.

„Kwalitatief zit er zit een gat tussen het eerste heren en het eerste gemengde team. Met de rest van de prestatieve tennissers is het gat nog groter. Het is zaak dat dit zo snel mogelijk bijgetrokken wordt. Als de spelers niet aan de gestelde voorwaarden voldoen, vallen ze zonder meer af. Zo houd ik een gemotiveerde groep over."

Eisen

Een speler die tot de selectiegroep wil behoren moet van Van der Heijden aan de volgende eisen voldoen: „Iedere speler is verplicht op de trainingen te verschijnen. Op de conditietraining, die twee maal per week plaatsvindt, dient men minimaal één keer aanwezig te zijn. Tijdens de trainingen wordt er hard aangepakt. In het zomerseizoen verwacht ik dat ze minimaal vijf toernooien spelen, het liefst van het Limburgs Top Tennis Circuit. Anders vallen ze volgend jaar buiten de groep."

In de afgelopen maanden heeft Van der Heijden al bewezen dat dit beleid menens is, want er zijn al een aantal spelers uit de selectiegroep gevallen. „Als het bestuur er mee instemt, zal ook één van de dames van het eerste mixed team, Lianne Skorz, uit de selectie worden gezet. Ze heeft gezegd dat ze niet alle competitiezondagen beschikbaar is. Voor mij is dat voldoende om haar niet op te stellen."

Van der Heijden trekt er zich niets van aan dat zijn keuze voor de dames van het eerste team nu wel heel erg klein wordt. „Het is mijn opzet om consequent te zijn. Dus moet ik ook de topspelers van de club op dezelfde manier behandelen als de anderen. Ik ben anders niet geloofwaardig. Bij de jeugd is ook al een stel kinderen afgevallen."

Succesvol

Voor Geert van der Heijden is Nieuwenhagen de tweede Limburgse club. Vier jaar geleden is de 26-jarige uit Son afkomstige CIOS-trainer naar Maastricht gekomen, waar hij met Kimbria succesvol was. De financiële perikelen bij de Maastrichtse club noopten de ambitieuze trainer te vertrekken. Na een half jaar is hij weer terug bij één van de Limburgse topploegen waar hij moet trachten het eerste team weer op het allerhoogste niveau te brengen.

„Nieuwenhagen heeft nog nooit zo'n sterk team gehad. We moeten op z'n minst de play-offs kunnen halen. Of we de titel pakken, hangt af van het feit of de andere teams zich versterkt hebben." Als belangrijkste concurrenten ziet Van der Heijden de regerend landskampioen Frisselstein uit Veghel, ALTA uit Amersfoort en Pettelaer uit Den Bosch. Na de eerste zondag kan al veel duidelijk zijn. „We beginnen met een thuiswedstrijd tegen Frisselstein, de kampioen van 1992. Dan weten we precies waar we staan."

Korfbalvereniging speelt klok rond

Van onze correspondent
MARCEL VAN SANTEN

HEERLEN – Soms weten korfballers niet van ophouden. Onlangs trotseerde een twaalf man sterke selectie van korfbalvereniging Heerlen achttien tegenstrevende verenigingen en een zich steeds meer geldende moeheid om in het Guinness Book of Records te geraken. Na vijftenwintig uur ballen werkten de spelers hun laatste seconden af. Het duurrecord korfballen was vandan de Zaan naar het Heerlense gehaald. Van een uitbundig feest kon echter voorlopig nog geen sprake zijn. Eerst moest de nodige slaap worden ingehaald.

Met de happening wilde de Heerlense vereniging het korfballen promoten en een groot deel van de eventuele winst doneren aan pleeggezin 'Het Woelige Nest' in Simpelveld. Daarnaast stond het gebeuren in het licht van het vijftienjarig jubileum van KV Heerlen. Nicole Gruben, mede-organisatrice van de recordpoging, is zeer tevreden over het evenement. „We hebben veel leuke reacties gehad van de toeschouwers. Ze wisten niet dat korfballen zo leuk kon zijn. Bovendien waren we zeer verheugd dat we 'Het Woelige Nest' een behoorlijk geldbedrag konden geven."

Organisatie

Het record is inmiddels officieel door Guinness erkend en zal in de editie van oktober dit jaar zijn opgenomen. Maar het heeft heel wat voeten in de aarde gehad voordat het tot zover gekomen is. „De organisatie heeft zo'n anderhalf jaar in beslag genomen. Alleen al het contact met Guinness bleek veelomvattend. We kregen een heel reglement met voorwaarden toegestuurd. Voortdurend moesten getuigen bij de poging aanwezig zijn. Deze mochten geen familie zijn van de spelers, de scheidsrechters en de organisatie," aldus Gruben.

Bij een dergelijke poging mag rust gesproken worden van 'Tour de force' voor geest en chaam. Toch stelt Aad Romijn, van de nachtbrakers, dat er g moment is geweest waarop twaalftal het bijltje erbij neer wil gooien. „Na elke twee uur spe had je een uur rust. Dat uur w gebruikt voor massages door twee fysiotherapeuten. Bovend duurde de nacht gevoelsmatig n lang, omdat je in de hal geen be van tijd hebt."

Prestatie

De politiebeambte is zeer te sp ken over hetgeen bereikt is. „ hebben een puike prestatie ge verd. Bij weinig sporten is e duurrecord ondernomen. Het he bij ons een nog sterkere bindi binnen de vereniging teweeg bracht. Er is vantevoren ook n speciaal voor getraind. Zoiets doe op karakter en inzet. Daarom pe af voor iedereen. Vooral voor ve rane Rita Schaeks, die dit ook he klaargespeeld."

Vanaf de tribunes werd sterk me geleefd met het gebeuren op h veld. De spelers mochten zich v heugen op een voortdurend aanw zig publiek, dat de matador aanmoedigde. Heerlen-coach D niel Radder was één van hen: „ entourage was geweldig. Er wa mensen die niets met korfballen maken hadden, en ook de mens van 'Het Woelige Nest' zijn h grootste deel van het gebeuren a wezig geweest."

Aad Romijn bekende lange tijd n dig te hebben gehad om bij te k men van de inspanningen. Sp heeft hij niet. „Als een verenig het in haar hoofd haalt het reco op 26 uur te brengen, denk ik d we met zijn allen de schouders onder zetten om tot 27 uur te k men." Korfballers weten soms e niet van ophouden.

Timman-Karpov om de titel • Short-Kasparov om het geld

Tweespalt in schaakwereld

AMSTERDAM – Jan Timman wil de eerste twaalf partijen van zijn tweekamp tegen Anatoli Karpov in Amsterdam spelen. Naar verwachting begint de match, op uitnodiging van de FIDE, in augustus. Timman beschouwt de ontmoeting als de officiële match om de wereldtitel.

„Normaal ben ik niet zo'n voorstander van het spelen in Nederland. Maar in dit geval breekt nood wet, gezien de korte voorbereidingstijd." De FIDE nodigde Timman en de Rus Karpov uit om een match te spelen, nadat was besloten de ontmoeting tussen Gary Kasparov en Nigel Short niet te erkennen. Om financiële redenen hebben beiden de organisatie van hun tweekamp zelf ter hand genomen.

De FIDE bood 3,3 miljoen prijzengeld voor een tweekamp in Manchester. Kasparov en Short gingen daar niet op in. De FIDE ontnam Kasparov vorige week zijn titel.

Donderdag werd bekend dat de aanbieding van Times Newspapers en het Nederlandse bedrijf Teleword Holding BV (prijzengeld 4,6 miljoen gulden) door de zaakwaarnemers van beide grootmeesters in beginsel is aanvaard. Timman noemt de alternatieve tweekamp een „wilde partij".

De match tussen Timman en Karpov wordt georganiseerd door de FIDE en de Grand Masters Association. De GMA zal 8,5 procent van het prijzengeld ontvangen. Timman: „Ik speel deze match voor de wereldtitel, voor het interessante prijzenfonds en om de GMA nieuw leven in te blazen."

Timman vindt de nu heersende desorganisatie in de schaakwereld een devaluatie voor de titel. „De situatie die nu is ontstaan is vergelijkbaar met die van 1975", zegt Timman. „Toen weigerde Bobby Fisher zijn titel te verdedigen en werd Karpov strijdloos wereldkampioen. Het verschil met toen is evenwel dat Fisher stopte met schaken en Kasparov dat zeker niet zal doen."

Derde klasse C

PSV '35 -RIOS '31 0– 3

RIOS '31 *	19	14	4	1	32	43– 6
Roosteren	19	11	3	5	25	31–13
Brevendia	19	9	7	3	25	29–18
Susteren	19	9	5	5	23	32–22
Merefeldia	19	8	4	7	20	27–23
FC Oda	18	7	5	6	19	23–19
RKSVO	19	6	5	8	17	25–29
Swift '36	19	4	7	8	15	25–33
DESM	18	5	5	8	15	23–38
EMS	19	3	6	10	12	17–38
PSV '35	19	3	5	11	11	22–38
SVM	17	3	4	10	10	12–32

*periodekampioen

Vierde klasse F

Victoria R -Vesta 5– 0
Beegden -Haelen 1– 5
Crescentia -Eindse B. 0– 0

Haelen *	19	13	4	2	30	59–25
Megacles	18	10	4	4	24	41–20
RKVB	18	10	4	4	24	33–19
Crescentia	18	8	5	5	21	33–25
RKESV	18	8	4	6	20	38–34
SVVH	17	7	5	5	19	37–35
Victoria R	16	6	5	5	17	30–24
Leveroy	18	8	1	9	17	30–31
Moesel	19	5	7	7	17	27–34
KOC	19	4	5	10	13	22–38
Vesta	19	5	3	11	13	26–45
Eindse B.	18	3	5	10	11	20–35
Beegden	19	4	2	13	10	21–52

*periodekampioen

inhaalwedstrijden

Vierde klasse F

BEEGDEN-HAELEN 1-5. Haelen was de gehele wedstrijd duidelijk de betere en legde in de eerste helft de basis voor de overwinning. Dit betekende tevens het periodekampioenschap. Meusen 0-1, Schreurs 0-2. Rust. Schreurs 0-3, E. Janssen 1-3, Creemers 1-4, Schreurs 1-5. Scheidsrechter: Heynen.

VICTORIA-VESTA 5-0. Wegens een blessure van scheidsrechter Bonnard moest de destijds gestaakte wedstrijd met nog 40 minuten worden uitgespeeld bij een stand an 1-0. De thuisclub voegde daar met goede aanvalsacties nog vier treffers aan toe. Door Voestermans 2-0, Burhenne 3-0, Driessen 4-0, Burhenne 5-0. Scheidsrechter: Franssen.

CRESCENTIA-EINDSE BOYS 0-0. Gelijkopgaand duel waarin de gasten meer kansen creëerden maar deze onebnut lieten en de stand daardoor 0-0 bleef. Scheidsrechter: Broens.

Reserve klasse 2B

RKC 2-RKONS	2-2
Groene Ster 2-Waubach 2	3-1
Heerlen 2-Heksenberg 2	3-4

Afdeling limburg
Derde klasse B

WDZ-Struchter B.	1-4

Tweede klasse E

W. Groen 2-Epen 2	0-1

Tweede klasse Q

Crescentia 2-Eindse B. 3	3-0

Derde klassen

Simpelveld 3-RKMVC 3	4-0
Miranda 4-Kakertse B. 3	2-2
Schuttersv. 4-Heksenberg 3	2-2
RKDFC 3-Passart 3	1-1
Putbroek-Rios 3	3-0
SHH 2-Swift 4	0-1
VVV '03 8-Bevo 4	2-2

Vierde klassen

Partij 2-Eijsden 5	1-0
Wijlre 2-Slenaken 2	1-2
RKSVB 3-RKSVG 2	2-4
Wijlre 3-Hulsberg 4	2-0
Wijlre 5-Hulsberg 5	0-8
Sylvia 3-RKONS 5	1-2
WDZ 6-Rimburg 3	1-1
Waubach 5-Kolonia 6	gest. 1-0
RKONS 5-Helios 3	2-3
Heerlen 5-Eik'veld 3	1-2
Schinnen 5-De Leeuw 4	5-1
Walkerveld 5-Puth	2-1
Schinnen 3-Havantia 3	0-2
...3-Lindenheuvel 6	1-2
...V 3-Heidebloem 4	5-2
...H 5-Brachterbeek 2	0-0
...H 4-RKSNA 5	3-2
...H 5-Putbroek 2	4-1
...mina 7-Crescentia 3	1-1
Schinnen 6-Weltania 6	1-3
De Leeuw 5-COV 3	2-7
Crescentia 4-Nunhem 3	3-1

Gestaakt

LANDGRAAF – De inhaalwedstrijd in de vierde klasse J van de afdeling Limburg tussen Waubach 5 en Kolonia 6 werd in de 57e minuut bij de stand 1-0 gestaakt. De Koloniaspelers waren het niet eens met de leiding van scheidsrechter Snippe. Deze werd beledigd waarop hij een Koloniaspeler uit het veld stuurde. Toen de overige spelers daarop de scheidsrechter bedreigden, liet hij iedereen inrukken.

Geluid hindert kampioenschap

HEERLEN – Na de problemen in de kartingsport zijn gerezen naar aanleiding van het teboven dringen van het aantal decibels, heeft de sectie karting van de KNAF besloten de eerste wedstrijden van het Nederlands kampioenshap voorlopig uit te stellen. Deze wedstrijden zouden komend weekeinde op het circuit De Landsard nabij Eindhoven worden gehouden. De sectie karting wil op deze manier de rijders even meer tijd gunnen om de nieuwe geluidsnormen, in totaal 108 decibel, in te spelen.

Drie treffers van Igor Smeets luiden feest in

Rios kampioen

● *Dolle taferelen na het behalen van de titel in de derde klasse.. Aan dit opmerkelijk sukses werkten mee Ton Rovers, Maurice van Neer, Pieter Jan Engelen, aanvoerder Roel Gubbels, Peter Puts, Ton Peeters, Fernon Francot, Patrick van Duynen, Igor Smeets, Frits Vergoossen, Frank Sieg, Maurice Hendricks, Roger Hendrix, Alex Hover, Roger Joris, Gerrie Romeynders, Erwin op de Camp, leider Jos Joris en coach Thei Vergoossen.* Foto: JEROEN KUIT

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

POSTERHOLT – Een kwartier voor tijd kreeg hij zijn publiekswissel. Onder luid applaus verliet schutter Igor Smeets dolgelukkig het veld. De dit jaar van Thorn overgekomen goaltjesdief schoot met een hattrick Rios voorbij PSV, regelrecht naar de tweede klasse.

„Zo'n finale had ik nooit durven dromen. Met Thorn werd ik afgelopen jaren vierde, derde en tweede. En in mijn eerste jaar bij Rios gelijk de titel. Mijn eerste sinds ik voetbal. Ik wil op hoger niveau kunnen acteren en vandaag is er toch het bewijs dat ik het kan," aldus Smeets.

De zenuwen speelden Rios behoorlijk parten. De uitblinkende middenvelder Patrick van Duynen, die aan de basis van twee treffers stond: „We stonden stijf van de zenuwen. Veel ballen kwamen aanvankelijk in de voeten van de tegenstander, maar toen de eerste treffer eenmaal gevallen was, was de ban gebroken." Bij die eerste treffer kwam Igor Smeets op rechts door, maar de PSV-keeper stopte bekwaam. In de rebound produceerde de goalgetter liggend een boogbal die precies onder de lat paste.

> PSV-Rios 0-3 (0-1)
> 27 Igor Smeets 0-1, 49 Igor Smeets 0-2, 74 Igor Smeets 0-3. Scheidsrechter: Heykant. Toeschouwers: 400. Geel kaart: Roel Willems.

Rios, luidkeels ondersteund door de aanhang uit Pey en de joekskapel 'de Peyer Doosvlaegels', profiteerde vervolgens van twee onzekerheden van doelman Laemers. Eerst liet hij een afstandsschot los en vervolgens dook hij over het schot van Smeets heen. Rios was kampioen.

Coach Theo Vergoossen: „We waren dit seizoen duidelijk de beste ploeg. We hadden een brede selectie, waardoor we steeds mensen achter de hand hadden. Dat was niet altijd even gemakkelijk, want de bankzitters wilden ook graag aan de bak. Zij moeten echter geduld hebben. Hun tijd komt nog. Ik heb goede hoop dat we een groot deel van de selectie kunnen behouden."

Gefeest wordt er natuurlijk na afloop, maar zondag wil men toch zijn sportieve plicht doen tegen Roosteren. Dan ook volgt de officiële huldiging in Pey met een muzikale rondtocht. Na afloop van het zondagduel kan het feest dan nog eens goed losbarsten.

IJshockeyers richten vizier op Lillehammer

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

EINDHOVEN – Zilver of brons zit er nog in voor de Nederlandse ijshockeyers bij het B-WK in Eindhoven. Belangrijker is nu echter al de kwalificatie voor Olympische Winterspelen in Lillehammer. Dat is het doel waar Oranje zich nu op moet gaan richten. Na het verlies tegen Engeland is rechtstreekse promotie naar de A-poule immers zo goed als onmogelijk.

Voor Eatersdoelman Nijland was het een moeilijke avond na de deceptie tegen Groot Brittannië. De sluitpost van Oranje, die iedereen ondanks alles overtuigde van zijn kwaliteiten, blikte gisteren nog even terug op het fatale doelpunt (3-2). Nijland had beter verdiend, gezien zijn fantastische reddingen, maar zijn companen lieten hem in de steek.

„Dat was een harde klap. De Vries kon hem niet afstoppen en het schot uit de pols verraste mij volkomen."

Nijland heeft als troost de basisplaats die hij in Oranje wist te veroveren. Hij weet wat de nationale ploeg de komende duels, vanavond tegen Denemarken en morgenmiddag tegen Polen, te wachten staat.

„Willen wij kwalificatie voor de Spelen afdwingen, dan moeten wij winnen. Denemarken, dat toch al twee nederlagen te slikken kreeg, moeten we aankunnen. Alleen Polen zal een harde klus worden. Ook zij hebben nog alle kans om de kwalificatieronde te bereiken."

Morgen, na afloop van het WK, zullen twee standen worden opgemaakt. De eindstand van het toernooi, waarvan de winnaar naar de A-poule promoveert, én de eindstand voor de kwalificatie voor deelname aan de Spelen. Voor Lillehammer komt de winnaar uit de kwalificatiecompetitie - die misschien in september in Eindhoven gehouden wordt - in aanmerking. Spelen om die stek zullen daar de winnaar van het C-WK, de Europese nummers een en twee uit de B-poule en Japan, winnaar van de Asia-cup.

sport in cijfers

WIELRENNEN

De Panne. Driedaagse van De Panne, eerste gedeelte derde etappe De Panne - Koksijde: 1. Sörensen 114 km in 2.33.27, 2. Nelissen 0.05, 3. Vanderaerden, 4. Pieters, 5. Baffi, 6. Moncassin , 7. Abdoesjaparov, 8. Heynderickx, 9. Veenstra, 10. Van Roosbroeck, 13. Schurer, 25. Van de Vin, 36. Hoffman, 64. Maassen, 68. Hanegraaf, 81. Nijdam, 95. Den Bakker, 104. Talen 12.41, 105. Zuyderwijk, 106. Cornelisse, 114. Adri van der Poel 16.55, 120. Siemons 127. Verhoeven, 130. Vink, 141. Jakobs. Individuele tijdrit: 1. Nijdam 14 km in 17.05, 2. Seigneur 0.03, 3. Ekimov 0.19, 4. Ludwig 0.20, 5. Vanderaerden 0.24, 6. Maassen , 7. Van Hooydonck 0.25, 8. LeMond, 9. Durand 0.27, 10. Martinelli, 39. Hoffman 1.04, 44. Den Bakker 1.15, 56. Van de Vin 1.28, 59. Vink 1.35, 71. Schurer 1.56, 75. Van der Poel 2.02, 85. Nelissen 2.29, 86. Jakobs, 90. Talen 2.36, 92. Zuyderwijk, 99. Pieters 2.45, 102. Hanegraaf 2.54, 103. Cornelisse 2.55, 110. Veenstra 3.04, 125. Siemons 3.52. Eindklassement: 1. Vanderaerden 12.16.26, 2. Maassen 0.08, 3. Van Hooydonck 0.11, 4. Abdoesjaparov 0.34, 5. Spruch 0.35, 6. Ekimov 0.36, 7. Svorada 0.37, 8. Seigneur 0.44, 9. Gosjenkov (Oek) 0.46, 10. Ludwig 0.49, 31. Hoffman 2.02, 34. Den Bakker 2.14, 40. Nijdam 2.52, 47. Van de Vin 3.22, 60. Veenstra 4.36, 61. Hanegraaf 4.39, 63. Pieters 4.46, 69. Nelissen 5.33, 88. Schurer 19.05, 95. •Vink 20.19, 103. Zuyderwijk 24.40, 107. Talen 28.34, 111. Jakobs 33.46, 112. Siemons 33.47, 113. Cornelisse 34.18, 118. Van der Poel 39.49.

GOLF

Miki. Mannen, 1,3 miljoen gulden. Stand na eerste ronde: 1. Suzuki 65 slagen, 2. Ueno 67, 3. McCallister, McWhinney, Harada, Kaneko en Nishikawa 70.
Manila. Mannen, 385.000 gulden. Stand na eerste ronde: 1. Thompson 67 slagen, 2. Espinosa 68, 3. Flesch, Power en Chang 69, 6. Wilson, Liang, Stewart, Adachi en Yoshida 70.

TENNIS

Osaka. Mannen, 900.000 gulden. Tweede ronde: Chang - Adams 6-4 6-2, Mansdorf - Bryan 6-1 6-2, Rusedski - Bates 6-4 7-6.
Hilton Head: 1,6 miljoen gulden. vrouwen, tweede ronde: Hack-Manuela Malejeva 3-6 6-2 6-3, Sanchez- Langrova 6-1 6-0, Capriati-Emmons 6-0 6-2, Gigi Fernandez-Kruger 6-2 6-1, Rubin-Davenport 6-4 6-1, Hy-Bollegraf 6-3 7-5.
Estoril. 975.000 gulden. mannen, tweede ronde: Medvedev (Oek/5)-Roig 6-4 2-6 7-6, Emilio Sanchez (Spa/ 7)- Corretja 7-6 2-6 6-4, Furlan-Yunis 7-5 6-4.

SCHAKEN

Ter Apel. Kloosterschaaktoernooi. Vierde ronde: Vaganjan-Khalifman 1/2-1/2, Van der Wiel-Van Wely, Hansen-Nijboer 1-0. Stand: 1. Hansen, Khalifman en Vaganjan 2 1/2, 4. Van Wely 1 1/2 uit 3, 5. Van der Wiel 1 1/2, 6. Nijboer 1/2 uit 3.

IJSHOCKEY

Eindhoven. WK B-groep, achtste dag Denemarken-Roemenië 4-3 (0-0 1-3 3-0). 27. Antal 0-1, 31. Daia 0-2, 33. Ehlers 1-2, 34. Daia 1-3, 46. True 2-3, 54. Larsen 3-3, 60. Ludvigsen 4-3. Scheidsrechter: Stuiver (Ned). Toeschouwers: 50. Strafminuten: Denemarken 12, Roemenië 12. Japan-China 8-3 (5-0 2-1 1-2). 1. Kiyoe 1-0, 3. Hidesato Takahashi 2-0, 7. Ishii 3-0, 9. Saito 4-0, 18. Hidesato Takahashi 5-0, 22. Dayong Zhang 5-1, 31. Hidesato Takahashi 6-1, 39. Fumihiro Takahashi 7-1, 44. Ishii 8-1, 45. Dehong Sun 8-2, 48. Feng Liu 8-3. Scheidsrechter: Drukarenko (Oek). Toeschouwers: 80. Strafminuten: Japan 6, China 10.

Stand Groot-Brittannië 5 5 0 0 10 26-9
Polen 5 4 0 1 8 57-10
Nederland 5 4 0 1 8 40-9
Japan 5 3 0 2 6 30-15
Denemarken 5 3 0 2 6 25-15
Roemenië 5 1 0 4 2 11-32
Bulgarije 5 0 0 5 0 4-49
China 5 0 0 5 0 8-62
Japan-Polen en Nederland-Denemarken

BASKETBAL

New York. Amerikaanse profcompetitie. Indiana Pacers - Washington Bullets 114-95, Boston Celtics - Philadelphia 76ers 109-103, Detroit Pistons - Portland Trail Blazers 120-111, Seattle Supersonics - Dallas Mavericks 103-96, Utah Jazz - San Antonio Spurs 93-85, Atlanta Hawks - Denver Nuggets 103-94, Minnesota Timberwolves - Los Angeles Lakers 126-113.

dammen

met john van den borst

Morgen begint in het stadhuis van Apeldoorn het 75e kampioenschap van Nederland. Het wordt een bijzondere titeltstijd want na precies 20 jaar zijn de wonderkinderen van weleer, Ton Sijbrands en Harm Wiersma, weer beiden van de partij. Dat het kampioenschap een prestigestrijd tussen de twee wordt staat wel vast.

In 1973, ook in Apeldoorn in het vermaarde damhotel Nieland, werd Sijbrands na een haperende start kampioen met een score van 23 uit 13. Wiersma werd tweede met 21 uit 13. Ik herinner het me goed want zelf deed ik in 'Nieland' toen voor het eerst met de jeugd mee. De damdronken sfeer in het hotel is me altijd bijgebleven. Mooie tijden.

Er staat dus vooral prestige op het spel vanaf morgen. Wiersma kwam uit de onlangs gespeelde kandidatenmatch als uitdager van Tsjizjov naar voren. Sijbrands, die zich zoals bekend terugtrok voor die match, zal er op gebrand zijn te bewijzen onverminderd een hoofdrol op het hoogste plan te kunnen spelen. Hij kan dat doen door Wiersma achter zich te laten en kampioen te worden.

Tussen de veertien finalisten zit één debutant, de 27-jarige Bert Raven. Iets meer discipline (maar wat wil je met dammers?) en de in Amsterdam wonende Drent was vast en zeker al op jongere leeftijd doorgebroken. Een fraai partijtje van hem uit de plaatsingswedstrijden.

Van der Kooij-Raven
1. 32-28 19-23 2. 28x19 14x23 3. 37-32 10-14 4. 41-37 5-10 5. 46-41 14-19 6. 35-30 20-25 7. 33-29 10-14 8. 40-35 23-28 9. 32x23 19x28

Raven speelt een huisvariant van zijn club Hiltex. Meestal wordt de Springer-doorstoot ingeleid met 7 ... 9-14 en 8 ... 3-9.

10. 31-27 17-21 11. 38-33

Zo ontstaat een consequent duel van aanval versus omsingeling.

11 ... 21x32 12. 33x22 18x27 13. 37x28 16-21 14. 39-33 11-17 15. 44-39 21-26 16. 42-37 7-11 17. 50-44 1-7 18. 37-32 27x38 19. 43x32 13-18 20. 41-37 17-22 21. 28x17 12x21 22. 33-28 9-13 23. 39-33 7-12 24. 49-43 4-9 25. 30-24 14-20 26. 28-23 11-16 27. 32-28 21-27 28. 47-42 27-32 29. 44-39

Want na 37-31x31 bijvoorbeeld (12-17!)

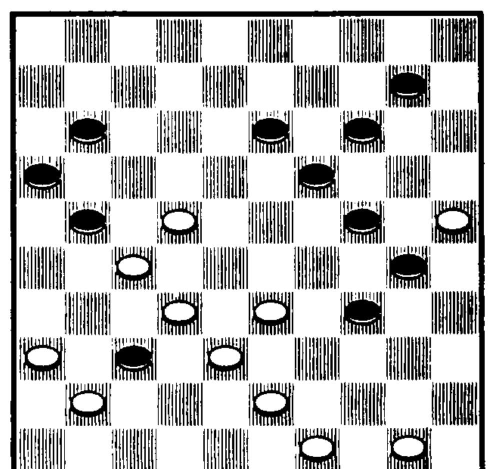
29 ... 32x41 30. 36x47 26-31 (!)

Het probleem voor wit is dat hij zijn schijven op 35 en 45 niet goed kan ontwikkelen. Om zijn rechterbord toch in het spel te betrekken grijpt Van der Kooij naar een fors middel.

31. 35-30 18-22 32. 28x17 12x21 33. 23-19 6-11 34. 33-28 11-17 35. 19-14 21-26 36. 42-37 31x42 37. 48x37 13-18! 38. 14-10?

Dit verliest direct combinatief maar ook na 43-38 [niet 37-32 wegens (18-23)! 28x19 (8-13) 19x8 (3x12) 14x3 (12-18) met dam] (8-13) 14-10 (15x4) 24x15 (13-19)! had zwart het beste spel gehad.

38 ... 15x4 39. 25x14 18-23! en wit gaf het op; er volgt na het slaan hoe dan ook (26-31), (17-21), (8-12) en (2x44) met winst.

Om zelf op te lossen het diagram. Wit speelt en wint; oplossing volgende week.

schaken

met michiel bunnik

Terwijl Timman en Karpov hun match om de FIDE-titel nog moeten beginnen, zijn de zonetoernooien al van start gegaan.

In het Oostenrijkse Graz (zone Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Slovenië en Liechtenstein) won Eric Lobron en plaatste zich daarmee als enige voor het interzonetoernooi.

In Boedapest (zone Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië, Tsjechië en Slowakije) waren er zes plaatsingsbewijzen te verdienen. Gespeeld werd er in twee groepen waarvan de eerste drie zich plaatsten voor de volgende ronde. In groep A won Kiril Georgiev en mogen Judit Polgar, Woijkiewicz, Ftacnik en Gdanski in een vierkamp uitmaken welke twee we terugzien in het interzonetoernooi. In groep B plaatste zich het Bulgaarse talent Topalov, zijn landgenoot Spassov en de nooit aflatende Portisch.

Uit beide groepen een leuke partij 'vechtschaak'.

M. Suba-G. Sax Nimzo-indisch
1. d4,Pf6 2. c4,e6 3. Pc3,Lb4 4. e3,0-0 5. Ld3,d5 6. Pge2,d:c4 7. L:c4,e5 8. Db3,e:d4 9. P:d4,c5 10. Pf3,Pc6 11. Dc2. Er dreigde 11. ..., Pa5. 11. ..., Lg4 12. Ld2,Dd7 13. a3. Op direct 13. 0-0-0 is 13. ..., Lf5 erg lastig. **13. ..., La5 14. 0-0-0,Lf5 15. Db3,De7.** Zwart is beter uit de opening gekomen en krijgt sneller dan verwacht een beslissende aanval op de witte koning. **16. Pd5?,P:d5 17. L:d5,c4!**

Sax, die een slecht toernooi speelde, demonstreert in deze partij nog eens fraai wat hij in huis heeft. Op 18. L:c4 volgt 18. ..., De4 en na 18. D:c4 beslist 18. ..., Tac8. **18. Da4,b5!** Laat wit weinig keus. **19. D:b5,Tab8 20. D:c6.** Er was geen verdediging meer. Op 20. Da4 beslist onder andere 20. ..., Df6; bijv.: 21. Pd4,P:d4 22. e:d4,D:d4 23. Lc3,Df4+ 24. Ld2,c3! 25. L:f4,c:b2 mat. **20. D:a3!** 0-1.

V. Topalov-I. Gazik Pirc
1. e4,g6 2. d4,Lg7 3. Pc3,d6 4. Le3,Pd7 5. h4,Pgf6 6. f3,e5 7. Dd2, 0-0 8. 0-0-0,h5 9. Pge2,c6 10. Lh6,b5. Welke aanval komt het eerst op gang?! **11. L:g7,K:g7 12. Pg3,Tb8 13. Le2,b4 14. Pa4,Da5 15. d:e5!** Opent de d-lijn. **15. ..., d:e5 16. b3,Pb6 17. Dg5,Th8 18. Pb2,D:a2 19. Td6.** De zwarte aanval is doodgebloed en de dame staat op a2 buitenspel. Wit daarentegen heeft tal van dreigingen. De wijze waarop Topalov zijn aanval voortzet, is leerzaam. **19. ..., Le6**

20. Pf5+!,L:f5 21. D:f6+,Kg8 22. e:f5,Da1+ 23. Kd2,D:b2. Direct verliezend is 23. ..., D:h1 24. f:g6,f:g6 (24. ..., Tf8 25. g:f7+,T:f7 26. Td8+) 25. D:g6+,Kf8 26. Tf6+,Ke7 27. Tf7+,Kd8 28. Dd6+. **24. Ld3!** Wit verijdelt de eeuwig schaak dreiging. 24. ..., Dc3+. **24. ..., Pd5 25. T:d5!** Verdedigers worden uitgeschakeld! **25. ..., c:d5 26. f:g6,Dc3+.** Wat moet zwart nog verzinnen? Op 26. ..., Tb7 volgt 27. Th3!,f:g6 28. D:g6+,Kf8 29. Df6+,Kg8 30. Tg3+. **27. Ke2,Dc7 28. Th3!,f:g6 29. Tg3,Th7.** 29. ..., Th6 beantwoordt wit eenvoudig met 30. L:g6 **30. D:g6+,Tg7 31. Dh7+ 1-0.**

bridge

met michel franssen

Spelen op een dwang is eigenlijk niets anders dan het scheppen van voorwaarden waaronder zo'n eindpositie kan ontstaan. Vorige week zagen we, dat we soms een winnaar moeten incasseren om een blokkade in het eindspel te voorkomen. Hier hebben we nog een spel waarin de Vienna Coup nodig is om béide verdedigers te kunnen dwingen:

W		O
♠HV6		♠AT6
♥AB73	W O	♥HV954
♦V642		♦AH8
♣A5		♣V8

Oost speelt 7♥ en Zuid komt veilig uit met ♥8. We hebben 12 slagen: 5 in troef, ♠AHV, ♦AHV en ♣A. De dertiende slag ontstaat wanneer de ♦ 3-3 zitten, of wanneer de lange ♦-kaart en ♣H op één hand zitten. We trekken de uitstaande troeven, incasseren ♠AHV, ♦AH en draaien de overige troeven af. Als we aan ♥4 toe zijn, zitten we in dít eindspel:

♦B9 ♣HT
♦V6 ♣A5 ♥4 ♦8 ♣V8
♠9 ♣B94

Er is geen dwang tegen Noord. Als we ♣5 van tafel ruimen, gooit Noord gewoon ♣T (of zelfs ♣H) af omdat we na ♣A tóch niet meer maar ♣V kunnen oversteken. Deze blokkade hadden we kunnen voorkomen door tijdig ♣A te spelen. Na de Vienna Coup komt Noord op ♥4 wél in de problemen:

♦B9 ♣H
♦V6 ♣5 ♥4 ♦8 ♣V
♠9 ♣B9

Van tafel gaat ♣5 weg en Noord mag kiezen tussen galg en kogel. Verwisselen we in de beginpositie ♦V en ♦8:

W		O
♠HV6		♠AT6
♥AB73	W O	♥HV954
♦8642		♦AHV
♣A5		♣V8

Dan vernietigen we met de „Vienna Coup" onze eigen communicatie:

♦B9 ♣H
♦86 ♣5 ♥4 ♦V ♣V
♠9 ♣B9

Noord mag ♦9 rustig loslaten, want wij kunnen na het slaan van ♦V tóch niet meer naar de vrije ♦8. Als we ♣A bewaren, bereiken we déze eindpositie:

♦B9 ♣HT
♦86 ♣A5 ♥4 ♦V ♣V8
♠9 ♣B94

We spelen ♥4 en ruimen ♣5 van tafel. Nu is Noord de klos. Doet hij ♣T weg, dan valt ♣H onder ♣A en gaan we via ♦V terug naar ♣V. Laat hij ♦9 lopen, dan nemen we eerst ♦V en steken we via ♣A over naar ♦8. Deze dwang heet heel toepasselijk criss-cross squeeze.

Gaan we nog één keer terug naar het begin om ♣5 en ♣V te verwisselen:

W		O
♠HV6		♠AT6
♥AB73	W O	♥HV954
♦V642		♦AH8
♣AV		♣85

Een criss-cross-squeeze is uitgesloten en de Vienna Coup werkt alleen wanneer één NZ-speler zowel de ♦-lengte als ♣HBT9 heeft. Zuid zou met de ♦-lengte en ♣HX[XXX] in een plaatsafhankelijke dwang kunnen komen, maar als hij tóch ♣H heeft, kunnen we net zo goed snijden. In dat geval brengen we onze maakkans op 68% door te kijken of de ruitens lopen en dan in ♥ of ♠ naar de hand te gaan om de ♣-snit aan te spelen. We spelen nooit op een dwang wanneer we wat beters hebben.

Op 26 februari 1993 zijn in het huwelijksgoederenregister ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, onder nummer 17190 ingeschreven de bij akte, op 24 februari 1993 verleden voor notaris mr. H.J.M. van de Weijer te Heerlen, staande huwelijk gemaakte huwelijksvoorwaarden tussen de echtelieden **L.A.E.M. Dortants** en **C.H.H. Didderen**, beiden wonende te Landgraaf.
Van de Weijer & Leussink, notarissen te Heerlen.

Op 11 maart 1993 zijn in het huwelijksgoederenregister ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, onder nummer 17214 ingeschreven de bij akte, op 8 maart 1993 verleden voor notaris mr. C.J. Leussink te Heerlen, staande huwelijk gemaakte huwelijksvoorwaarden tussen de echtelieden **J.J.W. Keulen** en **I.B.L. Jaspers**, beiden wonende te Oirsbeek, gemeente Schinnen.
Van de Weijer & Leussink, notarissen te Heerlen.

Op 11 maart 1993 zijn in het huwelijksgoederenregister ter Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, onder nummer 17216 ingeschreven de bij akte, op 8 maart 1993 verleden voor notaris mr. H.J.M. van de Weijer te Heerlen, staande huwelijk gemaakte huwelijksvoorwaarden tussen de echtelieden **H.P.J. van Es** en **Th.F.H. Jongen**, beiden wonende te Kerkrade.
Van de Weijer & Leussink, notarissen te Heerlen.